

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

8'inci Birleşim
23 Temmuz 2018 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMA

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, 27'nci Dönem Parlamentosunda Meclisi yönetiyor olmakla iftihar ettiğine, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül'ün, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 23 Temmuz Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, uzman çavuşların ve uzman jandarmaların özlük haklarına ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk Başkanı olan Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik ettiğine ve tüm milletvekillerine başarılar dilediğine ilişkin açıklaması
- 2.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde yaşanan çevre kirliliğine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve görüşülecek yasa teklifinde akademik personelin özlük haklarıyla ilgili düzenlemenin yeniden ele alınması çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması
- 4.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve Kahramanmaraş ilinin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 5.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine ve iki gün önce Atatürk'ün manevi huzurunda yapılan saygısızlığı Meclis Başkan Vekili olarak kınamasını beklediğine ilişkin açıklaması
- 6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Divan üyelerine başarılar dilediğine, 99'uncu yıl dönümünde Erzurum Kongresi'nin önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile silah arkadaşlarını minnetle andığına ve nişasta bazlı şeker üreten Cargill fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması
- 7.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2 milletvekilinin tutuklu olması nedeniyle demokrasinin ayıplı olduğuna ve Meclis Başkan Vekili olarak Mustafa Şentop'u bu konuda girişimde bulunmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, 23 Temmuz Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına ve Hatay'ın ekonomik, sosyal, güvenlik sorunlarına ilişkin açıklaması
- 9.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, tutuklu bulunan Eren Erdem'in tek kişilik odada tutulmasının ve ziyaretine izin verilmemesinin sebebini, haksız tutuklamaların önlenmesi ile tutuklu oranının düşürülmesi için ne tür tedbirler almayı düşündüklerini Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 10.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, veteriner hekimlerin fiili hizmet zammı kapsamına alınması için verilen kanun teklifine destek olunmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 11.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, görüşülecek kanun teklifinde YÖK'le ilgili yapılan düzenlemeye ilişkin açıklaması
- 12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığının mimarlar odası ve diğer sivil toplum örgütlerinin görüşlerini nazara almadan bir nazım imar planı getirmek istediğine ilişkin açıklaması
- 13.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve bugün meydana gelen 4,6 şiddetindeki deprem nedeniyle Burdurlu hemşehrilerine geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın çevre kirliliğine, Domaniç'in Güney köyündeki termik santral atıklarının yarattığı sorunla ilgili Çevre Bakanlığını göreve davet ettiğine ve atık toplama işinde çalışan Kütahya Belediyesi bünyesindeki işçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin demokrasiyle bağdaşmadığına ve Devlet Denetleme Kurumuna sendika ve meslek örgütü yöneticilerini görevden alma yetkisi verilmesine ilişkin açıklaması

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yıl dönümü münasebetiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitleri rahmet, gazileri minnetle andığına ve Kıbrıs Türklerinin haklı davasına Türkiye'nin sahip çıkmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

17.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, 14 Haziran 2018'de Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 4 kişinin yaşamını yitirdiği vaka ile 20 Temmuz 2015'te yine Suruç'ta 33 kişinin yaşamını yitirdiği vakanın bir an önce açıklığa kavuşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması

18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, gündeme getirilen yasa teklifiyle keyfiliğin olağanlaştırılmaya çalışıldığına ve Enis Berberoğlu'na özgürlük taleplerinin takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına, futbolcu Mesut Özil'in maruz kaldığı ırkçı saldırıyı ve ırkçı anlayışından dolayı İsrail'i kinadıklarına, Filistinlilerin hak ve özgürlük mücadelesini desteklediklerine ilişkin açıklaması

20.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

21.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

23.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İç Tüzük'ten kaynaklanan fiilî bir boşluğun söz konusu olduğuna ilişkin açıklaması

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un görevinin Meclisi İç Tüzük'e göre yönetmek olduğuna ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, İç Tüzük'te gerekli değişiklikleri yapıp Anayasa'yla uyumlu hâle geldikten sonra teklifin görüşmelerinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

28.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Anayasa'yı değiştirenlerin değiştirdikleri hükümlere uymadığı gibi yürürlükte olan İç Tüzük'e de uymadıklarına ilişkin açıklaması

29.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın 1 sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapmış olduğu konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yapmış olduğu açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 18/7/2018 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge (4/1) yazısı

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekili tarafından, hain FETÖ terör örgütünün gerçekleştirdiği kalkışmanın siyasi ayağının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, seçimi güvenli olmaktan çıkaran uygulamaların araştırılması ve bu uygulamalara karşı tedbirlerin alınması amacıyla 18/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından, OHAL'in Türkiye'ye etkilerinin tespit edilmesi, yıllarca sürececek olumsuz etkilerinin giderilmesi için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 23/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmasına; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1)

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, kanun görüşmelerine geçerken İç Tüzük'e uygun olarak davranıp davranmadığı ve çalışma usullerine uyup uymadığı hakkında

XII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

XIII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a, 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapmış olduğu konuşmasındaki bazı ifadelerinden dolayı İç Tüzük'ün 161'inci maddesi uyarınca iki birleşim için Meclisten geçici çıkarma cezası verilmesi

23 Temmuz 2018 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, 27'nci Dönem Parlamentosunda Meclisi yönetiyor olmakla iftihar ettiğine, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Genel Kurula ilk kez Başkan Vekili olarak çıkmam hasebiyle birkaç söz söylemek istiyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi dünyada çok az parlamentoya nasip olan bir geçmişe ve şanlı tarihe sahip bir kurucu ve Gazi Meclistir; bu Meclis, orduyu kuran ve işgallere karşı direnişi örgütleyen bir Meclistir; Millî Mücadele'yi yöneten ve başarıyla sonuçlandıran Meclistir. Bu Meclis ilk olarak 1920'lerde müstevlilere karşı giriştiği Millî Mücadele'yle "gazi" unvanını kazanmış; 15 Temmuzda tekrar müstevlilerin yerli iş birlikçilerinin, casusluk örgütünün darbe ve işgal girişimine karşı durarak tarihî vazifesini ifa ettiği gibi "gazilik" unvanına da sahip çıkmış, bu unvanı şeksiz şüphesiz hak ettiğini ispat etmiştir. Böyle bir Meclisin üye olarak mensubu bulunmak çok büyük bir bahtiyarlıktır.

24 Haziran seçimleri sonrasında oluşan 27'nci Dönemde Parlamento tarihimizin siyasi temsil bakımından en kapsayıcı Meclis aritmetiğiyle karşı karşıyayız. Daha önceleri yönetimde istikrar için fedakârlık edilen temsilde adalet artık ikincil bir gaye olmaktan çıkmış, yapılan kanuni düzenlemelerle Türkiye'deki bütün siyasi yapı ve oluşumların Mecliste temsilini kolaylaştırmak mümkün hâle getirilmiştir. Bu denli kapsayıcı ve meşruiyeti yüksek bir Meclisin üyesi bulunmakla ve bu Mecliste toplantıyı yönetiyor olmakla iftihar ettiğimi kayda geçirmek istiyorum.

Yeni benimsemiş olduğumuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağlıklı işlemesi, daha da rasyonelleştirilerek dünyaya örnek olması yüce Meclisin çalışma ve gayretleriyle mümkündür. Yasama kalitesinin artırılması, denetimin etkinleştirilmesi birinci ve temel önceliğimiz olacaktır.

Devletin bekası, milletin istiklal ve istikbali söz konusu olduğunda, en namûsait şartlar altında dahi toplanıp çalışmayı başaran kurucu Meclis her zaman bizim yegâne örneğimiz ve modelimiz olmaya devam edecektir. Bugün de daha demokratik bir ülke, daha müreffeh bir toplum ve daha güçlü bir devlet için aynı gayretle çalışmaya devam edeceğiz.

Şahsımı bu göreve layık gören Genel Başkanımızı, parti grubumuza ve yüce heyetinizi şükranlarımı ve saygılarımı sunuyorum. Millete hizmet yolunda hepimizi başarılı kılmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bugün, 1919'da istiklal mücadelemizin en önemli adımlarından olan Erzurum Kongresi başlamış, Mustafa Kemal Paşa kongreye başkan seçilmiştir. 99'uncu yıl dönümünde bu büyük tarihî günün saygıyla anıyorum.

Yine, bugün 1939'da Hatay'ımızın ana vatana resmen katılışının tamamlanmasının yıl dönümü. Büyük siyasi gayretlerle, stratejik hamlelerle yürütülen çalışmalar sonunda gerçekleşen bu büyük olayın 79'uncu yıl dönümünde, başta işin mimarı Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Tayfur Sökmen ve dönemin diğer devlet ve siyaset adamlarını saygıyla ve rahmetle anıyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, gündeme geçmeden önce üç milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül'e aittir.

Buyurun Sayın Koncagül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Tekirdağ Milletvekili Çiğdem Koncagül'ün, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletim; Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yılı nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle 27'nci Dönem yasama çalışmalarımızın hayırlı olmasını diler, Genel Kurul çalışmalarımızın karşılıklı anlayış ve hoşgörü içerisinde gerçekleşmesini temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, Kıbrıs Barış Harekâtı, 20 Temmuz 1974 tarihinde Yunanistan'ın Kıbrıs'ı ilhak ve Yunan cuntasının Kıbrıs'ı ele geçirme harekâtı karşısında Türkiye Cumhuriyeti devletimiz tarafından gerçekleştirilmiştir. 1963 ve 1974 yılları arasında Kıbrıs Türkünün kendi devletlerinden silah zoruyla dışlanması, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalması bu harekâtle durdurulmuştur. Her koşulda barıştan yana olan Türkiye Cumhuriyeti devleti, o dönemde yine Kıbrıs konusunda garantör ülkelerle anlaşarak bu hususta barışçıl çözümler üretilmesi gerektiğini savunmuştur. Fakat tıpkı günümüzde olduğu gibi mağdur ve mazlum coğrafyalarda adaleti, kardeşliği, barışı savunması gereken Batı devletleri tam tersine savaştan ve zulümden yana tavır almışlardır. O bölgede yaşayan Türklerin gördükleri zulüm ve baskı karşısında kayıtsız kalmayan Türkiye Cumhuriyeti devleti Birinci Kıbrıs Harekâtı'yla harekete geçmiş, daha sonra İkinci Kıbrıs Harekâtı'yla cuntanın tamamen etkisini kırarak mevcut sınırların çizilmesini sağlamıştır.

Buradan da anlaşılacağı üzere, aziz milletimiz ve devletimiz cuntacıların, darbelerin hep karşısında, demokrasinin ve özgürlüklerin hep yanında olmuştur. Buna en önemli örneklerden biri ise tıpkı Yunan cuntasının 15 Temmuzda başlattığı darbe gibi, daha iki yıl önce yaşadığımız 15 Temmuz darbe girişimine karşı tam demokrasi ve özgürlüklere inanan aziz milletimizin gösterdiği cesur tavrıdır. O gece, bir millet, bütün iç ve dış mihraklara karşı destansı bir kahramanlık örneği göstererek kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, yaşlısıyla sokakları doldurmuş, meydanları doldurmuş ve hain darbe girişimini püskürterek buna kalkışanları pişman etmiştir. Bütün dünyanın gözü önünde gerçekleşen bu kahramanlık hikâyesi, aslında bir milletin yeniden doğuşunun, yeniden dirilişinin ve şahlanışının en büyük sembolü hâline gelmiştir. Şu unutulmamalıdır ki: Aziz milletimizin kahramanlıkları, direnişleri, dirilişleri hep en zor zamanlarda ortaya çıkmıştır. Şüphesiz bu hain darbe girişiminin bastırılmasında liderimiz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın korkusuz ve dik duruşu ve milletine verdiği güven, o zamanki Başbakanımız ve şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Binali Yıldırım'ın darbe girişiminin ilk saatlerinde bile tavrını ortaya koyarak devletin başında olması kahramanlıkların en büyüğüdür. Kıbrıs Barış Harekâtı'nda dış destekli Yunan cuntasına karşı Türk ordusunun verdiği mücadele de 15 Temmuz gecesi asker görünümü, dış destekli hainlere karşı verilen korkusuzca ve cansiparane mücadele de yıllar içinde birbirini tamamlayan ve büyük Türkiye hedefine hizmet eden benzer mücadelelerdir. Aziz milletimizden aldığımız güçle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güçlü ve daha büyük Türkiye için kararlı mücadelemiz katlanarak devam edecektir. Ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak şiarıyla baş koyduğumuz bu yolda 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimiz için durmadan, yılmadan çalışmaya devam edeceğiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, konuşmamı burada tamamlarken başta Kıbrıs Barış Harekâtı'nda olmak üzere, şehadete ermiş tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de minnet ve saygılarımı sunuyorum.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koncagül.

Gündem dışı ikinci söz, Hatay'ın Türkiye'ye katılmasının 79'uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'a ait.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 23 Temmuz Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; medeniyetler, kardeşlik ve hoşgörü şehri Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekran başında bizi izleyen tüm Hataylı hemşehrilerimi ve tüm yurttaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Hatay'ın ana vatana katılması, Atatürk'ün savaşı, silahsız, tek kurşun atılmadan, barış diplomasisiyle elde ettiği olağanüstü siyasi bir zaferdir; aynı zamanda, Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti dış politikasının ana eksenine oturttuğu "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesinin uygulamadaki ilk örneklerinden biridir. Ulu Önder Atatürk "Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz." diyerek Hatay'dan asla vazgeçilmeyeceğini tüm cihana haykırmıştır. Hastalığını hiçe sayarak Hatay'ı kurtarmak uğruna hayatını riske atan Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'e Hataylıların gönül borcu sonsuza kadar sürecektir. Ulu Önder Atatürk'ün yürüttüğü diplomasi sayesinde önce Tayfur Sökmen Cumhurbaşkanlığında Hatay Devleti kurulmuş, daha sonra da Hatay referandumla ana vatana katılmıştır. Atatürk'ün Hatay davasında izlediği politika Türkiye'yi yönetenler tarafından örnek alınmış olsaydı bugün Suriye'de, Irak'ta ve Orta Doğu'da Türkiye'yi tehdit eden ateş çemberinin oluşmasına izin verilmezdi.

Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümü vesilesiyle, başta Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk ve Hatay Cumhurbaşkanlığı Sayın Tayfur Sökmen olmak üzere, bugün aramızda olmayan bağımsız Hatay Parlamentosu üyelerine, ana vatana katılma yönünde özgür iradelerini ortaya koyan tüm Hataylı hemşehrilerime rahmet, minnet ve saygılarımı sunuyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Hatay enlerin ve ilklerin şehridir. Hatay Arkeoloji Müzesi mozaik koleksiyonu zenginliği bakımından dünyanın 2'nci müzesidir. Antakya'daki milattan sonra 636 yılında inşa edilen Habib-i Neccar Camisi Anadolu'daki ilk camidir. Antakya'daki Saint Pierre Kilisesi Hristiyanlığın ilk mabetlerinden biri ve hac mekânıdır. Tarihte ilk "Hristiyan" adı da Antakya'daki bu kilise cemaatine verilmiştir. Samandağ ilçemizde bulunan sahilimiz de 14 kilometre uzunluğuyla dünyanın en uzun ve eşsiz sahillerinden biridir. Dünyanın ilk ışıklandırılan caddesi olan Kurtuluş Caddesi yine Antakya'dadır. Türkiye'nin tek Ermeni köyü Vakırlı köyü yine Hatay'dadır. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanımızın girişimiyle 600'ün üzerinde yemek ve tatlı çeşidini barındıran zengin mutfağıyla Hatay, UNESCO tarafından gastronomi kenti ilan edilmiştir. Yine Büyükşehir Belediye Başkanının girişimiyle Hatay, EXPO 2021'e ev sahipliği yapacaktır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, ne yazık ki Hatay, iktidarın yanlış politikaları sonucu, son yedi yıldır savaşın gölgesinde ekonomik ve kültürel sorunlarla baş başa kalmıştır. Türkiye'de yaşanan ekonomik sorundan daha fazla ekonomik soruna sahiptir. Avrupa'nın ve Türkiye'nin Orta Doğu'ya açılan kapıları olan Cilvegözü ve Yayladağı Sınır Kapıları kapatılmıştır. Bu nedenle ihracatımız düşmüştür. Hatay uluslararası taşımacılıkta Türkiye'nin 2'nci büyük tır filosuna sahipken 3'üncü sıraya gerilemiştir.

Bankalar Hatay'ı potansiyel riskli bölge olarak gördüklerinden kredi verememektedirler. İlimizde Suriyeli misafirimiz yaklaşık 500 bin civarındadır. Türkiye'de 2017'de işsizlik oranı yüzde 10,9 iken Hatay'da bu oran ne yazık ki yüzde 14,4'tür. Hatay Türkiye'nin en mutsuz 4'üncü ilidir.

Buradan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve kabinesindeki bakanlara sesleniyorum: Dördüncü teşvik bölgesinde bulunan Hatay'ın beşinci teşvik bölgesine geçmesi için acilen gerekli girişimlerde bulunulmalıdır. Bunun için Büyükşehir Belediye Başkanımız 538 bin imza toplamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – EXPO 2021 ve gastronomi konusunda uluslararası yapılacak çalışmalara katkı verilmeli, güvenlik nedeniyle Cilvegözü Sınır Kapısı açılmıyorsa Yayladağı Sınır Kapısı bir an önce açılmalı.

Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, sözlerimizi tamamlayalım.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Yirmi dört yıldır tamamlanmayan, yılan hikâyesine dönen Antakya, Samandağ, Arsuz'u birbirine bağlayacak olan Samandağ-Arsuz kara yolu acilen sonuçlandırılmalı, Amik Ovası'na can suyu olacak olan Reyhanlı Barajı hemen bitirilmeli, Gaziantep ve Kahramanmaraş'ı İskenderun Limanı'na bağlayacak olan Hassa tüneli projesi bir an önce gerçekleştirilmeli.

Yedi yıldır savaşın gölgesinde olan ve 500 bin civarında Suriyeli misafire ev sahipliği yapan hoşgörü kenti Hatay'ın hak ettiği değeri ve ilgiyi alması gerektiğine inanıyorum. Lütfen bunu bizden esirgemeyin.

Saygılarımla.(CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, gündem dışı üçüncü söz, uzman çavuşların kadro sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'e aittir.

Buyurun Sayın Yönter. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, uzman çavuşların ve uzman jandarmaların özlük haklarına ilişkin gündem dışı konuşması

İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Uzman çavuşlarımızın, uzman jandarmalarımızın kadro meseleleriyle ilgili, özlük haklarıyla ilgili, beklenti ve talepleriyle ilgili parti grubum adına söz almış bulunuyorum.

Konuşmama geçmeden evvel şahsınıza da Sayın Başkanım, yeni görevinizde başarılar diliyorum, Allah yardımcınız olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yönter.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, uzman çavuşlarımızın pek çok sorunu var. Bu kürsüde defaaten bu sorunları konuştuk, sizlerle paylaştık. Adalet ve Kalkınma Partisinin değerli grup başkan vekilleri -bir arkadaşımız da burada- bizlere söz verdi, Hükûmet adına sayın bakanlar bir önceki dönemde bizlere söz verdi.

3269 sayılı bir Kanun var. Bu 3269 sayılı Kanun'un 5'inci maddesine göre uzman çavuşlarımız sözleşmeli olarak çalışıyorlar. Uzman çavuşlarımız Türkiye'nin dört bir tarafında, aynı zamanda yurt dışında bekamız için, güvenliğimiz için kahramanca mücadele veriyorlar ve onlar diyor ki, onlar sesleniyor ki: "Vatan müdafaasının, vatan savunmasının sözleşmesi olmaz. 3269 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin değiştirilmesini arzu ediyoruz." Aslında, 3269 sayılı Kanun'a bütünüyle baktığımızda pek çok maddesinin zamanını, anlamını, ruhunu kaybettiğini görüyoruz. Kahraman uzman çavuşlarımız sözleşmeli bir şekilde çalışmak istemiyorlar. Onlar kahraman. Ne diyor merhum Hüseyin Nihal Atsız?

"Ve insan büyür beşikte

Mezarda yatmak için

Ve...

Kahramanlar can verir

Yurdu yaşatmak için..."

O kahramanlar yani can veren kahramanlar, vatan için, millet için kendini ortaya koyan kahramanlar uzman çavuşlar. Bu uzman çavuşlar sözleşmeli. Uzman çavuşlarımızın iş güvencesi yok ve sözleşmeleri de değerli arkadaşlarım, iki yıldan az, beş yıldan fazla yapılmıyor. Bu sorunu biz niye çözümüyoruz? Defalarca biz Genel Kurulda konuştuk. Millet iradesini üstlendik, buraya geldik. 100 bine yakın kahramanımızın, aileleriyle beraber 1 milyona yakın uzman çavuşumuzun sesine niye kulak vermiyoruz, 3269 sayılı Kanun'da niye düzenleme yapmıyoruz? Onlar vatan için, millet için her fedakârlığı yapıyorlar. Biz, peki, onlar için, aslında çok da onların yaptıklarının yanında önemi olmayan fedakârlığı yapmıyoruz, tavrı göstermiyoruz; uzman çavuşlarımıza niye elimizi uzatmıyoruz?

Değerli arkadaşlarım, 3269 sayılı Yasa'nın değişmesi lazım ve uzman çavuşlarımızı kadroya almamız lazım. Bu sözleşme çilesini bitirmemiz lazım. Parti olarak bunu seçim beyannamemize aldık. Sayın Genel Başkanımız uzman çavuşlarımızın kadroya alınmasıyla ilgili görüşümüzü, görüşünü çok defa seslendirdi. Milliyetçi Hareket Partisi olarak uzman çavuşlarımızın sözleşme çilesinden kurtarılmasını arzu ediyoruz, hedefliyoruz, bunu bekliyoruz.

İkinci olarak uzman jandarmalarımızın ek göstergesinin 3600 olmasını ve okullarda geçen bir yıllık sürelerinin fiilî hizmetten sayılmasını istiyoruz değerli grup başkan vekilimiz. Hep konuşuyoruz değil mi? Bunu o zaman halletmemiz lazım. Sorun nerede, engel nerede, niye yapamıyoruz? Millet iradesi tecelli etmiş, çok da meşru bir talep var. Bu meşru talebe milletin vekilleri olarak, temsilcileri olarak niye eğilmiyoruz değerli arkadaşlarım? Bu, aciliyet arz ediyor. Uzman çavuşlarımızın aynı zamanda 3600 ek gösterge beklentileri de var.

Ben size bir veri sunmak ve paylaşmak istiyorum: 20 Temmuz 2015'ten bu tarafa -altını kalın çiziyorum, lütfen dikkat buyurunuz- 1.552 şehit verdik. Bu 1.552 şehidin 530'u uzman çavuş. Ben şehitler arasında hiyerarşik bir fark var falan demiyorum fakat vatan müdafaasında gösterilen fedakârlığı ifade etmek adına uzman çavuşlarımızın durumunu sizlerle paylaşıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yönter, lütfen tamamlayın.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) – Sayın Başkan, bitireceğim, peki.

Biz sadece Zeytin Dalı Harekatı'nda 53 şehit verdik, bunun 33'ü uzman çavuş. Yüz bine yakın kardeşimizi gelin, sevindirelim hep beraber. Bu işin mükâfatı hepimizde olsun. Konu siyasetüstü, konu ideolojiüstü ve konu bu memleket için, bu millet için, her türlü şekilde fedakârlık yapan yiğit kardeşlerimiz, kahramanlarımız için elimizden geleni yapmak, en azından dünya gözüyle onların özlük haklarıyla ilgili beklentilerini karşılamak görevi.

Bu nedenle sizlere uzman çavuşlarımızın, uzman jandarmalarımızın meselesini arz ediyorum. Birlikte omuz omuza, el ele bu işin üstesinden geleceğimize yürekten inanıyorum.

Diyorum ki: "Kahramanlar büyüsün masalda dev misali,/ Eğilsin öpsün gökler, canım nazlı hilali." Bu nazlı hilali öpmek için bu kahramanlara el uzatmak lazım; bu vatan için, millet için, bekamızın müdafaası için, uzman çavuşlarımıza, uzman jandarmalarımıza hepimizin ihtimam göstermesi lazım.

Şükranlarımı sunuyorum. Teşekkür ediyorum; sağ olun, var olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yöner.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk on beş milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şeker, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk Başkanı olan Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik ettiğine ve tüm milletvekillerine başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yeni görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Haziran, temmuz, ağustos ülkemiz ve milletimiz açısından önemli aylardır. Ağustos, Türk milletinin zafer ayıdır, Malazgirt'ten Mohaç'a, Büyük Taarruz'a kadar muhteşem zaferlerin kazanıldığı aydır. Temmuz ayı, seçilmiş Hükûmeti silah zoruyla iktidardan uzaklaştırmak isteyen, milletin Meclisini ve halkını bombalayan, işgal ve darbe girişiminde bulunan FETÖ terör örgütüne karşı halkımızın tankların önüne dikilerek seçilmiş Hükûmete ve demokrasiye sahip çıktığını, bir ve beraber olduğunu bütün dünyaya gösterdiği aydır. Haziran ayına gelince, Sayın Kılıçdaroğlu 24 Haziran seçimlerini kastederek "Haziran ayı iyilerin galip geldiği, kötülerin yenildiği bir aydır." demişti. 24 Haziranda yapılan seçimlerin galibi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmuştur, kendilerini tebrik ediyorum. Yine bu seçimlerin galibi AK PARTİ olmuştur. Partimizden ve diğer partilerden seçilen tüm milletvekillerini ve partileri tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet, buyurun.

2.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde yaşanan çevre kirliliğine ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

"Türkiye'nin kanser ovası" olarak adlandırılan Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde insanlar sadece soludukları havadan değil girdikleri denizden de zehirleniyorlar ne yazık ki. İlçede Marmara Denizi'ne kıyısı bulunan Tavşancıl plajına dökülen Çatalçeşme Deresi yıllardır simsiyah akıyor. Derenin aktığı İzmit Körfezi'ndeki bölgede kirlilik yaşanırken bölgede yaşayan insanlar gidecek başka yerlerinin olmaması nedeniyle burada denize girmek zorunda kalıyor. Üç sene önce bölgeye gerçekleştirdiğim ziyarette, Tavşancıl sahilinde Kömürcüler Organize Sanayi Bölgesi'nin kirliliğe neden olduğunu öğrenmiştik. Gerekli çalışmaların yapılması için yetkilileri uyardık ancak görüyoruz ki yıllardır değişen hiçbir şey yok. Dilovası'nda insanlar soludukları havadan kanser oluyor, anne sütünde bulunmaması gereken kimyasallara rastlanıyor, şimdi de insanlar girdikleri denizde ne yazık ki kömür tozları içinde yüzmek zorunda kalıyor. Buradan bir kez daha uyarıyorum: Sorumluların tespit edilerek sadece 58 bin lira gibi komik para cezası yerine daha önleyici yaptırımlar uygulanması kesinlikle şarttır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve görüşülecek yasa teklifinde akademik personelin özlük haklarıyla ilgili düzenlemenin yeniden ele alınması çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de size ve sayın Divan üyelerimize başarılı görevler diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta Meclis Adalet Komisyonundaki tüm itirazlarımızı rağmen, OHAL'i kalıcı ve sürekli hâle getiren, temel hak ve özgürlükleri sınırlandıran, kamudan ihraçları olağanlaştıran, hukuk devletini ortadan kaldıran teklifin görüşmelerine bugün Genel Kurulda başlayacağız. Anayasa'ya açıkça aykırı olan bu teklifin tümüne karşı olmakla birlikte, teklifin 23'üncü maddesinde yer alan geçici 35'inci maddenin (7)'nci ve (10)'uncu fıkraları ile üniversite akademik personelinin özlük hakları ve iş güvenceleri, YÖK kararı veya idare amirinin keyfi bir kararla ellerinden alınabilecektir. YÖK'ün de açıkça karşı görüş beyan ettiği bu düzenlemenin bu hâliyle kesinlikle yasalaşmaması için tekliften çıkarılması veya vereceğimiz önergeyle kapsamlı bir değişiklik yapılması çağrısında bulunuyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve Kahramanmaraş ilinin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Size ve Divana kolaylıklar diliyorum, başarı diliyorum.

Her fırsatta yol yapmakla övünen Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarını Kahramanmaraş'a, seçim bölgem Maraş'a davet ediyorum; Maraş Büyükşehir Belediyesi kapsamındaki köy yollarının nasıl olduğunu görmelerini istiyorum. Pazarcık ilçemizin Tetirlik, Hürriyet, Şahintepe; Elbistan ilçemizin Gümüşdöven; Afşin ilçemizin Koçovası, Haticepınar, Kaşanlı; Ekinözü ilçemizin Ambar ve Çiftlik köy yollarını gördükleri takdirde bu yolların hâlâ traktör yolu olduğunu göreceklerdir.

Maraş AKP'ye çok fazla oy veriyor, oy verdikçe de hizmet alamıyor. Örneğin, sözleşmeli öğretmenlerin ataması başladı bütün Maraş'ta ama Nurhak ilçesinde bir tane bile atama henüz yapılmadı, yapılmayacağı söyleniyor. Çağlayancerit ilçemizde uzman doktor yok. Yine, çok sayıda köyümüzde telefon sorunu yaşanmakta. En büyük ilçemiz Elbistan ilçesinde -Ceyhan Nehri'nin doğduğu ilçedir- Ceyhan Nehri'nin doğduğu Kaynarca bölgesinde ciddi bir çevre kirliliği vardır, maalesef Büyükşehir Belediyesi bu kirliliği gidermemektedir. Bu konuda Adalet ve Kalkınma Partisinin yetkililerini bir kez daha uyarmayı görev biliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık, buyurun.

5.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine ve iki gün önce Atatürk'ün manevi huzurunda yapılan saygısızlığı Meclis Başkan Vekili olarak kınamasını beklediğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Yeni görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Meclis Başkan Vekili olarak güzel bir konuşma yaptınız. Ancak daha iki gün önce Atatürk'ün manevi huzurunda Atatürk'e yapılan saygısızlığı da kınamanızı beklerdik. Bu konuda sessiz kalmanız bizi derinden üzmüştür.

Tabii, bu ve bunun gibi şahsiyetsizler Atatürk'e küfretme cesaretini nereden alıyor, ona bakmak lazım. Eğer ki Meclis Başkanlığı yapmış biri 1923'e darbe diyebiliyorsa, Meclisteki Atatürk fotoğraflarını kaldırmaya kalkıyorsa, "Laiklik Anayasa'dan çıkarılmalı." diyebiliyorsa, Atatürk'e küfreden, "Keşke Yunan kazansaydı." diyen sözde tarihçi saray sofrasında ağırlandıyor, hastanede ziyaret ediliyorsa, "10 Kasım törenlerine içim kan ağlayarak katılmak zorunda kalıyorum." diyen biri saraya başdanışman seçilebiliyorsa, "Atatürk" ismi stadyumlardan çıkartılıp "Es-Es Arena" "Vodafone Arena" "Timsah Arena" gibi saçma sapan isimler veriliyorsa bu şahsiyetsizler de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, buyurun.

6.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Divan üyelerine başarılar dilediğine, 99'uncu yıl dönümünde Erzurum Kongresi'nin önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile silah arkadaşlarını minnetle andığına ve nişasta bazlı şeker üreten Cargill fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bütün Divan üyelerimizi tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Öncelikle, bugün bu çatı altında bulunmayı borçlu olduğumuz, doksan dokuz yıl önce toplanan, millî kurtuluş mücadelemizin mihenk taşlarından olan Erzurum Kongresi'nin önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı ve minnetle anıyorum.

Nişasta bazlı şeker üreten ABD'li Cargill fabrikasının ruhsatının iptali için, mensubu bulunduğum Bursa Barosu yıllardır hukuk mücadelesi veriyor. Kazanılan onca davaya rağmen bugüne kadar AKP hükümetleri mahkeme kararlarını uygulamamış, hatta mahkeme kararlarını devre dışı bırakmak için Cargill'e özel kanunlar çıkarmıştır. Son olarak seçim döneminde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, yine Bursa Barosunun başvurusuyla, yapılan hukuksuzlukları Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı bulmuş ve ülkemiz hakkında ihlal kararı vermiştir. Şimdi, Cargill'e özel yasa çıkaran dönemin Başbakanı, bugünün tek yürütme organından, yaptığı yanlışları geri dönmelerini ve gerçek anlamda millî meselemiz olan şeker konusunda uluslararası hukuku ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

7.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2 milletvekilinin tutuklu olması nedeniyle demokrasinin ayıplı olduğuna ve Meclis Başkan Vekili olarak Mustafa Şentop'u bu konuda girişimde bulunmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görevinizi tebrik ediyorum.

Yüce Meclisimiz 2 tutuklu milletvekilinin durumu nedeniyle eksiklidir, demokrasimiz ayıplıdır.

İstanbul Milletvekilimiz Enis Berberoğlu dört yüz altı gündür tutuklu bulunmakta. 24 Haziran seçimlerinde bir kez daha millet iradesiyle seçilmesine rağmen Yargıtay, kendisi hakkındaki yargılamanın durdurulması ve yemin ederek görevine başlaması talebini reddetmiştir. Dönemin Anayasa Komisyonu Başkanı sıfatıyla şahsınızın, "Tekrar seçim olması durumunda seçilenler dokunulmazlıklarını yeniden kazanacaktır." şeklinde beyanatınız vardı. Benzer biçimde Anayasa Komisyonu raporunda da aynı ifadeler yer aldı. Bu nedenle, dokunulmazlıklar bu çerçevede kaldırılmıştı ama şimdi Sayın Berberoğlu ve diğer tutuklu milletvekilleri aramızda bulunamıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bir dakika daha alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Süre uzatamıyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bu konudaki görüşünüzü merak ediyor, Meclis Başkanlığınızı bu eksikli, ayıplı durum konusunda girişim yapmaya davet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Topal, buyurun.

8.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, 23 Temmuz Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına ve Hatay'ın ekonomik, sosyal, güvenlik sorunlarına ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün Hatay'ın ana vatana katılışının 79'uncu yıl dönümü. Başta Hataylılar olmak üzere tüm Türkiye'ye bir kez daha kutlu olsun. Şanlı bayrağımız Hatay'da sonsuza kadar dalgalanmaya devam edecek.

Bu anlamlı gün dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanı ve bakanlara sesleniyorum: Hatay'ın bölgeden kaynaklanan ekonomik, sosyal ve güvenlik sorunu var. Günlük 400-450 bin arası yerleşik hâle gelen misafir nüfusa ev sahipliği yapmaktadır. Yerel yönetimler bu anlamda ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır. Bu nüfusu da dikkate alarak Hatay'a bütçeden ayrıca bir ödenek verilmelidir. Bunun için buradan tekrar Sayın Cumhurbaşkanına, bakanlara ve sizlere, Sayın Meclis Başkanına da sesleniyorum: Lütfen, bu konuda çözüm istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arslan, buyurun.

9.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, tutuklu bulunan Eren Erdem'in tek kişilik odada tutulmasının ve ziyaretine izin verilmemesinin sebebini, haksız tutuklamaların önlenmesi ile tutuklu oranının düşürülmesi için ne tür tedbirler almayı düşündüklerini Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Adalet Bakanına soruyorum:

1) Önceki dönem milletvekili arkadaşımız Eren Erdem, hakkında verilen haksız tutuklama sonucu Silivri Cezaevine konulmuştur. Tek kişilik odada tutulmasının sebebi nedir? Bu uygulamadan ne zaman vazgeçilecektir?

2) Eren Erdem arkadaşımızı Silivri Cezaevinde ziyaret etmek için ben dâhil birçok milletvekili arkadaşımız bakanlığınıza müracaat ettiği hâlde izin verilmemesinin sebebi nedir? Bu uygulamanızla tek kişilik odada tecrit ettiğiniz Eren Erdem'i milletvekili arkadaşlarımızın ziyaretlerinden mi tecrit etmek istiyorsunuz?

3) Mahkemelerde uzun tutukluluk ve haksız tutuklama uygulamaları devam etmektedir. Haksız tutuklamaların

önlenmesi, mağduriyetlerin giderilmesi için ne tür tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

4) TÜİK verilerine göre ceza infaz kurumlarının, 31 Aralık 2016 itibarıyla yüzde 63'ünü hükümlüler, yüzde 36'sını tutuklular oluşturmaktadır. Tutuklu oranının düşürülmesi için bir çalışmanız olacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut, buyurun.

10.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, veteriner hekimlerin fiilî hizmet zammı kapsamına alınması için verilen kanun teklifine destek olunmasını dilediğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; veteriner hekimlerimiz -salgın, bulaşıcı, paraziter hayvan hastalıkları ile 200'den fazla zoonoz hastalığı yani kuduz, brusella, şarbon gibi- riskli görev yapan ve risk hizmet alanı içerisinde değerlendirilmesi gereken bir meslek grubudur. Meclisimizin kutsal çatısı altında 2008 yılında 5510 sayılı SGK Kanunu'nda yapılan değişiklikle veteriner hekimler fiilî hizmet zammı kapsamı dışında tutulmuşlardır. Bu durum veteriner hekimler için hak kaybına neden olmuştur. Veteriner hekimlere yapılan bu büyük haksızlığın yine bu kutsal çatı altında giderilmesi için verdiğimiz kanun teklifine destek olmanızı diliyorum, Sayın Bakanı bu konuda göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

11.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, görüşülecek kanun teklifinde YÖK'le ilgili yapılan düzenlemeye ilişkin açıklaması

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Siz, OHAL'i fiilî olarak üç yıl uzatarak halkın aklıyla dalga geçiyorsunuz. Darbe ürünü YÖK bile AKP'nin darbe yasalarının sorumluluğunu almak istemiyor. OHAL Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesiyle 375 sayılı KHK'ye eklenecek geçici 35'inci maddesi YÖK'ü bile isyan ettirdi. Böylesine antidemokratik düzenlemelerle akademisyenlerin üniversitelerden ihracı konusunda sorumluluk almak istemeyen YÖK düzenlemeye karşı çıktı. YÖK, akademik kadroların üniversiteler tarafından alındığını, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmalarının da ilgili üniversiteler tarafından yapıldığını, ihraçların da üniversiteler tarafından yapılması gerektiğini söyledi. Biz, YÖK'ten yargısız infazlara karşı çıkmasını, evrensel hukuku, adaleti, insan haklarını savunmasını beklemiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Ancak kendisi de darbe ürünü olan YÖK bile AKP'nin darbe ürünü yasalarına karşı çıkmıştır. Sayın Şeker haziranı bilmez. 70 yaşında 450 kilometreyi yürüyen Sayın Kemal Kılıçdaroğlu haziranın direniş sembolüdür. O 15 metre yürüyemeyen... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz doldu.

Sayın Antmen, buyurun.

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığının mimarlar odası ve diğer sivil toplum örgütlerinin görüşlerini nazara almadan bir nazım imar planı getirmek istediğine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, yeni görevinizden dolayı sizi kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, MHP'li Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı 1/5.000'lik nazım imar planını 6 Şubat 2018'de meclise onaylattı fakat askı süresini -tabii, hukukta süre çok önemli- bir ay olarak düşündü. Şubat yirmi sekiz gün geçtiği için, yirmi dokuz gün sonra askıdan indirdiği için şimdi keenlemeyekün yok hükmünde, tekrar yeniden başlayacak, bunu meclise sunacak ve 1/5.000'lik nazım imar planı onaylanacak. Ama yine "Ben yaptım, olur." "Ben yaparım, oldubitti." mantığıyla Mersin'in dinamikleri, Mersin'in toplumsal katmanları, Mersin'in mimarlar odası ve diğer sivil toplum örgütlerinin görüşleri nazara alınmadan bir nazım imar planı getirilmek isteniyor. Buna dikkat çekmek istiyorum.

Bütün değerli milletvekilli arkadaşlarım, size de saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Göker, buyurun.

13.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop ile Divan üyelerine başarılar dilediğine ve bugün meydana gelen 4,6 şiddetindeki deprem nedeniyle Burdurlu hemşehrilerine geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, size ve kâtip üyesi arkadaşlara yeni görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Bugün sabah 05.40 itibarıyla merkez üssü Yeşilova Kavak olan, 4,6 şiddetinde meydana gelen deprem tüm Burdur'da hissedilmiştir. Can ve mal kaybının yaşanmamış olması en büyük tesellimizdir. Tüm Burdurlu hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Bu vesileyle Burdur Devlet Hastanesinin depreme dayanaksız olduğunu bir kez daha yetkililere bildiriyor, gerekli tedbirin acilen alınmasını öneriyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap, buyurun.

14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın çevre kirliliğine, Domaniç'in Güney köyündeki termik santral atıklarının yarattığı sorunla ilgili Çevre Bakanlığını göreve davet ettiğine ve atık toplama işinde çalışan Kütahya Belediyesi bünyesindeki işçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kütahya, zehir ve çevre kirliliğinin en fazla olduğu illerden biri. Malumunuz, bir maden şehri, bir sanayi şehri. Bir sürü kamu iktisadi teşekkülü özelleştirilmesine rağmen bundan nemalanamayan, onun ötesinde sürekli zehirlenen, çevre kirliliğinin had safhada olduğu bir il.

Cuma günü Domaniçin ilçemizin Güney köyünde bir termik santralin atıklarının hidroelektrik santrale boşalması sonucu deredeki tüm balıklar ölmüş vaziyette ve artı, 4-5 tane köyümüzün de tarımsal arazileri zarar görmüş durumda. Bu konuda Çevre Bakanlığını göreve davet ediyoruz.

Ayrıca, Kütahya'da çöp toplama işlerinde, atık toplama işinde çalışan Kütahya Belediyesi bünyesindeki işçilerimiz yaklaşık yirmi beş gündür maaşlarını alamamaktalar, artı, özlük haklarından yoksun olarak çalışmaktadırlar. Taşeron işçi kapsamından kadroya geçmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karabat, buyurun.

15.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin demokrasiyle bağdaşmadığına ve Devlet Denetleme Kurumuna sendika ve meslek örgütü yöneticilerini görevden alma yetkisi verilmesine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, ülkemizde şöyle bir görüntü var: Sarayda fermanlar yazılıyor, halkın da bu durumu sessizce kabullenmesi bekleniyor. “Cumhurbaşkanlığı kararnameleri” adıyla yayımlanmaya başlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesini yok sayan bu düzenlemelerin akılla, mantıkla, demokrasiyle bağdaşır bir yanı yoktur.

15 Temmuzda yayımlanan kararnameyle Devlet Denetleme Kuruluna sendika ve meslek örgütü yöneticilerini görevden alma yetkisi verildi. Bu düzenlemeyle sendikalar, meslek örgütleri ve dernekler Cumhurbaşkanlığı vesayeti altına alınıyor. Hükümet kayyum uygulamalarını çok sevmiş olacak ki bu sefer emeğin örgütlü mücadelesine de el uzatmaya yelteniyor.

Emeğe ve emekçilerin mücadelesine yönelen bu hukuksuz girişimi ve 12 Eylül faşizmine rahmet okutan anlayışı şiddetle reddediyoruz. Hükümeti bu tehlikeli adımlardan derhâl vazgeçmeye çağırıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi sayın grup başkan vekillerimize bakıyorum...

Sayın Ağıraltıoğlu, söz talebi?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yok.

BAŞKAN – Yok.

Sayın Akçay, buyurun.

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü yıl dönümü münasebetiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitleri rahmet, gazileri minnetle andığına ve Kıbrıs Türklerinin haklı davasına Türkiye'nin sahip çıkmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20 Temmuz 1974'te Kıbrıs'ta Türklüğün yok edilme tehlikesine karşı hürriyet ve istikbal vurgusuyla başlayan ve üç gün süren Barış Harekâtı başarıyla gerçekleşmişti. Yıllardır Kıbrıs'ta sözüm ona kalıcı ve adil bir barış ortamı arandı, ardı arkası kesilmeyen görüşmeler yapıldı ancak uluslararası düzeyde aşılana çözüm umutları bir arpa boyu mesafeye vesile olamamıştır çünkü yapıcı diyalog yerine marazi diplomasiyle çözüm dayatması yapıldı. Bu dönemde Kıbrıs'ta Türk'ün varlığından rahatsız olanlar çözümsüzlüğün faili hâline gelmiştir, Kıbrıs'ı terk etmemizi, millî ve tarihî haklarımızdan vazgeçmemizi istediler. Türkiye, Kıbrıs Türk halkının varlığının, egemenlik haklarının, eşit statüsünün korunmasına ve Kıbrıs Türklerinin haklı davasına sahip çıkmaya devam edecektir.

Bu vesileyle Kıbrıs Barış Harekâtı'ndaki şehitlerimizi, Kıbrıs mücadelesinin simge isimleri Rauf Denktaş ve Fazıl Küçük'le birlikte bütün mazlum coğrafyalarda Türklüğün var olması için canlarını veren, mücadele eden başta aziz Atatürk olmak üzere bütün şehitlerimizi ve hayatını kaybeden gazilerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Bugün ayrıca kurtuluş mücadelemizin en önemli aşamalarından birisi olan Erzurum Kongresi'nin de 99'uncu yıl dönümüdür. İşgal girişimlerinin başladığı, emperyalist devletlerin ve taşeronların Türk milletini esaret altına alma ve yok etme hamleleri karşısında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...Erzurum'da millî irade zuhur etmişti, “Millî sınırlar içinde vatan bölünmez bir bütündür, parçalanamaz, manda ve himaye kabul edilemez.” denilmişti. Önce Havza, ardından Amasya Genelgeleriyle tutuşturulan istiklal ateşi Erzurum'da millî bir ülkü olarak perçinlenmiştir. Doksan dokuz yıl önce Erzurum'da Türk milletinin hürriyet ve istiklal istikametinde birlik ve beraberliği, millî iradesi yedi düvele ilan edilmiştir. Erzurum Kongresi'nin bu yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kurtuluş Savaşı'mızın aziz kahramanlarını, Türk milletinin birliği ve dirliği için can veren aziz şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Kurtulan, buyurun.

17.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, 14 Haziran 2018'de Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 4 kişinin yaşamını yitirdiği vaka ile 20 Temmuz 2015'te yine Suruç'ta 33 kişinin yaşamını yitirdiği vakanın bir an önce açıklığa kavuşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben iki konuya biraz dikkat çekmek istiyorum. Birincisi, biliyorsunuz, hepimiz izledik, gördük, 14 Nisanda seçim öncesi Suruç'ta 4 kişinin yaşamını yitirdiği bir vaka yaşandı. Şimdi, Şenyaşar ailesi -yine basından yakinen takip ediyoruz, aileyle de ilişkideyiz parti olarak- olay gününden itibaren kendi yaşadığı yeri terk etmek zorunda kaldı, başka bir yerde şu an ikamet ediyor. Yıldız ailesi tarafından tehdit edildiğini söylüyor bu aile. Bununla ilgili her zaman yargının bağımsızlığından dem vuranların dikkatini çekmek isterim. Faillerin yargılanmadığı gerekçesiyle aile “Can güvenliğimiz yok.” deyip kendi evine dönüyor.

İkinci olay ise 20 Temmuz 2015'te yine Suruç'ta aralarında parti meclis üyelerinin de olduğu, partimizin bileşeni olan kimi partilerin yönetici ve üyelerinin de olduğu 33 kişinin yaşamını yitirdiği bir IŞİD saldırısı gerçekleşti, 100 kişi de yaralanmıştı bu vakada. Hâlâ, yine tırnak içinde bunu söylüyorum, bağımsız yargının bunu görmediğini görüyoruz. Sadece şu an bu durumda 2 polis görevi ihmalden tutuksuz yargılanıyor, bir kişi tutuklu bulunuyor, o kişi de susma hakkını hep kullanıyor ve adaletle güvenmediğini söylüyor. Bu iki olayın bir an önce açıklığa kavuşması hepimiz için çok önemli bir durum olarak dikkatinizi çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, gündeme getirilen yasa teklifiyle keyfilğin olağanlaştırılmaya çalışıldığına ve Enis Berberoğlu'na özgürlük taleplerinin takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hatay'ın Türkiye'ye katılışının yıl dönümünü ayrıca Erzurum Kongresi'nin yıl dönümünü kutluyorum. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehit düşen herkese Allah'tan rahmet, bu konuda katkısı olan bütün milletimize şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, bugün aramızda olması gereken, anayasası çalınmış bir milletvekili var. Tutuklu olan Enis Berberoğlu değildir, tutuklu olan Yargıtaydır. Çalınan anayasa Enis Berberoğlu'nun şahsına ait bir belge değildir; senin, benim, bu toplumun

anayasasıdır, bir arada yaşamamızın teminatı, istikrar ve gücün metnidir. Biz vatandaş olarak Anayasa'nın açık hükmüne güvenemeyeceksek neye güveneceğiz? Meclis çatısı altında alınan karara, siyasi muhatabımızın sözüne itimat etmeyeceksek neye itimat edeceğiz?

Siz Sayın Başkan, 2 Mayıs 2016 tarihinde Anayasa Komisyonu Başkanı sıfatıyla Komisyonunda bize açıklama yaptınız. Tutanaktan bire bir aktarıyorum: "Anayasa'nın 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrası var, o da şudur: 'Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.' Dolayısıyla, bu hükme ilişkin bizim herhangi bir düzenlememiz olmadığı için burada, bu hükmün yerinde durduğunu, geçerli olduğunu, dolayısıyla tekrar bir seçim olması hâlinde seçilenlerin dokunulmazlığını yeniden kazanacağını bu hüküm dolayısıyla burada ifade etmek istiyorum." dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre verelim arkadaşlar.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – "Burada yanlış anlaşılmalara giderek için Komisyon raporumuzda da bu konuda detaylar bulunacak. Ben bu çerçevede kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum." dediniz Sayın Başkan.

Sizin de belirttiğiniz gibi, Anayasa'nın 83'üncü maddesi ve dördüncü fıkrası çok açıktır. Mecliste dokunulmazlığın kaldırılması esası açıktır. Ancak Yargıtay "Hayır." diyor, "Tahliye talebini kabul etmiyorum." diyor ve hepimize şu mesajı veriyor: "Ne Anayasa ne Meclis, orada kural ve kaide yok. Bu ülke adamına göre muamele ülkesidir. Bir milletvekili de olsanız, kurunun yanında yaş da olsanız bugün bu ülkede herhangi bir vatandaşın, hiç kimsenin, hiçbirimizin güvenebileceği bir Anayasa, dayanak oluşturacağı bir yasa yoktur."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, süreyi uzatalım. İlave süre veriyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bugün gündeme getirdiğiniz yasa teklifiyle de bu keyfliği olağanlaştırmaya çalışıyorsunuz. Anayasasızlığı, yasasızlığı "yasa" diye önümüze getiriyorsunuz; kabul etmiyoruz. Enis Berberoğlu'na, arkadaşlarımıza biz özgürlük talebimizi yeniliyoruz ve bunun takipçisi olacağımızı bir kere daha ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'a görevinde başarılar dilediğine, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 44'üncü, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'nin 99'uncu ve Hatay'ın ana vatana katılmasının 79'uncu yıl dönümünü kutladığına, futbolcu Mesut Özil'in maruz kaldığı ırkçı saldırıyı ve ırkçı anlayışından dolayı İsrail'i kınadıklarına, Filistinlilerin hak ve özgürlük mücadelesini desteklediklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle, yeni görevinizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Meclisin 27'nci Yasama Dönemine bugün önemli bir görevle başlıyoruz. Bugün itibarıyla Genel Kurulumuz 27'nci Dönemin ilk kanun yapma görevine başlayacak. Görüşmelerine başlayacağımız kanun teklifimizin ülkemiz, milletimiz, devletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

26'nci Dönemde çok büyük, tarihî hatıralara beraber şahitlik ettik. 15 Temmuz darbe girişimi başta olmak üzere birçok önemli zamanı beraber yaşadık, çok farklı anayasal değişiklikleri, kanun değişikliklerini 26'nci Dönemde vekil arkadaşlarımızla beraber yaptık. Ben bir kez daha geçmiş dönem tüm vekillerimizi saygıyla yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs Adası'nın eşit ve ortak sahibi olan Kıbrıs Türklerinin hukukunu, özgürlüğünü ve istikbalini korumak için kırk dört yıl önce yapılan Barış Harekâtı'nı bir kez daha selamlıyoruz. Bizim Kıbrıs'la bağımız 1974'te ya da 1571'de değildir. Kıbrıs'ın çok daha öncesinde Hazreti Peygamberin rüyasında Hazreti Osman'ın emriyle Hala Sultan'ın şehadetiyle başlayan bir ilişki var. Ada'daki çözümsüzlük konusunda yıllardır hem Türkiye'de hem Kıbrıs Türklerinde barışa ve çözüme olan bağlılık sürecine rağmen sonuç alınamaması bizim üzüntümüz. Ümit ediyorum, bu konuda Türk halklarının Kıbrıs Türk halkının haklarını kullanarak bir sonuca ulaşması süreci tekrar başlar. Bu vesileyle bir kez daha Kıbrıslı kardeşlerimize selamlarımızı iletmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yetmiş dokuz yıl önce Hatay, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün barışçıl ve akılcı politikaları sayesinde ana vatana katıldı. Bu katılım, cumhuriyetimizin ilanından sonra aziz milletimizin en önemli kazanımlarından birisi oldu. Bu vesileyle Hatay'ın ana vatana katılmasının yıl dönümünü kutluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu vesileyle Gazi Mustafa Kemal başta olmak üzere Hatay Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen ve tüm arkadaşlarını saygıyla anıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan doksan dokuz yıl önce millî mücadele açısından tarihî bir günü yaşadık. Çoğunluğu işgal altındaki Anadolu illerinden gelen 62 delegenin katılımıyla Erzurum Kongresi gerçekleştirildi. Bu kongrede alınan kararlar millî mücadelemizin seyrini belirledi. İlk defa Erzurum Kongresi'nde manda ve himaye reddedilerek ulusal bağımsızlığın koşulsuz olarak gerçekleştirilmesine karar verildi.

Bir kez daha, Çanakkale Zaferi'nden millî mücadeleye, terörle mücadeleden Afrin'e kadar vatan müdafaasında şehit düşen tüm kardeşlerimizi rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk asıllı Alman Millî Takım futbolcusu Mesut Özil, Sayın Cumhurbaşkanımızla görüşmesinden sonra çeşitli ırkçı saldırılara maruz kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne yazık ki, Almanya'daki sözde Türk asıllı çeşitli siyasiler de konuşmalarıyla bu ırkçı saldırılara destek verdiler; Özil de bu saldırılar karşısında Alman Millî Takımı'nın oyunculuğunu bıraktığını ifade etti. Avrupa'da yükselen ırkçılık konusu günümüzün siyaset dilini zehirlediği gibi toplumlar arasındaki ilişkileri de bozmasına somut bir örnek hâline geldi. Söz konusu ırkçılığı kınadığımızı, Mesut Özil kardeşimizin yanında olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer gündem de şudur: İsrail, işgal ettiği topraklar altında zulüm politikalarına maalesef devam ediyor. İsrail, kabul ettiği ulus devlet yasasıyla Arapçayı resmî dil olmaktan çıkardı, iki tip vatandaş öngörerek nüfusun yüzde 20'sini oluşturan Filistinlileri ikinci sınıf ilan etti, hukukta bir boşluk olduğunda Yahudi şeriatının geçerli olduğunu ifade etti.

Birleşmiş Milletler kararlarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...hukuksuz olduğu defalarca söylenen yerleşimin teşvik edildiği bir yasa bizim açımızdan kabul edilemez. Böylesine ayrımcı ve ırkçı uygulamalar bölgede gerginliği artıracak, barış ve huzura hizmet etmeyecektir. Bu ırkçı anlayıştan dolayı İsrail'i kınıyor, Filistinlilerin hak ve özgürlük mücadelesini desteklediğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 18/7/2018 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin önerge (4/1) yazısı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Sayın Koray Aydın'ın Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 18/7/2018 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ PARTİ Grubunun, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekili tarafından, hain FETÖ terör örgütünün gerçekleştirdiği kalkışmanın siyasi ayağının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/7/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlk imza sahibi İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekilimizin imzasıyla 18/7/2018 tarihinde Meclis Başkanlığına iletilen, hain FETÖ terör örgütünün gerçekleştirdiği kalkışmanın siyasi ayağının araştırılması amacıyla verilen araştırma önergemizin, 23/7/2018 Pazartesi günü 8'inci Birleşimde Genel Kurulda görüşülmesini saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Çıray.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum ve bu yeni dönemin de vatanımıza, milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Biliyorsunuz, 15 Temmuz 2016 günü hain bir kalkışmayla Türkiye Cumhuriyeti devleti ve milleti karşı karşıya geldi ve daha sonra yapılan bir oylamayla, bütün partilerin mutabakatıyla, halk arasında adı "FETÖ terör örgütünü araştırma komisyonu" olarak bilinen komisyon kuruldu. Bu komisyon üç ay çalıştı ve çalışması esnasında ilk bir buçuk aydan sonra çeşitli zorluklar ortaya çıkmaya başladı. Esasen, o çalışmanın tam ortasında ortaya atılan Anayasa değişiklikleri tartışması daha o aşamada bu komisyonu battal hâle getirdi yani komisyon görev süresini tamamladığında esasen amacına ulaşamamıştı. Komisyon raporları yazıldıktan sonra Adalet ve Kalkınma Partisi komisyona ek rapor verdi. Onun verdiği ek rapor üzerine o dönemde Cumhuriyet Halk Partisi de bir ek rapor verdi ve Meclis Başkanlığına o zamanki komisyon üyeleri olarak raporun tamamını götürdük.

Değerli arkadaşlar, hem FETÖ'den bu kadar şikâyet edeceksiniz hem "FETÖ'yle mücadele ediyoruz." diyeceksiniz hem de hâlâ o komisyon raporunu basmamış olacaksınız. Bunu Türk milletine anlatamazsınız. O rapor basılmalı, bu Meclise gelmeli ve bu Mecliste tartışılmalı. 250 şehit vermiş olan, gaziler vermiş olan Türk milleti burada gerçeği öğrenmeli ve gerçeğe ulaşmalı. Bunu yapmak bu Meclisin onurudur, görevidir, şerefidir, namusudur; bu Meclis bunu yapmalıdır.

Şimdi, bu komisyon tartışmaları yapılırken birçok kişiyi davet etmekte zorluk çektik. Zamanın Komisyon Başkanı da bazen de haklı bir gerekçeyle henüz iddianamelerin ortaya çıkmadığını, yargılamaların başlamadığını, dolayısıyla bazı kişilerin Meclise, komisyona çağırılmasının doğru olmadığını öne sürmüştü. Şimdi iddianameler açıklandı, yargılamalar belli bir noktaya kadar ulaştı ve hatta bazılarından da mahkûmiyet kararları çıkmaya başladı. İşte tam bu aşamada yeni bir komisyon kurulması ihtiyacı ortaya çıktı. Bu yeni araştırma komisyonunun kurulması ve bu FETÖ meselesinin asli, siyasi ayağının aydınlatılması gerekir. Bu Meclis bunu millete bir borç olarak karşılamalıdır, yapmalıdır. Bu komisyonu kurmalıyız ve bu işi bir daha tekrarlanmayacak şekilde, ne FETÖ terör örgütü ne de benzerleri tarafından tekrarlanmayacak şekilde bir sonuca ulaştırmalıyız.

Değerli arkadaşlar, aynı zamanda, o zaman komisyona birçok önemli kişiyi çağırarak isteyip getirememiştik. Şimdi onları da çağırmalıyız ve millet önünde bunu araştırmalıyız.

Daha önemlisi, yine o komisyonda komisyon çalışmalarının naklen verilmesi konusunda bir türlü ikna edememiştik dönemin komisyon çoğunluğunu, Adalet ve Kalkınma Partili üyeleri. Şimdiden söylüyorum ki bu defaki araştırmada, bu araştırma çalışmaları esnasında bunlar, Türk toplumuna, canları, kanları pahasına bu devleti sokaktan toplayan bu millete bir borcumuz olarak vardır; bunu yapmak zorundayız. Yoksa Türkiye, bu ve benzer kalkışmalarla, hain kalkışmalarla her zaman karşı karşıya gelebilir.

Bir de suçun subjektifliği konusunu da unutmamalıyız.

Son olarak, konuyla ilgisi yok ama şunu söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, dokunulmazlıklar milletvekillerini egemenlere karşı korumak için getirilmiştir. İktidar partisi dâhil, dokunulmazlıklarımızdan vazgeçmeyelim. Aksi hâlde, bir gün gelir, devir değişir, sokakta trafik polisleri bizi tutuklamaya başlar.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Toğrul.

Sayın Toğrul, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, Genel Kurulun sevgili emekçilerine bu dönemde de bize katlanacakları için teşekkür ediyorum şimdiden.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişimi yeterince araştırılmadı. Biz darbelerin araştırılması gerektiği konusunda neden ısrar ederiz? Çünkü darbelerin bir daha tekrarlanmaması, kimsenin bir daha böyle bir şeye yeltenme gücünü kendinde görmemesi için bunların araştırılması gerekir. Fakat AKP'nin 15 Temmuz 2016'da Fetullahçı cemaatin başat olduğu darbe girişimini kullanarak bugün kendi iktidarını pekiştirdiği ve sürekli bir yakınma hâline neden olan bu darbe girişimini maalesef yeterince araştırıyoruz. Mesela bunun arkasındaki siyasi güç kimdir? Örneğin, darbe başarılı olmuş olsaydı kabineyi kimler oluşturacaktı? Başbakan kim olacaktı? Cumhurbaşkanı kim olacaktı? Bunları neden araştırıyoruz?

Şunu da biliyoruz ki Fetullahçı cemaatin bugün devletin içerisine bu kadar yerleşmesinin en fazla olduğu dönem AKP'nin iktidarda olduğu yıllardır. Aslında hepimiz şahit olmuşuzdur, AKP iktidarı tarafından, kimin devlette nereye getirileceğine bir dönem neredeyse bu cemaat karar verir hâle getirilmişti.

Peki, AKP iktidarı tarafından bunun siyasi ayağı neden ortaya çıkarılmak istenmiyor? Çünkü hepimiz biliyoruz; bu siyasilerin bir kısmı sürekli Pensilvanya'ya taşınıyorlardı, milletvekilleri, belediye başkanları gidip oradan çeşitli icazetler alıyorlardı. Peki, bunların üzerine gidildi mi? Hayır, gidilmedi. Peki, ne yapıldı değerli arkadaşlar? Bu darbe Allah'ın bir lütfu olarak kullanıldı; bugün muhalifleri olan bizler, belediye eş başkanlarımız, milletvekillerimiz, hatta Cumhurbaşkanı adayımız şu anda içeride. Bunlar muhaliflere karşı bir baskı unsuruna dönüştürülerek, gerçekten, AKP iktidarı tarafından tüm muhalefetin bertaraf edilmesine, binlerce, yüz binlerce insanın sorgusuz sualiz işinden edilmesine araç olarak kullanıldı.

Eğer gerçekten böyle bir darbe mekânının çalışmasını istemiyorsanız İYİ PARTİ'nin verdiği bu önergeyle mutlak şekilde bir komisyonun kurulması; sadece siyasi ayağının değil, yargı ayağının, askerî boyutuyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...diğer ayakları için de ayrı ayrı komisyonların kurulması gerekir.

Sayın Başkan, bitiriyorum şimdi.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şu soruları sormamız gerekiyor: Bakın, Türkiye Cumhuriyeti, Fetullah Gülen cemaatine nasıl teslim edildi? Bu sorunun cevaplanması lazım. Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarı darbeye ilgili bilgileri Cumhurbaşkanından veya Başbakanından sakladılar mı? Eğer bu bilgi saklandıysa neden Sayın Akar bugün bakan koltuğunda ve Fidan hâlâ görevde? Darbe gecesi neler oldu? Derdest edilen kuvvet komutanlarından Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarı bilgi sakladı mı? Darbe önceden biliniyor muydu? Darbe gecesi can veren insanlarımız kontrollü bir darbeye mi kurban edildi? 15 Temmuz öğle saatlerinde MİT'e yapılan ihbarla darbe biliniyor olmasına rağmen gerekli önlemler neden alınmadı? Adil Öksüz kimdir? Neden serbest bırakıldı? Darbenin siyasi ayağı kimlerden oluşuyor? Darbe başarılı olsaydı Başbakan kimdi, Cumhurbaşkanı kim olacaktı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bu soruların bu Meclis tarafından en kısa zamanda cevaplanması gerekir diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Toğrul, teşekkür ederim.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku.

Sayın Tanrıku, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, size de hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, üç dakikada bunu izah etmenin fırsatı ve imkânı yok ama şunu ifade edeyim: Darbe Komisyonu üyeliği yaptım partim adına ve benim için de devleti tanıma konusunda büyük bir fırsat oldu. Devletin işleyişini ilk defa Darbe Komisyonunda gördüm. Genelkurmay başkanları geldi, emniyet genel müdürleri geldi ve bu devletin nasıl örgütlendiği konusunda büyük bir fikir sahibi de oldum, onu ifade edeyim.

Darbeye ilk karşı çıkmış siyasetçilerden bir tanesi olarak ve o gün sabah burada konuşmuş bir siyasetçi olarak da öncelikle, darbeye karşı çıkarken yaşamını yitirmiş bütün yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara da sağlık diliyorum. Onlar gerçekten demokrasi kahramanıydılar. Ama sonuç itibarıyla, bu Parlamento geçen dönem üzerine düşen bir vazifeyi yerine getirmedi, çok açık. 26 Temmuzda burada Meclisin oy birliğiyle bir komisyon kuruldu, o komisyonun çalışmaması için Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğu elinden gelen her şeyi yaptı, elinden gelen her şeyi yaptı komisyonda ve o komisyonun üyelerinin birçoğu şimdi artık milletvekili değil. Bakın, ısrarlı çabalarımıza rağmen, bütün ısrarlı çabalarımıza rağmen, Adalet ve Kalkınma Partisinin üyelerinin çabasına rağmen siyasi ayağının ortaya çıkması için bir çaba içerisinde olmadılar. Soruyorum bugün, bugün burada soruyorum: Şimdi, Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde, ordu bünyesinde darbeciler var mıydı? Vardı. Darbe girişimi yaptılar mı? Yaptılar. Genelkurmayın karargâhına kadar girdiler mi? Sayın Cumhurbaşkanının özel yaveri olmadılar mı? Tümü bu şekilde örgütlenmiş ve son on yılda, on beş yılda örgütlenmiş. Peki, Genelkurmay Başkanı nerede? Millî Savunma Bakanı. Siyasi ayağı burada arayacaksınız arkadaşlar, kendi içinizde arayacaksınız. Nerede? Hiç mi kusuru yok? Ve neden Parlamentoya gelmedi? Hangi iradeyle gelmedi ve o komisyon çoğunluğu neden oylatmadı onu? Neden oylatmadı ve hangi iradeyle gelmedi?

MİT... Önceden bilmesi lazım, haber alması lazım, bu haberi devletin kurumlarıyla paylaşması lazım darbenin olmaması için, 250 yurttaşımızın ölmemesi için, demokrasimizin bu kadar yara almaması için. Nerede? En azından, biliyoruz ki o gün saat 14.30'da bilgi almış. Darbe girişimi ne zaman? Saat 22.00 sıralarında. Sekiz saatte bu önlenemez miydi? Uçakların kalkması, tankların gezmesi, yurttaşlarımızın ölmesi, bu Meclisin bombalanması önlenemez miydi? Ama biliyoruz ki başka bir Suriyeli muhalifle başka bir yemekte. Kendisi nerede? Yine burada. Bunları biz sorabildik mi peki? Hepimiz adına, hepiniz adına, oy birliğiyle oluşmuş komisyon sorabildi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Geldiler mi buraya? Gelmediler. Meclisin iradesini yok saydılar.

BAŞKAN – Sayın Tanrıku, tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Tamamlayacağım.

Değerli arkadaşlar, böyle bir şey ve sonuçta, darbenin siyasi ayağına tam geleceğimiz noktada Sayın Cumhurbaşkanı Moskova'ya giderken "Bu komisyon işlevini tamamlamıştır." dedi, Moskova'da. Neden sonra bunu söyledi? Kırk yıldır bu devletin hafızası olan Emre Taner'in dört saat boyunca Parlamentoda verdiği ve son on yıla, on beş yıla ışık tutan bilgilerden sonra bunu söyledi. O konuşmadan sonra, o kayıtlardan sonra –ki o kayıtları ben yayınladım, övünç duyuyorum bundan ve sonra yayın da kesildi, Periscope yayını da yapamadık- komisyon bir daha toplanamadı. Ne zaman? Sayın Cumhurbaşkanının talimatından sonra. Bu Meclis tarihinde süresi tamamlanmadan kapanan ve süresi uzatılmayan tek komisyon Darbe Komisyonudur. Hani

ortaya çıkaracaktınız? Nerede?

Arkadaşlar, dolayısıyla kendi içinizde bu darbenin siyasi ayağını aramak zorundasınız. Bu kadar insan mağdur oldu, bu kadar sivil mağdur oldu darbeye alakası olmadığı hâlde, hâlen de mağduriyetleri devam ediyor. O nedenle, gelin, bu öneriyi kabul edelim, birlikte yeniden üstüne gidelim başka darbeleri önlemek amacıyla.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Atilla Kaya.

Sayın Kaya, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ'nin mevcut bütün politik kurumların ve aktörlerin yakın vadeli hedef ve çıkarlarının üzerinde yer alacak şekilde, özellikle de hain FETÖ kalkışmasının siyasi ayağının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi gereğince vermiş olduğu araştırma komisyonu açılması konusundaki önerge için söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de yeni görevinizde başarılar diliyorum, Rabb'im yardımcınız olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamlı) – Tabii, diğer konuşmacılar da ifade ettiler; bu amaçla, biliyorsunuz, Meclis araştırması komisyonu 26'ncı Dönem içerisinde kurulmuş oldu ve yaklaşık üç aylık süre de çalışmalarını sürdürdü, raporu da her raporda olduğu gibi yakın zaman içerisinde basılacaktır. Özellikle İYİ PARTİ'nin sayın sözcüsü de -o zaman sanırım Cumhuriyet Halk Partisinde milletvekiliydi, çok karıştı işler tabii, bilemiyoruz- o zaman için komisyonda görevliydi. Diğer, Cumhuriyet Halk Partisi adına konuşan konuşmacı da zaten komisyondaki yaptıkları çalışmaları ifade ettiler.

Esasen, kırk yılın üzerinde devletimizin içerisine sızmış bir yapıdan bahsediyoruz ve 15 Temmuzda bu FETÖ hain darbe kalkışmasını da milletimiz, ortaya koymuş olduğu büyük bir irade ve ferasetle, 250 vatandaşımızın şehit olması ve 2.196 da gazi vererek defetmiş oldu. Ben tüm şehitlerimize rahmet diliyorum, gazilerimize de bu noktada acil şifalar diliyorum.

Şu an diğer komisyonun raporu basıldıktan sonra zaten gerekli değerlendirmeler zaman içerisinde yapılacaktır. Yargı yolu da açıktır. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir. Bu noktada özellikle herhangi bir dileği olan, temennisi olan, talebi olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin yargısına, mahkemelerine giderek netice itibarıyla buralarda gerekli şikâyetlerini, müracaatlarını yapar, buna ilişkin de yargımız değerlendirme ve kararlarını verir.

Diğer bir konuşmacı da “Başbakan kim olacak?” diye ifade etmişti. Ben bağır bağır bağıran “Ben başbakan olacağım.” diyen birisini hatırlıyorum. O noktada muhatabı da biz değiliz, onu da gider onlara sorarsınız diyorum.

Yüce heyetinizi tekrar saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi var, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun:

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, seçimi güvenli olmaktan çıkaran uygulamaların araştırılması ve bu uygulamalara karşı tedbirlerin alınması amacıyla 18/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/07/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/07/2018 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Ayhan Bilgen

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

18 Temmuz 2018 tarihinde Mersin Milletvekili Grup Başkan Vekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Ayhan Bilgen tarafından verilen 36 grup numaralı seçimi güvenli olmaktan çıkaran uygulamaların araştırılması ve bu uygulamalara karşı tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/07/2018 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurun Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Seçim güvenliğinin şaibeli olduğunu, tartışmalı olduğunu düşünerek verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Fakat buraya geçmeden önce affınıza sığınarak gündem dışı kısa bir iki cümle söz etmek isterim. Erzurum Kongresi'ne dair grupların çoğu söz aldı, konuşular. Ben şunu söylemek isterim: Erzurum Kongresi'nin neden Erzurum'da yapıldığının araştırılması gerekiyor. Oradaki delegasyonun Kürtlerden de oluştuğunun, kendi ana dilleri ve kıyafetleriyle orada yer aldıklarının altını çizmek isterim; bunun üstünün çizilmemesi gerekiyor.

Şimdi onu anarken bu Mecliste “Kürt” lafı ettiğimiz için bazı otumlardan menedildiğimizi biliyorsunuz, kimi arkadaşlarımız da oy verdiler burada ve para cezasına da çarptırıldığımızı biliyoruz.

Seçime dair ise arkadaşlar, yani genel olarak seçim kararının son gününe kadar Hükûmet üyelerinin “Yapılmayacak.” beyanlarına rağmen bir baskın seçimle karşılaştık. Seçim Kanunu'nun 25 Nisan 2018'de değiştirilmesi, seçim takviminin ilanından sonra Seçim Kanunu'nda değişikliğe gidilmesi ve seçim takviminin doksan günden elli beş güne indirilmesi biraz tartışmalı bir durum. Seçim yasalarının bir yıl sonra uygulanmasının, ittifak yasasının bu seçimde uygulanmasıyla Anayasa ilkesinin ihlal edildiğini düşünüyoruz. Sandık başkanının sadece kamu çalışanlarından oluşmasının YSK tarafından belirlenmesini, yine muhalif sendikalarla hiçbir görevlinin görev talebinin kabul edilmemesini ve o süreçten önce de, çok daha öncesinden de yoğun ihraçların yaşandığını hesapladığımızda bu “Acaba kamu görevlilerinin çoğu AKP tarafından mı belirlendi?” şüphesini yaratmaktadır. Sandıkların birleştirilmesi, taşınması durumunu ele aldığımızda, bunun partimiz HDP'nin ağırlıklı oy aldığı bölgelerden en az 200 bin seçmeni doğrudan etkilediği görüldü.

Yine, aynı apartmanda oturan insanların başka sandıklara taşınmasının mantığı hiçbir zaman izah edilemedi.

Yine, İçişleri, Adalet ve Ulaştırma Bakanlarının bu dönemde görev alması, devletin tüm imkân ve olanaklarının AKP lehine kullanıldığı şüphesini de yaratmaktadır.

Yine, Cumhurbaşkanı adayımızın hukuksuzca şu an tutuklu olma durumunun adaylık sürecinde de devam etmesi eşit, adil bir seçime gölge düşürmüştür.

Hepimiz biliyoruz, seçimler OHAL rejimi altında yapıldı. Seçim dönemi boyunca 114 saldırı oldu, 400 kişi gözaltına alındı, 18 kişi tutuklandı. Sandığa aynı zamanda da, biliyorsunuz, Suruç ilçemizde kan bulaştı.

Seçimde en büyük skandal olarak belirteceğimiz, “142 belgesi”yle oy kullanma durumudur. Bu belgeyle kaç kişinin oy kullandığını hâlâ bilmiyoruz, partilere böyle bir bilgi verilmedi. Yine, mesela Hozat ilçesinde, Hozat’a bağlı Bilekli köyünde 9 seçmenin olduğu sandıkta 85 “142 belgesi”yle oy kullanılmış; bunlar kimdir? Yine, Gevaş’ın Anaköy Mahallesi’nde 201 seçmenin olduğu bir sandıkta 76 “142” dediğimiz belgeyle oy kullanan insan vardır. Şimdi, bunlar kimdir? Seçim süreci boyunca mı görevlendirdiniz, seçim sonuçlarını değiştirmek için mi görevlendirildi, her daim mi orada görevliler? Neredeyse seçmen başına çok çok fazla düşen bir oranla oradaki insanlar ne görevler yapmaktadır? Bu da şaibe doğurmuştur.

Müşahitler tehdit altına alındı. Yine, AGİT’in, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin, İnsan Hakları Derneğinin, Eşit Haklar İçin İzleme Derneğinin seçimleri izleme talepleri engellenmiştir.

Seçim sabahı kaç zarf ve pusulanın gönderildiğini, kaç zarf ve pusulanın kullanıldığını, geriye kalanların ne yapıldığını hâlâ bilmiyoruz. Sandık sonuç tutanaklarında doldurulması zorunlu olan birçok alanın boş bırakıldığını, bazı tutanakların mühürsüz olduğunu, bazılarının da imzasız olarak sisteme girdiğini biliyoruz. En önemlisi de tüm bu usulsüzlüklerin, haksızlıkların, ihlallerin YSK tarafından kabul görülmesi şaşırtıcıdır. Tüm bu şaibeli durumu göz önüne aldığımızda, bu seçimi ne “Adam kazandı.” diyerek geçiştirebiliriz ne de “Oldu, bitti; sonuca katlanın.” diyerek geçiştirebiliriz. Mutlaka Meclisin bir araştırma önergesiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Devamla) – Bağlıyorum bir cümleyle.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, tamamlayalım lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Mutlaka bir araştırma komisyonu bu sonucun açıklığa kavuşturulması gerektiğini düşünüyor, tüm milletvekillerinin bu araştırma önergesi teklifimize destek vermelerini diliyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ağırlioğlu, bir söz talebiniz mi var?

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiğimiz araştırma önergesiyle alakalı, “15 Temmuz siyasi ayağı araştırılsın.” teklifimizle alakalı hassasiyetimiz sadece bir malayani hassasiyeti değil, ciddiye bir tekliftir. Teklifimize AK PARTİ grubundan cevap veren arkadaşımızın, “Araştırılsın, bütün tafsilatıyla ortaya çıksın, bir daha Türk devletinin, Türk milletinin başına böyle bir izzetsizlik bulaşmasın.” hassasiyetimiz, “Kendinize bakın.” gibi bir nezaketsizliğiyle mukabele göremez. Yani biz bu mevzuda araştırma önergesi vermenin... Bir toplu iğne başı kadar hissesine bu işten izzetsizlik düşmüş bir siyasi teşekkül olsak böyle bir araştırma önergesi verip ciddiye Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün detaylarıyla mevzuyu ortaya çıkarmasını niçin isteyelim? Yani bu hassasiyetimizle ilgili ortaya koymuş olduğumuz irademizde niçin kürsüden “Siz esas, araştırma önergesi verdiğiniz konunun muhatabı sizsiniz.” gibi bir sataşmanın muhatabıyız biz?

İstirham ediyorum, bu mevzuda iki senedir meydan meydan konuşup “Bu mevzuda bir toplu iğne başı kadar irtibat...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – “...ve iltisakımız varsa şayet devlet gereğini yapsın.” diye irade beyan etmemizin rağmen mevzuyu kürsülerde konuşma imkânı bulan her arkadaşımızın sataşma fırsatına dönüştürmenizi kınıyorum. Dolayısıyla, sizi birazcık nezakete davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

YAŞIN ÖZTÜRK (Denizli) – İftiracılar...

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, seçimi güvenli olmaktan çıkaran uygulamaların araştırılması ve bu uygulamalara karşı tedbirlerin alınması amacıyla 18/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, öneri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, göreviniz hayırlı olsun; bu dileğimi de ifade etmek istiyorum.

Tabii, aslında seçim güvenliği konusu Türkiye’de her seçim döneminde gündeme gelen ve seçim bittikten sonra da her zaman tartışılan bir meşhur olaydır. Aslında “Minareyi çalan kılıfını hazırlar.” sözünü de unutmadan bu seçim güvenliği meselesini Türkiye’de konuşmakta büyük fayda var aynen Sayın Yavuz Ağırlioğlu’nun az önce uyarın, önergemize yönelik AK PARTİ Grubundan, grup başkan vekilinden gelen tepkiye cevap vermesi gibi.

Şimdi, tabii, Türkiye’de birtakım şeylerin doğru dürüst araştırılması hep iktidar tarafından engellenir, yasaklanır. Kıyameti koparan da aslında siyasal iktidardır, araştırılmasına engel olan da maalesef siyasal iktidardır. Şimdi, konu seçim güvenliği ama seçim güvenliğini aşan bir durumla, şu anda İYİ PARTİ Grubu bir suçlamayla karşı karşıya kaldı. Yüreği olan, endişesi olmayan, FETÖ’yle koyun koyuna yatmayan, şu önergemize yüreklilikle “evet” derdi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, burada araştırılmayacak, nerede araştırılacak?

115 bin kamu çalışanı, öğretmeni, memuru, FETÖ’cü olduğu dahi şüpheli vatansever, milliyetçi birçok insanın ben şu anda açıkta olduğunu, ihraç edildiğini biliyorum ama bu FETÖ olaylarının her ne hikmetse siyasi ayağı ortada yok. Yani garibanlar ihraç, açıkta ama ağalar, ağababalar ortada yok. Bu nasıl bir anlayış ya? Bunu araştırmaktan neden imtina ediyoruz? İYİ PARTİ yüreklilikle bir teklif verdi, yüreği yeten açıklar, yüreği yeten onaylar. İYİ PARTİ içerisinde de FETÖ’cü varsa, AKP içerisinde de

varsa hodri meydan, ortaya çıksın. Hadi bakayım! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, neye engel oluyorsunuz, neyden korkuyorsunuz? Bizim karın ağrımız yok. Biz çiğ yemedik, Allah'a şükürler olsun karnımız da ağrımıyor, her türlü araştırmaya varız bu seçim güvenliği mevzusunda olduğu gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Tabii, seçim bittikten sonra ne desek boş ama...

Kesildi mi ses?

BAŞKAN – Sayın Koncuk, başka konuda konuştunuz, süre bitti tabii.

Buyurun, bir dakika.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Seçim güvenliği konusunda da milletimizin yüreğinin mutmain olmadığını biliyorum. Her zaman çeşitli olaylar yaşıyoruz, bu seçimde de yaşadık ama maalesef minareyi çalanın kılıfı iyi hazırladığını bu sefer buradan itiraf etmek durumundayım çünkü sonuçları izah edilemeyecek seçim sonuçlarıyla bazı bölgelerde bazı siyasi partilerimiz karşı karşıya kaldılar. Ama hep "Millet iradesi." diyoruz ya, hani "Söz milletin."... Millet iradesi müsaade edin de sandığa yansın, sandığa yansıtılsın, yoksa buralarda konuşmamızın bir anlamı kalmıyor. İşte bakın, millet iradesinin yansması gereken Türkiye Büyük Millet Meclisinde bile millet iradesinin yansmasının ne kadar eksik olduğunu görüyoruz. Önümüzdeki dönemde AK PARTİ'li milletvekillerinin isyanını hep birlikte göreceğiz, bu sisteme bizden önce onlar isyan edecekler.

Saygılar sunuyorum. Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...zapta geçsin diye ifade etmek istiyorum.

Sayın konuşmacı az önce, ısrarla, grup önerisine "hayır" dememizi bir korkmadan bahsederek "hayır" denildi şeklinde ifade ettiler. Bizim hiç kimseden korkmadığımızı, on yedi yıldan beri nasıl destan yazdığımızı herkes bilir. [İYİ PARTİ sıralarından gülüşmeler, alkışlar(!)]

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Kabul etseydiniz.

TAMER AKKAL (Manisa) – Niye etmediniz?

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Siz yenisiniz daha, biraz sakın olun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Böyle bir usul yok, sayın grup başkan vekilim söyler misiniz arkadaşlarınıza, doğru bir yaklaşım değil.

Ama şunu söyleyeyim, belki bilmiyor olabilir arkadaşlarımız, mesele şu: Sadece bugün 5 tane grup önerisi var. "Her biri önemlidir, kabul edelim." desek bu Meclis iş yapamaz hâle gelir. Burada grup önerilerinin nasıl kabul edildiğini eski arkadaşlar bilirler; 5 parti bir araya gelir, ortak metin verir ve anlaşılır. Dolayısıyla usuli bir "hayır"dır söylemek istediğimiz. Kaldı ki bu konu daha önce araştırılmış. Aynı zamanda yargı da tam bağımsız olarak işini yapmaktadır. Bizim burada ilgili partinin önermesine "hayır" dememiz usuli bir işlemdir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, yeni görevinizde de başarılar diliyorum ve adil bir yönetim uygulayacağınızı temenni ediyorum, umut ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Şimdi, seçimi güvenli olmaktan çıkaran uygulamaların araştırılması ve gereken önlemlerin alınması önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Bir 24 Haziran seçimi yaşadık ve bu seçimlerden kısa bir süre önce seçim kuralları değişti, adalet ve seçim güvenliği tartışmalarıyla bir seçim yapıldı. İktidar lehine oyunun kurallarının seçimden hemen önce değişmesi sebebiyle seçimden sonra da meşruiyet tartışmaları hâlâ devam etmektedir ve beraberinde artarak sürmektedir.

O dönem, özellikle seçimden önce yaptığımız başlıca itirazları burada yeniden tekrar etmek istiyorum. Aynı binada oturan seçmenin farklı sandıklara dağıtılması, sandıkların uzak bölgelere taşınması, sandık kurulu başkanlarının taraflı bir şekilde seçilmesi, mühürsüz oyların geçersiz sayılması, OHAL kapsamında kolluğa seçmenin iradesini sakatlayacak düzeyde yetkiler verilmesi başlıca itirazlarımızdandı ve bu itirazlarımız yerel seçim öncesi yükselerek devam etmektedir ve bu tartışmalar seçim yaklaştıkça her geçen gün daha da alevlenecek gibi görünüyor.

Yaşadığımız seçimler açıkça göstermektedir ki seçim güvenliği ve adil bir yarışın gerçekleşmesi için ivedilikle bu Meclis yeni bir düzenleme yapmalıdır. Adil olmayan koşullarda yapılan seçimlerin meşruiyetinin tartışılması, oy veren veya vermeyen seçmenlerin de bu yönde huzursuzluğunu artırmakta ve maalesef ülkemizin huzuru ve birliği yara almaktadır.

Propaganda sürecinde yaşanan adaletsizliğin mutlaka önüne geçilmelidir. Seçim sürecinde TRT, Cumhuriyet İttifakı'na üç

yüz elli üç saat, Cumhuriyet Halk Partisine otuz iki saat, İYİ PARTİ'ye on saat, HDP, Vatan ve Saadet Partisine bir saat, HÜDA PAR'a iki saat süre ayırmıştır. Hepimizin vergisiyle yayın yapan TRT'ye ben ve halkın büyük çoğunluğu hakkını helal etmemektedir. Bu yayının sorumlusu da iktidar partisidir ve iktidar partisinin de bu adaletsizlikten utanç duyması gerekmektedir.

Samsun Vezirköprü'de seçim sırasında AKP'li bir adayın mikrofonunu bölgenin kaymakamı tutmaktadır ve çok utanç verici bir durumdur bu. Bütün uygulamalar iktidar lehine yapılmış ve sonuçta bir meşruiyet tartışması devam etmektedir. Yüce Meclisimiz bu haksızlığı giderebilecek önlemleri ivedi olarak almak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Bu sorumluluk sizin olduğu kadar iktidar partisinin ve Meclis Başkanımızdır.

BAŞKAN – Sayın Hakverdi, tamamlayalım lütfen.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Celalettin Güvenç...

Buyurun Sayın Güvenç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama döneminin memleketimiz, ülkemiz için hayırlara vesile olmasını, güzel hizmetler üretmeyi Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Sözlerimin başında, Sayın Başkanım, size de hayırlı olsun diyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Seçim güvenliğiyle ilgili Halkların Demokratik Partisinin önerisi aleyhine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Bir idareci ve hukukçu olarak şunu ifade etmek isterim ki Türkiye'nin gurur duyacağı en önemli müesseselerin başında seçim sisteminde getirilen kurallar ve yapı gelmektedir. Tek partili dönemden sonra her seçimde üzerine koyarak, geliştirerek dünyanın dikkatini çeken bir başarı hikâyesi seçimle ilgili getirdiğimiz hükümler ve uygulamalar.

Bunun iki sebebi var. Birincisi, seçimi Türkiye'de hâkimler ve siyasi partiler birlikte yürütmektedirler, çok önemli bir olay. Sadece hâkimler yapmamakta, seçim sürecinin her aşamasında siyasi partilerin tamamı aktif rol almaktadır. Sandık kurulunda bütün partilerin üyeleri vardır, ilçe seçim kurulunda tüm partilerin üyeleri vardır, il seçim kurullarında tüm partilerin üyeleri vardır, Yüksek Seçim Kurulunda tüm partilerin üyeleri vardır. Şeffaf bir şekilde seçim yapılmakta, seçimin her aşamasında ilgili muhalefet partilerinin itirazı söz konusu olabilmektedir. Ayrıca internet ortamında, hamdolsun, YSK tüm verileri, seçmen listelerini ve uygulamaları paylaşmakta, ilgilenen herkesin anında bu verilere ulaşması söz konusu olmaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dağıtılan kömür ile İŞKUR'un aldıkları hariç, onlar yayınlanmıyor.

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Bundan dolayıdır ki seçim sistemimiz güvenilirdir, kim ne kadar şaibe karıştırmaya çalışsa da bütan bulaştırmaya çalışsa da seçim sistemimize bir şaibe karıştırmak mümkün değildir.

Bunun sonucunda, değerli arkadaşlarım, son seçimde yüzde 86 katılım olmuştur, 51 milyon seçmen sandığa gitmiştir ve sandıkların açılmasından üç dört saat sonra gibi bir sürede seçimlerin sonuçlarına bütün dünya gibi Türkiye de ulaşmıştır. Bu bir başarı hikâyesidir. Seçimlerde, iddia edildiğinin aksine, AGİT dâhil Avrupa Birliğinden, dünyadan gelen gözlemciler sandık sandık görev yapmışlardır. Sandıkları gezdiğimiz sırada bunlarla bizzat görüşüp görüşlerini alma imkânı bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Başkanım, ek süre verir misiniz?

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Güvenç.

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Başka konulara da girmedim dikkat ederseniz, ben kendi işimi yapmaya çalışıyorum.

Bakın, Türkiye'nin, Türk halkının bu başarısını dünyadaki diğer ülkelerdeki katılım oranlarını örnek vererek belirtmek istiyorum. Almanya'da son seçime yüzde 76 katılım olmuştur değerli arkadaşlar, Avusturya'da yüzde 80, Finlandiya'da yüzde 66, Fransa'da -sanırım ikinci tur- yüzde 42, Hollanda'da yüzde 61, İngiltere'de yüzde 68. Böyle bir seçim üzerinde birtakım iddialarda bulunmanın gerçeğe dayalı hiçbir yönü yoktur, bu seçim başarıyla yapılmıştır. Bu, Türkiye'nin başarısıdır, halkımızın başarısıdır.

Çok iddia edilen 142'yle ilgili, gelmeden önce bir ilçe seçim kurulu başkanını arayarak bilgi aldım. 142, görevlilerin, askılardan indikten sonra sandık kurulu başkan ve üyeleri ile diğer kamu görevlilerinin, başka sandıklarda -kendi sandığında değil- görev yapacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Bunu da söyleyebilir miyim Başkanım? Teknik bir şey anlatıyorum.

BAŞKAN – Söyleyin bu hâliyle, yok, uzatmıyorum tekrar, tamamlayalım, bitirelim.

CELALETTİN GÜVENÇ (Devamla) – Başka sandıklarda görev alacak görevlilerle ilgili bir uygulamadır. 17 Haziranda Yüksek Seçim Kurulu bunların hangi sandıkta oy vermeyip hangi sandıkta oy vereceğine dair isteği yayınlamıştır. Bu, tüm partilerimizin de elinde vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güvenç.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Oylamayı yapalım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

Sayın hatip diğer ülkelerdeki katılım oranlarını anlatarak bu seçimin meşruluğundan bahsetmiştir. 82 darbe anayasasındaki katılım oranı yüzde 92'dir. Hepimizin değiştirmek istediği ve tamamen kaldırmak istediğimiz darbe kanunları onunla bizim başımıza musallat olmuştur. Millet iradesinin sandığa gidip de yansması kadar millet iradesinin algı yönetimiyle ve farklı koşullarla nasıl yönlendirildiği de çok önemlidir. Bunu Meclisimizde yeri ve zamanı gelince tartışacağız. Ancak hatibin sözlerinin doğru olmadığı 82 Anayasası'yla görülmüştür.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Beştaş, nedir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yerimden kısa bir söz istiyorum 60'a göre.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler.

Hayırlı olsun bu arada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, AKP'nin sayın grup başkan vekili "Yargı bağımsızdır." dedi, bizim önergemiz de reddedildi ancak şu meseleyi tekrar kamuoyunun takdirine sunmak istiyoruz: Adil Şenyaşar 17 farklı silah mermisiyle ve 14 kesici aletle öldürüldü, Esvet Şenyaşar 30 kesici yaralamayla öldürüldü, Celal Şenyaşar 6 farklı silahlı mermiyle öldürüldü ve bitişik mesafeden. Hâlâ bu 3 kişinin faili yargı önüne çıkarılmadı. Bu, Suruç'ta oldu ve seçim çalışmaları döneminde oldu. Bir aileden 3 kişi öldürüldü ve 1 kişi hâlen cezaevinde ve failerin de İbrahim Halil Yıldız'ın yakınları olduğu bütün Suruç tarafından biliniyor. Bu konuyu kamuoyunun takdirine sunuyoruz. Yargı bu konuda ne kadar bağımsız ve tarafsızdır, bunun tartışılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Grubunuz adına konuşma yapılmıştı ama...

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından, OHAL'in Türkiye'ye etkilerinin tespit edilmesi, yıllarca sürecek olumsuz etkilerinin giderilmesi için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 23/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2018 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/7/2018 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve arkadaşları tarafından OHAL'in Türkiye'ye etkilerinin tespit edilmesi, yıllarca sürecek olumsuz etkilerinin giderilmesi için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla 23/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 21 sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/7/2018 Pazartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Turan Aydoğan.

Sayın Aydoğan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; OHAL'in olumsuz etkilerinin araştırılması ve giderilmesi için bir araştırma komisyonu kurulması amacıyla verdiğimiz önergeye ilişkin söz almış bulunuyorum.

Öncelikle 27'nci Yasama Döneminin hayırlı uğurlu olmasını, Başkanlık Divanı olarak tüm görevlerinizin hayırlı uğurlu olmasını arzu ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, Genel Kurula giriş sırasında güzel bir konuşma yaptınız ama arzu ederdim ki Meclisin bütünlüğünü sağlayacak olan tüm milletvekillerinin bu çatı altında olmasını arzu ettiğinizi, iyi bir hukukçu olarak -takdir tarafımıza pek düşmez ama iyi bir hukukçu olduğunuzu biliyoruz- hukukçu gözüyle söyleyebilseydiniz... Ama inanıyorum ki süreç içerisinde bu konuya ilişkin doğru bir tavır sergileyebilirsiniz ve bu konuya ilişkin açıklamalarınız olacaktır. Enis Berberoğlu ve diğer tüm tutuklu milletvekillerinin millet iradesi olarak bu çatı altında olması gerektiğine inanıyorum.

Hepinizin bildiği üzere 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen hain darbe girişiminin ardından 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL 19 Temmuz günü kendiliğinden sona erdi, aslında usulen sona erdirildi diyebiliriz. AK PARTİ Grubu tarafından verilen yasa teklifinin bugün Genel Kurulda kabul edilmesi durumunda iki yıl aralıksız sürdürülen OHAL üç yıl daha uzatılacak ve Türkiye toplam beş yıl olağanüstü hâl yönetimiyle yönetilmiş olacaktır. Tam kurtulduk derken üç yıl daha bu dönemi yaşamaya mecbur bırakılıyor Türkiye. Evet, OHAL durduk yerde çıkarılmadı, ilk ilan edildiği zaman biz de parti olarak destekledik. Kısa bir süreliğine ilan edileceği ve hemen ardından yeniden normal yönetim şekline geçileceği bizzat iktidar yetkilileri tarafından defalarca kez söylendi. İşte, kısa bir süreliğine ilan edileceği söylenilen OHAL tam 7 defa uzatıldı.

Sayın milletvekilleri, OHAL Kanunu'nun temelleri 1982 Anayasası'nda atıldı, 1983'te yasalaştı, 1987 yılından 2002 yılına kadar on beş yıl boyunca toplam 46 kez Meclis kararıyla süresi uzatılarak doğu ve güneydoğu illerinde uygulandı. Neler yaşandı o dönemde? Sivil köylülerin öldürülmesinden, köylerin yakılmasından, faili meçhul cinayetlere kadar toplumsal travmalara neden olan birçok olay yaşandı, hâlen bunun faturasını tüm toplum ödüyor. Sonra AK PARTİ'nin iktidara gelmesiyle OHAL sona erdi ve AK PARTİ de bunu bir büyük demokrasi zaferi olarak kamuoyuna sundu.

Peki, bu AK PARTİ daha sonra ne yaptı, bugün 180 derece bu dönüşü nasıl başardı? Darbe girişiminin ardından ilan edilen ve 7 defa uzatılan OHAL döneminde neler yapıldı, sadece FETÖ ve terörle mücadele mi edildi, yoksa toplumun tüm muhalefet etme imkânları ortadan mı kaldırıldı? Bakın, kısaca rakamlarla anlatayım OHAL döneminde neler olduğunu. 20 Temmuz 2016'dan önce 3,03 TL olan dolar bugün 4,77 TL'ye, avro 4,60 TL'den 5,59 TL'ye yükseldi. Aynı dönem içinde reel sektörün döviz açığı 207 milyar dolardan 222,7 milyar dolara çıktı; 423,1 milyar dolar olan Türkiye'nin dış borcu 453,2 milyar dolara yükseldi. Aslında bu rakamlar o kadar fazla ki burada hepsini saymaya süremiz yetmez. Cari açık ve özel sektörün dış borcu yükseldi, enflasyon durdurulamadı. 188 bin olan tutuklu ve hükümlü sayısı 230 bine ulaştı. Türkiye, tutuklu ve hükümlülerin nüfusa oranında dünya 2'ncisi oldu. Birleşmiş Milletler raporları ve Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün verilerine göre Türkiye'de bu dönem içinde 135 gazeteci tutuklandı, 2.500 gazeteci işsiz kaldı. Türkiye, Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre 180 ülke arasında 157, tutuklu gazeteci sayısında dünya 1'incisi oldu. Sayısı yüz binleri bulan akademisyen, kamu personeli görevden alındı, ihraç edildi. Anayasal denetime tabi olmayan onlarca kanun hükmünde kararname yayınlandı ve Türkiye,

Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre 113 ülke arasından 103'üncülüğe kadar geriledi. 15 Temmuzdan bu yana yapılan 260 terör eyleminde 619 asker ve sivil hayatını kaybetti. Türkiye'nin, başta Avrupa Birliği olmak üzere dünyayla ilişkileri bozuldu. İki seçim yapıldı ve Türkiye'nin yönetim şekli değiştirildi.

Böyle bir ülkede insanlar mutlu olabilir mi sayın milletvekilleri? Elbette ki hayır. TÜİK'in yaşam memnuniyeti anketine göre, mutlu olduğunu bildiren kişilerin oranı yüzde 61,3'ten 58'e geriledi.

Sayın Başkanım, ek süre kullandıracak mısınız bana?

BAŞKAN – Sona ersin de ilave edeceğiz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Sayın milletvekilleri, tıpkı 1987 yılında ilan edilen OHAL'in etkileri nasıl uzun yıllar sürdüyse iki yıldır yaşadığımız ve iktidarın üç yıl daha sürdürmek istediği OHAL'in de etkileri uzun yıllar sürecektir. Gelin, ülkemize bir iyilik yapalım. Şimdi gündeme getirdiğiniz, OHAL'in kalıcı etkilerinden daha ağır travmalar yaşatacak olan bu yasa el birliğiyle bu Meclisten geçirmeyelim. Halkımıza bir iyilik yapalım, çocuklarımızın geleceğine bir iyilik yapalım. Travmalar altında yaşayacak bir Türk toplumu yaratmayalım. Gelin, bu olumsuz etkileri minimuma indirmek için alınacak tedbirleri belirleyelim. Gelin, Meclis olarak elimizi taşın altına koyalım, getirdiğiniz bu yasa teklifini burada geri çevirelim. Öncelikle OHAL'in Türk toplumunda yaratmış olduğu bu travmaları gelecek nesillere daha büyük travmalar bırakmamak için tartışalım, bir yere taşıyalım. Bir daha ne darbeleri ne bu travmaları yaşamamız söz konusu olmasın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, öneri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin...

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, başarılı çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Efendim, OHAL tabiatıyla fevkalade sakıncalı bir rejimdir, bir düzendir. OHAL'in yurt dışında Türkiye'nin imajına, Türkiye'nin algısına çok önemli zararları olmuştur. Demokrasiyle yönetilen veya o iddiada olan bir ülkede OHAL'in bu denli uzun uygulanması ve bu denli sert bir şekilde tatbik edilmesi bizim demokrasi iddialarımızı altüst etmiştir. Ayrıca, birçok açıdan da bizlerin, Türkiye'nin ait olmaktan büyük memnuniyet duyduğu, hatta onurlandığı uluslararası kurumların, Avrupa kurumlarının, Birleşmiş Milletler kurumlarının normlarına ve sözleşmelerine ciddi şekilde aykırı düşmemize yol açmıştır. Bunun, yurt dışında bizim en fazla temasta olduğumuz âlemdaki hükümetlerin veya yasama organlarının Türkiye'ye bakışı açısından geçerli olduğunu söylemek istiyorum ama aynı zamanda, kamuoyunda ve ekonomik çevrelerde aynı ciddi ölçüde menfi bakış hâkim duruma gelmiştir. Bu fevkalade üzücü bir durumdur, bizleri maalesef bulunmayı talep ettiğimiz düzeyin çok ama pek çok gerisine itmiştir. Demokrasi ve insan haklarına saygı Türkiye'yi en fazla onurlandıran değerlerdir, ilkelerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ek süre verelim Sayın Sezgin.

Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Bu düşüncelerle böyle bir yasanın yüce Meclisten geçmemesini temenni ediyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ayşe Acar Başaran.

Buyurun Sayın Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, hepinizi saygıyla selamlıyorum ama bizi televizyonları başında, koğuşlarda izlemek zorunda kalan tutuklu, tutsak milletvekillerini de buradan saygıyla selamlıyorum. Umarım en kısa zamanda asıl olmaları gereken yerde, burada, yanımızda, yasama faaliyetinin içerisinde yer alırlar.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, araştırma önergeleriyle ilgili birkaç cümle sarf edildi, biz de HDP Grubu olarak fikrimizi söyleyelim. Meclisin en temel işlevlerinden biridir aslında araştırma önergeleri... Çünkü toplumun sorunlarının, sıkıntılarının tespit edilmesi ve bunun karşısında da yasaların oluşturulması için kurulan komisyonlardır. Eğer biz bunu da yapmayacaksak ne yapacağız? Zaten kanunların çıkartılma yetkisi KHK'ler eliyle, kararnameler eliyle saraya bağlandı. Komisyon da kurmayacaksak o zaman Meclisin kapısına kilidi vuralım, hepimiz evlerimize gidelim, bu halkın cebinden de bu maaşları almayalım.

Değerli arkadaşlar, bu OHAL sürecinin ilanını hepimiz bu Meclisten hatırlıyoruz. "Çok kısa bir süre." diye başladı, çok kısa bir sürede cemaatin ülkede oluşturduğu atmosfer yıkılacak ve normal bir sürece girilecekti ama OHAL iki yıl devam etti. Aslında iki yıl devam etmedi, çok daha uzun bir süreye yayılan düzenlemeler getirildi. Şu anda, yüzlerce yasada belki binlerce değişiklik yapılarak sürekli bir OHAL rejiminin içerisinde bizi yaşamak zorunda bıraktılar. Binlerce insan işinden, aşından edilerek açlıkla terbiye edilmeye çalışıldı. En fazla çocuk istismarının, çocuk kaçırmalarının konuşulduğu bugünlerde çocuk kurumları, kadın kurumları, hiçbir şekilde darbe girişimiyle alakası olmayan onlarca, yüzlerce kurum kapatıldı.

İnsanlar demokratik tepkilerini ortaya koymak için, toplumsal muhalefeti geliştirebilmek için sokağa çıktıklarında karşılarında AKP'nin OHAL rejimini gördüler çünkü AKP'nin OHAL rejimi, iktidarın OHAL rejimi cemaate değil toplumsal muhalefetydi. Hâlbuki şöyle yola çıkılmıştı: OHAL halk için olmayacaktı, vatandaş etkilemeyecekti, devlete OHAL ilan edilmişti. Biz, devlete ilan edilen bir OHAL görmedik. Biz, bu süreçte, darbeye hiçbir alakası olmayan insanların bir ayı bulan süreçte gözaltında tutulduğu bir süreci geçirdik ve çıktıklarında çoğu da beraat etti aslında gözaltına alındıkları dosyalardan.

İnsanlar sosyal medyadan bir açıklama, barış açıklaması yaptıkları için günlerce OHAL rejiminin altında gözaltında kaldılar ama iktidara göre bu, aslında toplumu hiç etkilemeyen bir rejim oldu.

Şimdi, bugün -tekrar konuşacağız- yeni bir yasa geliyor, "üç yıl" diye topluma lanse ediliyor, aslında üç yıllı sınırlı olmayan bir yasa. Bazı düzenlemeler evet ama yasanın geneli aslında ülkeyi artık OHAL rejimiyle, Başkanlık sistemi dedikleri rejimin devamı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başaran, tamamlayalım lütfen.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Başkanlık sisteminin devamı şeklinde oluşturdukları OHAL rejimiyle bu ülkeyi yönetmeye çalışıyorlar. Anladık ki iktidar ülkeyi OHAL'siz yönetemez duruma gelmiş, OHAL'le de yönetemiyor şu anda. Ekonomi iflas etmiş durumda, zaten işsizlik had safhadaydı, ihraçlarla beraber işsizlik oranı daha fazla arttı. Demokratikleşme adına bir dönem Avrupa standartlarına yetişmeye çalışırken şu anda günbegün Avrupa standartlarından uzaklaşıyor durumdayız, üçüncü

dünya ülkesi vasfına gelmiş durumdayız. O açıdan, değerli arkadaşlar, kendimizi kandırmayalım. Çünkü şu anda herkesin evinde OHAL'den söz ediliyor, herkesin. Herkes, toplum, sizin haricinizde belki iktidarın sıralarında oturanlar haricinde 81 milyon evinde OHAL konuşuluyor. Haberleşme hürriyetleri, örgütlenme hürriyetleri, seyahat hürriyetleri yani en temel hürriyetlerin hepsi ihlal ediliyor. O açıdan, Mecliste bu komisyonu kuralım, OHAL yasasından vazgeçelim, ülkeyi daha demokratik bir zeminde yönetmenin yollarını arayalım.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Selahattin Minsolmaz...

Sayın Minsolmaz, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin, OHAL'in ülkemize yönelik olumsuz etkilerinin tespit edilmesi ve OHAL'e ilişkin alınacak önlemlerin tespitiyle ilgili Meclis araştırması komisyonu kurulması önerisinin aleyhinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu arada 27'nci Yasama Dönemimizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Şahsınıza ve Başkanlık Divanınıza da başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam iki yıl önce 15 Temmuz hain darbe girişimiyle FETÖ ve paralel devlet yapılanmasının Meclise de bombalarını attığı o süreci hepimiz hatırlıyoruz. Evet, bir hafta önce 2'nci döneminde yani 2'nci yılında 81 ilde valiliklerin yaptığı programlar kapsamında 15 Temmuzun etkilerini ve tesirlerini tartıştık. Burada verilen araştırma komisyonu kurulması teklifi OHAL'in etki ve tesirlerinin araştırılması yönünde. Ama 25 15 Temmuz şehidimizin ailesinin, 3 bini aşkın gazimizin hangi etki ve tesir altında olduğunu da bir düşünmek gerekiyor. Evet, 15 Temmuz hain darbe girişimi belki o gün siyasi iktidarda bulunan AK PARTİ'ye, bizlere yapılmış bir darbe girişimi gibiydi ama sonrasındaki bulguları hep beraber gördük ki aslında Türkiye Cumhuriyeti devletini işgale götürme çabasında olan, niyeti hiç de halis olmayan, dışarıdan aldığı desteklerle FETÖ ve içerideki PKK bağlantılarıyla da çok entegre bir hareketin parçasıydı. Dolayısıyla hemen beş gün sonrasında yani 20 Temmuzda ilan edilen OHAL'le beraber iki yıllık süreç içerisinde hem idari yönden hem de yargısal yönden çok ciddi bir mücadele yapıldı. Bunun yanında durmak gerekiyor. Dolayısıyla bunun da 19 Temmuzda sonlandırılmış olması ve sonradan gelen kanun teklifiyle sadece terörle -PKK'yla, PYD'yle, YPG'yle, DAİŞ'le, DHKP-C'yle ve FETÖ'yle- yine çok etkili bir şekilde mücadele etme çabasının ötesinde olmayan bu anlayışın karşısında olmak mümkün değil. Ama bu yönde bir araştırma komisyonu kurulmasının da gerekli olduğu kanaatinde değiliz. Çünkü millet bu konuda çok net bir şekilde tavrını ortaya koymuştur. Bunun içerisinde bir referandum yapılmıştır, 16 Nisanda 18 maddelik bir Anayasa referandumunu hep beraber yaptık. Millet, yasal haklarını sonuna kadar kullandı. OHAL de hepimizin bildiği üzere yasal ve anayasal bir süreç. Dolayısıyla bunun içerisinde bir seçim yaptık, 24 Haziran seçimlerini. Millet orada yine iradesini çok net ortaya koydu.

Nihayetinde, burada bir araştırma komisyonu kurulması yönünde oyumuzun renginin aleyhte olduğunu belirtiyorum. Sayın Grup Başkan Vekilimiz Özlem Zengin Hanımefendi kapsamlı açıklama yapacak.

Grubumuzu, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmasına; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

23/7/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 23/7/2018 Pazartesi günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 48 saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınması. .

Genel Kurulun;

23, 24, 25 ve 26 Temmuz 2018 Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki işlerin görüşülmesi.

23 Temmuz 2018 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Temmuz 2018 Salı günü birleşiminde 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25 Temmuz 2018 Çarşamba günü birleşiminde 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Temmuz 2018 Perşembe günü birleşimlerinde çalışmalarına saat 24.00'e kadar devam etmesi.

Haftalık çalışma günlerinin dışında 27 ve 28 Temmuz 2018 Cuma ve Cumartesi günleri saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimlerinde, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve çalışmalarını saat 24.00'e kadar devam ettirmesi,

1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekilde olması önerilmiştir.

1 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 13'üncü maddeler arası (2'nci madde ile ihdas olunan 56/A ve 56/B maddeleri dâhil)	14.
2. BÖLÜM	14 ila 27'nci maddeler arası (Geçici 1'inci madde dâhil)	15
TOPLAM MADDE SAYISI		29

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bülent Turan.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama döneminin bugün ilk yasama faaliyetine başlayacağız.

Öncelikle, ben, tüm vekillerimize, tüm partilerimize yeni dönemin hayırlı olmasını, toplumumuzun beklentilerine katkı sağlayacak çalışmalar yapmamızı ümit ediyorum.

Aynı şekilde, bugün ilk kez kürsüye çıkan Sayın Meclis Başkan Vekilimizi kutluyorum, başarılı çalışmalar temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün AK PARTİ Grubunun vermiş olduğu grup önerisi, dağıtıldığı ve incelendiği üzere özellikle iki tane kanun teklifinin bu hafta görüşülmesini, bu kanun teklifleri yasalaşmadan da -bir anlamda- Meclisin kapatılmamasını öngörüyor.

Bu kanun tekliflerimizden ilki, çoklukla dile getirilen, terörle mücadelede yargı kuvvetlerimizin, güvenlik güçlerimizin birtakım taleplerini düzenleyen, bununla ilgili tedbir imkânları veren düzenlemeler.

Bir diğer yasamız da... Şu an Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen, sağlık çalışanlarımızın önemli beklentilerini karşılayan, emeklilik haklarını revize eden, onun dışında “bedelli” diye ifade edilen malum yasanın, aynı şekilde, kapsandığı bir kanun teklifi var. Hem olağanüstü hâlin kaldırılmasından sonraki süreçte hem diğer beklentilerin karşılanması teklifinde grup önerimizi verdik. Buna ilişkin, Genel Kurulumuzun kabulü hâlinde bugün terörle mücadele için gerekli olan yasa düzenlemesine başlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, az önceki grup önerilerinde de ifade edildi, basından da takip ettik. Bazı partiler, ısrarla olağanüstü hâlin kaldırılmadığını, olağanüstü hâlin bugün gelecek olan kanun teklifiyle beraber bir anlamda kalıcı hâle getirileceği iddiasını ortaya koyuyorlar. Değerli arkadaşlar, iktidar partisinin yaptığı her işe “hayır” demenin bir muhalefet tarzı olmaması lazım. Hatalarımıza, yanlışlarımıza tabii ki “hayır” deyip tartışmak baş tacı ancak daha kanun teklifi gelmeden bu açıklamanın yapılmış olması, konuya ön yargılı yaklaşımın en güzel örneği. Teklif verilmeden önce bazı partilerin sözcülerinin “Olağanüstü hâl kalıcı hâle getiriliyor.” demesi, bu tarzı gösteriyor. Bu, doğru bir yaklaşım değil. 29 maddelik teklif incelendiğinde görülecek ki hemen hepsi toplumun beklentisi doğrultusunda hazırlanmış, özellikle anayasal sistem içerisinde kalınmış, evrensel hukuk kurallarına bağlı kalınmış bir teklif.

Bakınız, bizden çok daha küçük bir terör saldırısına maruz kalan Fransa, olağanüstü hâli tam iki yıl devam ettirdi. İki yılın bitiminde de Macron’un duyurusuyla, bir Twitter duyurusuyla “Artık olağanüstü hâli kaldırıyoruz, onun ötesinde bir güvenlik yasası getiriyoruz.” demesinden sonra, başta Türk basını olmak üzere, birçok siyasetçi “Aman ne büyük adım, demokratik adım.” diye açıklamalar yaptı. Fransa olağanüstü hâli kaldırıp terörle mücadelede bir başka konsept getirdiğinde “Demokratik bir adım, bravo.” ama Türk Hükûmeti bunu yaptığı zaman “Vay efendim, bunu niye yapıyoruz?” Bu, makul bir yaklaşım değil.

Teklifi incelediğinizde birçok hususun aslında demokratik bir kazanım olduğunu göreceksiniz. Bir defa, bu teklif asla olağanüstü hâlin devamı falan değil. Olağanüstü hâl, bambaşka bir konsept, bambaşka bir anayasal sistem ama şimdiki getirilen teklif, sıkıyönetimin kaldırılmasından tutun da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki ara buluculuğa kadar birçok konunun makul yaklaşıldığında zaten kabul göreceği bir sistem. O yüzden, bu kanunu olağanüstü hâlin yerine ikame edilen bir kanun gibi görmeyi çok ön yargıyla yaklaşılacak bir mesele olarak düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bazı konular ortak değerlerimizdir. Terörle mücadelede PKK öyle başarısız hâle geldi ki neredeyse adım atamaz hâle geldi. O yüzden, bu mücadelemizin inkıtaya uğramadan, PKK’nın yok olması seyrine yasama faaliyetleriyle katkı sağlamamız lazım. Devletimiz, FETÖ’den çok büyük oranda sıyrıldı, arındı. Bunun devam etmesi lazım. Biz bunu yok gibi düşünemeyiz. Gözümüzü kapatırsak kendimize gece yaparız. Toplumun gerçeklerini, muhtemel risklerimizi yok edemeyiz. O yüzden diyorum ki: Bu önerimize, bu kanun teklifine, 29 maddeye tek tek bakıldığında, her partinin terörle mücadelede yanımızda olacağını, bu kanuna “evet” diyeceğini, toplumun geleceği adına, güvenliğimiz adına iştiyakla “evet” diyeceğini ümit ediyor, yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sayın hatibin konuşmasına istinaden 60’a göre söz rica ediyorum izin verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sayın hatip yaptığı açıklamada aynen şöyle bir ifade kullanmıştır: “Bu, olağanüstü hâl yasaının devamı niteliğinde değildir. Bu maddelerin hepsi tek tek incelendiğinde görülecektir ki bu, toplumun güvenliğiyle ilgili, terörle ilgili tedbirlerin alınmasıdır.” diyor.

29 maddenin içerisindeki 23'üncü maddenin ilk paragrafını aynen okuyorum: “Madde yapılan düzenlemeyle kamu personeli için OHAL koşullarının üç yıl boyunca aynen devam ettirilmesini amaçlıyor.” diyor. Sayın hatip bunu nasıl açıklayacak merak ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan, buyurun.

23.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de sayın grup başkan vekilinin ifadesine şu cevabı vermek isterim: Az sonra Genel Kurulun bu teklifimizi kabulü hâlinde kanun görüşmelerine başlayacağız, madde madde hangi gerekçelerle bu kanunun geldiğini ifade etmeye çalışacağız. Bir daha söylüyorum: 29 maddenin hemen hemen tümü incelendiğinde demokratik bir adım olduğu gözlenecek zaten, kaldı ki tüm düzenlemeler süreyle sınırlı. Söz konusu madde de süreyle sınırlı. Şu an yüz binden fazla insanın ihracı söz konusu, hâlâ gizli, kripto birtakım yapılar söz konusu, tabii ki bunlarla ilgili yargı faaliyetleri, güvenlik faaliyetleri yerine getirilirken ek tedbirlerin alınması lazım ama hâkim güvencesi, süre sınırları, anayasal zeminde kalınması bu işin en büyük güvencesi. Buna karşı çıkmanın -bir daha diyorum tartışacağız ama- çok makul olmadığı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Kanunu görüşeceğiz zaten.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Her şeyi açık ve net konuşmalıyız. Elbette ki süre var, OHAL'de de süre var demıştiniz, hiçbir süreye uymadınız. Şimdi de bu getirdiğiniz yasalarla ilgili, ilgili maddede diyorsunuz ki: “OHAL yasaları üç yıl boyunca bu personel hakkında geçerli olacaktır.”

BAŞKAN – Kanunu görüşürken bunları konuşacağız, madde madde konuşacağız hepsini.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anladım ama doğruları da konuşmamız lazım, algı yaratmamamız lazım.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ederim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Ağıralioğlu...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – 60'a göre yerimden söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

24.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağıralioğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bir düzeltme yapmak zorundayım. Muhalefetin sizin yaptıklarınızın tamamına karşı çıkıyor algısı haklı bir sitemdir yani her yaptığınıza muhalefetin her şeyiyle karşı çıkıyor olmasını, muhalefetin toplu olarak inkârı gibi takdim etmenize katılıyorum ama tarafınızın da muhalefetin her söylediğini yanlış algılama hakkı olmadığını ifade ediyorum; birincisi bu. Bizim tenkitlerimizin, tekliflerimizin tarafınızca başınıza atılmış siyasi taşlar olarak algılanmasını doğru bulmuyorum. Nihayetinde olağanüstü hâl ve tesirleri üzerinde, olağanüstü hâlden doğan yetkileri kullanırken içinde yaşadığımız topluma idari, siyasi, bürokratik ne kadar menfi tesirleri olduğunu biz de müşahade ediyoruz ve bu sahada gördüğümüz eksiklikleri Meclis kürsüsünden size ifade etmeyi borç biliyoruz. Tekliflerimizi, size siyasi taşlama gibi görmenizi, böyle algılamanızı...

BAŞKAN – Sayın Ağıralioğlu, teşekkür ediyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Yani onunla ilgili bir düzeltme yapmak istedim çünkü...

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eski partilere söyledim Sayın Başkan Vekili, onların eleştirilerinde vardı bu ifadeler.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmasına; 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Antalya Milletvekili Başkanım.

BAŞKAN – Kimseye söylemedik ama istiyorsanız Sayın Bahşi için söyleyeyim: Antalya Milletvekili...

ŞENOL BAL (Ankara) – Söylenir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim?

ŞENOL BAL (Ankara) – Söylenmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, size göre.

Değiştirelim o zaman, siz teklif verin de.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 23 Temmuz 2018, Erzurum Kongresi'nin 99'uncu yıl dönümü, kutlu olsun. Erzurum Kongresi'nde alınan en önemli karar “Vatan bir bütündür, parçalanamaz.”dır.

Yine, Hatay vilayetinin Türkiye'ye katılmasının 79'uncu yıl dönümüdür, kutlu olsun.

AK PARTİ Grubu tarafından verilen öneriyle görülmekte olan kanun teklifinin hafta sonuna kadar tamamlanması istenmektedir. Partimiz, dinci ve bölücü terör örgütleriyle yapılan mücadele ve hukuk düzenlemeleri konusunda her türlü desteği

sağlayacaktır, terörle mücadele konusuna getirilecek her türlü yasal düzenlemeye de destek olacaktır. Ancak yapılan mücadelenin de hukuk kuralları içerisinde kalması en büyük hassasiyetimizdir. Partimiz, yapıcı muhalefet görevini sonuna kadar yerine getirecek, yanlış bulduğumuz konularda da yanlışları dile getirecek, hukuk çerçevesinde kalınması için önerilerimizi sunacaktır.

Görüşülecek olan yasa teklifi yurt içinde ve yurt dışında merakla beklenmektedir. OHAL'in kaldırılması milletimiz tarafından özlemle beklenmektedir. Üç ayda bir yenilenen OHAL'in her uzatılması öncesi, umutla kaldırılması beklenirken yeni yasayla, daha ağır şartlarla üç yıl daha uzatılmaktadır. Bunun adı "ağır OHAL"dir.

Bu yasa, başta Anayasa olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına baştan sona aykırıdır. Zira, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi 2004 yılında AKP tarafından değiştirilmiş, uluslararası sözleşmeler ve AİHM kararları, iç hukuk normlarından daha üstün hâle getirilmiştir. Yani çıkarılacak yasalar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile AİHM kararlarına aykırı olamaz. Olduğu takdirde, başta Anayasa'nın 90'ıncı maddesi olmak üzere, Anayasa'nın hak ve özgürlükleri düzenleyen diğer maddelerine aykırı olacaktır.

Şahsen, yıllarca hâkimlik yapmış bir kişi olarak, kanunların uygulanmasında bir kelimenin, hatta bir virgölün yerinin bile ne kadar önemli olduğunu, ne büyük hatalara sebep olduğunu bilen bir insanım. Bu sebeple, yasaların görüşülmesine kısıtlama getirilmesi, konuların aceleyle getirilerek çıkarılmaya çalışılması yanlıştır. Kaldı ki bu yasa, insan hak ve özgürlüklerine önemli derecede kısıtlamalar getirmektedir. Gözden kaçırılmaya çalışılan nedir? Biz görüşülecek yasanın zaman kısıtlaması olmadan görüşülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, ayrıca, bugün fiilen üstlenmeye başladığınız Meclis Başkan Vekilliği görevinizin de hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum ve başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisinde çalışma saatleri ve gündeme alınacak hususlarla ilgili bir önerge verilmiştir.

Bilhassa, 27'nci Dönemin ilk kanun teklifinin, bazı kanunlarda değişiklik öngören 1 sayılı Teklif'in görüşülecek olmasını da bu yeni döneme başlangıç açısından önemli, gerekli ve yerinde bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Ayrıca, belirtmek isterim ki Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu kanun teklifini de önemsiyoruz ve destekliyoruz.

15 Temmuz 2016 tarihinde, malumunuz, bir hain darbe girişimini yaşadık. Bunu takiben, 20 Temmuz 2016 tarihinde de OHAL düzenlemesi geldi ve iki yıllık bir süreyle OHAL uygulamaları yapıldı ve bu süre içerisinde çok önemli bir mücadele gerçekleştirildi. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerek FETÖ'yle gerekse terörle mücadele nihayete erdirilene kadar bu OHAL uygulamalarının devam etmesi yönünde görüşümüzü beyan etmiştik. Akabinde, Hükümetin, devletin gerekli organlarının gerekli görüşlerini de almak suretiyle vardığı netice itibarıyla bu OHAL'in tekrar uzatılması yönünde herhangi bir önergesi, tezkere teklifi olmamıştır. Tabii, iki yıl sonra OHAL'in kalkmış olması, başta FETÖ olmak üzere terörle mücadelenin neticelendiği anlamını taşımamaktadır. Türkiye'nin gerek FETÖ'yle gerekse PKK ve diğer terör örgütleriyle mücadelesi devam etmektedir ve ayrıca, bu mücadelenin de -OHAL'in bitmiş olmasına rağmen- kesinlikle bir kesintiye uğramaması gerekir. OHAL uzatılmamış olabilir ancak güvenlik tedbirleri devam etmelidir ve etmektedir. İşte bu tedbirleri bugün görüşeceğimiz kanun teklifiyle de hukuk sistemimize dâhil edeceğiz.

Bu düşüncelerle bu öneriye olumlu oy vereceğimizi belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Hakkı Saruhan Oluç konuşacak.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu grup önerisini okuyunca aklıma geçen gün yapılan bir söyleşi geldi, onun üzerine birkaç kelime etmek istiyorum.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum şöyle dedi yaptığı söyleşide: “Eski hükümet modelinden yeni hükümet modeline geçmek için en az beş yıla ihtiyaç var.” denmişti, biz üç ayda tamamladık.” Müthiş bir hız. Bitmiyor ama devam ediyor: “9 Temmuz günü Cumhurbaşkanı, 1 Başkan Yardımcısı, 16 bakan atadı. O gün Genelkurmay Başkanının istifası kabul edildi. Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı ve Genelkurmayda İkinci Başkan atandı ve bütün bunlar iki saat içinde oldu ama geçmişe bakıldığında bütün bunlar en iyimser tahminle, hiçbir sorun olmasa iki ya da üç ayda olabilecek şeylerdi.” Hızlı! Diyor ki Mehmet Uçum, Başdanışman: “Gerekirse hükümetin devletin bir anonim şirket gibi yönetilmesi metaforu, performans ve verimlilik açısından ifade edilmiştir. Mal ve hizmet üreten bir anonim şirkette kadro politikasını nasıl kurarsınız? Verimlilik, performans, öne koyduğunuz hedefleri gerçekleştirme becerisi üzerine kurarsınız.” Güzel ama sonuncusu da güzel, diyor ki: “Herhangi bir yerde uyumsuzluk ortaya çıktığında bu bir sistemsel probleme dönüşmez, bir uygulama problemi olur. Bunun anlamı nedir? Bu uyumsuzlukları yaratanlar, bir gecede gider, yerlerine işi doğru yapacak kişiler gelir.” Breh, breh, nasıl bir başdanışman ama! Astığı astık, kestiği kestik. Feyzi nereden alıyor bilmiyorum ama tabii ki sizi böyle bir durumla karşı karşıya bırakmak istemeyiz.

Evet, çalışmak iyidir ama ne için çalışacağız? Yani demokrasi, insan hakları, özgürlükler, emeğin hakları, Türkiye'nin imzalamış olduğu, bu Meclisin altında imzasının olduğu uluslararası demokratik sözleşmelere uyumun geliştirilmesi, hukukun üstünlüğü, bütün bunları ihya etmek için çalışmak tabii ki gayet iyi ama bütün bunları gömmek için, bunları çiğnemek için, bunları yok etmek için çalışmak? Bu, olacak iş değil. İşte siz bunu yapmak istiyorsunuz.

Biraz evvel konuşuldu, evet OHAL kalıcı hâle getirilmek isteniyor, çıkarmaya çalıştığınız yasaların hepsi bunu içeriyor. Bakın, bu yeni bir şey değil, valilere süper yetkiler veriyorsunuz; Anayasa'ya aykırı, uluslararası demokratik sözleşmelere aykırı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı, Venedik Komisyonu kararlarına aykırı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına aykırı ama onu yapmak istiyorsunuz. Gözaltı süresini uzatıyorsunuz bir hileyle. Bakın, toplantı ve gösteri yürüyüşlerini imkânsız hâle getirecek bir madde getiriyorsunuz. Bunların hepsi aslında özgürlükleri, demokratik hakları gömmek üzere yapılan adımlardır.

Şimdi, bir son cümle söyleyeyim, zamanım doldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – “Yeni bir devlet ve yeni bir sistem kurduk.” diyorsunuz ya... Ya kusura bakmayın

bu cumhuriyet tarihini sizler kadar, belki de sizlerden daha iyi bizler biliyoruz. Neden mi? Bu cumhuriyet tarihinde ne zaman bir yasa, uluslararası ilişkiler ve Türkiye'deki ilişkiler açısından dayanılmaz, tahammül edilmez bir hâle gelirse o yasa kaldırılır, onun içeriği başka bir yasa maddesiyle tekrar yerleştirilir ve uygulama aynı devam eder. Yani sizin aslında şimdi yaptığınız şey, eski devletin, eski zihniyetin, geleneksel zihniyetin devamıdır, yeni bir şey değildir. Bu nedenle iyi bir şey için çalışacaksa çalışalım ama diğerini siz kendiniz çalışın lütfen. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan ve İYİ PARTİ Grubuna düşen 1 üyelik için Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.23

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekillerimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) ^(X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Burada, efendim, ikinci bir soruyu sormanız gerekiyor “Hükûmet yerinde mi?” diye. Ancak İç Tüzük kuralı hem Komisyonun hem de Hükûmetin burada olması ve bu yasaları o şekilde görüşmemiz gerekiyor. Bununla ilgili usul yönünden bir tartışma açılmasını talep ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aleyhte...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Aleyhte...

BAŞKAN – Lehte Sayın Turan, Sayın Kubat; aleyhte Sayın Özkoç, Sayın Bilgin.

Evet, önce lehte Sayın Bülent Turan.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, kanun görüşmelerine geçerken İç Tüzük'e uygun olarak davranıp davranmadığı ve çalışma usullerine uyup uymadığı hakkında

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Grup önerimizi verirken uzun uzun ifade etmiştim. Terörle mücadelemizde önemli katkı sağlayacak güvenlik güçlerimizin ve yargı güçlerimizin bazı taleplerini karşılayacak kanun teklifimizin görüşmelerine başladık ancak yasama dönemimizin ilk kanun teklifini görüşüyoruz. Dolayısıyla uyum yasalarının, uyuma bağlı İç Tüzük'ün gecikmesinden kaynaklı bir tartışma söz konusu oldu. Öncelikle bu tartışmayı saygıyla karşılıyoruz ancak hukukta fiilî imkânsızlık diye bir ifade vardır. Artık Türkiye'de kabul etsek de etmesek de oy versek de vermesek de Anayasa...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Elinizi kolunuzu bağlayan mı var?

BÜLENT TURAN (Devamlı) – Siz geçen dönem vekildiniz, bunları biliyor olmanız lazım; Sayın Yedekci, bunları biliyorsunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yedekci değil.

BÜLENT TURAN (Devamlı) – Geçen dönem, değerli arkadaşlar, tüm partiler çok uzun süre tartıştılar, konuştular İç Tüzük için ancak belli konularda bir araya gelineince, özellikle ana muhalefet partisi Anayasa değişikliğini kabul etmeme tarzını geliştirince bunlar geride kalmıştı. Ümit ediyorum bu dönem tüm partiler bir araya gelirler, hızlı ve seri bir şekilde İç Tüzük'ü yeni anayasal sisteme uygun hâle getirirler. Şu anki sistemde Hükûmet eskide olduğu gibi Meclisten seçilemediği için bir yok hükmüyle karşı karşıyayız. Hükûmet yok ki Başkan neyi sorsun.

Değerli arkadaşlar, şu an beğenmeseniz de istemeseniz de halkımızın kahir ekseriyetle kabul ettiği bir Anayasa değişikliği oldu. Yetmedi, yeni seçim yaptık. Bu seçime göre de düzenlenen bir yeni dönem var. Bu sistem değişikliği anamızın ak sütü gibi -tabiricaizse- halkımızın reyleriyle kabul edilmiş bir sistem. Bu sistem içerisinde İç Tüzük değişikliği olmamış olması

(X) 1 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Anayasa'ya aykırı davranmamızı gerektirmez. Anayasa üst normdur. Anayasa'nın gereği olarak burada bakan olmayacaktır. Bu yeni sisteme artık ayak uydurun, bunu kabul edin, buna göre refleks geliştirin, buna göre kanun teklifi verin, hepsi baş tacı ama eski Türkiye'yi özleme iddiasını, rüyasını geride bırakın.

Bakınız, İç Tüzük 62 "Komisyonu ve bakanı arar." Ama o hükûmetin bakanı artık yok. O yüzden komisyon başkanı burada, sözcüsü burada. Bundan sonraki görüşmeler komisyon başkanının beraberinde yürüyecek. Ne zamana kadar? Tüm partiler bir araya gelir, bir tüzük hazırlar, tekrar Anayasa'ya uygun tüzük yaparsa bu baş tacı olur, bir daha söylüyorum ama şimdi Hükûmet yok diye Mecliste kanun görüşmeyecek miyiz? Hükûmet yok diye, İç Tüzük Anayasa'ya uygun hâle getirilmedi diye beş sene boyunca kanun görüşmeyecek miyiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Devamla) - Üst norma uyan bir adım atmıştır Sayın Başkan. Bu kanunun lehinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Şimdi, aleyhte Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, İbrahim Kaboğlu konuşma yapacak.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başkanlık Divanını kutluyorum öncelikle.

Anayasa 6771 sayılı Kanun'la değişti fakat 21'inci maddesinin birinci bendine göre "Cumhurbaşkanlığı ve yasama seçimleri 3 Kasım 2019'da yapılır." ikinci bendine göre "Altı ay içerisinde uyum yasaları çıkarılır." hükmünü haizdir.

Altı ay içerisinde değil seçime gidilinceye kadar on dört ay içerisinde bile uyum yasalarının çıkarılmaması ihmal yoluyla Anayasa'ya aykırılık oluşturmuştur ama yasalar çıkarılmadan, uyum düzenlemesi yapılmadan seçime gidilmesi ise açıkça eylemli olarak Anayasa'ya aykırılık oluşturmuştur.

Bu saptamadan sonra, şu anda elimizde Anayasa'ya göre bir İç Tüzük'ümüz var. Bu İç Tüzük Anayasa'nın ilgili maddelerine göre yürürlükte. O bakımdan biz bu İç Tüzük'ün hükümlerine uymak zorundayız. Her ne kadar Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi denilmiş olsa da resmen, resmen denilmiş olsa da sizin deyişinizle Hükûmet Bakanlar Kurulu anlamında mevcut olmasa da bu konuyla ilgili bakan görev başındadır; eğer biz doğrudan tartışmalara geçsek bakanın hazır bulunmadığı oturumda Anayasa'ya aykırı bir usule imza atmış oluruz.

O bakımdan benim önerim pozitif hukuk açısından "eski Türkiye yeni Türkiye" tartışması değil, Anayasa'nın 11'inci maddesine göre Anayasa hükümleri üstündür; yasama, yürütme, yargı organlarını bağlamaktadır. Dolayısıyla tüzüğe ilişkin hükümler de hepimizi bağlamaktadır.

Saygıyla arz olunur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, aleyhte Sayın Ayhan Bilgen.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, usul tartışmasının son kararını verecek olan sizsiniz. Dolayısıyla, bir biçimde, bu yaptığımız işin de sonunda çıkacak karar herkes için bağlayıcı olacak. Yani, ya iddia edildiği gibi Anayasa'ya aykırı bir davranışa birlikte ortak olacağız ya da bunu düzeltmenin imkânını, yolunu değerlendireceğiz.

"Usul esastan önce gelir." diye biliyorsunuz çok önemli bir ilke vardır ve biz aslında bugüne kadar yapmamız gerekeni yapmamış olmanın kriziyle, kaosuyla karşı karşıyayız. Bunu yaşamayabilirdik, buna sebebiyet vermeyebilirdik çünkü bu düzenlemeyi buradan geçirdik ve topluma vadettik, dedik ki: "Altı ay içerisinde uyumla ilgili siyaset kurumu, Parlamento üzerine düşeni yapacak." Şimdi neden yapmadık? Bunun gayet tabii gerekçesini en azından kamuoyuna açıklamak zorundayız. "Şundan dolayı yapmadık." "Yapmak istemedik." "Hayır, çok yapmak istedik; şu engelledi, bu engelledi." Muhalefet mi engelledi, genel ortam mı, çok daha önemli işler yaptık onun için mi bu uyum düzenlemelerini yapmadık, buna dair bir açıklama yapma sorumluluğumuz siyasi ahlak gereği var. Yani bunu hiç olmamış gibi üstünü örtüp devam edemeyiz. Elbette edilebilir, fiilen böyle gerçekleştirecek, muhtemelen on, on beş dakika sonra usul tartışması ihtiyacı duyulmayacağına dair bir karar çıkacak ve geneli üzerinde görüşmeye devam edeceğiz. Ama bu da tarihe bir not olarak düşecek ve bu Parlamento çok açık biçimde görevini yapmadığı için bir usulsüzlüğün üstünü örterek yoluna devam edecek.

Değerli arkadaşlar, kurallara, kanunlara, tüzüklere, Anayasa'ya uygun davranmak, önce o kanunları yapanların sorumluluğudur. Eğer vatandaşın kanuna uymasını istiyorsanız, önce kanun yapanların bu konuda samimi, kararlı, tutarlı davranmasını bekleyeceksiniz. Dolayısıyla, burada üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirememiş olmanın hesabını vermek durumundayız. Ne yazık ki bu yöndeki uyarılar çok önemsenmiyor, çok dikkate alınmıyor. "Usul" kelimesi genellikle "şekil" kelimesiyle sınırlanarak anlandırılıyor. Elbette şekil de hukukta önemlidir, iptal nedenidir, itiraz nedenidir ama usul, şekli de aşan, bazen doğrudan doğruya esası belirleyen bir şey olur.

Bakın, beş gündür OHAL yok, çok da büyük bir kıyamet kopmuyor. Yani OHAL kalktığı için büyük bir kriz, büyük bir kaos, bir yetki karmaşası falan yaşamıyoruz. Bunu bir iki hafta daha erteleyebiliriz, İç Tüzük tartışmasını öne çekebiliriz, gereğini yaparız. Önce bir İç Tüzük'te uzlaşırız, sonra onun gerektirdiği ilk gündem yine size göre OHAL'e dair düzenlemelerse onun da gündem planlaması buna uygun biçimde yapılabilir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son olarak Sayın Mehmet Doğan Kubat.

Buyurun Sayın Kubat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; açılan usul görüşmesinde Başkanlığın görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin Hükûmet olmaksızın da sadece Komisyonun varlığıyla sürdürülmesinin mümkün olduğu yönündeki tutumu lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, 16 Nisan 2017'de 6771 sayılı Anayasa değişikliğiyle, biliyorsunuz, yasama ve yürütmenin yeniden kapsamlı biçimde ilişkileri düzenlendi ve 24 Haziran seçimleriyle birlikte yeni sistem yani Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi tüm kurallarıyla ve kurumlarıyla işlerlik kazandı. Parlamenter hükûmet sistemine ait Başbakanın ve bakanların yürütme yetkisini Cumhurbaşkanıyla kullanmasına ilişkin 7'nci madde hükmü değiştirildi ve bu yürütme yetkisi münhasıran Cumhurbaşkanına verildi. Milletvekillerinin eskiden, biliyorsunuz, Parlamento üyeleri arasından da bakan olma imkânı vardı, yeni sistemde bu da ortadan kaldırıldı. Yine, hükûmetin göreve gelmede ve görevini sürdürmede güvenoyuna ihtiyacı vardı, yeni sistemde doğrudan meşruiyetini halktan alan bir sisteme geçildiği için bu hükümler de metruk hâle geldi. Anayasa'da yapılan bu değişiklikler neticesinde artık parlamenter sistemin dokusuna uygun olarak 1973'ten bugüne kadar uygulanmakta olan bu İç Tüzük'te yer alan

hükümler, özellikle hükûmetin yasama sürecine, kanun yapma sürecine etkin biçimde, hatta çok belirleyici bir rolü veren bu hükümler artık metruk hâle gelmiştir. Eğer biz burada hükûmetin varlığını ararsak şu İç Tüzük'te 20 tane hükûmete ait yetki var; örneğin önergelere katılıp katılmama, kanun görüşmelerinde konuşma hakkı, değişiklik önergesi verebilme hakkı. Bu ve buna benzer çok çok önemli yetkiler hükûmete verilmiştir.

Bizim kanaatimiz: Yeni İç Tüzük'te nasıl bürokrattan... Bürokratların elbette ki kanun yapım sürecine katkısı olsun. Muhakkak ki teknik uzmanlık gerektiren konularda bürokrasinin katkısını yadsıyamayız. Bakanların da belki ileride... Ama bunlara ilişkin bir özel düzenleme, Meclis Genel Kurulunda bu katkının nasıl sağlanacağına ilişkin bir açık düzenleme yapılmadığı sürece Anayasa değişikliğinden sonra mevcut İç Tüzük'teki hükümlerin artık bu uygulanabilirliği ortadan kalkmıştır. Dolayısıyla şu anda...

Kaldı ki zaten komisyonda -mecburi değil- hükûmet katılmış ama 62'ye göre de "bir defa ertelenir" diyor. Bu 62'nci maddenin 73'teki komisyon görüşmelerine de bakılınca, komisyonun bir defa, sonra görüşmelere devam etmesinin hikmeti, hükûmetin çalışmaları engellemesinin önüne geçmek olarak da ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hiç bu kadar zorlandığını görmemiştim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) - Dolayısıyla yeni İç Tüzük çalışmaları sırasında hükûmetin bu sürece aktif katkısını sağlayan bu düzenlemeler inşallah yapılır diyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakan olsa, "Neden oldu?" derlerdi muhtemelen.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) - Başkanımızın tutumu yerindedir. Komisyonun varlığıyla görüşmeler devam edebilir.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kubat.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, 60'a göre...

Değerli arkadaşlar, kararımı açıklayayım müsaade edin, sonra vereyim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ben de yerimden söz almak suretiyle görüş ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay'ın önce bir söz talebi var, sonra size vereyim, sonra açıklayayım görüşümü.

Sayın Akçay, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İç Tüzük'ten kaynaklanan fiili bir boşluğun söz konusu olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, 2 lehte, 2 aleyhte söz hakkı olduğu için usul tartışması nedeniyle, zorunlu olarak yerimden söz aldım; teşekkür ederim.

Bize göre İç Tüzük'e aykırı bir durum söz konusu olmayacaktır bakanlıkların katılmaması hususunda, bu tartışılan konularda.

Şimdi, söz konusu olan bir Anayasa değişikliği ve normlar hiyerarşisine göre Anayasa en üstün norm olduğuna göre öncelikle Anayasa'ya riayet etme mecburiyetimiz vardır. Aykırılık söz konusu değil, yalnız İç Tüzük nedeniyle fiilî bir boşluk söz konusu, bir fiilî boşluk var. Bunu aykırılık olarak da değerlendirmemek gerekir. Kaldı ki Anayasa'ya aykırı bir durum söz konusu değil çünkü Anayasa'ya uyma gayretindeyiz, bu tartışmalar da Anayasa değişikliğine uyma eğiliminden kaynaklanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Eğer İç Tüzük 62'nci maddeyi uygulayalım dersek o zaman bir dizi, Hükûmetin İç Tüzük'te yer alan hususları da peyderpey kabul edip aktif şekilde örneğin değişiklik önergeleri için de Hükûmetin görüşünün alınması gibi bir dizi sorunları da beraber getiririz ki doğru olmayacağı kanaatindeyiz ve bu boşluğu İç Tüzük değişikliğine kadar Genel Kurul giderecektir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Özkoç buyurun.

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un görevinin Meclisi İç Tüzük'e göre yönetmek olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ediyorum.

İç Tüzük'ü bu Meclis oluşturuyor. Sizin birinci göreviniz, İç Tüzük'e göre bu Meclisi yönetmektir Sayın Başkan. "Ben bir kere İç Tüzük'e göre yönetmeyeyim, ne olursa olsun." anlayışı aslında bu Meclisin aldığı karara uymamak demektir. Sizin göreviniz, bizi İç Tüzük'e göre burada yöneterek yasaları burada kanunlara ve Anayasa'ya uygun bir şekilde çıkartmaktır. İç Tüzük'ü uygulamamak demek kanunu sakatlamak demektir. Bu da Anayasa'ya aykırıdır. Eğer bugün böyle bir şeye siz daha birinci oturumda karar alır ve görmezlikten gelerseniz, yasaları tanımayan, İç Tüzük'ü tanımayan bir Meclis Başkanı olarak tarihe geçmiş olursunuz. Bunu hatırlatmak isterim.

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, kanun görüşmelerine geçerken İç Tüzük'e uygun olarak davranıp davranmadığı ve çalışma usullerine uyup uymadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 62'nci maddesi "Hükûmetin temsili" başlığıyla görüşmelerde Mecliste Başbakanın veya bakanın veya zorunlu hâllerde yüksek bir memurun burada Hükûmeti temsilen görüşmelerde bulunacağına dair bir hüküm içeriyor. Malumunuz 16 Nisanda bir Anayasa değişikliği yaptık. Bu Anayasa değişikliğiyle bir sistem değişikliği gerçekleştirdik. Dolayısıyla yeni sistemde hükûmet vardır diyebiliriz ama bu hükûmet eski sistemdeki hükûmet değil. Malumunuz, Amerika Birleşik Devletleri'nde de başkanın bakanlarıyla yaptığı toplantıya "kabine toplantısı" deniyor ama bu kabine toplantısı değil hukuken. Bu sistemde, önceki sistemde yani İç Tüzük'ün 62'nci maddesinde öngörülen şekilde bir hükûmet yok, bakan da yok. Şunun için söylüyorum: Şimdi de bir bakan var, 62'nci maddede de bir bakan var, birçok yerde de geçiyor ama bu sadece isim benzerliği; o bakan bu bakan değil, sistem değişti. Dolayısıyla, bu 62'nci maddenin uygulanma kabiliyeti kalmamıştır. 62'nci maddede "Hükûmetin temsili" dediğimiz şey için hükûmetin kendisi yok, "hükûmet" diye bir şey yok ortada, nasıl temsili söz konusu olacak? İç Tüzük'ün kabul ettiği anlamda bir hükûmet yok. Sistem değişti, bu sisteme göre bir yürütme var evet ama bu parlamenter sistemin hükûmeti değildir. Nedir? Çok temel bir fark var. Hükûmette Başbakan ve bakanlardan oluşan kolektif sorumluluğu olan

bir yapı var. Şimdi kolektif sorumluluk yok.

Dolayısıyla İç Tüzük'ün 62'nci maddesinde geçtiği şekliyle bir hükümetin temsilini burada uygulayabilmek mümkün değil. Bu maddenin uygulanma kabiliyeti yoktur, konusuz kalmıştır, fiilî imkânsızlık vardır. Aksi hâlde, bunu kabul etmezsek sadece Hükümetin temsili değil, burada Hükümetin söz alması da söz konusudur, yirmi dakika bütünü üzerinde Hükümet adına kürsüden söz vermemiz gerekecektir mesela. Hükümetin değişiklik önergesi vermesi gerekecektir mesela buraya göre. Yine, Hükümetin soru-cevapta bulunması, tekririmüzakere talep etmesi; birçok hüküm var ama sistemde, Anayasa değişikliğiyle beraber, bizim İç Tüzük'ün esas almış olduğu parlamenter sistemdeki Hükümet ve bakan –tırnak içinde söylüyorum- söz konusu değil. Bu bakımdan, 62'nci maddenin ve ona -eski tabirle- teferri eden, ona bağlı olarak düzenlenen bu diğer maddelerin uygulanma kabiliyeti yoktur fiilî imkânsızlık sebebiyle.

Tabii, İç Tüzük değişti, değişmedi, değişse iyi olurdu; evet, tabii ki yeni İç Tüzük yapılsa... Ama ben de burada Anayasa'ya ve İç Tüzük'e göre Genel Kurulu yönetmek mecburiyetindeyim...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Anayasa'yı ihlal ettiniz, İç Tüzük'ü de ihlal ediyorsunuz.

BAŞKAN – ...elimdeki kuralları yorumlayarak. Tabii ki şöyle: Hukuk normu, hukuk, metnin kendisi değildir. Norm, metnin okunması, yorumlanması suretiyle ortaya çıkarılan kuraldır. Dolayısıyla, bu çerçevede Anayasa değişikliği ve onun ortaya çıkarmış olduğu bu tablo karşısında "Hükümet" teriminin Anayasa'dan çıkarılması sebebiyle "Bakanlar Kurulu"nun Anayasa'dan çıkarılması sebebiyle Hükümetin temsili fiilen mümkün değildir.

İç Tüzük'ümüzde buna benzer durum var mıdır? Vardır. Mesela İç Tüzük'te "Hesapları İnceleme Komisyonu" diye bir komisyon var ama uzun yıllardır uygulanmayan bir hüküm buna dair hüküm. İdamın onaylanmasına dair bir hüküm var, bu hüküm duruyor İç Tüzük'te, yürürlükte ama uygulanmayan bir hüküm. Cumhurbaşkanının Mecliste seçilmesine dair bir düzenleme var İç Tüzük'te fakat Cumhurbaşkanı Mecliste seçilmiyor 2014'ten beri. Yine Anayasa değişikliklerinin açık oylanması var ama o şekilde bir oylama yapılmıyor, gizli oylama yapılıyor.

Bu bakımdan, ben, burada Anayasa'daki değişiklik sebebiyle "Hükümet" kavramının "Bakanlar Kurulunun" sistem değişikliği sebebiyle o Anayasa'dan çıkarılmasından dolayı 62'nci maddedeki hükümlerin şeklen uygulanmasının fiilen mümkün olmadığına yani fiilî imkânsızlık sebebiyle Hükümetin görüşme sırasında Genel Kurulda aranmasının gerekli olmadığına dair tutumumda bir değişiklik olmadığını ifade ediyorum.

Görüşmelere devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Söylediklerinize yürekten katılıyorum efendim. Biz milletinize "Yeni Hükümet sisteminde, bu yeni sistemde başbakan olmayacak, hükümet olmayacak, bakanlar olmayacak." demiştik. Bütün bunları siz tekrar söylediniz. Biz başka bir şey daha söyledik: "Burada bunlara uygun anayasal düzenlemeler daha yapılmadan bir oldubittiyle bu iktidar bizi seçimlere götürüyor." demiştik; onu da doğruladınız, onu da bir şekilde söyledik.

BAŞKAN – Ama hep beraber karar aldık değil mi seçimlere giderken?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim... Öyle bir şey yok.

Ve ardından bir şey daha söyledik: Siz yasalara uygun bir şekilde Meclisi yönetmek zorundaysanız, önce yasaları kendimize uydurarak değil onunla ilgili kararları Meclisten çıkararak bunu yapmalıyız. Dünyanın her tarafındaki itibarlı devletler ve meclisler bunları böyle yapıyorlar.

"Efendim, şimdi, bu yasalara uymuyor ama elimizde de başka imkân yok, biz bunları çıkarmaya niyetliyiz. Öyleyse yasalara uysa da uymasa da yorum yaparak biz bunu uydururuz." anlayışı hukuk açısından, yasa açısından yasa tanımazlıktır. Onun için bir hukukçu olarak, hukukçu bir Meclis Başkanı olarak, bu konuda tecrübesi ve birikimi olan bir Meclis Başkanı olarak dünyaya Türkiye'nin tekrar bu Meclisin itibarının olduğunu gösterin. Önce yasal hâle getirelim; İç Tüzük'ümüzü çıkaralım, anayasal olarak düzenlememiz gereken bütün uyum yasalarını çıkaralım, ondan sonra görüşelim ama terörle ilgili bir sıkıntı varsa, acil alınması gereken bir şey varsa bununla da ilgili tedbirimizi alırız. Bunu bize bir sopa gibi gösterip yasalara uymazlığı bir keyfiyet hâline getirmek ancak hem Türkiye'de kendi iç itibarımızı hem de dünyada dış itibarımızı zedeler. Buna alet olmayın efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkoç.

Biz, İç Tüzük'ü kendimize uydurmayı değil, İç Tüzük'ü Anayasa'ya uygun yorumlayarak karar alıyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Anayasa'nın hem 106'ncı maddesi hem de İç Tüzük'ün 62'nci maddesi bu söylediklerinize "Ret." diyor.

BAŞKAN – Az önce açıkladım, açıkladım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz.

BAŞKAN – Anayasa'ya uygun yorumluyoruz İç Tüzük'ü.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değil efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Anayasa'da kendi koyduğunuz hükme uymuyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, oradan bağırmayın, isterseniz söz veririm size.

Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında tartışmamızı yaptık ancak Sayın Başkanın "Kayıtlara geçsin." demesinden dolayı ben de kayıtlara geçsin diye ifade etmek istiyorum.

Zamanında arkadaşlarımız ısrarla "Parlamento fesholacak, yok olacak." demişlerdi. Aslında bugünkü tartışma Parlamentonun fesholmadığının, tam aksine çok sert ve net kuvvetler ayrılığının hayata geçtiğini gösteren bir tablo.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet, gerçekten!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yürütme kendi işinin başında, yasama tamamen kendi işinin başında. (CHP sıralarından gürültüler)

Ama dinlerseniz daha rahat konuşuruz arkadaşlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dinliyoruz, dinliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Turan, buraya hitap edin lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, önemli bir şey söylüyorum Sayın Başkanım. İddia ediyorum, eğer bugün bu

sıralarda bir bakanımız olsaydı, muhtemeldir ki aynı arkadaşlar “Bakanın burada ne işi var?” diyeceklerdi çünkü Komisyon tartışmalarında, üst kattaki görüşmelerde CHP’nin grup başkan vekili Komisyonu izlemeye gelen Adalet Bakanına “Sayın Komisyon Başkanı, bu bakanı siz mi çağırdınız?” demişti, “Burada olamaz.” demişti. Yani bakan geldi izlemek için, suç oldu, gelmedi, suç oldu. Bu tarz, doğru bir yaklaşım değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz diyoruz ki: Mesele üzüm yemek, iş yapmak. Farz edin ki 5 parti bir araya geldi, beş sene boyunca da İç Tüzük’te anlaşamadık. Biz beş sene boyunca kanun görüşmeyecek miyiz, Meclisi yok mu sayacağız? Erken seçimden kaynaklı olarak İç Tüzük’ün değişmemesi bir sorundur, bunu hemen değiştirelim, kabul ediyoruz ama bakan var mı yok mu tartışmasına yeni sisteme ayak uydurarak bakmamız lazım. “Komisyonda bakanın ne işi var?” diyen anlayışın da burada bakan aramasının yanlış olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Artık bitirelim Sayın Özkoç. Usul tartışması bitti, kararımı açıkladım.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, bunun sadece bir usul tartışması olmadığını siz de gayet iyi biliyorsunuz.

Bu, gerçekten çok önemli.

Şimdi, Sayın Turan’ın konuşmalarından hiçbir şey anlamadım. Nedeni çok açık ve net. Bizim tartıştığımız usulle ilgili ve yasalarla ilgili tek bir açıklaması var mı?

Sayın Özgür Özel orada Sayın Bakanın gelmesiyle ilgili 3 tane soru sordu. “Bunlardan hangisini gerekçe olarak kabul ediyorsunuz ki Sayın Bakan buradadır?” diye soru sordu. Orada Hükûmetin verdiği cevap şu: “Uzman olarak görüşünün alınması için davet ettik.” dediler. Şimdi, burada bu şekilde konuşup da kendi grubunun alkışını aldığı sözler aslında doğru sözler değil. Tam da bu nedenle söylüyoruz ki bu bir algı yaratmaktır. Oradaki sayın grup başkan vekilimizin söylediği söz doğru bir sözdür, kendileri de “Bir uzman olarak davet ettik.” demişlerdir.

BAŞKAN – Uzman olarak davet edildiye bakan olarak değil demek ki, siz onu söylüyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakın, onların cevabı o “Uzman olarak.” Biz de diyoruz ki bakanın uzman olarak mı, bakan olarak mı, burada Hükûmet olarak mı bulunması yasal hâle getirilmelidir ve bunun için İç Tüzük’ün tekrar düzenlenmesi gerekiyor. Bunu yapmadan bu görüşmelere geçmek hem anayasal olarak suçtur hem İç Tüzük’e aykırıdır efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Görüşmelere devam ediyoruz. Tutumumu ifade etmiştim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika, bir cümleyle...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 60’a göre söz istiyor efendim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika istirham edeceğim.

62’nci maddeye göre Hükûmetin yokluğu istinat ediliyor ama biz burada konuşurken –arkadaşlarımız- Hükûmete bir şey söylediğimiz zaman Hükûmet adına savunma yapıyorlar efendim. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum, Hükûmetin yokluğu tüzük için bir düzenleme mecburiyeti oluşturuyor ama arkadaşlarımız aynı zamanda bizim Hükûmete yönelik tenkitlerimize Hükûmetlermiş gibi cevap veriyorlar. Madem yok, niçin Hükûmet adına cevap veriliyor? Kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon raporu 1 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, daha önceden 60’a göre bir söz talebi var efendim.

BAŞKAN – Sisteme girmemişsiniz Sayın Kaboğlu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sistem kabul etmedi efendim, parmak izini kabul etmedi.

İzin verirsiniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaboğlu.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu’nun, İç Tüzük’te gerekli değişiklikleri yapıp Anayasa’yla uyumlu hâle geldikten sonra teklifin görüşmelerinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, burada siyasal kimliğimizi bir yana bırakırsak farklı partilerden 4, 5, 6 hukukçular olarak bir araya geldiğimizde siyasal kimliğimizin ötesinde, biliyoruz ki öncelikli görevimiz İç Tüzük’ü yapmak ama bir haftada ama on beş günde. Bunu iyi biliyoruz hepimiz ama siyasal aidiyetlerimiz nedeniyle farklı konuşmak durumundayız. Net olan budur. İç Tüzük’ü yapalım, sonra bu yasayı görüşelim, o zaman Anayasa’ya uygun hâle gelir yoksa bunu sistem tartışmasıyla çözemeyiz Anayasa yürürlüktedir. Benim söyleyeceğim bu kadar. Anayasa’ya aykırı bir iş yapmayalım diyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Anayasa’yla değil, İç Tüzük’le ilgili bir sorun tartıştık.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, buyurun.

28.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, Anayasa’yı değiştirenlerin değiştirdikleri hükümlere uymadığı gibi yürürlükte olan İç Tüzük’e de uymadıklarına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz 16 Nisan oylamasıyla geçen Anayasa’yla ilgili “Meşru değildir.” dediğimizde bunu kabul etmiyorsunuz ama

görüyoruz ki uygulamalarınızla sizler de bu Anayasa'yı meşru kabul etmiyorsunuz. Birincisi, Anayasa'da kendi koyduğunuz hükümle emredici bir şekilde altı ay içerisinde hem uyum yasalarını hem Meclis İç Tüzük'ünü değiştirecektiniz fakat altı ay değil, neredeyse on altı ay geçti, ne İç Tüzük değişti ne uyum yasaları çıkarıldı bu süre içerisinde.

Yine, aynı Anayasa'da, daha doğrusu daha önceki Anayasa değişikliğinde de dokunulmazlıklarla ilgili sizin o dönemde "Tekrar seçilenler dokunulmazlığa bürünür." dediğiniz ve rapora yazdığınız ifadeler bugün örneğin Enis Berberoğlu kararında maalesef uygulanmıyor. Yani bu Anayasa'yı değiştirenler değiştirdikleri hükümlere kendileri uymuyorlar, meşru kabul etmiyorlar ve bugün yürürlükte olan İç Tüzük'e uymuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Ondan sonra, bu ülkenin hukuk devleti olduğunu hiç kimse ifade edemez. Milletten de kanunlara uymalarını bekleyemeyiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim arkadaşlar.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kalaycı, Konya Milletvekili...

Sayın Kalaycı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, yüksek heyetinizi hürmetle selamlıyorum.

Merhum vatan şairimiz Mehmet Akif bir şiirinde aynen şöyle seslenmiş ve bizlere ikazda bulunmuştu: "Bir baksana: Yerler uyanık, gökler uyanıktır;/ Dünya uyanırken uyumak, maskaralıktır!" Bugünkü ülke ve dünya gerçeğinde uyanık bir şuur, uyarılmış bir dikkat herkes ve hepimiz için ertelenemez zorunluluktur. Uyursak eğer uydulaşır, tutsak düşeriz; uyuşursak eğer öz değerlerimizden uzaklaşır, önüne gelenin, keyfi yetenin, canı çekenin denetim ve kontrolüne gireriz. Bu hakikatler tarihî tecrübelerimizin hepimize uyarısıdır.

Türkiye egemenlik hakları çerçevesinde meşru ve hukuka uygun tutumuyla terörle mücadele etmektedir. Türkiye'nin haklı ilerleyişini durdurmak, önünü kesmek, millî ve ahlaki tepkisini söndürmek isteyenler her fırsattan istifadenin, her ihtimalden medet ummanın peşindedir ancak bunda şu ana kadar muvaffak olamamışlar, ezkaza olmaları da mümkün değildir.

Türkiye, her egemen devlet gibi toprak bütünlüğünü, siyasi ve insan birliğini yüreklice, uluslararası hukuka müzahir şekilde savunmaktadır. Bu savunmadan, bu duruş ve azimden rahatsız olanlar önce tarihin ve insanlığın neresinde durduklarını gözden geçirmelidir. Teröre destek terör faaliyetidir. Teröriste sevgi ve sempati canılığı övmek, öne çıkarmaktır. Terör yasa dışıdır, insanlık dışıdır, maşerî vicdanın hiçbir mirasıyla, hiçbir değeriyle bağdaşmayan iğrenç bir eylem türüdür. Terörizm fail ve figüranları pek fazla olan, boyut ve bileşenleri karmakarışık bir hıyanettir, cinayettir, alçaklıktır. Türkiye, bedeli ne olursa olsun teröristleri her düzeyde yok edecek, terörizmi her zeminde göğüsleyecek gücü kudreti çok şükür haizdir. Türkiye, terörizm belasının üstesinden millî birlik ve dayanışma ruhuyla gelecek, zillet ve zulmeti kazıyıp atacaktır. Son terörist yok edilinceye kadar haklı mücadelemiz Allah'ın izniyle durmayacak, duraklamayacak, durgunluğa kapılmayacaktır. Yarının güçlü Türkiye'sini inşa etmek hepimizin sorumluluğu, hepimizin asli vazifesidir. Millî bekayı korumak, millî devletimizi yüceltmek de boynumuzun borcudur. Hamdolsun, Türkiye Cumhuriyeti cesaret, dirayet ve hamiyetle terörle mücadeleyi devam ettirmektedir. Terörle mücadeleyi gevşemeden, ihmal etmeden, iddia ve güçlü bir iradeyle sürdürmek millî bekamızın sırtımıza yüklediği ağır bir sorumluluktur.

Bilindiği üzere, 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimi sonrasında ülke genelinde 21 Temmuz 2016 gününden itibaren ilan edilen olağanüstü hâl 7 defa uzatılmış ve 18 Temmuz 2018 gecesine sona ermiştir. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, olağanüstü hâlin kalkması nedeniyle terör örgütleriyle hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde etkin mücadele edilebilmesi amacıyla, anayasal güvence altındaki temel hak ve özgürlükler korunmak suretiyle ilgili kanunlarda soruşturma, kovuşturma, disiplin işlemleriyle kamu görevinden ve meslekten çıkarılma bakımından alınması gereken bazı tedbirleri düzenlemektedir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle valilere süper yetkiler verildiği, valilerin istedikleri takdirde şehri OHAL'le yönetebileceği, üç yıl süreyle daha Türkiye'de kişisel özgürlüklerin, gösteri yapma hakkının, protesto hakkının askıda olduğu, hak arama hürriyetinin olmadığı, Fransa'da yapılan bazı uygulamaların örnek alındığı ancak daha kapsamlı düzenleme yapıldığı yönünde eleştiri ve iddialar gündeme getirilmektedir. Kanun teklifini yeterince incelemeyen, başta Avrupa olmak üzere birçok demokratik ülkenin iç güvenliği tehdit eden olaylardaki uygulamalarını, Fransa'nın OHAL sonrası yaptığı düzenlemeleri araştırmadan abartılı eleştiriler yapılmaktadır. Hele bazılarının var ki âdetâ felaket tellallığı yapmaktadır. Bunlar öncelikle Türk milletinin beka meselesini kavramayan, kavramak gibi derterli de olmayan maksatlı çevrelerdir.

Avrupa'nın birçok ülkesinde iç güvenliği tehdit eden olaylarda geniş yetkilere sahip olan polis, şüpheli gördüğü kişileri izin olmaksızın gözaltına alabilmekte ya da izinsiz gösterileri iptal edebilmektedir. Fransa, bir terör saldırısından sonra yedi yüz on dokuz gün olağanüstü hâl ile yönetilmiş, OHAL kaldırılırken iç güvenliğin güçlendirilmesi ve terörle mücadele kanunu çıkarılarak güvenlik bölgeleri oluşturma, dinî mekânları kapatma, bireysel idari kontrol ve izleme, ziyaret, denetleme ve el koyma tedbirlerinin 31 Aralık 2020 tarihine kadar uygulanacağını belirtmiştir. Adli makamların birçok yetkisi valiliklere devredilmiş, adres baskınları, aramalar, belgelere el koyma, güvenlik bölgesi ilan etme ve ev hapsi gibi çok sayıda güvenlik önlemi valiliklerin yetkisine verilmiştir. Vali ve emniyet müdürüne terörün kışkırtılması, teşvik ve suçların önülmesi durumunda mekânları kapatma yetkisi verilmiştir. Valiler sportif ve kültürel etkinliklerde terör riski karşısında güvenlik bölgeleri oluşturma, bu bölge içerisinde hâkim kararı olmaksızın üst ve araç araması yapma yetkisine sahiptir. İstihbarat ve güvenlik amacıyla yapılacak dinlemelerin yasal altyapısı oluşturulmuştur. Kamu görevlisinin göreviyle uygun olmayan tutum ve davranışları sebebiyle kamu güvenliğini tehlikeye düşüreceği gözlenirse, işine son verilmesi düzenlenmiştir. Dolayısıyla, bu kanun teklifiyle getirilen düzenlemelerin Fransa'dakinden daha kapsamlı olduğu iddiaları gerçekleri yansıtmamaktadır.

Valilerin yetkilerine ilişkin bu kanun teklifinin 1'inci maddesiyle yapılan düzenlemede, valilerin belirli yerlere giriş ve çıkışı sınırlamaya ilişkin var olan yetkileri somutlaştırılmakta ve bu yetkiler bakımından süre sınırı getirilmektedir.

1949 yılında çıkarılan İl İdaresi Kanunu, valilere ve kaymakamlara kamu düzenini sağlamak ve korumak maksadına yönelik geniş yetkiler vermiştir. İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. Bunları sağlamak için valiler, gereken karar ve tedbirleri almak görev ve yetkisine sahiptir. Valilerin bu yetkilerinin genel nitelikli olması nedeniyle iller arasında uygulama birliği

olmadığı gibi, süre ve koşullar bakımından da farklı uygulamalar olabilmektedir. Yapılan düzenlemede, valilerin, kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin bulunduğu hâllerde, on beş günü geçmemek üzere, illerdeki belirli yerlere girişi ve çıkışı kamu düzeni ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişiler bakımından sınırlamaya, belli yerlerde veya saatlerde kişilerin dolaşmalarını, toplanmalarını, araçların seyirlerini düzenlemeye ya da kısıtlamaya veya ruhsatlı da olsa her çeşit silah ve mermi taşıması ve naklini yasaklamaya yetkili olduğu hükme bağlanmaktadır. Dolayısıyla, ölçülülük ve belirginlik ilkesi de dikkate alınarak ve uygulamadaki farklılıkları gidermek amacıyla, valilerin var olan yetkilerinin şartları ve sınırları belirlenmektedir.

Bu kanun teklifinin 8'inci maddesiyle, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 6 ve 7'nci maddelerinde OHAL döneminden çok önce, 2 Mart 2014 tarihli ve 6529 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemede yer alan bazı ibarelerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine, Anayasa Mahkemesinin 28 Eylül 2017 tarihli iptal kararı doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır. Anayasa Mahkemesi kararında demokratik bir toplumda toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme adına ancak zorlayıcı nedenlerin bulunması koşuluyla müdahalede bulunulabileceği, bir yerde toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlenmesinin vatandaşın gündelik yaşamını zorlaştırmasının o yerin toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kapatılmasını haklılaştırabilmesi için gündelik yaşamın aşırı ve katlanılamaz derecede zorlaşması gerektiği belirtilmektedir. Yapılan düzenlemede, bu karar doğrultusunda, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin vatandaşların günlük yaşamını aşırı ve katlanılamaz derecede zorlaştırmayacak şekilde planlanması hükme bağlanmaktadır.

Yine Anayasa Mahkemesi kararında toplantının güneş battıktan sonra devam etmesinin kamu düzenini etkileyip etkilemediği, başkalarının hak ve özgürlüklerini zedeleyip zedelediği değerlendirildikten sonra yasaklama kararı verilmesinin gerekip gerekmediğine ilişkin değerlendirme yapılmasına imkân tanınmadan, açık alanlardaki toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin güneşin batmasından sonra devam etmesinin mutlak olarak yasaklanmasının toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yapılan müdahaleyi orantısız kıldığı belirtilmektedir. Bu karar doğrultusunda kapalı yerlerdeki toplantıların saat 24.00'e kadar yapılabileceği, açık yerlerdeki toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin ise gece vaktinin başlamasıyla dağılacak şekilde planlanması gerektiği; toplantı ve gösterinin niteliği gece vakti yapılmasını gerektiriyor veya ilgililerce talep ediliyor ise sürenin en büyük mülki amir kararıyla 24.00'e kadar uzatılabileceği düzenlenmektedir. Dolayısıyla bu düzenleme sonucu toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkının olmadığı ya da ihlal edildiği iddiaları tamamen asılsız, yersiz ve mesnetsizdir. Yapılan düzenlemede Anayasa Mahkemesinin iptal kararına uyum sağlama amacı güdülmekte ve iddiaların tam aksine, açık yerlerdeki toplantı ve gösterilerin gece vakti yapılabilmesinin de hukuken önü açılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle, önümüzdeki üç yıl süresince uygulanacak bazı tedbirlere ilişkin düzenlemeler de yapılmaktadır. Bu tedbirlerden biri gözaltı sürelerine ilişkindir. Anayasa'nın 19'uncu maddesinde, yakalanan kişinin tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç, en geç kırk sekiz saat ve toplu işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılacağı, bu süreler geçtikten sonra hiç kimsenin hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamayacağı hükme bağlanmıştır. Ceza Muhakemesi Kanunu 91'inci maddesinde, gözaltı süresinin yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmi dört saati geçemeyeceği, toplu işlenen suçlar bakımından bu sürenin her defasında bir günü geçmemek üzere üç gün süreyle uzatılabileceği belirtilmektedir.

Kanun teklifinin 11'inci maddesiyle Terörle Mücadele Kanunu'na geçici madde eklenerek Türk Ceza Kanunu'nun devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçları ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından üç yıl süreyle uygulanmak üzere gözaltı süreleri belirlenmektedir. Buna göre, sayılan suçlar bakımından gözaltı süresi kırk sekiz saat süresi olarak uygulanacak, toplu olarak işlenen suçlarda dört günü geçemeyecektir. Gözaltı süreleri hâkim tarafından en fazla 2 defa uzatılabilecektir. Uzatma kararı hâkim tarafından verileceğinden, bu düzenleme Anayasa'nın 19'uncu maddesinin aradığı şartları taşımaktadır.

Birçok ülkede benzer örnekler bulunmaktadır. Örneğin İngiltere uygulamasında bazı suçlar yönünden kırk sekiz saatlik gözaltı süresinden sonra hâkim kararıyla yedi günlük uzatma süreleri bulunmakta, bu süre toplamda on dört güne kadar uzatılabilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin özgürlük ve güvenlik hakkıyla ilgili kararlarında da yakalanan kişinin hangi sürede bağışsız bir yargı mercisinin önüne çıkarıldığına dikkat edilmektedir. Yine, maddeyle, şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması konusunda da düzenleme yapılmaktadır.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148'inci maddesinin (5)'inci fıkrasına göre şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında bu işlem ancak cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilmektedir. Yapılan düzenlemeye göre, belirtilen suçlar kapsamında ve üç yıl süreyle soruşturma aşamasında şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması işlemi cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından da yapılabilecek, böylelikle soruşturma işlemlerinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yine, yapılan düzenlemeyle, belirtilen suçlar kapsamında ve üç yıl süreyle soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin hızlı bir şekilde tamamlanmasını sağlamak amacıyla tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri dosya üzerinden karara bağlanabilecektir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle önümüzdeki üç yıl süresince uygulanmak üzere getirilen bir başka düzenleme de kamu görevlileriyle ilgili tedbirleri kapsamaktadır. Bu kanun teklifinin 23'üncü maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici madde eklenerek üç yıl süreyle uygulanmak üzere terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilenlerin kamu görevinden çıkarılması, kendilerine savunma hakkı verilmesi, soruşturma usulünün belirlenmesi, hakkında inceleme ve soruşturma yürütülen kişilerle bunların eş ve çocuklarına ilişkin olarak telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespiti dâhil bilgi ve belge temini, pasaportların iptali, rütbelerin alınması, meslek ad ve sıfatlarının kullanılmaması hususlarında düzenlemeler yapılmakta, görevleri yerine getiren kamu görevlileri hakkında da soruşturma ve kovuşturma açılması izne bağlanmaktadır. Bu düzenleme nedeniyle Anayasa'nın kamu görevlileriyle ilgili hükümlerinin askıya alınacağı, kamu görevlilerinin, Anayasa'nın 123'üncü maddesine göre savunma hakkı verilmeden, keyfi olarak görevlerinden çıkarılabileceği, göreve dönme durumunda, yaptırım uygulayan kişilerin sorumluluğunun olmadığı iddiaları dile getirilmektedir. Hâlbuki, haklarında işlem tesis edilecek olan kamu görevlilerine yedi günden az olmamak üzere savunma hakkı verilmesi hususu geçici 35'inci maddenin (g) fıkrasında düzenlenmektedir. Böylelikle, OHAL döneminde olmayan savunma hakkı bu düzenlemeyle getirilmektedir.

Yine, geçici 35'inci maddenin (f) fıkrasında, kamu görevinden veya meslekten ihraç ve iade işlemleri kapsamındaki görevler yerine getirilirken görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla görevin ifası sırasında işlendiği iddia olunan suçlardan dolayı kamu görevlileri hakkında izne bağlı olarak adli ve idari soruşturma ve kovuşturma yapılması mümkün hâle getirilmektedir. Böylelikle, OHAL döneminde olmayan bu uygulamanın getiriliyor olması ihraç ve iadelerde verilen kararları daha isabetli kılacaktır. Dolayısıyla, kamu görevlilerinin, savunma hakkı verilmeden, keyfi olarak görevlerinden çıkarılabileceği, yaptırım uygulayan görevli kişilerin sorumluluğunun olmadığı iddiaları külliyen asılsızdır ve mesnetsizdir.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz hain darbe girişimini asla unutmayacak ve unutturmayacağız. 15 Temmuz bir milattır ve Türk milleti istiklaline canıyla, canıyla, imanıyla sahip çıkmıştır. O kanlı gecede yaşananların tekrerr etmemesi hem bizim hem de bizden sonraki nesillerin boynunun borcu, ecdada ve şehitlerimize vefanın gereğidir. 15 Temmuz 2016'da yaşanan dehşet ve vahşet son iki asırda karşılaştığımız hiçbir zulme, hiçbir hıyanete benzememektedir. FETÖ Türkiye'ye saldırmış, işgale kalkışmıştır. FETÖ düşmandır, haindir; üzerinden silindir gibi geçilmeli ve nihai olarak yok edilmelidir. Bunun arası, ortası, başı, sonu, şurası, burası, aması, ancağı yoktur. Türkiye 15 Temmuzla henüz tam bir hesaplaşma yapamamış, tedirginliği atamamış, riskleri aşamamıştır. Darbe ve vesayet tehlikesi tam manasıyla geçmemiştir, hâlâ siyasi ayak gizemini korumaktadır. Dürüst ve yürekli bir mücadele sürse de hâlâ mevzi düzeyde sonuçlar alınmaktadır. Acziyet gösterilirse acınacak hâle geliriz, ağırdan alırsak yüksek bedel öderiz. Haine hoşgörü insan haysiyetine darbedir, bunu da aklımızdan çıkarmayız.

Bunları yaparken haksız ve hukuksuz yere sosyal enkaz ve beşerî yıkım yaratmaktan, adaletsizlikleri beslemekten, rövanşist eğilimleri bilemekten kaçınmalıyız. Mazlumların ahını almak, insan hak ve hukukunu hiçe saymak büyük bir vebaldir. Devlet umuru, devlet gururu, devlet şuuru, millî vakar böyle bir vebale ortak olmaz, asla olmamalıdır. Türkiye hem FETÖ belasını hem de PKK tehdidini tamamen bitirerek gündeminden çıkarmalı, geleceğimiz emniyete alınmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisinin terörle mücadelede desteği tamdır. Bu işi bitirelim, bu rezilleri artık tamamen hayatımızdan ve gündemimizden kuyumcu titizliğiyle ayıklayarak çıkaralım, hak ettikleri cezayı bulmaları için gereği neyse yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifini desteklediğimizi belirtiyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin tümü, bölümleri, maddeleri üzerindeki önergeler üzerine konuşmalarda ek süre vermeyeceğimi ifade etmek istiyorum. Hatiplerin, konuşmalarını belirlenen sürelerle göre ayarlamalarını rica ediyorum.

Şimdi, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Yavuz Ağırlioğlu.

Buyurun Sayın Ağırlioğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim ve grubum adına peşinen ifade etmeyi borç bildiğim husus şudur: Terörle mücadele hassasiyetini Hükûmetin taşıdığı çerçeve içerisinde zafiyete uğratacak bir irade beyanımız olmayacaktır. Terörle mücadelede devletin bu mevzuda etkin mücadele etme kararlığını, bu kararlılığın arkasındaki Hükûmet iradesini ilzam etmemek için azami hassasiyet göstereceğiz.

Bugün görüşülmesine başladığımız kanun teklifinin detayları üzerindeki itirazlarımız, bu itirazlarımızın yerine ikame edeceğimiz tekliflerimiz, bu süreçte hem devletin vakarına ziyan olmasın hem de devletin eline geçirmiş olduğu siyasi kuvveti, idari kuvveti, bürokratik kuvveti kullanırken keyfiliğe mahal bırakılmasın. Bu endişelerle teklifin hem bütünü üzerinde hem de detayları üzerinde arz etmeye çalıştığımız husus, Hükûmetin bu on altı yıllık fasılasız iktidarında kullanmış olduğu üslubun, dilin, bürokratik üslubun ve geleneğin devletin o anlamda göstermesi gereken hassasiyetlere çok uygun olmadığını düşündüğümüz için bir tenkit paranteziyle başlayacağım.

Birincisi şu: Sayın Cumhurbaşkanının mebzul miktarda, OHAL'le alakalı, bizim hassasiyetlerimizi havi konuşmaları var. Yani burada Hükûmetimizin bize yaptığı en büyük iyiliklerden bir tanesi şudur, sağ olun: Hangi mevzuda bir hassasiyetimiz varsa bizim adımıza o cümleleri bizden çok daha şiddetli üsluplarla söylediğiniz günler gördük biz. Yani biz bugün OHAL'le ilgili hassasiyet kuracağımız cümlelerin aynısını Sayın Cumhurbaşkanımız 2010 yılında ifade buyurmuşlar, sağ olsunlar. Yani virgöl ilave etmeden konuşabilirsek, ifade etsek bu hassasiyetler bugün bizim de hassasiyetlerimizdir. Peşinden gelecek, bedelli askerlikle ilgili bizim hassasiyetlerimize konu olacak cümlelerin aynısını, mislini Sayın Cumhurbaşkanı dâhil hükûmetimizin üyeleri kurdular. Dolayısıyla bu on altı yıllık fasılasız iktidarın böyle bazen muhalefetin işine yarar tarafları oluyor.

Şimdi arz edeceğim 2010 yılı Sayın Cumhurbaşkanı konuşması; bir bölüm, altını çizdiğim, kıymetli bulduğum bir bölüm. Bütün konuşma çok veciz de çok canınızı sıkmayacağım. “Şimdi şu ibretlik tabloya bir bakınız lütfen. Bu ülkenin Mehmetleri yani şairin deyimiyle ‘...tertemiz alından uzanmış yatıyor, bir hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor.’ aradan saatler geçmeden, daha benim şehidimin kanı kurumadan Ankara’dan şiddetin diline şiddetle cevap veriliyor. Ana muhalefet partisi, diğer muhalefet partisi çıkıyorlar ‘Olağanüstü hâl ilan edilsin, aklımdan vazgeçilsin, erken seçime gidilsin.’ diye açıklama yapıyorlar. Allah aşkına soruyorum: Bunun zamanı mı, 73 milyon büyük bir acının içindeyken, 73 milyonun yüreği sızlarken, bunu konuşmanın zamanı mı? O aslan gibi delikanlılar daha toprağa bile verilmeden siyasi kavgaya soyunmanın zamanı mı, onlar üzerinden siyaset yapmanın zamanı mı? Bu, hangi vicdana sığar? Terör örgütü Şemdinli’de vuruyor, istismarcılar anında Ankara’dan ses veriyor. Terör örgütü siyasete yön vermek için vuruyor, Ankara’dan bazıları anında tuzağa düşüyor. Terör örgütü, olağanüstü hâl yeniden ilan edilsin, Türkiye yeniden 1990’ların Türkiye’si olsun, Türkiye üçüncü dünya ülkesi gibi görünsün diye kanlı eylemler yapıyor. Ankara’dan birileri anında terör örgütünün ekmeğine yağ sürüyor ve eğer ‘Olağanüstü hâl kalksın.’ diyenler samimi olsaydı... Olağanüstü hâl kaldıran bu iktidar, biz kaldırdık. Ama şimdi eylemleriyle neyi talep ediyorlar? Olağanüstü hâl hâl talep ediyorlar. Buna şimdi kim yataklık ediyor? Malum muhalefet partisi. Ne diyor? ‘Olağanüstü hâl ilan edilsin.’ Geç o işi, geç. O sizin karakterinizde var, bizim iktidarımızın karakterinde yok, o sizin aczinizin gereğidir. Terör örgütü, bu ülkede millî birlik ve kardeşlik tesis edilmesin, bu sorun çözülmesin, istismar kaynakları kurutulmasın diye kanlı eylemler yapıyor, birileri de Ankara’da terör örgütünün amaçlarına hizmet edecek bir dili kullanıyor. Ne diye olağanüstü hâl? Bunu bölgede yaşayan benim insanım, kardeşim iyi bilir; orada görev yapan askerim, polisim iyi bilir. Bunu Ankara’dan başını çıkarmayan siyasetçi bilemez. Olağanüstü hâl ‘Öyle gerekiyor.’ diyerek belli bölgelerde yerleşimi engellemektir, girişi çıkışı sınırlamaktır, yerleşim bölgelerini boşaltmaktır. Olağanüstü hâl ‘Terörle mücadele bunu gerektiriyor.’ diyerek her derecedeki okullarda eğitime ara vermektedir. Olağanüstü hâl ‘Tehlike arz ediyor.’ bahanesiyle binaları yıkmaktır, “Böyle gerekli.” diyerek zaruri ihtiyaç maddelerinin dağılmasını düzenlemektir, temel ihtiyaç maddelerine el koymaktır, sokağa çıkmayı yasaklamaktır, sınırlamaktır, üst aramasıdır, ev aramasıdır; gazete yayınlarını, gazete dağıtımını engellemektir. 19 Temmuz 1987’de olağanüstü hâl ilan edildi ve 30 Kasım 2002’de biz kaldırıncaya kadar devam etti. Hangi yaraya merhem oldu, hangi sorunu çözdü? Açın terör olayı istatistiklerini, olağanüstü hâl dönemlerinde zirve yaptığını göreceksiniz. Bırakın teröre çare olmayı, olağanüstü hâl terörü derinleştirdi, bölge halkını mağdur etti, terörün istismar zeminini güçlendirdi. Olağanüstü hâl istemek, terörün diline teslim olma.” Sayın Cumhurbaşkanının veciz konuşmasından bir bölüm.

Şimdi, bunu şunun için arz ettim: Hükûmetimizin bazı mevzulardaki hassasiyetleri ki bu terörle mücadele konseptinin hassasiyetine biz aynen katılıyoruz ama Hükûmet kendi ihtiyaç analizini bir yere oku atıp üstüne daire çevirip “12” yazarak ifade edemez. Sizin istediğiniz tonlamada, sizin istediğiniz zamanlamada, sizin istediğiniz şekilde iş yapmak keyfiliğinden sizi kurtarmak bizim kardeşlik borcumuz. Şimdi usulen şunu söylemek borcu altında geldim bu kürsüye: Ben sizin yetki talebinizden çok, bu doğan yetkileri kullanma imtiyazı elinize geçtiği andan itibaren yaptıklarınıza kızıyorum. Bugün, Hükûmet, kabine açıkladı. Bu süreç içerisinde açıklanan kabinenin içerisinde FETÖ’yle iltisakı olduğu için akrabaları içeride olan arkadaşımız var. Ben Hükûmetimizin böyle bir tercihte bulunmasını çok takdir ettim. Yani suçların şahsiliği ilkesine avdet edilmesini çok takdir ettim, çok doğru bir yaklaşımdır. Yani yakınları FETÖ’den içeride diye birisinin şahsi haklarına asla musallat olamayız. Çünkü biz amcasını

Müslüman edememiş bir Peygamber'in ümmetiyiz çünkü biz kendisine iman etmemiş hanımları, çocukları olan peygamberlere iman etmiş bir ümmetiz. Dolayısıyla amcaları iman etmedi diye iradeleri ilzam edilmemiş insanların... Aslında medeniyet hakikatimizin beslendiği pınarlardır oralar. Hukukta suçun şahsiliğine avdet edilmesini çok kıymetli buluyoruz ama Hükûmetin bu tarz salahiyetlerini kullanırken sadece kendi tarafına uygun gelecek yerlerde hukuka itibar etmesini, sair yerlerde muhalefeti cezalandırma şehvetini uygun bulmuyoruz, doğru bulmuyoruz; şundan sebep doğru bulmuyoruz: Efendimiz, biliyorsunuz... Bunu arz edeceğim, ben Hükûmetimizin üyelerinin münhasıran kulaklarına değsin diye anlatıyorum, Allah kalbinize düşürsün. Suç işledi diye, hırsızlık etti diye bir gün affı istenen bir sahabiye getirip Efendimiz'e diyorlar ki: "Ya Resulullah, bunu affedin." Efendimiz yüzünü çeviriyor. Sonra buyuruyorlar ki ısrar edilince... "Bu, filanca kabilenin, filanca şöretli ailenin, filanca şöretli sülalenin mensubudur, bunu affedin; bu, ihtiyaçtan dolayı hırsızlık yapmadı." diyorlar. 2'nci, 3'üncü tekrardan sonra Efendimiz buyuruyorlar ki arkadaşlar -kulağımıza, hepimizin kulağına küpe olacak, bin küsur yıllık nasihat- "Sizden öncekilerin helak olmasının sebebi şudur: Onlar içlerinden şöretli, itibarlı, zengin olanların suç işlediği hâllerde zengin, itibarlı ve şöretli olanları affederlerdi. İçlerinde garip, kimsesiz ve yalnızlar suç işlediğinde onları cezalandırırlardı. Sırf böyle yaptıkları için Allah onları yerle bir etti." diye, hayatında çok nadir celallendiği zamanlarda çıkan alınının damarı çıkarak, celallenerek söyledi bu sözü. Peşine de ekledi: "Peygamber kızı Fatıma olsa bile aynı şeyi yaparım."

Dolayısıyla, bizim boynumuza borç olan şey şudur... Erzurum'un kurtuluşu vesilesiyle mesajlar yayımlandı. AK PARTİ'den arkadaşlarımıza söyleyeyim hem de Erzurum'u da anmış olayım; Erzurum'dan arkadaşlarımız -bu AK PARTİ'ye oy veren arkadaşlarımız bunlar- bu uygulamaya şöyle dediler: "Erzurum'da böyle olunca biz deriz ki 'Gardaş, çağ kebablar bize, şişler size.'" Dolayısıyla, Hükûmetimizin eline geçirmiş olduğu yetkiyi kullanma şeklinde eşitlik, aleyhine olsa bile, kendisine de şamil hâle getirmek hassasiyeti lazımdır. Biz, Hükûmetin yetki taleplerinin terörle mücadelede bir zafiyet olmayacak şekilde desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz. Lakin bu hassasiyet, biliyorsunuz ki, Anayasa'nın verdiği yetkilerde devletin vatandaş karşısında kontrolsüz bir güç hâline gelmemesi içindir. Dolayısıyla, bugün olağanüstü hâl üzerinden Sayın Cumhurbaşkanının bu konuşma çerçevesi içerisinde aynı hassasiyetleri taşıdığımızı ifade ediyoruz. Buradan teröre bir iltimas, buradan teröre bir avans; buradan terörün bu memlekette devletimize milletimize edeceği bir suikasta asla bir tolerans çıkmaz, böyle bir şey asla müsaade etmeyelim. Lakin sizin devletimiz adına elinize geçirmiş olduğunuz Hükûmet etme yetkisini kullanırken içine düştüğünüz bu keyfiliği de aslında sizin için de, milletimiz için de, devletimiz için de doğru bulmuyoruz. Dolayısıyla biraz önce önerge verildi, önerge üzerinde konuşurken de ifade etmek istemiştım, imkân bulamadım, şimdi vesile oldu demek zorundayım. Hukuk fakültesinden beri arkadaşımız olan, bugün devletin yönetim kademelerinde yargı hizmeti gören arkadaşlarımız var. Sizin de hem parti grubunuzdaki arkadaşlarınız bilir hem seçmen çevrenizden bu kabil şikâyetler size de gelmektedir mutlaka. Olağanüstü hâlin bize yaşatmış olduğu o dehşetli 15 Temmuz sürecinin korkusuyla birleşmiş siyasal dil Türkiye'de bürokrasiyi baskıladı arkadaşlar, adli bürokrasiyi de baskıladı, idari bürokrasiyi de baskıladı, siyasi bürokrasiyi de baskıladı, siyasetin dilindeki baskı askerî bürokrasiyi de baskıladı. Bu, içerideki bu korku, dehşet dili hiçbir delil olmadığı hâlde dosyada, hiçbir delil olmadığı hâlde FETÖ'cü olmak korkusundan "Ben FETÖ'cü olana kadar dosya içerisindeki adam FETÖ'cü olsun." cinnetine imkân verdik arkadaşlar. Bu, biraz önce CHP'nin önergesine benim katıldığım yerdır. Bunun etkileri üzerinde, devletin yönetimi elinde bulunduğu için Hükûmetimizin olağanüstü hassasiyet göstermesi lazım. İstirham ediyorum, bu bürokrasideki, siyasetin dilindeki dehşetin bürokrasiye yansımalarını lütfen araştıralım, özellikle adliye yansımalarını araştıralım.

Bu Olağanüstü Hâl Yasası'yla ilgili diyorsunuz ki: "Fransa'dan aldık." Fransa'daki gözaltı sayılarına bakın arkadaşlar, 25-30; dava dosyalarının sayısına bakın 700-800. Arkadaşlar, 100 bin, 120 bin ihraç var, son kanun hükmünde karamameyle atılanlar var. Bunlarla ilgili isabet ettirdiklerinize asla bir şey diyemeyiz biz. Yani 15 Temmuzda uğradığımız alçaklığa bulaşmış birine merhamet edecek kadar aklımızı kaybetmedik lakin devlet bu işte şu kadar nobran davranamaz. İçeriye aldığınız adamlardan "Yanlış oldu, kusura bakmayın." diye dışarı bıraktığınız insanlar iki yıl boyunca içeride yatmışlarsa vatan haini ve alçak muamelesi görüyorlar. Sonra o insanlara "Kusura bakmayın." deyince iki yıl parantezinde kaldıkları vatan hainliğinin içinden çıkmış olmuyorlar. Dolayısıyla devletin bu mevzudaki hassasiyetine ihtimam göstermesi gereken sizlersiniz. Yani biz muhalefetiz, muhalefet olarak size söyleyince zannediyorsunuz ki sizin yaptığınız her işe böhlan etmekten başka vazifemiz yok, öyle değil.

Sahada -arkadaşlar cemiyetçilik yaptık otuz yıldır- elimizde büyümüş çocuklar var. Bir mekanizma olarak devlet bazen reyinde yanılabilir, Hükûmet bazen siyasi tasarrufla bulunur; o tasarruf yanlış olur, zulüm olur ama daha büyük zulüm şudur: Biz bir iftiraya uğradığımız zaman müracaat edeceğimiz bir mahkeme yok. Çocuklar var elimizde büyüdü, her şeyleriyle vatanlarına, milletlerine, devletlerine muti olsunlar, devletlerine hizmet etsinler diye ocaklarda şahsiyetlerine su verdik, çelik ettik onları. Şimdi onlardan irtibat yok, iltisak yok, hiçbir şekilde illiyetleri yok ama bunların ihraç kararları içerisinde atılma süreçlerine müdahil olmadık, olamıyoruz. Dava dosyalarına bakıyoruz bir şey yok. İlgili mahkemedeki savcıların, hâkimlerin bazıları okuldan arkadaşımız çıkıyor, onlara diyoruz ki: "Arkadaşlar, Allah'tan korkmuyor musunuz siz? Nedir bu?" Diyorlar ki: "Bırakırsak biz FETÖ'cü olacağız korkusu altındayız." İstirham ediyorum, bunu sadece efendim, 15 Temmuz suikastının gevşekliliğimizin istifa etsin, bizi suistimal etsin de yeni teşebbüslere kalkın alanı hâline getirmeye çalışmıyorum ama devletin dini adalettir, devleti ayakta tutan şey adalettir, devletin ziyneti de adalettir. Yani bizim vazifemiz burada toplu toplu insanları bir karamame hükmü içerisinde mağdur etmek, ondan sonra da mağdur ettiklerimize birkaç yıl sonra ortaya çıkınca "Kusura bakmayın, biz yanlış yaptık." demekten ibaret bir şeye devlet ciddiyeti denmez arkadaşlar.

İstirhamımız şudur: Olağanüstü hâl yetki talebi; bunun maddeleri üzerinde konuşacağız, bazılarını idarenin keyfiliğine alet olmasın diye itirazlarımızla buluşturacağız, tekliflerimiz var, teklif edeceğiz. Tekliflerimizin ciddiye alınabilir tarafı yok çünkü burada vicdanlar parmaklarla ölçülebilir hâle geldi. Yani muhalefetin önerisine teklif vermek bir siyasi parti çatlağı gibi takdim edilir hâle geldiği için burada millet iradesinin tecellisi bir türlü sağlanamıyor.

Muhalefet, iktidar Milliyetçi Hareket Partisinin kendilerine vermiş olduğu avansı 60 ve 80 ihtilalinden sonra doğan siyasi şuursuzlukla birleştirdi. 60 ve 80 ihtilalinden sonra da şöyle oldu: Yetki verdiniz akıl ve fikir vermenize gerek yok gibi bir cürete döndü mevzu. Tamam, yetki almış olabilirsiniz ama bu yetkiyi istişare etmek zorundayız çünkü yeni bir süreç inşa ediyorsunuz. Yani hepiniz ifade ediyorsunuz ki biz devletimizi yeniden inşa ediyoruz bürokratik olarak. Bu süreç içerisinde milletin yetki verdiği sair siyasi organizasyonların, irtibatla olduğu bürokratik tecrübenin, akademik tecrübenin size teklif ettiklerine niçin düşman hattından gelmiş ve sizi engellemeye çalışan teklifler olarak bakıyorsunuz? Dolayısıyla, burada yeni ihya süreci, inşa süreci yapılırsa, hiç değilse süreci sükûnetle, hiç değilse süreci suhulet ve mutabakatla çıkarabilmek imtiyazı hissemize düşsün. Yani bunca netameli iş başımıza geldi, başımıza gelen bunca netameli işten sonra "mutabakatla iş yapmak" diye bir şey çıkaralım ve biz işlerimizi kanuna uyarak yapalım.

Biz burada, biliyorsunuz, Meclis yemin töreninde tüzüğün ilgili maddesi boş olduğu için, Cumhurbaşkanımız salona geldiğinde, millet iradesine hürmeten, millet iradesine hürmeten, alınan yüzde 52 oya hürmeten, Cumhurbaşkanlığına hürmeten salona gelişi ayakta karşıladık, biliyorsunuz, sonra da yemin merasimine başlanınca oturduk. AK PARTİ'den arkadaşlarımızın sitemleri var: "Efendim, niye oturdunuz?" Çalışma usullerimizi bu hâle getirerek toparlayabiliriz bu ülkeyi. Dedim ki: "Biz normalde Cumhurbaşkanlığına, millet iradesine, seçime hürmeten üzerimize düşeni yaptık; öbürü de izzetinefsimize sadakat göstererek

oturduk, problem yok.” Ama ayağa kalkılması bir tüzük maddesi hâline getirilebilirse, mesela, tafsilatlı hâle getirilebilirse, yani Cumhurbaşkanlığı makamının yemin merasimi bile siyasi tartışma konusu olmaktan çıkarılır, çıkarılsın. Çok basit bir şey, yani teklifimiz şudur, biz bu tartışmaları şöyle bitirebiliriz: Hukuka uymak, hukuka riayet etmek, hepimizin mutabakat alanını hukuka ihtimam göstermek olarak belirleriz. Dolayısıyla, keyfiliğin en basit mevzularda bile milletin birbirine böhlan etmesine sebep olacak bir çatışmanın, kavganın alanı olmaktan çıkarırız siyaseti, bu çok zor bir şey değil. Ama, illa, biz sanki hukuka, hakka çok saygılıymışız gibi, teamüller üzerinden memleketin geleceğini inşa edemeyiz. Hukuk üzerinden inşa edeceğiz, tabii ki teamülleri göz önüne alalım. Ama bizim hissemize düşecek olan şey, Meclisin de itibarına yakışan şey, bu millet iradesinin tecelligâhı olan bu yerde bizim hissemize düşen şey, her şartta kurala uymak olmalıdır, her şartta.

Dolayısıyla, ben olağanüstü hâl şartları içerisinde devletin vakarına ziyan edebileceğimiz bir küçülme de görüyorum dilimizde. 15 Temmuz suikastını hafife almayalım. 15 Temmuz teşebbüs eden cinneti asla küçümsemeyelim. Küçümsemeyelim ama bir taraftan devletin bütün mekanizmalarını felç edecek kadar büyük bir korkuyu da büyütmemelim. Bizim koca devletimizi, imparatorluk kurmuş devletimizi arkasında beş bin yıllık geçmişi olan milletimizle beraber bir emekli vaizin aldığına dair cümleleri büyüterek devletimizi de küçültmemelim. Şunu ciddiye alalım, biz 15 Temmuzda bize teşebbüs edilen alçaklığa mukabele etme irademizi beyan edelim ama daha çok şunu ciddiye alalım: Biz nasıl bir devlet boşluğu verdik ki biz devletimizi nasıl bir ferasetsizlikle yönettik ki 100 binleri bulan bir sızma devletin idari, adli, bürokratik işleyişini felç edecek şekilde bir olağanüstü hâl mecburiyeti oluşturdu? Dolayısıyla bütün bu işler konuşulurken kendi hissemize düşen ferasetsizliğin, kendi hissemize düşen zamanında bu işleri engelleyememiş olmanın mesuliyetinin de cümlelerini kurmak zorundayız. Yoksa ben burada olağanüstü hâl tasarısı maddeleri üzerinden mevzunun şu hâle getirilmesinden de çok muzdaribim: Efendim, akşam ana haber bültenlerinde “İktidar partisinin Milliyetçi Hareket Partisinin desteğiyle sağlamış olduğu çoğunluğa filanca filanca partiler de itiraz ettiler ve koşulsuz itiraz...” Bu kabîl bir kaba tasnifin içerisinde hassasiyetlerimizin, endişelerimizin gümbürtüye gitmesinden de memnun değiliz. Dolayısıyla biz maddeler üzerindeki tekliflerimizi yapıcı olarak size teklif edeceğiz. Değişiklik taleplerimizin tamamı daha önce benzer uygulamalarda sizin, Hükümetimizin eskiden bu hâl kalksın zamanında teklif ettiği cümlelerden seçiyoruz. Yani inanın buna, tek tek çıkarıp burada siyasi olarak size cevap hakkı doğsun diye istemiyorum yani mahcup olarsınız diye de konuşmuyorum, nezaketsizlik saymayın lütfen ama bugün size itiraz olarak söyleyeceğimiz her cümleyi Hükümetimizin üyelerinin cümlelerinde bulduk biz yani bunların sizin için bir şey demek olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Biz kendimiz muhalefet partisi olarak çalışmasak sizin geçmişte, bu on altı yıllık iktidar döneminizde geçmişte kabinelerde görev yapmış, Millî Savunma Bakanlığı yapmış, Adalet Bakanlığı yapmış, İçişleri Bakanlığı yapmış, Millî Eğitim Bakanlığı yapmış bütün arkadaşlarımızın bu ve benzer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – ...konularla alakalı cümlelerinin içerisinde vallahi teker teker virgöl ilave etmeksizin cümle çıkarırız, size muhalefetin esasını sizin cümlelerinizle yaparız, öyle yapıyoruz. Yani sizin muhalefete ihtiyacınız yok çünkü siz zaten kendinize muhalefetsiniz. Dolayısıyla arkadaşlar, istihdamımız şudur: Olabilir, feraset gösterilemedi. “Oldu, yanıldık.” Bunu da beyan ettiniz.

Şimdi ihtimam gösterin diye diyoruz ki: Yarın yine “yanıldık” demeyeceğiniz bir istişare süreci gibi değerlendirelim bunu.

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, tamamlayın efendim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkan...

Ben maddeler üzerindeki tekliflerimizi arz edeceğim. Arkadaşlarımız sonra söyleyecekler. Ben buraya kadar bir çerçeve çizmek istedim.

Hassasiyetlerimize konu olan şeyi ifade edebildiğimi zannediyorum. Hükümetle, Hükümetin siyasi iradesiyle ve onun sonuçları üzerinden doğacak ne varsa onlarla bizim, partimiz ve grubumuzun münasebetinin çerçeve dilini de oluşturmaya çalışıyorum. Yani mesuliyetli, vakur, Hükümetin doğru yaptıklarına kuvvet vereceğiz, yanlış yaptıklarına mâni olmak için elimizden gelen her şeyi yapacağız. Meclisin iradesi bu anlamda kıymetsiz hâle gelmiş, sanki burası siyasi ağırlığını, idari ağırlığını kaybetmiş bir görüntüde olmasın diye burada hassasiyetini taşıdığımız şeyleri sokağa, memleket sathına taşımaya gayret edeceğiz.

Yüce heyetinize saygılarımı arz ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ağırlioğlu.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ayhan Bilgen, Kars Milletvekili.

Sayın Bilgen, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tartıştığımız konunun önce bir genel çerçevesiyle ilgili tamamen esastan köklü itirazımızı ifade etmem gerekiyor.

Dünya 2001’den bu yana yani “11 Eylül saldırıları” diye bilinen süreçten bu yana bir cinnet hâli yaşıyor ve bu cinnette aslında ülkeleri yönetenlerin kendi güvenliği, kendi iktidarlarını pekiştirme ve kalıcı kılma çabaları toplum güvenliği gibi, insan güvenliği gibi sunuluyor.

11 Eylülden bu yana Amerikan halkı daha mı güvenli, dünya daha mı güvenli? Avrupa, Orta Doğu daha güvenli mi yaşıyor? Hayır, çok açık bir durumla karşı karşıyayız. Ama 11 Eylülden beri dünyada özgürlükleri kısıtlayarak daha güvenli olunacağı iddiasıyla dünya yönetiliyor. Biz buna esastan itiraz ediyoruz. Bunu Amerika da yapsa yanlış, İsrail de yapsa, Çin de yapsa, Türkiye ya da başka bir ülke de yapsa yanlış olduğu iddiasından hareket ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, burada elbette Fransa örneği verildiği için ben uzun bir Fransa faslına girmeyeceğim ama konuşmaların içerisinde maddelerle ilgili önerilerde arkadaşlarımız karşılaştırmalar, kıyaslar yapacak. Bir kere insan hakları alanında kötü emsal kıyas olmaz değerli arkadaşlar. Bu, temel bir ilkedir. Hiçbir ülkenin kötü örneğini “Fransa da böyle yapıyor.” diyerek falan savunamazsınız. Böyle bir şey olmaz. Fransa yanlış yapıyorsa yanlış yapmıştır, Fransa’da da yanlışla karşı çıkarız. Avrupa’da “İslamofobi” dediğimiz şey, “yabancı düşmanlığı” dediğimiz şey, zaman zaman, işte dindarların inandıkları kitabın bile terör kapsamında tartışma konusu yapılması tam bu mantığın eseridir. Biz bu mantığı “Fransa yaptı.” diye alkışlayacak mıyız? Dolayısıyla da burada bir kere kıyas yanlış, kıyasın mantığı da yanlış. Yani Fransa’daki örnekler de Türkiye’yle karşılaştırılamayacak örnekler. Ne işinden atılanlar ne kapatılan gazete, televizyon sayısı ne tutuklananlarla ilgili durum asla Fransa-Türkiye karşılaştırmasına da imkân vermez.

Değerli arkadaşlar, bir konuyu doğru anlamanın ilk adımı onun hem küresel ölçekteki karşılaştırmalarını doğru yapmaktır hem de tarihsel arka planını doğru analiz etmektir. Ben çok kısa bir tarihsel seremoniyi paylaşmaya çalışacağım. Dünya tarihinde neredeyse bildiğimiz somut Roma Cumhuriyeti’nden bu yana aslında olağanüstü yönetme yetkisine dair tartışmalar yapılıyor. Yani devlet kendi güvenliğini sağlamak için, kendi birliğini sağlamak için -bunları tırnak içerisinde söylüyorum- yetkilerini, kendi ilan ettiği hukuka rağmen farklı kullanma eğilimi taşıyor ve bu yaklaşım aslında Fransız İhtilali’yle birlikte de tabii ki ulus devlet ve onunla birlikte dünya siyaset literatürüne giren milliyetçilik gibi, başka birtakım ideolojilerle birlikte hukukun bir parçası hâline geldi ama bunu, bu hukuku devletler ne zaman çok yaygın biçimde kullandılar? Değerli arkadaşlar,

Birinci Dünya Savaşı sırasında kullandılar. Bugünkü insan hakları konusunda daha ileride saydığımız ülkelerin, devletlerin büyük kısmı Birinci Dünya Savaşı'nda savaşı göstererek bu hakları, bu özgürlükleri askıya alan uygulamalara imza attılar. Ama sonra Avrupa Konseyi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle birlikte bu sınırlandırmaların sınırına dair çok net bir çerçeve çizildi, dendi ki: Bu sınırlandırmalar, bir, geçici olmalı; iki, mutlaka ama mutlaka istisnai olmalı. Yani kalıcı olan ve neredeyse genelgeçer olan şey, artık bu sınırlandırmaların sınırını tanımamaktır, bu sınırı yok saymaktır. Oysa bu sınır, en azından Anayasa'nın 90'ıncı maddesiyle sizin de destek verdiğiniz, sizin döneminizde geçen bu önemli düzenlemeyle birlikte artık iç hukukun parçasıdır. Dolayısıyla da 90'ıncı maddeye aykırı bir yaklaşım içerisinde olduğumuz çok açıktır, çok nettir.

Değerli arkadaşlar, bu topraklarda da buna dair düzenlemelerin bir arka planı var. Mesela, 1876'da Kanuni Esasi'de 113'üncü maddede var. Bu madde, padişaha muhalefet edenleri sürgün etme yetkisidir aslında. Yani olağanüstü hâl yetkileri diye tarif ettiğimiz yetkiler, bu topraklarda iç hukuka ilk defa o dönemde girdi, bu arayışla girdi ve sonra Meclis-i Mebusanla ilgili bir düzenleme var, o da ilginç, cumhuriyetin devraldığı mirası anlamak açısından ilginç. Orada da çok net bir ölçü var, diyor ki: "Meclis toplanamadığında ancak o yetkileri kullanacak makam tarif edilir." Yani savaş dolayısıyla Meclis toplanamadığı için yetki devrediyor değerli arkadaşlar. Şimdi böyle bir durum var mı, bu ölçekte bir tehdit var mı, buranın toplanamaması gibi bir durum var mı? Evet, 15 Temmuz akşamı vardı ama artık yok böyle bir tehlike. Dolayısıyla, ancak o koşullarda devredilecek bir yetkinin daimî bir yetki devrine dönüşmesi de asla kabul edilemez.

Yine, muvafakat kanunu gibi, değerli arkadaşlar, devraldığımız mirasta, bu Meclisin savaş sırasında, Kurtuluş Savaşı sırasında Hıyanet-i Vataniye Kanunu ve biliyorsunuz, istiklal mahkemeleri deneyimi var. Şimdi, tabii ki o günün koşullarını bugünden tartışmaya açmak doğru değil ama istiklal mahkemelerinin olağanüstü yargılama yöntemlerinin faturasının nerelere kadar uzandığını biliyoruz. Doğrudan doğruya, savaşta Mustafa Kemal'in en yakınındaki komutanların bile istiklal mahkemelerinde o gün yargılama konusu yapıldığını hepimiz biliyoruz. Yani binlerce haksız yargılamayla ilgili sonradan yapılan tartışmaları biliyoruz. Dolayısıyla da bu tarihî arka planı görmeden bugün bir güvenlik tartışması yapmak neredeyse imkânsızdır.

Değerli arkadaşlar, hepimiz biliyoruz ki devletler konjonktürel olarak ve o günün koşullarına göre pozisyonlarını da değiştirecek güvenlik teorilerini, güvenlik konseptlerini yenilerler. Ben iki örneği özellikle biraz ayrıntılı açacağım. Bu iki örnek çünkü iki tercihtir aslında. Yani Fransa ve İngiltere örnekleri çokça tartışılıyor ama nedense Çin ve İsrail örnekleri pek tartışılmak istenmiyor.

Değerli arkadaşlar, cümleleri olduğu gibi okuyacağım ki bugünkü maddelerdeki karşılıklarını belki maddeleri çalışan arkadaşlarımız daha iyi hatırlarlar. Ama önce bir, İsrail hukukunda bu nasıl yer aldı, buna dair çok küçük bir parantez: Değerli arkadaşlar, İngilizler manda yönetimi döneminde yani daha henüz İsrail devleti kurulmadan, 1948 öncesinde 1940'ta aslında bir olağanüstü hâl rejimi kurdular ve İsrail kurulduğundan beri bir olağanüstü hâl yönetimini tercih etti. Önce bunu bir kereye mahsus, sonra birkaç kere uzatma ve nihayetinde artık daha sonra bu terörle mücadele konseptini -tırnak içerisinde özellikle ifade ediyorum- İsrail kalıcılaştırdı. Hangi gerekçeyle, kime karşı, kimi terörist olarak tarif ederek kalıcılaştırdığını herhâlde bütün kamuoyu biliyor ve her gün de yaşıyoruz. Zaten her gün ekranlara yansıyan manzaraların, insanlık dışı tablonun da savunması böyle yapılıyor. Deniyor ki: "İsrail devleti tehdit altında, İsrail'e karşı terörist saldırı var. Dolayısıyla da biz terörle mücadele ediyoruz."

Değerli arkadaşlar, kullandıkları yetkiler, terörle mücadele iddiasıyla yaptıkları düzenlemeler sonunda tutuklanan kişi sayısı 7 bin civarında ama bir de ilginç durum var, idari tutuklama diye bir şey var İsrail hukukunda yani yargısız, yürütmenin inisiyatifıyla tutuklama gerçekleşiyor. Gösteri yasaklama, yine izne tabi olmayan aramalar İsrail hukukundaki en temel terörle mücadele düzenlemeleri değerli arkadaşlar. Biraz sonra tek tek üzerinde konuşacağımız maddelerde de tam gösteri yasaklama ve izne tabi olmayan aramalarla ilgili düzenlemeler var.

Bir başka örnek Çin. Değerli arkadaşlar, Çin de 2007 yılında Acil Durum Müdahale Yasası diye bir yasa çıkardı. Daha önce, biliyorsunuz, Tiananmen olayları, gençliğin sokaklara çıkması ve çeşitli baskılara karşı tepkiler vardı ve 2007'de Çin bu yasal düzenlemeyi yaptı, bu Acil Durum Müdahale Yasası'nı yaptı. Pekî, ilk kime uyguladı? Hepinizin tahmin edeceği gibi ilk Doğu Türkistanlılara, Uygurlara uyguladı çünkü onlar da Uygurları terörist kabul ediyorlardı. Dolayısıyla, Uygurların en temel hakları -toplantı, gösteri yürüyüşünü falan geçtik- yaşama hakkı bile, eğitim hakkı ya da işte, ikamet, seyahat, neyse, bütün hakları bu düzenlemeden hareketle keyfî biçimde kısıtlandı. Bunun için bir mekanizma oluşturuldu, bu da ilginç değerli arkadaşlar. Mekanizma, doğrudan doğruya devlet başkanına bağlı Merkezî Disiplin ve Denetleme Kurulu diye oluştu. Bu, merkezîleşme hevesinin de aslında neye hizmet ettiğini çok net biçimde gösteriyor. Oradaki düzenlemelerde neler var arkadaşlar? İnternete erişimin kısıtlanması ve şehirlere giriş yasağı. Bunlar da biraz sonra konuşacağımız maddeler içerisinde, biliyorsunuz, çok net, çok somut biçimde tarif edilmiş şeyler.

Arkadaşlar, çok ilginç bir durumdur, bu aslında acil durum için yapılan düzenlemeler ve büyük kısmı aslında Uygurlar için hayata geçirilen bütün muhalifleri cezalandırmaya dönüşmüş düzenlemeler bir noktadan sonra -bu ironiye özellikle dikkatinizi çekmek isterim- Çin Komünist Partisinin yöneticilerinin de yolsuzluklar dolayısıyla işinden atılması ve mallarına hızlı biçimde el konulmasına dönüşmüştür. Yani bir kuralı koyarsınız, bir keyfî düzenlemeyi hayata geçirirsiniz; bunu, muhalefeti dizayn etmek için, muhalefeti bastırmak için yaparsınız ama sonra bumerang gibi döner ve o kuralı koyanı, o kuralı savunanı da vurmaya başlar; Çin'de olan da budur değerli arkadaşlar.

Evet, bu iki karşılaştırmayı ne için yaptım? Bu maddelerde, biraz sonra tek tek konuşacağımız maddelerdeki mantığın aslında bu ülkelerde de ne kadar somut, net biçimde savunulduğunu ifade etmek için.

Değerli arkadaşlar, belki hani bir kıyas, bir karşılaştırma çok doğru değil ama daha önce de burada söyledim, bir kez daha dikkat çekmek isterim. İslam hukukunda çok ilginç bir kural vardır. Denir ki: Bir gemide 99 şaki varsa, eşkiya varsa, yol kesen varsa, 1 tane masum bile varsa o geminin içerisinde, siz o gemiyi batırarak 99 şakiyi cezalandıramazsınız. Bu, çok net bir kuraldır.

Şimdi, kendi vicdanlarınıza sorun değerli arkadaşlar: Meriç'te annesine sarılarak hayatını kaybeden bebeği terörle mücadeleyle izah edebiliyor musunuz? Ya da Van'da evinin bahçesinde, sokağında çatışma oldu diye işkence gören çocuğun pozisyonunu ülkenin güvenliğiyle izah edebiliyor musunuz? Yani burada çok açık bir ayırım yapmak zorundayız. Artık dünya "insan güvenliği" ve "toplum güvenliği" kavramını başka türlü ele alıyor ve güvenlik daha özgürlük kısıtlayarak asla tesis edilemiyor, bu mantığı mutlaka tasfiye etmemiz gerekiyor. Değerli arkadaşlar, onun için, aslında tek tek bu tip düzenlemelerden medet ummak yerine bu ülkede şimdiye kadar güvenlik algısının ne kadar yerinde, doğru ve isabetli olup olmadığıyla yüzleşmemiz gerekiyor.

Çok somut bir karşılaştırma yapacağım. İlk OHAL uzatması yapıldığında dendi ki: "Üç ay için uzatıyoruz ama belki üç aya ihtiyaç bile olmayacak, iki ayda bitireceğiz." Şimdi, değerli arkadaşlar, bir tehdidi tarif ederken bu işin uzmanları çok net bilirler, eğer onunla mücadeleyi iki ayda yapamıyor, iki yılda bile bitiremiyorsanız sizin zaten tehdit tanımlama beceriniz, yeteneğiniz sıfırlanmış demektir. Yani tehdidin kapsamını bilmiyorsunuz demek ki, derinliğini bilmiyorsunuz, hangi kapsamda, hangi boyutta olduğuna dair hiçbir okuma yapamamışsınız ki "İki ayda bitireceğim." dediğiniz şeyi iki yılda bile bitirememişsiniz. "Şimdi

artık üç ay üç ay bile bunu tartışmayalım, üç yıllık bir uzatma yapalım.” diyorsunuz bazı düzenlemelerle ilgili, bazısı üç yılla bile sınırlı değil, ucu açık bir düzenleme yapmayı savunuyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, paketin içerisinde destek verebileceğimiz kimi olumlu düzenlemeler var ama ne yazık ki paketin bütününün mantığı yanlış olduğu için bunları tartışmaya, konuşmaya imkân bile olmayacak ama bu ayırım yapılsaydı belki farklı bir tutum takınma imkânımız olurdu.

Yine, çok garip biçimde bu kadar kritik, bu kadar hassas bir konunun içerisine yani ülke güvenliği gibi bir konunun içerisine kantine ve lokallerin gelirlerinin düzenlenmesiyle ilgili madde konuyor. Şimdi, arkadaşlar, bunun hangi bütçede ele alınacağı konusunda böyle bir konuyla birlikte getirmek ve tartışmak bu konunun tartışılmasını ciddiyle bağdaştırıyor mu sizce? Tehlike çok büyük, biz bunun için OHAL’i kaldırdıktan sonra bir düzenleme yapıyoruz ama bunun içerisine bir de kantine gelirleri ne olacak, buna dair bir düzenleme koyuyoruz. Yani işin ciddiyetiyle bağdaşmayacak, sorunun büyüklüğüyle ve tam ters, tam çelişkili bakış açısıyla bağdaşmayacak bir durumla karşı karşıyayız.

Yine, Anayasa’ya 90’ıncı madde gibi başka açık ihlaller var. Çok net biçimde hukukun en temel ilkelerinden birisi olan idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olması ilkesi bu pakette askıya alınmıştır değerli arkadaşlar. Bunun istisnaları Anayasa’da sayılmıştır, biliyorsunuz ki biz onlara da karşıyız -ki şimdi Yüksek Askerî Şûra HSYK’yle ilgili tartışmalar yapıldığı için daha net ifade edebiliriz- biz daha eskiden de bu istisnaların kaldırılması gerektiğini savunuyorduk ama şimdi siz çok daha geniş bir istisna alanı oluşturunuz ve bu istisna alanında yargıyı neredeyse tamamen devre dışı bırakıyorsunuz.

Yine, olayın ekonomi politikasıyla ilgili boyutu var ki ben bununla ilgili değerlendirmeyi sözlerimi bitireceğim. Değerli arkadaşlar, 12 Eylül’ün nasıl 24 Ocak kararlarıyla doğrudan ilişkisi var idi ise yani ekonomik hayatı dizayn etmek nasıl bir güvenlik sorunu gibi sunuldu ise şimdi de aynı tabloyla karşı karşıyayız. Bakın, güvencesizlik, çalışma hayatıyla ilgili bu ciddi, bu vahim düzenleme aslında tümüyle ekonomik hayatı bir yeniden dizayn etme girişimidir. Ekonomi politikaları ile güvenlik politikaları arasındaki ilişkiyi tersine kurarsanız, o gömleğin ilk düğmesini yanlış düğmelediğinizde sonuna kadar yanlış gitmeniz gibi bir durumla karşı karşıya kalırsınız. Şimdi, bu ülkede ciddi bir ekonomik sorun var piyasalarla ilgili, yatırımla ilgili, istihdamla ilgili, işsizlikle ilgili, enflasyonla ilgili, liranın değerinin düşmesiyle ilgili, Türk lirasının diğer paralar karşısındaki durumuyla ilgili ciddi bir tehlike var ama biz bunu, sorunu doğru tanımlayarak tartışmak, konuşmak yerine muhtemelen önümüzdeki dönemde başka güvenlik sorunlarıyla bu sorunun üstünü örtmeyi tercih edeceğiz; tıpkı 24 Ocak kararlarıyla 12 Eylül sonrasındaki konseptin üstünün örtülmesi gibi. Ama bu bir batakıtır, bu bir çıkmazdır, yanlış yanlış doğurur; siz ekonomik sorunları doğru ekonomik politikalarla tartışmak yerine güvenlik tehdidiyle üstünü örtmeye kalkarsanız, “Saldırı var.” “İç düşmanlar var.” der, toplumun neredeyse yarısını düşman gibi tarif etmeye kalkarsanız aslında sadece ekonomideki kara deliği büyütmiş olursunuz değerli arkadaşlar. Bakın, bir 16 Nisan referandumu yaşandı ve 24 Haziran seçimleri yaşandı. Elbette, seçim meydanlarında söylenen sözler seçim meydanlarında kalır ama belli ki hâlâ bitmemiş, hâlâ sonuçta bizim partimize oy veren insanlara da referandumda “hayır” oyu verenler de bizim partimize belki de olumlu mesaj veren siyasi partiler de yani neredeyse ülkenin yarısı, toplumun yarısı tehdit kategorisinde görülüyor, düşman olarak tarif ediliyor. Şimdi, bir ülkede toplumun yarısı düşman kategorisine girmişse siz hangi tehdit teorisiyle, hangi güvenlik teorisiyle “Terörle mücadele ediyoruz.” diyerek bu işin içinden çıkacaksınız? Yani bu işin hukuk boyutu da sakat arkadaşlar, bu işin uluslararası politikada Türkiye’nin konumuyla ilgili yansımaları da sakat, bu işin ekonomi politikası da sakat ve hepsinden önemlisi de galiba toplumda gittikçe gerilimi tırmandıran, kamplaşmayı artıran ve bu gerilim ve kamplaşmayla yönetme pratiği, yönetme tercihinin kendisi ülkeyi ciddi biçimde tehdit eder bir noktaya gelmiştir. Onun için bizim şu anda ihtiyacımız alelacele bu maddeleri geçirmek değil; usul hatası gibi, Anayasa’ya aykırılık durumu gibi, aslında esasını da ciddi biçimde masaya yatırmaktır. Eğer iki yıl boyunca iki ayda bitirmeyi hedeflediğiniz tehdit bitmemiş ve bu gerekçe gösterilerek bugün bu paket Genel Kurula getirilmişse demek ki bir siyasi öngörü, bir feraset sorunu var, bir okuma ve sorunu yanlış tespit etme durumu var. Dolayısıyla bu yanlış daha fazla büyütme, daha fazla uzatma da bir bütün olarak siyaset kurumuna olan güveni zedeler, toplumun siyasetten beklentisinin aksine davranış da aslında toplumsal barışı tehdit eder.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre...

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin geneli hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz bu dönem göreve yeni başladık. Mevcut Anayasa’ya göre seçimlere girdik, bu Anayasa’ya göre mazbatamızı aldık, geldik burada yemin ettik. Anayasa’dan ayrılmayacağımıza namusumuz ve şerefimiz üzerine sadakat yemini ettik.

Şimdi, ben konuşmamın içeriğinde kimlerin nasıl Anayasa’ya uymadığını size gerekçeleriyle anlatacağım, takdiri Genel Kurul yapsın.

Değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa’nın 2’nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik bir hukuk devleti olduğu yazar. Emin olun arkadaşlar, bunları konuşmak bizim için artık lüks hâline geldi maalesef. Biz kanun devleti miyiz, değil miyiz? Artık bunu tartışır durumdayız. Yani, kanunun açıkça yazdığı hükümlerde o hükümlere uyuyor muyuz, uymuyor muyuz? Tüm hukukçular başta olmak üzere buraya seçilip gelen arkadaşlar bilmelidirler ki bir meselede, bir kanun maddesinde, bir Anayasa hükmünde eğer anlaşılabilir bir durum varsa kanun koyucunun iradesine bakılır. Kanun koyucu ne demiştir, neyi amaçlamıştır?

Burada, geçtiğimiz dönem dokunulmazlıklarla ilgili, Anayasa Komisyonunda görüşmeler esnasında “Bu bir tak-çık ar anayasası; dokunulmazlıklar bir kereye mahsus kalkacak, ondan sonra yeni dönemde devam edecek.” denilmişti. Ortada oluşan tereddüde binaen bir soru sorulmuştu, denildi ki: “Peki, bir milletvekili yeniden seçilirse ne olacak?” Şu anda oturumu yöneten Başkan Vekili -o zamanki Komisyon Başkanı- dedi ki: “O hâlde dokunulmazlığı yeniden kazanmış olacak.” Yani durma kararı verilmesi gerekecek, yani o dosyayla ilgili milletvekiline yeni bir takibat yapılamayacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Enis Berberoğlu tekrardan milletvekili adayı oldu, başvurusunu kabul ettiler, seçildi; seçilmesine mani bir hâl yok. Henüz tutuklu, hüküm almadığından seçme ve seçilme yeterliliğini kaybetmiş de değil. Hâl böyleyken, işlediği iddia olunan suç doğrudur yanlışır, bir kenara bırakın; doğru bile kabul edilse Anayasa 14 kapsamında olmadığı açık, mahkemece karar verilmiş. Peki, bu hâlde Enis Berberoğlu nasıl olur da serbest bırakılmaz? Eğer ki bu Meclisin iradesini tanımayan bir mahkeme varsa gelin biz de o mahkemeyi tanımayalım değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Sizler Anayasa değişikliğinde “Sert kuvvetler ayrılığı olacak.” dediniz. Yasamayı tanımayan, yasamanın çıkardığı kanunu, iradeyi yok sayan bir mahkemeyi, bir yargıcı burası da tanımasın. Burası gereğini yapmalıdır artık bu meselede değerli arkadaşlar.

Bakın, gelelim OHAL ve OHAL KHK’leriyle ilgili düzenlemeler ve bugüne geldiğimiz dönemde OHAL’in gerçekten kalkıp kalmadığı meselesine.

Uykusuz dergisinin bir karikatürü var. Kadın kocasına diyor ki: “Ya, niye sigara içiriyorsun? Sen sigarayı bırakmadın

mi?" Adam diyor ki: "Bu başka marka."

Şimdi ben size anlatacağım tek tek. OHAL KHK'lerinde ne yapılıyordu, şimdi ne yapılıyor? Gerçekten OHAL kalktı mı, kalkmadı mı? OHAL anayasal bir kurum, Anayasa'nın 120'nci maddesinde var ve devamı maddelerde hangi alanlarda KHK çıkartılacağı belirtilmiş. Çıkan KHK'lerin gerekçesi FETÖ'yle mücadele idi ya da genişletim terör örgütleriyle mücadele olsun ama su adamlarıyla ilgili düzenleme de orada yapılıyordu, lazer epilasyon merkezleriyle ilgili düzenleme de orada yapılıyordu, kış lastiğiyle ilgili düzenleme de orada yapılıyordu ve siz bütün bunlara "Anayasa'ya uygun." dediniz, maalesef Anayasa Mahkemesi de "uygun" dedi. Yüzlerce örneği var bunun, çarpıcı olsun diye söyleyebilirim.

Peki, değerli arkadaşlar, şimdi, daha yeni Anayasa değişikliği oldu 16 Nisanda. İçeriğini, YSK'nin yaptığını falan tartışmayacağım artık ama Anayasa 104 açık, der ki: "Bir alanda kanun varsa kanun geçerlidir ve o alanda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi düzenlenemez." Şimdi, 12 tane kararnama çıktı, toplam 1.530 madde, satır satır hepsine baktım ve bu 1.530 madde arasında gerçekten kararnama niteliğini haiz çok az sayıda madde var, çok az sayıda. Birçoğu yine bu yasama yetkisi içerisinde. Mesela Türkiye'de Atom Enerjisi Kurumu yok mu arkadaşlar? Yetkisi, mevzuatı belli değil mi? Bunun kararnamesiyle ne ilgisi var? Mesela Devlet Denetleme Kurulu yok mu? Mesela Türkiye'deki diğer kurumlar yok mu? Yüzlerce kurum kuruldu, ataması yapıldı, yetkileri, görevleri, sorumluluk alanları belli ediliyor. Bunlarla ilgili kanun var. Yani bu kararnameler de tıpkı OHAL KHK'leri işlemini görecek mi? Görecek.

Şimdi gelelim bu hâl düzenlemesine yani OHAL kalkıyor mu kalkmıyor mu? Peki, değerli arkadaşlar, OHAL'de yapılan temel şey neydi bu KHK'ler dışında? Temel olarak ekli listelerle ihraçlar yapılıyordu. Şimdi ne yapılıyor? Şimdi de ekli listelerle ihraçları ilgili bakanlıklar yapabilecek hem de üç yıl süreyle, tam üç yıl süreyle yapacak, değil mi? Bu hâliyle baktığımızda ortada gerçek anlamda OHAL'in kalktığını söyleyebilir miyiz?

Peki, değerli arkadaşlar, buradan devam edelim. Anayasa'nın 40'ıncı maddesi açıktır: Devletin her türlü işlem ve eyleminden ötürü bir vatandaş zarara uğramışsa bununla ilgili tazminat davası açma hakkı Anayasa'ya bağlanmıştır, anayasal bir haktır. Burada getirilen düzenlenmede siz birini ihraç edeceksiniz adam bu kızıl kıyametın içerisinde gidecek mahkemeden dönme kararı alacak ya da OHAL İnceleme Komisyonundan dönme kararı alacak ama çıkardığınız kanunla diyeceksiniz ki: "Sana özgü kanun çıkartıyorum, senin tazminat isteme hakkın yok." Allah aşkına, hangi Anayasa'ya bağlılıktan söz ediyorsunuz? Bu kadar açık bir hüküm. Peki, mahkeme kararlarının bağlayıcılığı... Mahkeme kararları bağlayıcı, değil mi? Bakın, burada normal OHAL döneminden tek istisna yargıya başvurulabiliyor, olumlu olarak tek sayabileceğim o, gidiyor yargıya başvuruyor ama olumsuz, üç ayda bir burada hiç olmazsa OHAL tartışılıyordu, şimdi kanun hâline gelecek, üç yıl boyunca bunu kimse tartışamayacak, üç yıl boyunca bu böyle devam edecek ve kanun hükmü olarak uygulanacak. Peki, burada, mahkemeye gittiniz, mahkemeden dönme kararı aldınız ama diyor ki kanun: İçişleri, Dışişleri, Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde çalışıyorsanız ben ayrı bir araştırma merkezi kuracağım, seni o araştırma merkezinde görevlendireceğim ve o araştırma merkezini de Türkiye'nin bir ucuna kurabilirim yani -adam Ankara'da çalışıyorsa- Ağrı'ya, Muğla'ya, Edirne'ye, herhangi bir köşesine kurabilirim. Bu kişiler kanunla, mahkeme kararıyla aklanmış olsalar da başka bir yerde çalıştırılmayacaklar, o araştırma merkezlerine gönderilecekler. Onlara Türkiye'de vebalı muamelesi yapılacak. Adama soracaklar "Nerede çalışıyorsun?" "Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde araştırma merkezinde çalışıyorum." Ya, adam onu söylerken ezilir zaten. Yani bu kadar zor bir ortamda göreve iade kararını almasının, mahkemede aklanmasının zor koşullarda olduğu bir dönemde dahi mahkeme kararı yerine getirilmeyecek.

Değerli arkadaşlar, bu dönem gösteriyor ki yani yeni dönemde AK PARTİ iktidarı ve onu bir süreden beri destekleyen MHP tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinde mevcut Anayasa ve İç Tüzük'ün dışında çok aykırı uygulamalar zincirini yaşayacağız çünkü daha ilk meselede Anayasa'nın neredeyse ihlal edilmeyen maddesi yok. Biz Komisyonunda bunları dile getirdiğimizde şu dahi espri konusu oldu: Acaba Anayasa kanuna uygun mu? Yani bu kanun tasarısı bütünüyle Anayasa'nın ruhuna aykırı, demokratik devlet ilkesine aykırı, değiştirilemez maddesi ilkelerine aykırı, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara aykırı. Türkiye çok ciddi tazminatlarla karşılaşacaktır. Uzun vadede bunların Türkiye'ye dönüşü çok kötü olacaktır ve şöyle de bir şey var: Sizler aslında artık sadece bizlerin söylediklerine itiraz etmiyorsunuz, 2002'yle 2010 döneminde farklı bir AKP iktidarı var, açıkçası 2010-2018 döneminde daha bir farklı, gitgide kötüleşen, son birkaç senedir de âdeta felaket olarak adlandıracağımız bir süreci yaşıyoruz.

Sizin iktidara geldiğiniz ilk dönemde Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde çıkarmış olduğunuz bazı kanunlar vardı: Türk Ceza Kanunu, yeni Türk Ceza Kanunu, Ceza İnfaz Kanunu, Ceza Muhakemesi Usul Kanunu. Bunlar Türkiye'de işkencenin, kötü muamelenin önlenmesi ve yasalarımızın Avrupa standardına getirilmesi için yapılan düzenlemelerdi. Mesela orada gelen bazı düzenlemeler vardı, çok önemli, ben çok önemsiyorum. Açıkçası birinin gözaltında yirmi dört saatten uzun tutulmaması, toplu suçlarda en fazla dört gün olması, her an avukatla görüşebiliyor olması, birinin soruşturma evresinde ifadesi alınmışsa ve bir kez daha soruşturma evresinde ifade alma ihtiyacı çıkmışsa, doğmuşsa, onu ancak cumhuriyet savcısının yapabilecek olması, bir soruşturmada hukuk güvenliği ilkesini getiriyordu. Yine otuzar günlük sürelerle burada tutuklu tutulmasının yapılması ve son dönemde getirilen düzenlemeyle de bunun hâkim denetiminde ve şüphelinin ve müdafinin bulunduğu bir ortamda, SEGBİS'le, yani cezaevinden bağlanarak da olsa içeride tutuklu olanın otuzar günlük dönemde kendini ifade etme dönemi vardı, şimdi o doksana güne çıkıyor. Ya gözaltı süresi? Şu anda kırk sekiz saat ve dört gün olsun deniliyor ama ikiye kez daha bunlar uzatılabilir. Yani altı günden on iki güne kadar uzatılabilir. Mevcut teknoloji imkânlarında, mevcut koşullarda ve bizim yasalarımıza göre önce deliller toplanır, delilden şüpheliye ulaşırsın; önce şüpheliyi bulup, yaratıp da delilleri toplamaya çalışmazsın. Delilleri toplamış olursun, kuvvetli suç şüphesi varsa gözaltına alırsın ama gözaltında yapacağın işlemler artık bu teknolojik koşullarda emin olun birkaç saat içerisinde olabilecek şeyler, hadi, deyin yirmi dört saat; bundan ötesi ciddi bir şekilde hukuk güvenliğini zedeler ve insanların altı gün, on iki gün gibi gözaltında kalma süreleri bir cezaya dönüşür, bir tedbir değildir. İçeride on iki gün boyunca birini tutarsanız siz, orada su, ekmek verip on iki günü geçirirseniz o koşullarda -o koşulları görenler bilir, inceleyenler bilir- bu ciddi bir cezadır, Türkiye'yi geriye götürür ciddi anlamda.

Değerli arkadaşlar, bakın, meselenin düğümlendiği yer... Türkiye 15 Temmuz 2016 yılında bir FETÖ darbe girişimi yaşadı ve bu darbeye nasıl mücadele edileceği konusunda sizinle ilk günden itibaren, 20'sinden itibaren ihtilafa düştük çünkü en başta Türk Silahlı Kuvvetleri içerisindeki namuslu subaylar, darbeye direnenler, ikincisi, bu Meclis çatısı altında o gün bulunan 4 siyasi partinin ortak iradesinin oluşması, Meclisin açılıp buradan halka bir mesaj verilmesi, halkımızın büyük bir özveriyle kanları, canları pahasına orada o mücadeleyi göstermeleri sonucunda darbe girişimi önledi ve biz dedik ki 20'sinde, OHAL görüşmeleri esnasında burada Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel Süleyman Soylu'ya dedi ki: "Gelin, Meclise nankörlük yapmayın, amacınız FETÖ'yle mücadele ise biz size her türlü yetkiyi vermeye hazırız." O günlerde diyordunuz ki: "Çok kısa süreliğine çıkacak ve bizim amacımız parlamenter demokrasiyi korumak." Bu söylediklerimin hepsi gazetelerde, şu anda telefonla internete girdiğinizde görülebilecek şeyler. Geldiğimiz süreçte Türkiye'nin rejimi değişti, rejimi. "Türkiye artık demokratik bir hukuk devletidir." diyemiyoruz çünkü hiçbir anayasal güvence kalmadı; ne Anayasa'ya ne İç Tüzük'e, hiçbir şeye uyulmuyor arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, FETÖ'yle mücadele... Terör örgütleri -bütün terör örgütleri için söyleyeyim- Türkiye'deki ve dünyadaki, büyük

istihbarat devletlerinin hasım gördüğü devleti zayıflatmak için taşeron olarak kullandığı enstrümanlardır. Bunlar her ülkede terörü yaratamazlar ancak o ülkedeki herhangi bir huzursuzluk, herhangi bir nedenle toplumun belli bir kesiminin sistemden rahatsızlığı, çeşitli aşırılaşma gibi başlıklar altındaki etmenlerden yararlanırlar, oraları beslerler, büyütürler ve oralardan terör yaratırlar, terör örgütleri yaratırlar. Dolayısıyla terör örgütleriyle mücadelede de devletlerin izlemesi gereken yol nedir diye baktığımızda, terörün en az olduğu ülkeler başta olmak üzere şunları tartışmak lazım: Bakın, biz siyasetçiyiz. Politikacılar bir güvenlik bürokratinin bakış açısıyla meselelere bakamaz. Bize ne ihtiyaç var o zaman? Siyaset farklı bir çözüm getirmelidir. Bir generalin bakış açısı ile benimki bir olmaz, bir emniyet müdürünün bakış açısı ile benimki, sizlerinki bir olmamalı. Siyasetçi meseleye başka açıdan bakabilmesi ve meseleyi böyle çözebilmesidir. Dolayısıyla biz eğer Türkiye'de terörün sonlanmasını istiyorsak -ki teknik olarak ya da teorik olarak terörün sonlanamayacağı, sifıra yakın, aza indirileceği söylenir- bunu istiyorsak önce iç barışı desteklemeliyiz, toplumsal barışı tesis etmeliyiz, kutuplaşmayı kırmalıyız. Kim ki bunların tersine hareket ediyorsa dolaylı olarak da işte o kişiler teröre destek veriyor anlamı çıkacaktır. Bizim yapmamız gereken, terör meselesinde ortaklaşabilmektir. FETÖ'nün yönetim katmanı, kurucuları, hepsi yurt dışında, istisnasız. O yönetim katmanının verdiği kararları uygulayan icracıların da önemli bir ismi yurt dışında. Hem de bazıları "Gelin, beni davul zurnayla alın." diye beyanda bulundu ve o şekilde gitti yani elini kolunu sallaya sallaya gitti. Onun altındaki tabakalar, onun altındaki tabakalar... Ortaya şöyle bir şey çıkıyor değerli arkadaşlar: Bu işte suça bulaşanların, suç ortaklığı yapanların, her türlü kumpası kuranların, ülkeye ciddi zararlar verenlerin büyük bir kısmının -bir kısmına evet işlem yapıyor ama- yaptığı yanına kâr kaldı. Peki, ne oldu? Devleti yönetenler tarafından sürekli alkışlanan, pohpohlanan, âdeta göklere çıkarılan bir mekanizmadan söz ediyoruz; geniş bir halk kitle, sempatican grubu oluştu ve işte büyük bir mücadele de bu sempatican grubuna yöneldi. "Bunlarla mücadele edilmesi." denmiyor.

Ancak değerli arkadaşlar, bakın, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Hitler'den sonra Nazilerle nasıl mücadele edileceği yönünde Almanların bir çalışması var. Orada, beş yıllık, on yıllık, on beş yıllık topluma yeniden kazandırma programları uygulamışlar. Yani izledikleri program karşısında kimisini, bazılarını ülkenin istihbaratı BND yirmi yıl izlemiş topluma zarar teşkil ediyor mu, etmiyor mu diye.

Burada ölçüyü şöyle kurmak lazım: Birincisi, bu meselede ortaklaştırmak lazım; ikincisi, bu meselenin bütün yönleriyle ortaya çıkması için çaba göstermek lazım. "Aman bu artık bir süre sonra benden oldu, ben buna karışmayayım." anlayışı olursa toplumda adalet duygusu tesis edilmemiş olur. Biz hep burada dedik ki -Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan bir FETÖ Darbe Araştırma Komisyonu var, ben o komisyon üyesi olarak görev yaptığımda orada da arkadaşlarımızla ifade ettik- bu kadrolaşmayı nasıl sağladığının ortaya çıkması lazım. Bir ülkeye bu zararı verecek güce nasıl erişti? Bunun tespiti için dinlenmesi gereken isimleri muhakkak dinlemeliyiz. Millî Savunma bakanlarını, Adalet bakanlarını, Millî Eğitim bakanlarını, hayatta olan, hangi partiden olursa olsun, bunları dinlemeden nasıl bu işi sonlandıracağız? Ve o hâliyle çıktı ve bizim oradaki yazdığımız muhalefet şerhi dâhil, tüm partilerin görüşleri dâhil -ya üstünden bir yıl geçti, iki yıla geçiyoruz- hâlâ dağıtılan bir rapor yok. Eğer 15 Temmuz darbe girişiminde hayatını ortaya koyan, şehit olan, gazi olan insanlara azıcık da olsa saygımız, hürmetimiz, bağlılığımız varsa, ilk önce bu meselenin bütün yönleriyle araştırılmasını sağlarız, şeffaflaştırırız ve ucu kime dayanırsa dayansın kanun önüne çıkması için elimizden geleni yaparız. Kanunda, hiçbir kanunda "Belli bir döneme kadar suç, belli bir dönemden sonra suç değil." diye bir hüküm yoktur. Dolayısıyla, Türkiye'de FETÖ ve benzeri yapılanmaların devlete zarar vermemesi, bir daha benzeri zararların yaşanmaması için yapılması gerekenler neyse burada yapılabilir, Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu yapmalıdır.

Maddelere geçildiğinde, bu teklife ilişkin yine görüşlerimizi ifade edeceğiz. Ancak valilere geniş yetkiler verilmesi, muğlak ifadelerle, arama kararları verebiliyor olması gibi, bundan böyle kolluk kuvvetlerinin arasında ikilik yaratıp polislerin, askerî mahalleri savcı olmadan, kimse olmadan basabileceği -halk dilinde anlatıyorum- gidip de arama yapabileceği şekilde yasalar çıkartmakla bir şeyle mücadele edilmez. Burada "Güvenliği ön planda tutalım." dediğiniz zaman aslında ortada daha güvensiz bir durum ortaya çıkmış olur. Sizin amacınız Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliğiye bu, ortak akılla olur. Şahsi güvenliğiniz, ilerideki sizin kendi kişisel bekanız söz konusuysa ancak bu yasalar bir müddet işinize yarar, uzun vadede asla işinize yaramaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Emre.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Özlem Zengin, Tokat Milletvekili...

Sayın Zengin, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de tüm diğer arkadaşlarım gibi konuşmamın başında, sizin şahsınızda Divanda görev alan bütün arkadaşlarımızla ve size başarılar diliyorum.

Bu ilk kanun teklifimizle beraber 27'nci Dönemin tüm Türkiye için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum, dua ediyorum.

1 numaralı Kanun Teklifi'ni beraber görüşüyoruz. Geçtiğimiz hafta Komisyonunda aslında çok teferruatlı tartışmalar yaptık. Doğrusu, bugün burada yapılan konuşmalarda, sanki daha evvel bunları Komisyonunda hiç konuşmamışız gibi sıfırdan ele aldığımızı görüyorum, usul tartışması da hakeza böyle. Ama buradan, tekrar bu konuştuğumuz konuların üzerinden geçerek ben aslında tek tek maddelerden ziyade neden böyle bir kanun teklifi verme ihtiyacı duyduk, bunun üzerine kendim ve partimin yaklaşımlarını ifade etmek istiyorum. Elbette ki ilerleyen dakikalarda maddelerle alakalı daha detaylı konuşma ve müzakere etme imkânımız olacaktır.

Konuşmaların tamamını çok dikkatle dinlediğimde, genel yaklaşım olarak ben bu mekânın, gazi mekânın sanki bu darbeye hiç şahitlik etmemiş gibi bir hâl üzerine konuşmalar yapıldığını görüyorum. Oysa ki bu Meclis, şu an içinde bulunduğumuz Meclis buranın asli şahididir, darbenin asli şahididir, asli mağdurdur ve aynı zamanda da bence asli müdafidir. O gecenin itibaren en önemli saldırı aslında bu Meclise yapılmıştır, seçilmiş Cumhurbaşkanına yapılmıştır, bu ülkenin devletine, milletine, bürokrasisine, yargısına ve elbette ki sade vatandaşına yapılmıştır ve 251 insanımız şehit olmuştur.

Yaptığımız bütün konuşmalarda bence bu başlangıç noktasını asla kaçırmamak lazım. Bu nokta aklımızda olmadan konuştuğumuz zaman farklı bir tablo ortaya çıkıyor yani tabloya baktığınızda asıl soru "Bu darbecilerin bu ülkeye verdiği zararı Meclis olarak hep beraber nasıl ortadan kaldıracabiliriz?" olmalı. Bu olmadığı takdirde yaptığımız çalışmaların anlamsız kaldığını, havada kaldığını düşünüyorum.

Pek çok kere hukuk devletinden bahsedildi, demokrasiden bahsedildi. Doğrusu, hukuk, demokrasi, adalet ve evrensel değerler sadece ve sadece muhalefete ait değerler değildir. Bu ülkede AK PARTİ'nin Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde ortaya koyduğu siyasi hareket başından itibaren bir hukuk mücadelesidir, bir adalet arayışıdır, Türkiye'deki hukuksuzlukların giderilmesi için ortaya konmuş muazzam bir mücadelenin neticesinde geline bir noktadır ve o sebeple de bu çalışmaları yaparken her seferinde "hukuk devleti" dediğimiz ilkelerin aslında hepimizin ortak değeri olduğunu kabul etmemiz lazım. Muhalefette olan arkadaşlarımız daha demokrat, daha hukuka yatkın ama bizler bunun dışında değiliz. Tam tersine, Türkiye'de hukuk devletinin ihdası konusunda en büyük gayreti sarf eden partilerden bir tanesiyiz.

Olağanüstü hâl meselesine gelince, biraz evvel bütün konuşmacıların altını çizdiği nokta şuydu: OHAL bir anayasal

kurum ve bu anayasal kurumun iyiliğini, yanlışlığını elbette tartışabiliriz ama nihayetinde hep beraber aslında Türkiye, o geceden sonra, çoğunluk anlamında Mecliste -öyle ifade edebilirim- olağanüstü hâlin gerekliliğine Anayasa'nın 121'inci maddesine binaen karar verdi ve uygulamasını yaparken de olağanüstü hâlin, Anayasa'nın içerisinde kalarak, verdiği yetkilerle aslında uygulamalarını hayata geçirmiş oldu. Ve böyle yaparak da aslında -yapmak istediğimiz şey- başta FETÖ terör örgütü olmak üzere, yargıya, bürokrasiye, devletin en temel kurumlarına, bugüne kadar alışkın olmadığımız yöntemlerle sızan bir yapıyı bu ülkenin içerisinde, damarlarından temizlemeye gayret etmeye çalıştı. Bunu yaparken ortaya çıkan konularla ilgili olarak da aslında kendi yaptığı uygulamalarla ilgili olarak da olağanüstü hâlde yapılan işlemlerin denetimine alakalı bir komisyon kurdu ve bu komisyonun kararlarını da yargı denetimine açtı nihayetinde. Siz de biliyorsunuz, olağanüstü hâl kararları, aslında olağanüstü hâlde verilen kararlar, kararnameler, kararnamelerin neticeleri yargı yoluna, denetimine kapalı idi geçtiğimiz Anayasa'da. Şimdiki sistem biraz daha farklılıklar öngörüyor ve devamında da aslında kendisi denetlenebilir hâlde gelmeyi tercih etti. İlerleyen maddelerde de belki gündeme gelecek, konuşacağız; aynı zamanda bir ortaklık da tesis etmeye çalıştı yani kanun hükmünde kararnamelerle verilen kararlar ile olağanüstü hâl inceleme komisyonunun verdiği kararlar arasında da bir paralellik tesis etmeye çalıştı bu kanun teklifinde.

Şimdi, tabii, saiki ortaya koymak açısından nasıl bir yaklaşımımız var, ben bunun da altını çizmek istiyorum. Olağanüstü hâl ilan edildikten sonra aslında Anayasa'nın verdiği yetkiye göre altı aylık bir süreyle bunu ilan etmek mümkünken, başta bir acziyet olarak ifade edilen şey, aslında bir tedbir, bir görme hâli, bir adım adım ilerleme hâli olarak düşünülerek ilk önce üç ay olarak verildi ve daha sonra da belki dörder aylık periyotlarla Anayasa'nın verdiği imkândan faydalanılabildi; yine bir tedbirle, görerek adım adım ilerlemek adına üçer aylık periyotlar içerisinde uzatma kararı verilmiş oldu.

Konuşmacı arkadaşlarımdan birisi dedi ki: "Kendiliğinden ortadan kalktı olağanüstü hâl." Kendiliğinden tabii ki ortadan kalkmadı. Bir şeyi yapmaya iradeniz varsa yapmama iradesini ortaya koymak da aslında bir adım atmaktır. Yapmama iradesi, uzatmama iradesi ortaya konulmuş oldu yani kendiliğinden ortadan kalkmadı, bilerek isteyerek yapılmış oldu. Eğer amaç olağanüstü hâl devam ettirmekte bununa alakalı bir adım atıldı ama şu andaki niyet, saik olağanüstü hâlin ortadan kalkmasıydı ve zaten olağanüstü hâl 18 Temmuz itibarıyla, gece bir itibarıyla da ortadan kalkmış oldu.

Şimdi, karşınızda bugüne kadar değil Türkiye'nin, dünyanın görmediği, son derece sofistike yöntemlerle kendini ortaya koymaya çalışan bir terör örgütü var. Bu terör örgütüyle alakalı her gün yeni tutuklamalar, yeni ortaya çıkan deliller, yeni keşfetme yöntemleri ortaya çıkarken hiçbir şey yokmuş gibi olağan şartlar içerisinde oluşmuş bir hukuk düzeni içerisinde mücadele etmek az gelecek kanaatindeyiz. Olağan şartlar içerisinde oluşan hukuk düzeninde tanımlanırken hukuki terimler, mevcut olarak o ülke içerisinde yaşanmış bir pratiğin neticesinde anlam kazanıyor, yargısal anlamda da böyle, onlara anlam atfeden kurumlar açısından da böyle. Bu anlamda baktığımızda, bizim olağan şartlar içerisinde oluşan hukuk düzeniyle devam ettirmemiz hâlinde bazı konularda boşlukların ortaya çıkma ihtimali var. Bu sebeple yargının, idarenin elini güçlendirmek gerekiyor, elbette ki keyfi bir güçlendirme değil. Biraz evvel çokça ifade edildi, zaten idarenin bütün eylemleri yargısal denetime ağırtır her manada. Bu konuda en ufak bir problem yok ama elbette ki kurumların, yargının, idarenin elini güçlendirmek, bu konuya dair tedbirler vermek, Fetullahçı terör örgütü başta olmak üzere diğer terör örgütleri açısından bakıldığında, tam tersine devletin, milletin kendisini koruması için bireysel özgürlükler ile toplumsal güvenlik arasında bir denge kurmak amacıyla ihdas etmiş olduğu, ortaya koymaya çalıştığı bir iradedir diye belirtebilirim.

Şimdi, biraz evvel konuşmalarda yine çokça ifade edildi, üç yıllık süreden bahsedildi. Üç yıllık süre, evet, bir geçiş süreci olarak öngörülen bir süre. Bütün maddeler için de değil, birkaç madde için bu geçerli, biraz sonra bunları tekrar müzakere edeceğiz. Fakat bu yapılırken şunun altını çizmek lazım: Her zaman için anayasal düzenin bize çizdiği çerçeve, hukuk esas, evrensel hukuk ilkeleri esas, aynı zamanda elbette uluslararası hukukun ortaya koyduğu değerler var, bu değerler içerisinde kalarak Türkiye bunu yapmış oldu. Anayasa ve kanun hükümleri çerçevesinde aslında bu teklifi biz hayata geçirmiş oluyoruz ve bunu yaparken de aslında bir taraftan soruşturma, kovuşturma ve memurlarla alakalı Disiplin Yönetmeliği'ne dair düzenlemelerde üç yıllığına idarenin ve aynı zamanda yargının elini, emniyetin elini güçlendirmiş oluyoruz.

Biraz evvel ifade ettim, yine, olağanüstü hâl kararnameleri ile Olağanüstü Hâl İnceleme Komisyonunun verdiği kararlar ve aynı zamanda kanun hükmünde kararnamelerle birlikte eğer ortaya çıkmış olan uyumsuzluklar varsa bunların giderilmesini, geriye dönüşlerle alakalı ortak bir uygulamanın hayata geçmesini sağlamış olmayı hedefliyoruz.

Bir diğer mesele, aslında biraz evvel yine ifade edildi, bu uygulamaların tamamına baktığımızda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bize tavsiye niteliğinde olan kararlarından yola çıkarak ortaya konmuş olan olumlu uygulamalar var. Fakat, olumlu olanlarla alakalı gerçekten bir değerlendirme yapma imkânı nedense olmuyor. Bunların muhakkak altının hassaten çizilmesi lazım. Özellikle dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyon konularında tekrar yargılamanın yenilenmesine dair bize önerilen tavsiye kararlarına uyan birden fazla düzenleme var 3 ayrı başlık altında; hem Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda hem İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda hem Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda birden fazla düzenlemeye gidiyoruz, paralellik arz eden düzenlemeye gitmiş oluyoruz, bunların önemini görmek lazım.

Özellikle valilere verilen yetkilerden bahsedildi. Bakıldığı zaman bu kanun değişikliğinin bir bütün olarak değerlendirilmesi lazım yani yeniden bir düzenleme yapmak değil, tam tersine, var olan bir düzenleme içerisinde valilerin yetkilerini somutlaştırmak ve sınırlamak esas. Yani, bakıldığında valilerimizin yapabileceği işlerin adını koymak, somutlaştırmak ve aynı zamanda bir süre içerisinde, on beş günlük bir süre içerisinde gerekli görülen hâllerde kendisinin yetki alanlarının altını çizmek olarak tanımlayabiliriz diye düşünüyorum.

Devamında baktığımız zaman, maddeler içerisinde askerî mahallerle ilgili olan düzenlemeler var. Bunun da en önemli temel sebebi, biliyorsunuz, askerî mahkemeler kaldırılmış durumda. Askerî mahkemeler kaldırıldığı için onlardan izin alınarak askerî mahallerle ilgili arama yapılmasıyla alakalı, önleyici kolluk hizmetleriyle alakalı boşluklar vardı. Bu boşlukların aslında doldurulmasıyla alakalı düzenlemeler yapıldığını göreceksiniz.

Yine, aynı zamanda, Sahil Güvenlikle alakalı, Jandarmayla alakalı, onlar da artık İçişleri Bakanlığının bünyesinde tanımlandıkları için onlarla ilgili olarak da önleyici bir arama yapılmasında hangi makamların yetkili olacağına dair düzenlemeler olduğunu göreceğiz birlikte.

Ve devamında, biraz evvel gündeme geldi kantinler, vesair diye, arkadaşlar biraz böyle tebessüm de ederek ifade ettiler. Doğrusu, bu konu çok net aslında çünkü oradaki düzenlemelerde de Millî Savunma Bakanlığının bünyesinden çıkarak İçişleri Bakanlığının aslında sorumluluk alanına girdiği için acil bir mesele olarak görülmesinden dolayı böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuldu.

Bu konulara bakıldığında aslında bu düzenlemelerin tamamının bir önleme araması olduğu, askerî mahallerde bir askerî izin almaksızın arama yapmanın aslında normal şartlar altında kapalı... Tüm bunlarla alakalı hukuki bir altlık oluşturma kaygısıyla, gerekçesiyle düzenlemeler önümüze gelmiş oldu.

Şimdi, devamında şunları aslında paylaşarak tamamlamak istiyorum. Biraz evvel de ifade ettim, önemli olan şey bizler açısından haklar. Tabii, hukukun inşasında itirazlar çok önemli, hak ve ödevler çok önemli, hakların ve ödevlerin dengesi hukuk

mantığı içerisinde önemli bir yer inşa ediyor, aynı şekilde birey ve devlet arasındaki dengenin korunması. Biz daha bugüne kadar yaptığımız bütün eylemlerimizde aslında bir taraftan bireyin hak ve özgürlüklerini koruyarak, diğer taraftan da devletin bekasıyla alakalı düzenlemeleri belli bir denge içerisinde hayata geçirmeye gayret ettik. Bugün de baktığımızda aslında şu an Türkiye’de yapmaya çalıştığımız şey bireysel özgürlükler ile güvenlik dengesi arasında bir paralellik kurarak bu hukuki düzenlemeleri yapma gayreti içerisinde olduk. Zaten AK PARTİ’nin kendi bugüne kadarki siyaset etme pratiği bu mantık üzerine şekillenerek bugünlere gelmiş durumda.

Ve özellikle 15 Temmuzdan sonra Türkiye’de şekillenen siyasal hayat bir daha geriye dönüşü olmayacak şekilde aslında Türkiye demokrasisinin geldiği noktayı görmek açısından çok önemli. Eğer Türkiye’de gelişmiş bir demokrasi, gelişmiş bir hukuk algısı olmasaydı hem bireysel manada hem kurumlar açısından Türkiye bu çok ama çok zor günleri aşmak konusunda çok büyük sıkıntılar yaşayabilirdi. Bugün geldiğimiz noktada böylesine ağır bir imtihandan geçmiş olmasına rağmen ülkemiz, hem ekonomik anlamda hem de ülkemizin içinde bulunduğu esenlik süreci içerisinde bakıldığında zaman gelinek noktayı çok anlamlı buluyorum. Tüm bu olan bitenden sonra 16 Nisanda referandumla muazzam bir değişiklik hayata geçirebildi ülkemiz, insanlarımızı bunu anlatabildik, MHP’yle birlikte bir değişimin hayata geçmesi konusunda çalışmalar ortaya koyabildik ve devamında da bir seçim yaparak şu anda Türkiye’de Mecliste ilk defa, belki de uzun zamandan sonra ilk defa pek çok siyasi partinin -sayıları az da olsa- en geniş katılımıyla temsil edilmiş olduğu bir Parlamento aritmetiğiyle bugün buradayız. Böyle bakıldığında Türkiye demokrasisinin geriye gitmesinden değil, tam tersine, her manada hem bireysel anlamda hem de ülkenin geneline bakıldığında hukuk algısının geliştiği, demokrasi algısının geliştiği, daha adil bir temsille Mecliste var olduğumuz bir sistemden bahsediyoruz. Bugün geldiğimiz noktada benim ümidim özellikle gelecek dönem için, bir araya gelen milletvekillerinin Türkiye’nin geleceği adına bir tarafsızlık mantığından öte Türkiye’nin temel meseleleri konusunda bir araya gelmesi. Bu yeni sistem özellikle kanun teklif etme imkânını artık sadece milletvekillerine verdiği için bir araya geldiğimizde hep beraber Türkiye’nin geleceğine dair daha doğru şeyler yapmak açısından bir imkân veriyor ve bunu doğru kullanmanın bizim açımızdan çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bir başlangıç yapan yeni bir Meclis olarak 27’nci Dönemin en önemli görevlerinden bir tanesinin şahsen bu olduğuna inanıyorum.

Ben, maddelerle alakalı birkaç şeyin daha altını çizerek konuşmamı tamamlayacağım. 29 maddeden oluştuğunu ifade ettim, bu maddeler içerisinde özellikle önleme aramalarıyla alakalı durumu ifade ettim. Devamında, özellikle toplantı ve gösteri yürüyüşüyle alakalı olan düzenlememizin de bir özgürlük alanı açtığını ifade etmek isterim. Bunun da en önemli özelliği, daha evvel Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği bir karara binaen... Tam tersine, toplantı ve gösteriyle alakalı saatleri ötelemesinin, daha geç saate ve kapalı mekânlarda saat yirmi dörde kadar buna imkân veriyor olmasının altını çizmek lazım.

Diğer taraftan, maddelere baktığımızda... Sürelerden bahsetti arkadaşlarım, gözaltı sürelerinden. Bireysel olarak işlenen suçlarda yirmi dört saat olan sürenin kırk sekiz saate, diğerinde ise dört güne kadar çıkabileceğini ifade ettiler Anayasa’nın belirttiği sınırlar içerisinde. Bunların 2 defa uzatılması hâlinde de muhakkak hâkim kararıyla uzatılabileceğinin altını çizmem lazım. Burada en önemli şey, hâkim kararı olmaksızın bunun yapılamayacak olması.

Adli kollukla ilgili olarak da aynı şey, askerî mahallerde kullanılabilecek olması. El koymayla alakalı, yine mahkeme kararıyla birlikte askerî mahallerde bir el koymanın yapılabileceğinin ifade ediliyor olması. Maddeler bu manada devam ediyor.

Son olarak da belki -dostane çözümünü de ifade ettim- şöyle toparlayarak kapatmam lazım. Kusura bakmayın, tabii, benim ilk konuşmam. Belki bir dağınıklık içerisinde olmuş olabilir. Bunu bir başlangıç olarak görmenizi istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum. Meclisteki yeni arkadaşlarınızdan bir tanesiyim, grup adına da ilk defa konuşuyorum. Bunun verdiği bir şey olabilir, bir dağınıklık da olabilir. Her birinize çok teşekkür ediyorum.

Asıl mesele bence saik meselesi, hangi saiklerle bunu yaptığımız. Şunu bir kez daha ifade etmek isterim: AK PARTİ’deki her bir arkadaşım -sizlerin de öyle olduğuna inanıyorum- hakkı hukuku esas alan insanlardır. Bu devlet, bu ülke bizim için çok kıymetli. Bu manada, ülkemizin geleceği için en doğruyu yapmak üzerine gayret sarf ediyoruz. Her birinizin fikirleri bizim için bu manada çok kıymetli. Belki yollar farklı olabilir ama ulaşmak istediğimiz hedefin aynı olduğu kanaatindeyim.

Buraya doğru giderken de hep beraber en doğruyu yapacağımız kanaatle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zengin.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahıslar adına Sayın İbrahim Özden Kaboğlu, İstanbul Milletvekili...

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Değerli Divan üyeleri, sayın milletvekilleri; beka 1, Anayasa değişikliği; beka 2, seçimler; beka 3, bu yasa. Hep bekaya dayandırıldı. Acaba bunlar hukuki kavramlar mı? Ama ben, izninizle, bu yasa teklifine de konmuş olan ve Anayasa dışı olan bir kavramla başlamak istiyorum. Millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen Fetullahçı terör örgütüne aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olan kişi ve kuruluşlar ilk 4 kararnamede geçerli ama 1 Eylül’den itibaren “Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya grupların üyesi...” diye devam ediyor. Oysa Anayasa’nın 118’inci maddesi açık. Millî Güvenlik Kurulu icrai nitelikte karar alan bir makam, merci değildir. Millî Güvenlik Kurulu Bakanlar Kuruluna önerir; bu konuda ya Bakanlar Kurulu karar alır veya aynı konuda yargı organı karar verir. Dolayısıyla, bu tamamen Anayasa dışıdır, yanlış bir kavramdır, yanlış devam edilmektedir. Birincisi bu.

İkincisi: Düzenlenen kanun hükmünde kararnamelerle, yani son iki yılda yapılan düzenlemeler... Sevgili Emre “Anayasa’ya uygun.” demedi.” diyor. Hayır, Anayasa’ya Anayasa Mahkemesi “Denetleme yetkim yok.” dedi. Anayasa Mahkemesi yanlış yaptı; ama korkudan içeri girmedi, ama yorum yanlışlığından girmedi. Dolayısıyla, bu kanun hükmünde kararnameler gerek Anayasa dışı yol ve yöntemler gerek içerik gerek amaç, konu, zaman, yer bakımından Anayasa dışıdır ve büyük kısmı yok hükmündedir. Anayasa bunun içeriğine girebilseydi muhtemelen böyle diyecekti. Bu bakımdan, Anayasa Mahkemesinin yanlışlığı şu oldu: Sözel ve tarihsel bir yorum yaptı. Eğer sistematik ve amaçsal yorum yapsaydı “Anayasa’ya uygun.” diyemezdi.

Şimdi, bu açıdan birçok konuşmacı “Uluslararası metinlere uygun.” dedi. Uluslararası metinlere uygunluk araştırmasına girmeye gerek yok çünkü doğrudan Anayasa’ya uygun mu, değil mi ona bakmak gerekir. Ancak hemen belirtelim ki bilindiği gibi geçen yıl yani 25 Ocak günü OHAL İnceleme Komisyonu kuruldu ve Sayın Başbakan buna “Yanlış yapılıyor. Kurunun yanında yaş da yanıyor. Bu nedenle bu komisyonu kurduk. Birkaç hafta içerisinde faaliyete geçecek.” dedi ama aradan bir buçuk yıl geçti, komisyonun verdiği karar sayısı sadece önüne gelen 5 dosyadan 1’i ve haklı bulunduğu ise 100 dosyadan 1’i. Dolayısıyla partimizin öngörüsü gereği komisyonun çalışması en az beş yıl sürer ve eğer siz buna “başvuru yolu” diyorsanız, evet yargı yoluna beş yıl sonra gidilebilir bu eğer gerçekten başvuru yolu ise.

Bu açıdan bakıldığında zaman aslında biraz önce okuduğum ilk 4 dört kararnameden sonraki kararnamelerin, esasen kararnamelerin cemaate karşı, darbe girişiminde bulunan terör örgütüne karşı mücadele etmesi gerekirken cemiyetçilere yani sivil

toplum örgütlerine yani siyasal iktidara muhalif olanlara, görülenlere karşı yöneltildiği açıktır, görünmektedir. Şimdi, bir örnek: Neden darbe girişimcilerine karşı mücadele edildiği hâlde Anayasa değişikliği için mesai harcandı? Dolayısıyla 16 Nisanda oylanmış olan metin olağanüstü hâl ve koşullarda oylandı. Bunun sonuçlarını Sayın Başbakan açıkça ifade etti. Dolayısıyla sonra -biraz önce sevgili meslektaşımın ifade ettiği üzere- her ne kadar 7142 sayılı Yasa'ya Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denmiş ise de Hükümetin olmadığı yerde, Cumhurbaşkanlığının kaldırıldığı yerde Hükümet olarak adlandırmak, deyimini kullanmak anayasal açıdan mümkün olmadığı gibi bakın, aynı hata işleniyor, olağanüstü hâlde Anayasa değişikliği yapılmaması gerektiği hâlde yapıldı. Yine uyum kanunu çıkarılması gerektiği hâlde bizzat sizlerin yaptığı Anayasa'ya aykırı davranarak seçime gittiniz ve şimdi, İç Tüzük gündemimizde olması gerekirken İç Tüzük yerine ne yapıyoruz, biz olağanüstü hâli üç yıl daha sürdürecektir bir yasa teklifi üzerinde konuşuyoruz. Bu açıdan üç yıl daha geçerli olacak olan bu yasayla aslında Anayasa'nın olağanüstü hâle ilişkin hükümleri belki yürürlükte olmayacak ama Anayasa'nın olağan hâle ilişkin hükümlerine bakalım. Burada birçok konuşmacı Anayasa'nın hangi maddelerine aykırı olduğunu saydı ama ben sadece 13'üncü maddeyle yetineceğim. 13'üncü maddeye göre;

- 1) Kanunla sınırlanır.
 - 2) Anayasa'da yer alan nedenle sınırlanır.
 - 3) Anayasa'nın sözüne ve özüne uygun olarak sınırlanır.
- Güvence açısından;
- 1) Demokratik toplum düzenine aykırı olamaz.
 - 2) Ölçülülük ilkesine uygun olmalı.
 - 3) Hakkın özüne dokunmamalı.

Sayın üyeler, sadece 13'üncü madde açısından inceleyin, eğer bu teklif Anayasa'ya uygunsa oyalayalım ama açıkçası 13'üncü maddesine bir bütün olarak, bütün öğeleri açısından incelediğimiz zaman birçok maddenin buna aykırı olduğunu görebiliriz. Bu açıdan hemen şunu söyleyeyim: Aslında üç yıl daha uzatılmasını öngörüyor bu yasa teklifi ancak biliyoruz ki 4 Nisan 2015'te yürürlüğe giren 6638 sayılı Yasa fiilen Türkiye'de bir olağanüstü yönetimi kurmuştu. Esasen bu yasa yürürlüğe girse 2021'e kadar -2015-2021 arası- yani yedi yıl boyunca Türkiye olağanüstü ortam ve koşullarda yönetilmiş olacak. Bir tek örnek, bu yasaya acaba kanun diyebilir miyiz 13'üncü madde açısından? Anayasa Mahkemesinin ve Avrupa Mahkemesinin buna kanun demeyeceğini -birçok maddesi açısından- tartışırken dile getireceğiz, bunları görebiliriz.

Bu bakımdan şunu söyleyebiliriz: Nasıl ki 6771 sayılı Kanun Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet sürecinde edinilen anayasal kazanımları bir anda yok ettiyse, bu kanun da Tanzimat Fermanı'ndan bu yana kâvaninle birlikte oluşan kanun kavramını da yok edici hükümler içeriyor. Bu bakımdan bunu çok iyi incelememiz gerekir, çok iyi tartışmamız gerekir.

Belirttiniz ki "15 Temmuz darbesinden sonra olağanüstü hâli biz darbecilere karşı kullandık." Olağanüstü hâli darbecilere karşı kullandıysanız, soruyorum, sevgili meslektaşım burada oturumu yönetiyor: Acaba üniversitelerden attığınız kişilerin ne kadarı FETÖ'cü? 5 bin küsur öğretim üyesinin ne kadarı FETÖ'cü? Bir: Acaba çoğunluğu FETÖ'cü mü? FETÖ'cü olmayan, hiç ilişkisi olmayan var mı?

İki: Acaba üniversiteden attığınız FETÖ'cüler mi çoğunlukta, yoksa şu anda üniversitelerde görev yapan FETÖ'cüler mi çoğunlukta? (CHP sıralarından alkışlar) O bakımdan, lütfen... Beka 1: Anayasa'yı değiştirdiniz, "beka" adına değiştirdiniz, olağanüstü ortam ve koşullarda ama olağanüstü ortam ve koşullarda Anayasa'nın değiştirilemeyeceğini biliyoruz ama Anayasa'nın yürürlüğe girmesini iki buçuk yıl sonrasına ertelediniz.

Beka 2: "Erken seçim" dediniz, uyum yasalarını hazırlamadınız, 298 sayılı Yasa'yı değiştirmeye mesai harcadınız ve Anayasa'ya aykırı bir biçimde 24 Haziran seçimlerini düzenlediniz.

Şimdi bu yasayı getirdik, beka 3 diyorsunuz. Ama aslında burada bugün tartışmamız gereken İç Tüzük değişikliği olmalıydı, İç Tüzük uyumu olmalıydı. Eğer bir kez biz Anayasa'yı ihlali alışkanlık hâline getirirsek bu zincirleme olarak devam eder tıpkı şimdi olduğu gibi ve kendimizi "anayasalı devlet" olarak adlandırma yanılgısını sürdürürüz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yine şahsı adına Sayın Yılmaz Tunç, Bartın Milletvekili.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

27'nci Yasama Döneminin ben de hayırlı olmasını, ülkemiz ve milletimiz için başarılı çalışmalara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Sayın Başkanım, sizi de yeni görevinizden dolayı tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

YILMAZ TUNÇ (Devamlı) – Ülkemiz 15 Temmuz 2016 tarihinde hain bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış, bu darbe teşebbüsüyle demokrasimiz bir kez daha kesintiye uğratılmak istenmiştir. Demokratik hukuk düzeninin ortadan kaldırılmasına teşebbüs eden darbeciler Cumhurbaşkanımızın liderliğinde milletimizin büyük kahramanlığı sayesinde püskürtülmüş, sonrasında da darbe girişiminde bulunan FETÖ mensuplarının yargılanması, kamu kurumlarından temizlenmesi için başlatılan süreç iki yıldan bu yana OHAL kanunu çerçevesi içerisinde gerçekleştirilmiştir. Kanun teklifi, OHAL'in sona ermesi nedeniyle terörü mücadelenin etkin bir şekilde devam etmesi, darbecilerin soruşturulması için bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını zaruri hâle getirmiştir.

Teklifle ilgili eleştiriler yapılırken en çok "OHAL'i üç yıl daha uzatıyorsunuz, OHAL'i kalıcı hâle getiriyorsunuz, hukuk devleti ilkesinden uzaklaşıyorsunuz." eleştirileri olmuştur. Oysa, teklifin maddelerine tek tek baktığımızda -bunun ilerleyen süreçte tek tek burada görüşmeleri gerçekleşecek- bu iddiaların hiçbirinin geçerli olmadığını, teklifin Anayasa'mıza da, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlara da uygun olduğunu, hatta birçok özgürlüğün, temel hak ve hürriyetin maddelerde daha da genişletildiğini görmekteyiz.

En çok eleştirilen hususlardan birisi valilere verilen yetki. Şimdi zaten İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesinde kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanmasıyla ilgili olarak valilere bir yetki verilmektedir ama bu yetki, kanun maddesinde sınırlanmış değildir, ucu açık bir yetkidir. Ama getirilen teklifle bu yetkinin sınırlandırıldığına, hangi hâllerde valilerin bu yetkiyi kullanabileceğine ve ne kadar süreyle kullanabileceğine yönelik bir sınırlama getirilmekte ve teklifte de süre sınırı olarak on beş gün öngörülmektedir.

Yine en çok eleştirilen hususlardan biri, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'yla ilgili düzenlemedir. Yine buna baktığımızda da eleştirilerin aksine, kanun teklifinde toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kapsamı genişletilmektedir. Kapalı yerlerde toplantı saati gece 24.00'e kadar, açık yerlerde de güneşin batmasına kadar. Teklif neyi kısıtlıyor diye bakıyoruz. Teklif, gece toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının gece 24.00'e kadar kullanılmasını sağlıyor, genişletiyor. Burada, tabii, gece kullanılacağı için, vatandaşlarımızın istirahat ettiği bir zaman dilimi olduğu için bu genişlemeye de bazı şartlar getirilerek işin doğası gereği bazı sınırlamalar getirilmekte. Bu da toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını genişleten önemli düzenleme olarak

karşımıza çıkmaktadır.

Teklifin gözaltı süresini düzenleyen hükümlerine yönelik eleştiriler oldu. Burada da gözaltı süresi şu anda mevzuatımızda kırk sekiz saat, toplu suçlarda dört günü geçemez, terör suçlarında da bu süre birer gün olmak üzere 3 kez uzatılabilir.

Şimdi, teklifle ne getiriliyor? Terör suçlarında dört gün sonunda hâkim kararıyla, şüpheli, hâkim önüne çıkarılmak suretiyle dördüncü günü geçmemek kaydıyla iki kez uzatabilme imkânı getiriliyor. Burada Anayasa'mızın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının aradığı şart, şüphelinin hâkim önüne çıkarılması. Dört günün sonunda, şüpheli, hâkim önüne çıkarılıyor ve hâkim tarafından dinlenildikten sonra uzatma kararı veriliyor. Dolayısıyla Anayasa'mızın ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin aradığı şart da burada uygulanıyor. Dolayısıyla Anayasa'mıza aykırı bir durum söz konusu değil.

Teklifte sıkıyönetimin kaldırılması Anayasa'mıza uyum açısından önemli bir düzenleme çünkü sıkıyönetim artık 2017 halk oylamasıyla Anayasa'mızdan çıkarılmıştı ve Sıkıyönetim Kanunu'na da artık gerek olmadığından uyum sağlanıyor.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyonla sonuçlandırılan başvurularda, ihlal kararı verilen başvurularda olduğu gibi yeniden yargılama imkânı getiriliyor. Soruşturma aşamasında da yeniden soruşturma açılma sebebi olarak öngörülüyor. Bu da tabii ki adil yargılanma hakkı açısından önemli bir düzenleme.

Askerî mahallerde önleme aramasına ilişkin yeni bir düzenleme yapıyor teklifle. Mevzuatımızda sulh ceza hâkimlerinin ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülki amirlerin askerî mahallerde önleme araması kararı vermeleri şu anda mümkün değil. Askerî mahallerde önleme araması yapılabilmesine imkân veren değişiklikte askerî mahallerde oluşabilecek güvenlik sorunlarının, askerî disiplinsizliğin ve suç tehlikesinin önüne geçilmesi amaçlanıyor. Ayrıca, askerî mahallerde yapılacak aramanın yalnızca askerî makamlar tarafından değil cumhuriyet savcısının nezareti ve askerî makamların katılımıyla kolluk görevlilerince yapılabileceği hükme bağlanıyor.

Bilgisayar kayıtlarına el koymayla ilgili Ceza Muhakemesi Kanunu'muzda yapılan değişiklik teklifinde, şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programlarıyla, bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına ve bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilebiliyor şu anda. Yapılan değişiklikte, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde cumhuriyet savcısı tarafından da karar verilebilecek. Ancak cumhuriyet savcısının bu kararı yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulacak. Hâkim de yirmi dört saat içerisinde karar vermek durumunda. Eğer vermemişse bu kayıtlar imha edilecek. Eğer imha edilmemişse, özel hayatın gizliliği söz konusuysa, ihlal edenlerle ilgili, zaten kamu görevlisiyse bu, artırma sebebi cezada ve TCK'de bunun gerekli müeyyideleri de var.

Rütbelerin geri alınmasına ilişkin düzenleme, MİT personeliyle ilgili düzenleme, yine, taşeron uygulamasının kaldırılması nedeniyle Özel Güvenlik Kanunu'yla ilgili düzenleme, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun yetkisinin üç yıl süreyle devam etmesine ilişkin düzenleme, olması gereken, genel kabul gören düzenlemeler.

Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonuna başvurmuş olup da başvurusu kabul edilenler hakkında uygulanacak usul hükümlerinin belirlenmesine ihtiyaç vardı, burada bir boşluk vardı. Teklifle bu ihtiyaç giderilmekte, başvurusu kabul edilenlerin mali ve sosyal haklarının ödeneceğine ilişkin düzenleme yapılmakta ve bunların kamuda hangi esaslar çerçevesinde istihdam edileceklerine yönelik belirsizlik de giderilmektedir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi bir kanun teklifidir. Bunu kanun olarak nitelendirmemek, "Kanun teklifi değildir bu." demek, bir kere, doğru değildir, Türkiye Büyük Millet Meclisine saygısızlıktır, milletvekillerinin emeklerine saygısızlıktır. Bunu bir talihsizlik olarak görüyoruz.

Terör örgütleriyle etkin mücadele için üç yıl boyunca alınacak tedbirleri "OHAL'in üç yıl daha uzatıldığı" şeklinde yorumlamak doğru değildir. FETÖ ve diğer terör örgütleriyle ilgili devam eden soruşturmalar vardır, devam eden davalar vardır, kamu görevlileriyle ilgili devam eden disiplin işlemleri vardır, disiplin soruşturmaları vardır. Terörle etkin mücadele için kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan bu tedbirlerin elbette ki kanunla düzenlenmesi gerekirdi ve yapılan iş de budur. Darbe girişiminde bulunan FETÖ terör örgütüyle irtibat ve iltisaklı olduğu bundan sonra da ortaya çıkacak kişiler olabilecektir. Şimdi, bu kişilerin, sonradan tespit edilen bu şahısların kamuda çalışmaya devam etmelerini elbette ki şu Mecliste hiç kimse beklemez. Bu şahısların kamudan ihracının OHAL sonrası dönemde de hukuk düzeni çerçevesi içerisinde, demokratik hukuk kuralları çerçevesi içerisinde Anayasa'mıza ve kanunumuza uygun bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak durumundayız.

Teklifle getirilen düzenlemeler bu ülkede bir daha 15 Temmuz gibi karanlık gecelerin yaşanmaması içindir, bir daha yeni OHAL'lere ihtiyaç olmaması içindir.

Bu tedbirlerin alınması ve bu tedbirleri alacak olan kanuni düzenlemenin gerçekleşmesi ümidiyle kanun teklifinin ülkemiz, milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Tunç'un konuşması sırasında Sayın Kaboğlu'nun konuşmasından bir alıntı yapıp üzerine, bu durumun insafsızlık, kabul edilemez bir durum olduğunu ifade etmek için kullandığı nitelemeler doğrudan sataşma kapsamındadır. İç Tüzük'ün ilgili maddesine göre cevap hakkımızı kullanmak istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunu Sayın Kaboğlu isteyebilir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben iki konuşmacıyı da dinledim. "Bu, kanun değildir, buna kanun denilemez." dedi Sayın Kaboğlu. Sayın Tunç da ismini zikretmeden dedi ki: "Meclis, Parlamento bunun üzerinde bir çalışma yapmıştır. Bu da bir kanundur. Bunun kanun olmadığını söylemek Meclisin emeğine saygısızlıktır." Bunun bir sataşma olduğunu düşünmüyorum ben.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle: Birincisi, Sayın Başkanım, Sayın Kaboğlu'nun kullandığı cümleyi aynen alıp onu tekrar edip onunla ilgili bir niteleme yapıldığında...

BAŞKAN – Aslında aynen almadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen aldı.

BAŞKAN – Tutanaklara bakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, aynen almadıysa da -birbirimizin ilk günden samimiyetini test etmek mecburiyetinde de değiliz- cümle âlem biliyor ki kastedilen Sayın Kaboğlu'dur o kelimeyi alıntılarsanız.

Sonra da onunla ilgili bir niteleme yaparsanız o kişi kendi söylediği sözün bağlamından koparıldığını ve çarpıtıldığını düşünüyor bu konuda cevap hakkını kullanmak isteyebilir, İç Tüzük'ün verdiği bir hak.

Zaten İç Tüzük birçok hak kısıtlana kısıtlana ve temel kanun uygulaması suistimal edilerek yeterince tartışılmıyor. Sayın Kaboğlu yoksa konuyu çok daha etraflıca izah edecek sürelerle sahip olabilirdi. Bu konuda da hiçbirimiz masum değiliz. Başkanlık makamının da geçmişteki, İç Tüzük değişirkenki tutumunu hatırlatmak isterim. O yüzden bu kadar basit bir talebi dahi reddetmemeniz bence çok daha özgürlükçü bir yaklaşım olacaktır Parlamento hukuku açısından.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşma varsa baş tacı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu'nun talebi mi bu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, Sayın Kaboğlu'nun talebi efendim.

BAŞKAN – Peki o zaman...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Kabaoglu kürsüden iki dakikalık cevap hakkını kullanmak istiyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, eğer sataşma varsa bununla ilgili gerekçeyi ifade etmesi lazım, hangi ifadeden dolayı sataşma var biz de bilelim bunu. Yani ne oldu da sataştı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkan da tekrar etti de siz kaçırdınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, kaçırmadım ama “Bunun kanun teklifi olmadığı söylenemez.” demenin neresi sataşma? Somut bir gerekçe olması lazım Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iradesinin...

BAŞKAN – Karşılıklı tartışmayın, Sayın Kaboğlu'na söz veriyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ilk günden bu kapıyı açarsak -ben de aynı ifadeyi kullanıyorum- İç Tüzük'e bağlamamız lazım.

BAŞKAN – Merak etmeyin, açıp kapatabilirim bu kapıyı.

Sayın Kaboğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

XII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sevgili Başkan.

“Kanun değildir.” demedim, sayı olarak kanun sayısı verilebilir, tıpkı olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerine verildiği gibi on binlerce listeye ceza uygulayan kanun olur mu? Burada önemli olan siz kanun numarası verebilirsiniz şeklen ama öz olarak, içerik olarak kesinlik taşımali. Okunan hüküm, a ve b tarafından birbirine zıt anlaşılmamalı. Dedim ki aynen: Anayasa Mahkemesi ve Avrupa Mahkemesi bunu kanun olarak nitelemez, çünkü içeriği yasal teknikte yazılmamıştır, belirsizdir, muğlaktır, o açıdan. Yoksa siz şeklen kanun numarasını verebilirsiniz, onda bir sakınca yok. Keşke buna dikkat etseydiniz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sataşma var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nedir?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hocam benim söylediğimi bağlamından kopararak başka şekilde anlattı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sataşma nedeniyle söz almış bulunuyorum, bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, Komisyon da Hocamla uzun uzun tartıştık, konuştuk. Anayasa profesörüdür kendisi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yalnız, affedersiniz ama siz hiç konuşmadınız komisyon da, hiç konuşmadınız. (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Sayın Kaboğlu, bu kanun teklifinin bir kanun teklifi olamayacağını, ancak şeklen kanun teklifi ama esasen olamayacağını ifade etti, hatta kanun teklifi de demedi, “Bu, kanun değildir.” dedi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Nitelik olarak...

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, müdahale etmeyin lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bunun kanun olup olmayacağına yüce Meclis karar verir, milletvekilleri karar verir, Sayın Kaboğlu karar vermez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Büyük Millet Meclisi karar verdikten sonra da o kanun teklifinin, o yasalaşan, kabul edilen kanunun denetlenmesi yollarını da Hocam, anayasa dersinde anlatmışsınızdır herhâlde; nasıl denetleneceğini, Anayasa Mahkemesine nasıl başvurulacağını ve Anayasa Mahkemesinin sonucuna göre nasıl şekilleneceğini de siz anlatmış olmalısınız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

Sayın Özkoç, nedir sorun?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Bugün örneğini gördüğümüz gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi bazen kanunları yasalara uygun olmayan biçimde de çıkartabiliyor, bugün örneğini görüyoruz. Kendisi, Sayın Hocamızın da ifade ettiği şekliyle yasalara kanunlara uygun olduğu biçimiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkarsa o zaman işte Türkiye'nin yasal ve hukuki açıdan bir itibarı söz konusu olur. Biz de bunu her fırsatta insanlarımıza ve halkımıza duyurmak istiyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugün yaptığı ve seçimlere giderken de Anayasa'ya aykırı olarak gitme şeklinden İç Tüzük'e aykırı olarak kanun çıkartma şekline kadar yaptığı şey kanunsuzluktur, bunun bilinmesini istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunları tartıştık Başkanım.

BAŞKAN – Neyse, burada keselim.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız. Bu sürenin on dakikası sorulara, on dakikası cevaplara ayrılacaktır.

İlk soru için Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı kanun hükmünde kararnameleri yaşamımızla ilgili çok önemli değişiklikler içeriyor. Devlet Denetleme

Kurulu, kamu kurum, kuruluşlarının yanı sıra meslek örgütlerini, dernekleri, vakıfları denetleyebilme yetkisiyle donandı. Ayrıca DDK Grup Başkanı denetleyebildiği meslek örgütü, sendika başkanı ya da yöneticiyi görevden uzaklaştırma gücüne erdirildi. DDK'nin artık süper yetkileri var. Bu uygulamalarla sendikaların, meslek örgütlerinin, derneklerin Cumhurbaşkanlığı bürolarına mı dönüştürülmesi amaçlanmaktadır? Anayasa'mız ile ILO sözleşmelerine aykırı bir durum değil midir? 12 Eylül Anayasası'nda benzer düzenlemeler 1990'larda kaldırılmıştı. Daha sert uygulamaların yaşama geçirildiği yerde demokrasiden söz edilebilir mi? OHAL yerine getirilen bu düzenlemenin yanında kanun hükmünde kararnamelemlerle herkesin tek tip düşüncesi mi amaçlanmaktadır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Yılmaz Tunç bunun kanun olduğunu söyleyerek aslında OHAL'i kanunla getirdiğini, kanunlaştırdığını da itiraf etmiş oluyor. AK PARTİ sözcüleri FETÖ'yle mücadeleden bahsediyorlar. “FETÖ'yle mücadele” diyeceksiniz ama daha önce bizim, Cumhuriyet Halk Partisinin, bugün İYİ PARTİ'nin verdiği FETÖ önergesini reddedeceksiniz. “FETÖ'yle mücadele diyeceksiniz” ama “FETÖ borsası oluştu.” diyen Gaziantep Milletvekiliniz Şamil Tayyar'ı çeceksiniz, milletvekili yapmayacaksınız. “FETÖ'yle mücadele” diyeceksiniz, siyasi ayağının ortaya çıkmaması için her türlü numarayı çeceksiniz. “FETÖ'yle mücadele” diyeceksiniz, Darbeleri Araştırma Komisyonunun raporunu yazdırmayacaksınız. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu? Samimi değilsiniz, samimi olmuyorsunuz; dikensiz gül bahçesi istiyorsunuz bu teklifle.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Adıyaman ili bir ilçesini ve çok sayıda köyünü Atatürk Barajı'nın sularına feda etmiş bir kent olmasına rağmen Atatürk Barajı sularından bir damla su dahi alamamaktadır. Dünyada ve Türkiye'de barajın kenarında olmasına rağmen kuru tarım yapan başka bir il var mı bilmiyorum ama ben buradan ilan ediyorum, Türkiye'nin en büyük barajının kenarında kuru tarım yapılmaktadır Adıyaman'da. Adıyaman Ovası, üç tarafı sularla çevrili olmasına rağmen, Adıyaman çiftçisi hâlen kuru tarım yapmaktadır.

Buradan Hükûmete ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne soruyorum: Bebek-1 ve Bebek-2 adlı sulama projeleri ile diğer sulama projeleri ne zaman bitecek?

İki: Suyun kenarında içi yanarak kuru tarım yapan çiftçiye çektiğiniz bu ıstırap ne zaman bitecek?

Üç: Adıyaman toprakları suyla ne zaman buluşacak?

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuya ilişkin sormak lazım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, devam ediyoruz da malumunuz Hükûmet yok, sözlü soru da yok, yazılı soru var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hakkı Bey'i ne zannediyorlar Başkanım? Her şeyi o mu bilecek yani?

BAŞKAN – Dolayısıyla, hani burada Komisyona soru tevcih ediliyor, ben onu hatırlatmak isterim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ellerinize sağlık, ellerinize. Çok anlattık da anlatamadık.

BAŞKAN – Evet, işte, anlattık, siz yoktunuz anlattık bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ellerinize sağlık; bakan da yok, soru da yok, muhatap da yok. Ayıkla pirincin taşını.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bugün yani aslında İç Tüzük de yok ama kanun görüşüyoruz, fiilî durum yaratılıyor demek ki.

Medisin 1'inci grubu olan Adalet ve Kalkınma Partisi kurulurken programına, tüzüğüne, ilkelerine insan haklarını, temel hak ve hürriyetleri, demokrasiyi, hatta bu da yetmemişti, ileri demokrasiyi ve evrensel ilkeleri koymuş, bu iddialarla yola çıkmıştı. Hatta 2004-2005 yıllarında hani çok önemliydi, Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde temel yasalar çıkarılmış, özellikle Ceza Muhakemesi Kanunu'yla özgürlük ve güvenlik hakkı güvence altına alınmıştı ve evrensel ilkeler standartlarına getirilmişti. Fakat geldiğimiz bu süreçte ne istediklerimizi verdiğimiz FETÖ'yü bahane ederek ve siyasi ayağını ortaya çıkarmayarak insanlık boyunca verilmiş olan mücadelelerden geriye giden bir düzenleme getiriyorsunuz ve temel hak ve hürriyetleri hem Anayasa'ya hem insan haklarına aykırı bir şekilde kısıtlıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bu düzenlemeyi çocuklarımız adına, geleceğimiz adına, insanlık adına geri çekmenizi istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, meşru olmayan bir Anayasa, yok hükmünde bir İç Tüzük karşısında yasa yapmaya çalışıyoruz. Bakanlar yok, baktığımız zaman kanun teklifi sahipleri ilgili sıralarda oturmuyor, sanırım Komisyon Başkanı bu sorularımıza cevap verecek.

Ben de Adalet Komisyonunda gerçekten Sayın Kaboğlu Hocamızın da söylediği gibi muhalefet tarafı olarak uzun ve ayrıntılı konuşmalarımızdan sonra burada şu soruyu tekrar sormak istiyorum: Anayasa'ya açıkça aykırı olan teklifin biz tümüne karşıyız ama burada, Komisyon Başkanı Sayın Köylü, teklifin 23'üncü maddesiyle ilgili Komisyonda yapılan tartışmalarda maddenin geçici 35'inci maddede yer alan 7'nci ve 10'uncu fıkraları üniversitedeki akademik personelin özlük hakları, iş güvenceleri, YÖK kararı veya idari amirinin keyfi bir kararla ellerinden alınabilecekti ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – ...hatırlıyorsanız YÖK görüş bildirdi ve buna karşı çıktı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Burası önemli ama Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bitti süre.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – YÖK karşı olduğunu bildirmişti, ne düşünüyorsunuz bu konuda?

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – “Üç ay sürecek.” diyerek yüzünüz kızarak ilan ettiğiniz olağanüstü hâl tam iki yıl sürdü. Bu süre içinde hukuku askıya aldınız, birçok kişinin işine son verdiniz, Bank Asyanın önünden kim geçiyorsa ya işinden oldu ya da içeri girdi. Yıllar boyunca emperyalist ülkelerin projeleri doğrultusunda devletin tüm birimlerine özenle yerleştirilen bir cemaatin siyasi uzantıları nedense hâlen korunuyor. İcazet almak için sözde örgüt lideriyle aynı karede fotoğraf çektirenlerin hâlâ siyasi olması ama emeğinin hakkını aramak için sendikal mücadele yapan işçiye grev hakkının OHAL süresince yasaklanması tam bir tezattı. Şimdi, getirdiğiniz kanunla aslında OHAL'i üç yıl daha uzatıyorsunuz, valilere geniş yetki veriyorsunuz. Sorum şudur: Bundan sonra grevleri erteleme yetkisi de valilere mi devredilecek?

BAŞKAN – Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Merhabalar Sayın Başkan.

Biz biliyoruz ki her darbe kendi sürecinden sonra yeni bir yasamaya girer, yeni bir anayasa çıkartır. 20 Temmuz darbesinden sonra da önümüze gelen Anayasa ve yasal düzenlemeyle karşı karşıyayız. Çok açık ve net şu söyleniyor: “Biz darbe yapmadık, darbelerle karşıyız.” Ama görünen o ki FETÖ’yle mücadele adı altında barış ve demokrasiden yana olan güçlere bir saldırı devam etmekte, OHAL Komisyonu oyalama komisyonuna dönüşmüş vaziyette, takipsizlik kararı alan ve mevcut yasalar nezdinde hâkim ve savcılardan beraat kararı alan kamu çalışanları bir türlü görevine iade edilmiyor. Acaba 20 Temmuz darbesi ne zamana kadar sürecek? Bu üç yıl sonrasında da bu devam edecek mi? Ama biz biliyoruz ki bu ülkede özgürlükten ve demokrasiden yana olanlar 12 Eylül...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, az önce dediniz ki: “Hükûmet yok.” Eski parlamenter sisteme göre yürütmenin başı hükûmetti, doğru. Peki, şu anda yürütmenin başı kim? Sayın Cumhurbaşkanı. O zaman kendisine şunu soruyorum: Yemin metninde “Üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma büyük Türk milleti ve tarih huzurunda namusum ve şerefim üzerine ant içerim.” sözüne bağlı kalarak hiçbir siyasal ayırım yapmadan başta yurttaşlarımız olmak üzere tüm siyasi partilere, kurum ve kuruluşlara tarafsızlık ilkesi kapsamında eşit davranarak yemininize sadık kalacak mısınız? Kamuoyu sizden bir açıklama bekliyor.

Ayrıca OHAL’de binlerce insan mağdur oldu. AKP’li milletvekili arkadaşlara soruyorum: Böyle bir vicdan olabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ok, buyurun.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Şu anda yeni atanan bakanlardan bir tanesinin ağabeyi FETÖ terör örgütü dolayısıyla hapisnede yatmaktadır. Peki, bu uygulama doğru mudur? Şüphesiz doğrudur. Anayasa’mızda ve inançlarımıza göre suçların şahsiliği vardır. Fakat KPSS sınavlarında... Özellikle Balıkesir’deki genç öğretmen adayı arkadaşlarımızın akrabalarında “Mor Beyin” diye bir program çıkması dolayısıyla öğretmenlik hakkı gasbedilmiştir. Bunların hangisi doğrudur? Adalet sadece bakanlara ve bakan yakınlarına mı vardır, yoksa 81 milyon Anayasa ve kanunlar önünde eşit midir?

Eğer eşitse bu hukuksuzlukların bir an önce düzeltilmesini, başta Balıkesirli öğretmen adayı arkadaşlarımız adına ve Türk milleti adına talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, tekrar buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan, sorumu tamamlayamadım.

Şöyle ki Sayın Köylü, Sayın Komisyon Başkanı: 23’üncü maddedeki (7)’nci, (10)’uncu fıkralarda akademik personelin YÖK’ün kararıyla veya idari amirinin keyfî kararıyla bu hakları ellerinden alınıp ihraç edilebiliyordu. Hatırlıyor iseniz YÖK Başkan Vekili bu konuda bir açıklama yaptı ve bu fıkralara karşı olduklarını belirtti. Siz de “Şimdi burada karıştırmayın bu meseleleri, Genel Kurulda konuşuruz.” demiştiniz. Siz ne düşünüyorsunuz? Genel kurulda bu fıkralarla ilgili, akademisyenlerin keyfî kararlarla ihraç edilmesini engelleyecek bir düzenleme yapılacak mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi cevap kısmına geldik.

Komisyon Başkanı Sayın Köylü, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de öncelikle zatialinizi bu yeni görevinizden dolayı tebrik ediyorum. Allah yardımcınız olsun. Başarılı görevler diliyorum.

27’nci Dönem milletvekili arkadaşlarımıza da bu ilk kanun görüşmesi ve bundan sonra gelecek kanunların görüşmeleri dolayısıyla başarılar diliyorum. İnşallah bu Mecliste, bundan önce olduğu gibi memleketimize, milletimize, illerimize, insanlarımıza faydalı ve hayırlı çalışmalar yapmayı temenni ediyorum.

Bu arada başlangıçta, bakanların komisyonlarda bulunup bulunmaması konusuyla ilgili bir tartışma oldu ve bir usul açıklaması yapıldı. Ben de bir şey söylemek istiyorum. Bugüne kadar yaptığımız çalışmalarda, özellikle soru-cevap kısmında 1.000 tane soru sorulmuş ise bunun istisnasız 995 tanesi bakanlara sorulmuştur. Yani bakanlar burada bulunur ve sorulara cevap verir. Komisyonu da birkaç tane teknik soru -arada bir, saydığım kadar- sorulmuştur, bunun dışındaki sorular komisyona sorulmamıştır. Yani soru-cevabın bu Tüzük’teki asıl karşılığı bakanlardan, yürütmeden milletvekillerinin soracağı sorulara cevap almaktır yani bunun esası budur, bu maksatla o hüküm konulmuştur.

Şu hâlde, sorulan soruların içerisinde öncelikle bu soru-cevap kısmının da bundan sonra bu Tüzük’te devam edip etmeyeceği ileride Tüzük değişikliği yapılacaksa o zaman tartışılması gerekir diye düşünüyorum. Bunun dışında, buradaki... (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kaldırılalım, kaldırılalım!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Başkanı dinleyelim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bir saniye dinleyin beni, dinleyin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kaldırılalım...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Onu bilemem ben, o benim işim değil.

Şimdi buradaki soruları gördüm, arkadaşlarımız çok değişik şekillerde sorular sordular. Bunların bir kısmı gerçekten Komisyonu ilgilendiren sorular ama önemli bir kısmı da Komisyonu ilgilendirmeyen, Komisyon Başkanının cevap vermesi gerekmeyen ve de bilemeyeceği, ilgilenmeyeceği hususlar. Bunlara elbette ki cevap veremeyeceğiz. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Komisyon Başkanı cevap veriyor, içeriğini kendisi takdir edecek; size mi soracak içeriğini, kendisi takdir edecek.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Tabii ki. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Başkan, devam edin, buyurun, gürültüye aldırmayın.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Devam ediyorum.

Arkadaşlarımızın isimlerini burada yazamadığım için soru sahiplerini belki belirtmeyeceğim ama o şekilde cevap vermeye çalışıyorum.

“FETÖ’yle mücadele yapılıyor, evet, yapılıyor ama FETÖ’yle yapılan mücadelenin siyasi ayağı yeterince, belki de hiçbir şekilde ortaya çıkarılamadı.” şeklinde soru sordular.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Niye çıkarmıyorsunuz?

İSMAİL OK (Balıkesir) – Niye çıkarmıyorsunuz? Çıkarın, araştıralım.

BAŞKAN – Sayın Ok, müsaade eder misiniz.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Müsaade ediyorum zaten.

BAŞKAN – İyi ama böyle bir usul yok ki, herkes yerinden bağırarak, konuşacak.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – FETÖ'yle mücadele etme görevi Adalet Komisyonu Başkanına mı aittir yani ben size nasıl cevap vereyim bu konuda?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tabii ki size de ait, sizin partinize de ait.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Eğer böyle bir şey varsa elbette ki ilgililer bu soruyu dinlemişlerdir, duyuyorlardır, bunun mücadelesi de yapıyordur ve yapılacaktır, ben o kadar cevap verebilirim buna.

Bunun dışında mesela, bir arkadaşımız...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Pensilvanya'ya giden bir daha milletvekili oluyor sizde.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – ...Adıyaman'daki barajdaki sudan bahsetti, kuraklıktan bahsetti, tarlaların sulanamayışından bahsetti, ben ne diyeceğim şimdi? (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Başkanım, siz sizi, Komisyonu alakadar edenlere cevap verin kâfi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz yaptınız siz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Sayın Başkanım, ben cevap veriyorum zaten işte. Ben buna nasıl cevap vereceğim yani mademki tarlada kuraklık var, kuraklığı giderecek adam ben miyim? Sulamayı yapacak, barajı yapacak kişi ben değilim. Bu soruya da ben cevap veremem. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Başkan, bir saniye.

Sayın Köylü, bir dakika...

Değerli arkadaşlar, siz Komisyon Başkanına Komisyonu alakadar etmeyen sorular sorarsanız Komisyon Başkanı da o sorulara böyle cevap verir tabii ki. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Başkanın konuşması devam ediyor, lütfen, ben burada sükûneti sağlamaya çalışıyorum.

Sayın Köylü, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anladım da, Başkanın konuşması devam ederken siz cevap veriyorsunuz Sayın Başkan, siz müdahale ediyorsunuz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Ben devam ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Başkanın sözü devam ediyor, ben müsaade alarak araya girdim. Başkanı dinliyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben de müsaade alarak araya giriyorum, "Ben bu sorulara cevap veremem." diyor Komisyon Başkanı.

BAŞKAN – Yok, öyle bir şey yok, hayır. Komisyon Başkanının sözünü kesmeyin.

Devam edin Sayın Köylü.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Komisyon Başkanı "Ben cevap veremem." diyor efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Doğru söylüyor. Cevap verebileceğim sorulara da cevap vereceğim, beni ilgilendirenlere de.

Olağanüstü Hâl Komisyonunun yavaş çalıştığından ve yeterince çabuk karar veremediğinden bahsedildi. Evet, Olağanüstü Hâl Komisyonuna çok sayıda dosya gitmiştir, çok sayıda itiraz gitmiştir, 100 binin üzerinde itiraz gitmiştir. Bunun herhâlde 20 bin kadarını -rakamları net söylemeyeceğim şimdi- sonuçlandırmışlar, bunun içinde de -bahsedildiği gibi- belki cüzi bir kısmı iade kararı olarak değerlendirilmiştir. Ha, bana sorarsanız belki bir komisyon daha kurulmalı, belki iki tane daha komisyon kurulmalı ama bu daha kısa sürede, beklenenden çok daha... Şu andaki çalışma sistemiyle giderse gerçekten çok uzun bir süre alacaktır. Daha kısa bir sürede bu komisyon kararlarının sonuçlanmasını ve insanların mağdur olmamasını temenni ediyorum; yani bu benim bir temennim, inşallah öyle olur.

YILDIRIM KAYA (Ankara) - OHAL kalktı, OHAL Komisyonu da kalmadı.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) - Bunun dışında, YÖK'le ilgili bir şey vardı. Yükseköğretim Kurulunun temsilcisi tabii ki orada bir görüş bildirdi bize. Yükseköğretim Kurulu da üniversitelerden... "Bu yapıyla ilgili, ilişkili, iltisaklı -her neyse- olan kişiler hakkında kendi içinde kurduğu bir birim vasıtasıyla bunların meslekten ihracına karar verilmesi gerekir." şeklinde, o imkânı tanıyan şekilde bir düzenleme var burada. Yükseköğretim Kurulundan gelen bir hocamız -YÖK Başkan Vekili, bildiğim kadarıyla- dedi ki: "Yükseköğretim Kurulu üniversiteler üzerinde bir kurum değildir, hiyerarşik bir yapı yoktur. Dolayısıyla, üniversiteler kendi içinde kurdukları disiplin soruşturmasıyla ya da başka her neyle yapacaklarsa bir karar verebilirler ama biz herhangi bir üniversitenin öğretim üyesi hakkında böyle bir karar veremeyiz, bu imkânımız yoktur." Şimdi, burada şu iki şey düşünülebilir: Birincisi, ben ona şunu söyledim: "Doğru söylüyorsun. Yani bunda bir gerçeklik payı var elbette ki. Şu andaki duruma göre bu konuda bir değerlendirme yapılsın. İlgililerle görüşün, Genel Kurulda görüşülünceye kadar -ki 23'üncü madde, bugün ona sıra gelmez zaten- bu konuda bir görüşme yapılır, belki bir değişiklik önergesi verilir ve o maddede bir değişiklik yapılabilir." Ya da şöyle de düşünülebilir: YÖK'ün nasıl çalışacağı, üniversitelerin de disiplini soruşturmalarını nasıl yapacağı ve nasıl ilgili kişileri meslekten atacağı bir kanunla düzenlenmiştir. Bu şekilde, yani burada yapılan bir kanun o kanunu bertaraf edebilir, böyle bir kanun da ortaya çıkabilir. Hani doğrudur değildir yani kabul edilir edilmez, eleştirilir, bu mümkündür ama bu da bir kanundur. Eğer bu kabul edilirse bu kanun uyarınca yapılır, o zaman YÖK'e bir görev verilmiş olur, YÖK bunun gereğini yerine getirir. Aksi takdirde YÖK Başkan Vekilinin söylediği eğer değerlendirilirse, ben burada arkadaşlara da söylüyorum, bu takdirde bir önerge hazırlanır, değerlendirilir ve YÖK yerine belki başka bir şey yapılabilir.

Yani benim orada söylediğim de buydu. Henüz zaman geçmiş değil; o bakımdan buna da ancak böyle cevap verebiliyorum.

Bir de "Akrabalarından birisinin bu yapıyla irtibatı olduğundan dolayı KPSS'de sınavı kazanan birisi mesleğe alınmıyor bundan dolayı" dediler. Onu ben de çok kabul etmiyorum yani hakikaten kendisi bu işin içine hiç bulaşmamış ise, ta uzaktaki bir akrabası; arasında irtibatı da yok, ilgisi de yok birisinin yüzünden birinin mesleğe alınmaması, herhangi bir mesleğe, memuriyete alınmaması bence de doğru değil açıkçası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) - Benim şimdilik söyleyeceklerim bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köylü, teşekkür ediyorum.
İlk uygulama için gayet iyi bir performans gösterdiniz.
Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum.

Sayın Komisyon Başkanını burada suçlamamız doğru olmaz. Sayın Komisyon Başkanı kendi bildiği konularla ilgili elbette konuşacaktır ve o konularda açıklama yapacaktır ancak gelinen noktayı herkesin, kamuoyunun bilgisine sunmak açısından söylüyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Türkiye'nin yönetilmesinin ne kadar dışında kaldığı çok açık ve nettir. Artık Türkiye yönetimiyle ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisinde hiçbir milletvekili sorduğu sorunun cevabını alamayacaktır, burada muhatabı yoktur çünkü artık Hükûmet yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı bakanlar sorumlu değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisi yürütmeyi buradan denetleyemeyecek hâle gelmiştir. Maalesef Komisyon Başkanı da bunu itiraf etmiştir. Bunu kamuoyunun dikkatine sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkoç, yazılı soru sorulabiliyor. Eskiden yazılı soru vardı denetim yollarında şimdiye yazılı sorulara belli bir süre içerisinde cevap verme mecburiyeti getirildi yeni sistemde. Dolayısıyla yazılı sorusunu soran cevabını mutlaka alacak.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, biz binlerce kez yazılı soru sorduk, aldığımız cevaplara fıkralarda dahi gülmeye kalksanız gülemezsiniz. Size de arz ederiz efendim.

BAŞKAN – Eski sistemdi o, şimdi değiştirdik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Geldiği zaman arz ederiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Grup Başkan Vekilimizin bu temel itirazının yanında Sayın Köylü'nün bir sözü tutanağa geçti, onu düzeltmek lazım. Tabii ben Adalet Komisyonu Başkanının bu sözünü düzeltmek zorunda kalmaktan üzgünüm ama kanun teklif de olsa tasarı da olsa -ki ikisi de düzenlenmiş- soru cevaba muhtaçtır. Niçin muhtaçtır? Üzerinde anlaşılmayan hiçbir şey kalmayana kadar görüşülsün diye muhtaçtır. Uygulayıcılar bir tereddüde düştüklerinde zaman zaman mahkemede bir hâkim, zaman zaman idarede bir memur döner kanunun ruhunu anlamak için bu tutanaklara başvurur. Kırk dokuz sene sonra kırk dokuz yıl önce verilmiş bir cevap birisinin hakkının hukukunun teslim edilmesine... Bir Adalet Komisyonu Başkanının, hem de kaliteli yasamayla mükellef bir Komisyonun Başkanının "soru-cevap"ı artık gereksiz ve işlevsiz olarak görmesi tamamen ilgisiz bir mesele. Parlamentoda yürütmenin bulunmuyor olmasının getirdiği arızî durum başkadır ama sizin tutup da "Artık buna gerek kalmadı." demeniz de tamamen kaliteli yasama mantığı için konulmuş böyle bir hakkı Meclise fazla görmektedir. Bunun da tutanaklara geçmesini istedim.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tabii, bu dediğiniz soru-cevap komisyon raporu ve kanun üzerinde gerçekleşirse... Tabii ki olması gereken şey bu, bu olursa dediğiniz doğru, tutanaklara mutlaka bakılıyor, Sayın Hocam da bilir, araştırma yapılırken kanunla ilgili ama soru-cevaplar kanun ve komisyon raporu üzerinde olursa.

Sayın Köylü, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Efendim, soruların bu kanunla ilgili, teknik yönden anlaşılamayan kısımları veya eksiği, yanlış gözü önüne alınır da ona göre soru sorulursa elbette ki biz bunlara cevap vereceğiz ama bu kanunla ilgili olmayanlara biz nasıl cevap vereceğiz? Veremeyiz nitekim. Onlar bakanlarla ilgili, daha ziyade yürütmeye ilgili sorular onun için onlara cevap vermek istemedim.

BAŞKAN – Cevap vermeyeceğiz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Zeten baştan söyledim onu, daha önce hakikaten 100 soru sorulursa içinden ya 1 tanesi ya 2 tanesi komisyona soruluyordu, komisyonla ilgiliydi, diğer soruların tamamı yürütmeye soruluyordu. Onun için dedim, artık bunun yeniden değerlendirilip de biraz daha teknik olarak bu komisyona sorulabilecek sorular şeklinde değerlendirilmesinin daha doğru olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Tabii, İç Tüzük çalışması yapılırken bunlar dikkate alınacak.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özkoç, Sayın Zeybek, Sayın Arık, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Şevkin, Sayın Barut, Sayın Aydoğan, Sayın Kaboğlu, Sayın Kayışoğlu, Sayın Tutdere, Sayın Sütlü, Sayın Bülbül, Sayın Antmen, Sayın Şeker, Sayın Tıgılı, Sayın Güzelmansur, Sayın Ünver, Sayın Zeybek, Sayın Aydın, Sayın Karadeniz.

Değerli arkadaşlar, yoklama için beş dakika süre veriyorum.

Sisteme giremeyip pusula gönderen sayın milletvekillerinin Genel Kurul salonunu terk etmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN- Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölümle ilgili, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Halil Öztürk, Kırıkkale.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Genel Kurulda görüşmekte olduğumuz kanun teklifi aynı zamanda yeni dönemin ilk kanun teklifi olma özelliğini taşımaktadır. Terörle etkin mücadele kapsamında önemli düzenlemelerin yer aldığı teklif, Adalet Komisyonunda Milliyetçi Hareket Partisinin de desteğiyle geniş katılımı olgunlaştırılmış ve son hâlini almıştır.

Ülkemiz, yakın zamanda art arda meydana gelen büyük çaplı terör eylemleriyle mücadele ederken 15 Temmuzda vatan hainlerinin aşağılık bir darbe kalkışmasını yaşamıştır. Dünya geneline baktığımızda, başta Avrupa olmak üzere dünyanın büyük bir bölümünde ivme kazanan terör eylemlerinin engellenmesinde sıkıntı yaşandığı gözlemlenmektedir. Terör, kuşkusuz sadece can almakla kalmayıp hedef ülkenin ekonomisine, siyasi ve toplumsal yapısına ciddi zararlar vermektedir. İşte, böyle bir ortamda, devletlerin kendi bekaları için güvenliklerine azami özen göstermeleri gerekmektedir. Bu noktada, dünyanın güvenlik görünümü aynen borsa ve piyasalar gibi ölçülebilir bir unsura dönüşmüştür. Bu amaçla hazırlanan Dünya İç Güvenlik ve Emniyet Endeksi, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 127 ülkeyi kapsamaktadır. Bu endeks, kapsam içindeki devletlerin iç güvenlik konularıyla -ki bunun içinde terörle mücadele de yer almaktadır- gerçekleştirdiği tüm çalışmaları ölçmektedir. Türkiye, 2017 itibarıyla bu endekste 60'ıncı sıradadır. Yani bu endeksten de anlaşılacağı üzere, Türkiye'nin terörle mücadelede katetmesi gereken oldukça uzun mesafesi bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye hiçbir zaman hafızamızdan kaybolmayacak olan Türk siyasi tarihinin en vahim olayını 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşamıştır. 15 Temmuz 2016 gecesi ülkemiz hain bir darbe girişimiyle karşı karşıya kalmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri içine yuvalanmış FETÖ'cü teröristler milletin vergileriyle ve alın teriyle alınan silahları millete doğrultmuşlar, alçakça ateş etmekten çekinmemişlerdir.

15 Temmuzdaki bu hain darbe girişimine ilk anda hiçbir kuşku ve endişeye kapılmadan “hayır” diyen, milliyetçiliğin kaderini doğal olarak milletiyle ve milletin iradesinin bir tecellisi olan demokrasiyle bir gören Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli olmuştur.

Bu kapsamda, Ankara'da tek siyasi lider olarak bulunan Sayın Genel Başkanımız genel merkeze gelerek ilk açıklamasını yapmış ve millettten, demokrasiden yana olan tutumuyla hain darbe girişiminin belini ve iradesini kırmıştır.

15 Temmuz gecesi demokrasimize pranga vurulmak istenmiş, Türk milletinin kahramanca duruşu sayesinde ülkemiz ve milletimiz, demokrasimiz uçurumdan dönmüştür. Asil Türk milleti, mukaddesatına sahip çıkmanın yanında, egemenlik haklarını canı pahasına müdafaa etmiş, terörizmin şer niyet ve tetikçilerini defetmiştir. Milletimizin acılarıyla ayrışmasını, kutuplaşmasını bekleyenler başarılı olamamış, tam tersine bu acılar birlikten güç doğurmuştur.

Allah korusun, bunlar başarılı olsalardı güzel yurdumuz sınırlarında pusuya yatmış diğer terör örgütlerinin işgaline uğrayacak, akabinde Arap Baharı sürecinde yaşadığımızı benzer bir ortama sahne olacak, kuvvetle muhtemel bir iç savaş sürecine girecekti. Bugün yaka siltığımız, kurtulmak için çaba sarf ettiğimiz habis bir ur olan paralel devlet oluşumlarının sayısı katlanarak artacaktı. Dolayısıyla, ortada “Türkiye Cumhuriyeti” diye egemen bir devlet kalmayacak, doğal olarak siyaset yapabilecek bir ülke de olmayacaktı.

Böyle bir ortamda bir yandan Türk dünyasının diğer taraftan da İslam âleminin doğal lideri olan Türkiye'nin içine gireceği süreç bütün bu coğrafyalardaki umut ışığını söndürecek, Türk-İslam coğrafyasını topyekûn kısıp sokacaktı. Sonuç itibarıyla hain darbe girişimi eğer başarılı olsaydı sadece Türkiye'nin değil, gerek nüfus gerekse yüz ölçümü itibarıyla geniş bir coğrafya büyük bir badireyle karşı karşıya kalacaktı. Nitekim 15 Temmuz sonrasında ortaya çıkan bilgilerden ve yaşanan gelişmelerden bu çizdiğimiz portrenin açık göstergeleri de gözlemlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz iç ve dış terör tehdidinin yanında ekonomik sorunlarla başa çıkmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda güçlü ve lider ülke Türkiye için iç siyasi dayanışmaya ve ortak akılla hareket etmeye ihtiyacın zorunlu olduğunu Milliyetçi Hareket Partisi görmüş ve inanmıştır. Yenikapı ruhunu benimseyen ve “önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben” anlayışını şiar edinen Sayın Genel Başkanımızın mimarı olduğu Cumhuriyet İttifakı fikrini Milliyetçi Hareket Partisi ortaya atmıştır. Bu ittifakın arka planı biraz evvel ifade ettiğim şartların bir ürünü olarak Ankara merkezli yani yerli ve millî bir duruşu temsil etmektedir. Nitekim Türk milleti de bu yaklaşımı ve duruşu gayet iyi kavramış, 24 Hazirandaki teveccühünden de anlaşılacağı üzere Milliyetçi Hareket Partisine önemli bir siyasi görev yüklemiştir.

Şimdi artık 2023 lider ülke Türkiye için her alanda kolları sıvamanın vakti gelmiştir ancak Türkiye'nin hâlen sayıları 120'yi aşan terör örgütleriyle etkin, kararlı ve düzenli mücadele etmesi için atması gereken adımlar vardır. 15 Temmuz 2016 sonrası ilan edilen OHAL, bu dönemin uygulamaları terörle mücadelede önemli mesafeler katetmiştir. Bununla birlikte mücadele devam etmektedir ve etmelidir de; zira hâlâ deşifre olan kripto unsurlardan da anlaşılacağı üzere Türkiye daha devam edecek uzun soluklu bir mücadele içindedir, bu var olmak ya da yok olmak içindir.

Partimiz kurulduğu günden bu yana yani yaklaşık yarım asırdır geleneksel olarak terörle mücadelede tavizsiz bir çizgiye sahiptir, âdetâ Türk milletinin anıtlamış bir sorununun çözümünü bir demokrasi kalkanıdır.

OHAL sonrası tüm terör örgütleriyle güçlü bir mücadele sürecinde herhangi bir sorun oluşmaması, yargılama süreçlerinde bazı olumsuz durumların ortaya çıkmaması, benzer kalkışma hâlinde veya terör olaylarında devletin etkin ve kararlı bir şekilde mücadele edebilmesi için bu teklifi görüşmekteyiz. Milliyetçi Hareket Partisi Türk siyasetinin yarım asırlık ülkü ve ilke markası olarak Türkiye'nin derlenip toparlanması için değil elini, gövdesini bile taşın altına koymaya her daim hazır ve karardır. Bunu dün de beyan etmiş ve gereğini yapmıştır, bugün de tekrarlamaktadır. Kimsenin şüphesi olmasın, yarın da ifade edecek ve aynı duruşu gösterecektir. Bu sebeple Milliyetçi Hareket Partisi milletimiz adına denge ve denetim mekanizmasının Mecliste en önemli aktörü olurken yine milletimizin her sorununun çözümünü adına gerekli kanun tekliflerini yasalaştıracaktır.

Değerli milletvekilleri, teklifin birinci bölümünde, büyük bir özveriyle görev yapan valilerimize güvenlik adına yeni yetkiler, askerî mahallerde oluşabilecek tehlikenin veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla önlem araması yapılabilmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ışığında yeni düzenlemeler, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'na geçici madde eklenmesiyle ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Bir kez daha hatırlatmak isteriz ki teklifte yer alan düzenlemeler terörle süregelen mücadelenin devamlılığı ve güçlendirilmesi adınadır.

Eleştirilere baktığımızda, Avrupa ülkeleriyle karşılaştırmalar yapılsa da söz konusu devletler Türkiye gibi jeopolitik ve jeostratejik öneme ve konuma sahip değildir. O devletlerin tehlike altında bulunan sınırları, karşı karşıya kaldıkları tehditler

sarmalı yoktur. Hele hele PKK gibi terör örgütleriyle kırk yıllık mücadele geçmişleri, binlerce kahraman şehit ve yiğit gazisi hiç yoktur. "Terörle mücadele" dediğimizde, kahraman şehitlerimiz ve yiğit gazilerimiz asla göz ardı edilemez. Terörle mücadele, kâğıttan okunduğu gibi basit ve kolay değildir; ciddi tedbir, sorumluluk ve en önemlisi vatan ve millet sevdası ister. Bu bakımdan, teklifte yer alan söz konusu düzenlemeler mevcut durumda terörle etkin bir mücadele için gerekli olup ülkemizin birliği, bütünlüğü ve güvenliği konusunda görev yapan tüm kamu görevlilerimizin daha verimli çalışabilmeleri adınadır. Bu hususlarda sadece muhalefet etmek anlayışıyla siyaset yapmak Türkiye sevdasıyla ve vatan aşkıyla bağdaşmaz. Parti olarak inanıyoruz ki terörün kökü 2023'e kalmadan el birliğiyle kazınacak, habis birer ur olan terör odakları sökülüp atılacaktır. Yüce milletimizin birlik ve beraberlik ruhu da bu inancımızı perçinlemektedir. Bu sebeple, teklifi Milliyetçi Hareket Partisi olarak tümüyle desteklediğimizi ifade ediyorum.

Vatan toprakları ve milletimizin güvenliği adına şehit olan kahramanlarımıza yüce Allah'tan rahmet diliyor, yiğit gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Öztürk, süre uzatmıyoruz.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Vatan savunması için hâlen görevi başında olan bütün güvenlik güçlerimize yüce Allah'tan güç, kuvvet ve başarılar niyaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hayrettin Nuhoğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Nuhoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyeleri; yüce Meclisi selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine konuşmak için söz aldım.

Bu teklifin tümü incelendiğinde, iki yıl sonra kalkmış olan olağanüstü hâl yetkilerinin kanunlaştırılmak suretiyle kalıcı hâle getirilmek istendiği anlaşılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu belirtmek istiyorum: 27'nci Dönemin 8'inci Birleşiminde söz almakla ben bu çatı altında ilk defa konuşuyorum. Ben de sizler gibi yaklaşık bir ay önce gene yaklaşık 20 bine yakın aday adayı arasından seçilen 4.800 adayla yarışarak buraya gelmiş 600 milletvekilinden biriyim, bu Mecliste konuşabilmenin çok önemli olduğuna inanan biriyim. Çünkü bu Meclis Kurtuluş Savaşı'nı yönetmiş ve başarmış, Türk milletini istiklaline kavuşturmuş ve Türkiye Cumhuriyeti devletini kurmuş olan Meclistir. Dünyada böyle bir başka devlet kuruluşu yoktur, milletin kendi kurduğu başka bir devlet yoktur. Milletın Meclisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Cumhuriyeti devletini kurmuştur ve dünyada bu ilktir ve tektir ve bu Meclis bu devleti kurarken ortaya bir irade koymuştur.

Değerli milletvekilleri, o dönemde Kafkaslardan, Balkanlardan, Orta Doğu'dan, kısaca yakın coğrafyadan göç edip, gelip ülkemize sığınan herkesi bağrımıza bastık, kardeş olduk, millet olduk. İşte devleti kuran irade, o milleti esas aldı ve bu suretle de 21'inci yüzyıla kadar ulaştık. Bu anlayışı ortaya koyan o Meclis ve o anlayışla yola çıkan Türkiye Büyük Millet Meclisinde biz o felsefeye, o kuruluş iradesine uygun hazırlanmış bir yemin ettik. Ben şahsen bu çatı altında bu yemine sonuna kadar sadık kalacağım ama her üyenin de o yemine sadık olmasını beklemeye hakkım vardır Türk milleti adına.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ülkemiz olağanüstü hâl yetkileri olmadan yönetilemiyorsa bunun sebeplerini doğru tespit etmek gerektiğine inanıyorum. İki yıl olağanüstü hâl yetkileriyle yönetildi ama anlaşıldı ki o yetkiler olmadan ülkemiz yönetilemiyor. O zaman bazı tespitleri yapma mecburiyetimiz vardır. Son yıllarda ülkemizi yöneten anlayış, değerli arkadaşlar, Türklükle mücadele üzerine kurulmuştur. Türklük hor görülmüş, her vesileyle hakarete uğramıştır. "Türk olmaktan kurtulduk." denilmiştir. "Ne mutlu Türk'üm diyene!" ifadeleri için andımız yasaklanmıştır. Devlet kurumlarından "Türkiye Cumhuriyeti" yani "TC" ibareleri silinmiştir. İstiklal Marşı televizyonlarda konuşanların arasında tartışmaya açılmıştır ve "Türkiye" adının artık değiştirilmesi talep edilmiştir televizyonlarda. Cumhuriyet Dönemi reklam arası olarak nitelendirilmiştir ve "Parantez kapatılacaktır." denilmiştir. İşte "Yeni Türkiye" dedikleri o parantezin kapatılmak üzere olduğunu işaretidir.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Türk milletiyle beraber mensupları bizler o dönemi hep beraber yaşadık. Diyarbakır meydanında Şivan Perver ile Mesut Barzani ile "..."^(x) diye ağlayanlar bugün bu duruma gelmemize sebep olmamışlar mıdır? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Esasen değerli arkadaşlar, Süleymaniye'de 2003 yılında, temmuz ayında 11 kahramanımızın başına çuval geçirmek suretiyle başlayan bir süreç var, o süreç kozmik odaya girilmesine kadar devam etmiştir ve o süreçte neler yapıldığını iyi hatırlama mecburiyetimiz vardır değerli arkadaşlar. Habur rezaleti de, İmralı ziyaretleri de, Oslo müzakereleri de, Dolmabahçe mutabakatı da bu sürecin sonucudur. Sorunların bu hâle gelmesinde bütün bunların ve bu anlayışın etkisi yok mudur? Yok dersek emin olun bütün milleti yok sayarız. Bu anlayış ve bu düşünce sistemi değişmedikçe kanunları ne kadar değiştirirseniz değiştirin, ne kadar daha sıkılaştırırsanız sıkılaştırın hiçbir şey değişmeyecektir, düzelmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, "Bir sorunu onu yaratan düşünce sistemiyle çözemezsiniz." diyor bir bilgin ve devam ediyor "Aynı yolu deneyerek farklı sonuç almayı ummak ahmaklıktır." diyor. Aynı yolu deniyoruz, biz ahmak değiliz, Türk milleti ahmak değildir, bu yolu deneyerek farklı sonuç alamayız. Gelin bu düşünce sistemini değiştirelim. Bu düşünce sistemini değiştirirsek ilk adımı atmış olacağız. Türk vatani, Türk devleti, Türk milleti, Türk Bayrağı, Türk dili demekten çekinmeyelim. Gelin samimiyetle yüzde 51'i değil, 81 milyonun tamamını kardeş olarak kabul edelim ve konuşmaktan, farklı düşünmekten de korkmayalım, ortak aklı hâkim kılalım. Hukukun üstünlüğünü esas alalım.

Değerli milletvekilleri, biat esasına dayanan tek ses olma gayretinden mutlaka vazgeçilmelidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurucu iradeye ve kuruluş felsefesine uygun çalıştırılması mecburiyeti vardır. Yeminimize sadık kalma mecburiyetimiz vardır. Anayasa'yı bu kadar değiştirdikten sonra kalanlarına bile sadık kalmak emin olun bize yetecektir.

Değerli arkadaşlar, elbette ki konuşmaktan korkmayalım derken eleştirmekten de korkmayalım. Çok yakın zamanlara kadar televizyonda skeçler olurdu. Bırakın skeçleri açık oturumlar, tartışmalar olmaz oldu. Onu da bırakın, karikatüre tahammül yok.

Değerli arkadaşlar, bu ülke nereye kadar gidebilir? Sürdürülebilir bir düzen içerisinde değiliz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin en büyük görevi Türk milletinin geleceğe taşınması için sürdürülebilir bir anlayışa ihtiyacı olduğudur. Bu ihtiyacı tesis etmek Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevidir ve bu çatı altındaki her milletvekilinin görevidir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Ne mutlu Türk'üm diyene! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelime ifade edildi.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ayşe Acar Başaran, Batman Milletvekili...

Buyurun Sayın Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben kanun üzerinde, bölüm üzerinde konuşmadan önce bugün içerisinde tartışılan Meclisin yürütülüş biçimiyle ilgili birkaç cümle kurmak istiyorum. 26'ncı Dönemde olan arkadaşlar hatırlar, burada bu yeni sistem anlatılırken mucizevi bir sistem olarak anlatılıyordu; her şeyin çok kolay ilerleyeceği, denge denetleme mekanizmalarının çok net olduğu, güçlü bir Meclis olduğu... Burada, bu kürsüde iktidar sıralarındaki arkadaşlarımız ballandıra ballandıra bu sistemi anlattılar ama bugün gördük ki aslında bu sistemi nasıl yürüteceklerini kendileri de bilmiyorlar. Bakan burada olacak mı olmayacak mı tartışmasını yürütüyor. Aslında altı ay içerisinde uyum yasaları çıkacaktı. Uyum yasaları çıkmadı, buna bağlı olarak da İç Tüzük değişikliği bu sisteme uygun olarak gelmedi.

KHK'lerle çıkardıklarınızı biliyorum Sayın Turan, biliyorum onları; ondan söz etmiyorum ama hâlâ sistemin nasıl yürütüleceğine dair bir netlik yok. Burada Meclis ne yapacak hâlâ net bir şey yok, burada tartışmaları yürütülüyor. Bu da işte "güçlü sistem" dedikleri.

Şimdi, asıl kanuna gelelim. Şimdi, aslında bu OHAL sisteminden söz ederken bence 20 Temmuzun öncesine de gitmek gerekiyor yani Türkiye'de OHAL 20 Temmuzda ilan edilmedi, daha öncesinde bölgelerde aslında ilan edilmişti. Cizre'de, Silopi'de, Şırnak'ta sokağa çıkma yasaklarıyla tıpkı bugün aslında o dönem yasal olmayan, bugün yasalastırmaya çalıştığınız maddeyle o dönem valiler sokağa çıkma yasakları ilan ettiler. Günlerle başlayan, aylara varan şehirlerin abluka altına alınma olaylarını yaşadı Türkiye. Aslında biz o dönem şu kürsüye gelip bunun yasaya, Anayasa'ya uygun olmadığını bas bas bağırdığımızda İl İdaresi Kanunu'na atıf yapıyordu ama İl İdaresi Kanunu'nda bugün itibarıyla, eğer yasalarsa daha yeni bu yetki valilere verilmiş olacak, böyle bir yetki yoktu ama bu yetki uygulandı çünkü müzakereyle çözüm Kürt sorununun çözümünden vazgeçilmişti, tekrar güvenlikli politikalara geri dönmüştü, onun için de 90'lı yıllarda süper valileri andıran valilere daha fazla yetki, hak ve hukukun tanınmadığı, özgürlüklerden geri dönüş üzerine bir politika sergilendi.

Şimdi geldik tabii bunun 15 Temmuzla gelişyle hiç mi ilgisi yok? Var. Biz 15 Temmuzdan önce burada, şu kürsüde hepimiz tek tek çıktığımızda "Arkadaşlar, gittiğiniz yol yol değil, bu politikalarla, bu pratiklerle darbe mekaniklerini devreye koyarsınız." diye uyarılarda bulunduk. Cemaatle ilgili de defaten uyarılarda bulunduk. Burada tutanaklarda da mevcuttur. Ama iktidar sıralarından o dönemde ses seda çıkmadı. Burada askerlere dokunulmazlık getirildiği 13 Haziranda biz burada söylediklerimizde buna en fazla karşı çıkan arkadaşlarımız iktidar sıralarındakilerdi, o işte zırh verdikleri, 15 Temmuzda darbeye teşebbüs ettiler. 20 Temmuzda OHAL ilan ettik. Peki bu OHAL'in sonucunda gerçekten yapmak istediğimiz bu cemaatle mücadele miydi, iktidarın amacı bu muydu bir sorgulayalım. Az önce OHAL'le ilgili araştırma komisyonu kurulmasını istedik, kabul edilmedi. Niçin? Çünkü kendileri de biliyorlar, aslında bir sistem öngörüyorlar, katı merkeziyetçi bir sistem ve -kendi cümleleriyle söylüyorum- 15 Temmuz Allah'ın bir lütfu olarak görüp katı, merkeziyetçi sistemi uygulamanın adımlarını attılar; bunun başka bir açıklaması yoktur. Çünkü bakın, binlerce kişi, darbeye hiçbir alakası olmayan binlerce kişi ihraç edildi, binlerce kişi işinden, aşından edildi. Bizim partimizin belediyelerine kayyum atandı, o kayyumlar daha sonra cemaatçi çıktı, gözaltına alındılar; bu da yine kayıtlarda mevcut. Onlarca, yüzlerce kurum kapatıldı, bunun cemaatle mücadelede ne alakası vardı? Şimdi bu yetmedi, iki yıl yetmedi size, daha çünkü muhalefeti sindiremediniz, yine bir seçim geldi, yine bizler muhalefet olarak bu sıraları doldurabildik; bir güç olduğumuzu, hâlâ toplumsal bir muhalefeti yükseltbildiğimizi gösterdik; hâlâ sizin kurmak istediğiniz tekçi sistemin karşısında çoğulcu bir sistem kurabileceğimizi ispatladık, buradayız, sesimizi yükseltiyoruz. Onun için de baktınız ki bu yeterli değilmiş. Zaten "başkanlık sistemi" dediğiniz şey OHAL'in kendisiydi, sıkıyönetimin kendisiydi. Buraya gelip "Biz Sıkıyönetim Kanunu'nu kaldırdık, OHAL'i de kaldırıyoruz." propagandasını yapmayın. Sizin "OHAL'i kaldırıyoruz." propagandanız 16 Nisanda, OHAL koşullarında gerçekleştirdiğiniz referandumda astığınız pankartların ötesine geçmez; budur sizin OHAL propagandanız, sizin OHAL pratiğiniz de budur. Kurduğunuz sistem de sıkıyönetim sistemidir, devamında gelen de yine bu sıkıyönetim sisteminin bir parçasıdır. Valilere özel yetki veriyorsunuz, şehirlere giremeyecek insanlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çukur mu kazacaksınız? Tabii vereceğiz yetkileri.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Kişileri bir şehre almayacak, öğrenciyi okula almayacak, sağlıkçıyı hastaneye almayacak valiye on beş gün, onun sakıncalı olduğunu gözlemlerse vali... Vali zaten sizin ildeki yansımanız, saraya bağlı çalışan yansımalar, öyle çalışıyorlar. Saraydan ne emir talimat alırlarsa ona göre hareket eden, seçim döneminde bile köy köy, ilçe ilçe dolaşıp AKP'ye oy toplayanlar... Şimdi bu valiler kimin girişini engelleyecek? Tabii ki muhalefetin girişini engelleyecek. 2911'de genişleme sağladığınızı söylüyorsunuz. Ya, buna kargalar bile güler, kargalar bile. Yirmi dört saate çıkartmışsınız ama vatandaşın günlük yaşamını aşırı ve katlanılmaz derece zorlaştırmayacak. Kim belirleyecek bunu? Sizin valileriniz, sizin atadığınız, size bağlı valiler, sizin emriniz, sarayın emir ve talimatı dışında çıkamayan valiler.

Bakın, bu OHAL'de hangi eylem, etkinlikler yasaklandı; bir tek tek bakalım. Ben bunu Komisyonda da söyledim. Bizim Batman'da fuhşa karşı yaptığımız etkinlik yasaklandı, 8 Mart yasaklandı, "Nevroz" yasaklandı; kadınların, toplumsal muhalefetin sokağa çıktığı, muhalefetin sesini yükselttiği bütün eylem, etkinlikler valiliklerce OHAL sürecinde yasaklandı. Şimdi siz "Vatandaşın günlük yaşamını aşırı ve katlanılmaz derece zorlaştırmayacak." diyorsunuz ama o vatandaşlar biz olmuyoruz çünkü biz diğerleri oluyoruz hep sizin gözünüzde; o, tırnak içerisinde hep teröriste ettiğiniz, hep terörist gözüyle baktığınız kesim oluyoruz biz ve yine engellenenler bizler olacağız.

Gözaltı sürelerini artırarak bunların Avrupa standartlarına uygun olduğunu söylüyorsunuz. Yapmayın arkadaşlar! Yapmayın! Dört gün içinde hâkim karşısına çıkabilirmiş. Dört gün içinde hâkim karşısına çıkmak demek, ifadesinin tamamlanması, hâkim karşısına çıkıp tutuklanması ya da serbest bırakılması konusunda karar verilmesidir. Kanunu dolanmayalım; hukukta böyle bir terim vardır. Siz zekâmızla dalga geçiyorsunuz. Hukuk terimlerini, hukuku dolanarak karşımızda mış gibi yapıyorsunuz hâlbuki bu nedir? Dört, dört, dört; on iki günlük gözaltı süresi veriyorsunuz. Ne yapıyorlar peki bu on iki günlük gözaltı süresinde? Gördük OHAL koşullarında; işkence, kötü muamele... Bu, buydu. İnsanların kolu kırıldı, tecavüze uğradılar. Ha, bunun kaydını siz tutmadınız, bunu araştırabilecek kurumların çoğunu kapattınız ama sizin gazabınızdan kurtulan birkaç kurum var hâlâ bunun çetelesini tutuyorlar, ne yapıldığını; gözaltında, cezaevlerinde nasıl koşullarda insanların ifadeye zorlandığını.

Ee, şimdi tekrar yine bu sistemi getirmeye çalışıyorsunuz; on iki günlük gözaltı süresi. Ne yapacak bu on iki günde? Biz biliyoruz, hukukçular burada bilir ne yapıldığını. İfade, zorla ifadenin yol ve yöntemleri uygulanır. Sonra bir de polise tekrar ifade alma yetkisi veriyorsunuz. On iki gün bitecek tekrar alacaklar; on iki gün on iki ay olacak ve siz bunun Avrupa standartlarına, AIHM standartlarına uygun olduğunu iddia ediyorsunuz. Yapmayın! Yapmayın! Ama biz döneminde tıpkı sizin gibi bizim bütün etkinliklerimize saldıran o dönemin polislerine, kolluk gücüne de söylüyorduk. "Yaptığınız bütün eylemler gün gelir aynısını, aynı şekilde sizi de bulur. Bütün uygulamaların mağduru da siz olursunuz, olacaksınız." Bütün toplumlarda, sizin benzeri diktatöryel sistem kurmak isteyen ülkelerde en nihayetinde kendileri bu yasalarla yargılanıyorlar. Sizler de tıpkı şu anda bizim için

oluşturduğunuz bu yaşamın içerisinde aslında dönemi gelecek bunun mağdurları da olacaksınız.

Buradan tekrar uyarımızı yapıyoruz, her defasında yaptığımız gibi. Bu yol, yol değil, kırk yıldır aynı yolu deniyorsunuz, kırk yıldır aynı politikaları güdüyorsunuz, vardığınız nokta dönüp tekrar OHAL, vardığınız nokta hâlâ sıkıyönetim anlayışıyla yok etme üzerine, hâlâ inkâr üzerine ama dediğim gibi bu yol, yol değil, bundan vazgeçin.

Ayrıca, Bülent Bey, komik bir şey anlatmıyorum, dinleyin belki siz de ikna olursunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tufan Köse, Çorum Milletvekili.

Buyurun Sayın Köse. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

1 sıra numaralı kanunu görüşeceğiz, yasayı görüşeceğiz. Tabii, gönül isterdi ki 1 sıra numaralı yasa keşke İç Tüzük olsaydı da, İç Tüzük'e uygun bundan sonra bu Meclis, yüce Meclis, Gazi Meclis çalışmalarına devam etseydi. Herhâlde Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekilleri de, grup başkan vekilleri de bu temennime katılacaklardır ama uzun yıllardır yaptıkları gibi yok kanun, yok kanun... Ta, İttihat ve Terakkiden kalan, olmaması gereken bir geleneği Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarı döneminde, maalesef, özellikle de 2007'den sonra yaşıyoruz.

Yine gönül arzu ederdi ki burada hayvan haklarıyla ilgili bir kanunu ilk kanun olarak görüşebilseydik. Kadına karşı şiddetin engellenmesi ya da çocuk istismarına dönük, çocuk istismarının engellenmesi, önlenmesi için bir kanun tasarısını, teklifini görüşebilseydik. Bunların hiçbirisi olmadı. Ne oldu? Uzun zamandır devam eden ve şeklen kaldırılan olağanüstü hâli kanunla birlikte aslında olağan bir yönetim hâline getiren bir kanun teklifini görüşüyoruz. Sözde tabii, bu kanun teklifini grup başkan vekilleri hazırlamış ama tabii, bu kanun teklifi çok öncesinden pişirilmiş ve getirilmiş. Yani şeklen olağanüstü hâli kaldırıyoruz ama olağanüstü hâli bu yasayla kurumsallaştırıyoruz. Ne yazık ki bu Meclis, ne talihsiz bir Meclistir ki ilk kanunu böyle bir kanun.

Değerli arkadaşlarım, şimdi Milliyetçi Hareket Partisinin ve Adalet ve Kalkınma Partisinin yani Cumhuriyet İttifakı'nın hatipleri geliyorlar diyorlar ki: "Ya, 15 Temmuzda öyle bir olay oldu ki tüh kaza yani bizim iki bin yıllık devletimiz yıkılacaktı, gidecekti, işte iç savaşlar çıkacaktı, terör örgütleri hâkim olacaktı, paralel yapı gelmişti." falan filan, böyle herkes acayıp korkuyor. 15 Temmuz gecesi bu Meclise ilk gelen arkadaşlarınızdan birisiyim. 15 Temmuzda burada yaşadığımız o ruhsal durumu tarif etmek mümkün değil, yaşayanlar biliyorlar. İşte Bekir Bozdağ bir tarafta; belki on dakika da benim kolumda gezdi, dönemin Adalet Bakanı mıydı bilmiyorum, Başbakan Yardımcısı mıydı. "Bundan sonra diyaloglar, bundan sonra anlayış, bundan sonra hoşgörü, bundan sonra öyle işler yok, eski işler yok; kol kola, bugün akşam nasıl buradaysak kol kola devam edeceğiz." Tamamı öyle, o şekilde diyaloglar. İsmail Kahraman bizi görünce "Vay! Aslanlarım gelmiş." diye kucaklıyor falan. Demek ki o gün bize ihtiyaçları varmış burada ki öyle bir karşılama falan. Tabii, biz İsmail Kahraman'dan da önce geldik, Bekir Bozdağ'dan da, onu bu arada söyleyeyim. Genel Kurulu anlatıyorum gece bir buçukta, yoksa biz saat on buçuk gibi buradaydık. Arkadaşlar, az evvel de zannediyordum Adalet ve Kalkınma Partisinin grup başkan vekili diyor ki "Ya, biz altı ay da ilan edebilirdik ama üç ay ilan ettik olağanüstü hâli." Lütfet buyurmuşlar, teşekkür ediyoruz size! O gün buradaki konuşmaları izleyediniz, 20 Temmuz günkü konuşmaları da, Naci Bostancı Grup Başkan Vekili herhâlde, yine Bekir Bozdağ zannedersen "Üç ay diyoruz ama üç ay sürmeyecek, bir buçuk ayda çözeceğiz bu işi." Hükümet sözcüsü o dönemde Numan Kurtulmuş, aynı sözler yine "Üç aya bakmayın siz, bir buçuk ay. Üç ay oldu diye üç ay olmayacak bu iş." Ama öyle hoşlarına gitti ki tam iki yıl, üç ay bile sürmeyecek olağanüstü hâl iki yıl sürdü arkadaşlar. Şimdi üç yıllık geçici yetki alıyorlar bakın. Az sonra söyleyeceğim, birçok arkadaşımız da söyledi, bu üç yılın ne kadar süreceği belli değil, üç yıl sonra önümüze ne gelecek o da belli değil, inanın belli değil. Çünkü, bakın, erken seçim de değil, baskın seçimin neden yapıldığı bile belli değil, bizi hangi tehlikeler bekliyor bilmiyoruz gene, hangi tehlikeler bekliyor bilmiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi kanuna girmek istiyorum, fazla sözü de uzatmayacağım. Bakın, bu kanunda ihraçlar olağanüstü hâl döneminden çok daha fazla olacak, öyle görünüyor. Hiç olmazsa orada Bakanlar Kurulunda falan bir yetki vardı, burada tamamen kamu kurumundaki bir kısım görevlilere bu yetki veriliyor ki bu görevliler de Sayın Cumhurbaşkanını ya da Yardımcısını ya da görevlendireceği bakan, gözünün içine baktığında ne dediğini anlatan ve anladığını da olağanüstü bir kararlılıkla yapan görevliler. Çünkü onlara da dokunulmazlık sağlanmış. Kanunu incelediyseniz görmüşsünüzdür. Bu kanunun uygulanmasından dolayı Cumhurbaşkanının yetkilendirdiği başkan yardımcısının ya da ilgili bakanın vereceği soruşturma izniyle soruşturulabiliyor. Böyle de bir dokunulmaz alan yaratılmış. Bunu biliyorsunuzdur.

Tazminat yok, hiçbir şekilde. Yani Anayasa'da sağlanan haklar... Bu, bugünün hakları değil. Bizim Anayasa'mız 82, 61, 24, 1876'ya kadar gidiyor ama. Bu, tabii, yüzlerce yıllık insanlığın birikimi haklar bunlar, tazminat hakları.

İade yok. Yani diyelim ki şaş kaza idare kararı alındı ama gittiği yere iade edilmiyor, istediği yere iade ediyor. Diyelim ki Orta Doğu Teknik Üniversitesindeki bir öğretim üyesini siz alıp başka bir ildeki başka bir fakülteye verebilirsiniz. Yani hukuk devleti, kanun devleti... Zannedersen İbrahim Hoca söyledi, "Ya bırak hukuk devletini, hukuk devleti lüks olur. Kanun devleti bile diyemeyeceğimiz bir noktaya geliyor ülke." diyor. Vallahi ben çok katılıyorum.

Tabii, biz bugünlere nasıl geldik? Bakın, çok hızlı hızlı geçeceğim. Bir kere 14 Temmuz var ya 14 Temmuz. 14 Temmuz dediğimiz, 14 Temmuzun arkası. Kozmik oda aranıyor, kozmik oda. İlker Başbuğ –ben cezaevinde ziyaret etmişim- dedi ki: "Ya vekillerim -bize de tabii biraz sitem ediyor- kozmik odayı ben aratmasaydım bana da Ergenekoncu diyeceklerdi. Sayın Başbakanı aradım. Başbakan 'Sen aç, arat.' dedi." Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanımız şu anda. O da yaşıyor, İlker Başbuğ da yaşıyor.

Bakın, oraya nasıl geldik? Bülent Arınç... "Ya biz Anayasa Mahkemesini de kaldırırız istersek." diyen Bülent Arınç yalandan bir suikast iddiasıyla şikâyetçi oluyor ve bir Fetullahçı... Yani bugünkü FETÖ terör örgütü, o zaman Fetullah Hocaefendi.

O günlerde en çok bu Mecliste kavga, Kamer ağabeyin Fetullah Gülen hakkında söylediği sözlerden çıkıyordu arkadaşlar, hatırlayın. Sonradan döndü iş Cumhurbaşkanına. Eskiden Fetullah Hocaefendi'ydı, sonradan ne olduysa birden FETÖ terör örgütü oldu. Biz bilmiyoruz bu işleri hiçbir yerinde olmadığımız için.

Şimdi, Ergenekon terör örgütü üyesi olmaktan suçlanıyor bir Genelkurmay Başkanı ve memleketimizin en mahrem yerini açıyor. Bakın, öyle geldik biz o günlere hemen birdenbire gelmedik. İşte Bülent Arınç olayı var, İlker Başbuğ olayı var, üniversiteler var, bir dünya o açılımlar var, yargılamalar var. Ahmet Şık, burada zannedersen. Ahmet Şık hem Fetullahçı terör örgütü üyesi olmaktan yargılanıyor bugün zannedersen, ondan evvel de Ergenekoncu olmaktan yargılanıyordu.

Şimdi, geldik 20 Temmuz'a... 15 Temmuzda bir darbe girişimi oldu, onu biz aştık. 20 Temmuzda geldik, 20 Temmuzda bir olağanüstü hâl, 21 Temmuzda ilk olağanüstü hâl karamamesi çıktı. Zannediyordum 12 Ekimde Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, dedi ki: "Ben olağanüstü hâl karamamelerini inceleyemem." Şimdi, arkadaşlar, bakın, 15 Temmuz darbe girişimi, bana göre 20 Temmuz darbe, Meclis eliyle darbe. 12 Ekim, yargı eliyle darbeye destek. Şimdi 16 Temmuzda ya da 17 Temmuzda Anayasa Mahkemesinin bir üyesi ki bir sürü alavere dalavereyle Anayasa Mahkemesi üyesi yapılmış, Alparslan Altan. Alparslan Altan'ın

evini polisler basıyor. Polisler geliyorlar gözaltına almak istiyorlar bunu, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı ve Anayasa Mahkemesinin Başkanı da orada, Zühtü Arslan. Geçen seneki 30 Ağustosta Cumhurbaşkanının karşısında şöyle selam veren Anayasa Mahkemesinin Başkanı. Az evvel hocam dedi ki: "Ya, bu Anayasa Mahkemesi acaba bu işi korkudan mı yapıyor, yoksa yorum farkı mı var?" Amaçsal yorum... Ne alakası var efendim? Sen 17 Temmuz 2016 günü Anayasa Mahkemesinin bir üyesinin evine gidiyorsun polisle, bir başsavcının yönlendirmesiyle. Ve sen orada, Anayasa Mahkemesi Başkanının yanında, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının yanında, onların itirazına rağmen "Siz karışmayın bu işlere." denilerek ve Anayasa Mahkemesi üyelerinin yargılanması sadece ve sadece suçüstü hâlinde olmak üzere gözaltına alınabilir, yakalanabilirken ve yargılanması da Anayasa Mahkemesi tarafından yapılması gerekirken Ankara cumhuriyet başsavcısının talimatıyla gözaltına alıyorsun. Daha 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yok arkadaşlar. O, beş gün sonra çıkıyor. Bakın, o, beş gün sonra çıkıyor. Eğer Anayasa Mahkemesinin siz üyesini daha kanun hükmünde kararnameler çıkmadan bu şekilde gözaltına alırsanız Anayasa Mahkemesi ne der Sayın Hocam? Takdiri size bırakıyorum, bir hocam da burada. Yani geldiğimiz noktalara öyle kolay gelmedik arkadaşlar.

Yine, sayın grup başkan vekili diyor ki, zaman zaman konuşuyor, geçen de başörtüsüne takmıştı, ben de dedim ki: "Ya, yeter artık başörtüsünün nemasını yediğiniz." dedim, biraz kızdı bize, bozuldu. Şimdi, diyor ki: "Bu memlekette hukuk devleti için en çok emeği biz verdik." Bakınız, hızlıca geçiyorum, zamanım çok daralmış. Arkadaşlar, Maliye Bakanına ben dedim ki: "Çorumlu bir hemşehrim var. Bu çocuğun Fetullahçı terör örgütü üyesi olması mümkün değil." "Nereden biliyorsun?" dedi. Anlattım ama burada söylemeyeceğim nereden bildiğimi. On gün sonra bana dedi ki: "Ya bu PKK terör örgütü üyesiymiş." Hâlâ Çorum'da geziyor adam, hiçbir sorun yok, Çorum'da geziyor.

Bir polis, Konya'dan İstanbul'a tayini çıktı, İş Bankası fazla havale ücreti alıyor diye kooperatif havale yerini değiştirmiş, Bank Asyadan havale yapıyor diye görevinden atıldı.

Bakın arkadaşlar, bunun hukuk düzeni, hukuk devleti nerede bunun? Ama Bank Asyayı açanlar burada. Bakın, Fetullahçı terör örgütü diyoruz şu anda, o dönemde o hâkimleri savunan bir kısım eski savcılar, emekli savcılar, televizyonda konuşmacılar buraya geldiler, Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekili oldular. Yani biz bu FETÖ terör örgütünün siyasi ayağını çözmedik. Niye çözmedik? Ben soruyorum, niye çözmedik arkadaşlar? Bunun cevabını Türk milleti versin.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerinde gruplar adına konuşmalar tamamlandı.

Şimdi şahıslar adına konuşmalar var.

Sayın Kemal Bülbül, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bülbül.

Süreniz beş dakika. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle, bugün Antalya'da meydana gelen birkaç acı durumu paylaşmak istiyorum.

Merkezi Burdur olan depremde dolayı Antalya halkına geçmiş olsun diyorum.

Aksu ilçesi Yurtpınar Mahallesi'nde bir orman yangını meydana gelmiş, kontrol altına alınmış.

Finike'de sabah saatlerinde bir plastik fabrikasında işçi Nurettin Aksungur plastik doğrama makinesini temizlemek için makinenin içine girdiği zaman bir başka işçi çalıştırmış ve ne yazık ki Nurettin Aksungur arkadaşımız Hakk'a yürümüştür. Ailesi iş güvenliği olmadığı konusunda haklı olarak şikâyetle bulunmuştur.

Yine, Antalya Organize Sanayi Bölgesinde bir strafır fabrikasında bir yangın çıkmış, birkaç saat öncesine kadar büyük bir yangın olarak devam ediyordu, umarım söndürülmüştür.

Üzerinde konuşulan, görüşme yapılan, düşünce beyan edilen şeyin ne yazık ki tarifi bile mümkün değil. Hükûmet var mı yok mu, Meclis var mı yok mu, devlet var mı yok mu, kurum var mı yok mu; Meclisin özelliği, niteliği, amacı, varlığı, varlık sebebi, vesaire... Ne yazık ki her şeyin tartışma konusu olduğu, her şeyin tarifinin namümkün hâle geldiği bir ortamda hâlâ, güya Türkiye halkı için, güya Türkiye'nin esenliği, Türkiye'nin toplumsal barışı için birtakım çabalar yürütüldüğü, yasalar yapıldığı söyleniyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi sarf edeceğim sözler bu Meclis kürsüsünde ilk defa sarf edilmiş sözler olacak ve tarihî bir vakadan, bir fecaatten söz edeceğim, dikkatle dinlemenizi istirham ediyorum. Ben, bir Alevi yol erkân yürütücüsüyüm. Ağuşan Ocağı'ndan el almış, Hakk'a ve hakikate hizmet eden bir yol hizmetkârıyım. Birkaç gün önce Abdal Musa Dergâhı'na gittim. Bakınız, olağanüstü hâlin Alevi toplumuna yansımalarıyla ilgili örnekler vereyim: Abdal Musa Dergâhı, güvenlik adı altında âdeta kuşatılmış, dergâha giriş çıkış neredeyse imkânsız hâle gelmiş. Sebebini sorduğumuzda "Güvenlik için." deniliyor. Abdal Musa'ya gelen canların, Abdal Musa'ya niyaz için gelen insanların güvenlik diye bir sorunu yok aslında. Evet, güvenlik önlemi alınabilir; gerekli koşullar, gerekli düzen çerçevesinde elbette bir güvenlik önlemi alınabilir; ancak taciz edecek derecede, engelleyecek, korkutacak, bastırarak derecede bir güvenlik önlemi bir güvenlik önlemi değil bir tacizdir.

İkinci, Adalet Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında yapılan bir protokol gereği, din insanları, din adamları, din görevlileri cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin talebine binaen onlarla görüşme yapıyorlar. "Alevi tutuklular talep ediyor, biz dede olarak gidip görüşmüyoruz." Sebep? Diyanet diyor ki: "Alevilik diye bir şey yoktur." Diyanet diyor ki: "Dedelik diye bir kurum yoktur." Ey Diyanet, sen bu yetkiyi nereden aldın? Hakk'ın ve hakikatin temsilcileri Haydar-ı Kerrâr, Sahib-i Zülfikar, Şah-ı Merdan, Şir-i Yezdan, Şah-ı Şehidan Hüseyin'i, Kerbelâ'nın temsilcilerini yok sayma yetkisini kim verdi sana? Bu ne hadsizlik!

Ve en fecisi, bakınız, birkaç gün önce perşembe günü Sarıyer Cemevinde Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevinde ne oluyor? Benim de genel başkanlığını yaptığım cemevine polis baskın yapıyor, 20 kişiyi yere yatırıp ters kelepçe takıyor, spreylere boyalarla duvara yazı yazıyor ve bu da yetmiyor, Hakk'ın ve hakikatin makamına hayâsızca, terbiyesizce, ahlaksızca birisi idrarını yapıyor. Kim soracak bunun hesabını? Orası Hak Muhammed Ali'nin makamıdır, orası Hünkâr Hacı Bektaş-ı Veli'nin makamıdır, orası Pir Sultan'ın, Seyyid Nesimi'nin, Hallac-ı Mansur'un, Ebu Müslim'in makamıdır. Bre kerberos, sen bu yetkiyi nereden aldın? Bu nasıl bir yaklaşım biçimidir? Biz bunu nasıl açıklayacağız? Soruyoruz İstanbul Valisine, güvenlik görevlilerine; sonra amir geliyor diyor ki: "Bu yazıları kapatın."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Yazıları spreylere boyayla silemiyorlar, yağlı boya atıyorlar üzerine ve yağlı boyanın bir kısmı da yere dökülüyor.

BAŞKAN – Süre uzatmıyoruz, ek süre vermiyoruz Sayın Bülbül.

Tamamlayalım lütfen.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Peki.

Şimdi özellikle şunu soruyorum Sayın Başkan: Sözünü ettiğimiz konu süreye tabi bir konu değil, sözünü ettiğimiz konu siyasetten de büyük bir konu. Hakk'ın ve hakikatin davasını söylüyoruz. Bu araştırılmalıdır, bu bulunmalıdır. Biz Sarıyer Emniyet Müdürlüğüne gidip görüşeceğiz, cemevi yetkililerimizle tekrar görüşeceğiz. Affedersiniz, maksadı ifade etmek için bu terimi kullanıyorum yoksa bizim dilimizde böyle bir terim yoktur, bu rezalet ve bu rezaleti yapan kişi ortaya çıkarılmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi şahsı adına Sayın Mahmut Atilla Kaya, İzmir Milletvekili...

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 1 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi için şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, konuşmama başlamadan önce, burada hem AK PARTİ'yi hem bizleri özellikle bu süreçle ilişkin suçlayan çok ağır ithamlar oldu. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: 15 Temmuz sonrasında bu Meclis çatısı altında çok önemli bir birlikteliğe hep birlikte adım atmıştık. Fakat ne olduysa, özellikle ana muhalefet partisinin Yenikapı ruhundan vazgeçerek her zaman olduğu gibi o duruşundan çark edip başka bir yöne, başka bir istikamete doğru kaymasından sonra gerçekleşmiş oldu.

Bizler Milliyetçi Hareket Partisiyle birlikte, özellikle 15 Temmuz sonrasındaki süreçteki o birlik ve beraberlikle, ülkemizin o geniş manada yaşadığı beka mücadelesinde önemli adımlar attık ve atmaya da devam ediyoruz.

Ve yine FETÖ denen bu hain örgütün yaklaşık kırk yıldır devletimizin en ince noktalarına doğru sızmış olduğunu ve AK PARTİ iktidarının da sadece son on altı yıllık dönemde iktidarda bulunduğunu da özellikle ifade etmek istiyorum.

15 Temmuz hain darbe kalkışması, hepinizin bildiği gibi, aziz milletimizin büyük bir feraseti ve onurlu duruşuyla ortadan kaldırılmıştır. Bakın, 250 şehit ve 2.196 gazi vererek bu hain darbe kalkışmasını hep birlikte, vatandaşlarımızla, siyasetçilerimizle, bürokratımızla birlikte ortadan kaldırmış olduk. Ama atlanan önemli bir husus daha var. Bakın, biz bugün sadece Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak FETÖ'yle, FETÖ terör örgütüyle mücadele etmiyoruz; DEAŞ, PKK, PYD, bunlarla da çok ciddi bir şekilde mücadele yoğun bir biçimde devam etmekte.

Tabii ki buradaki örgütlerin hedefi ülkemizin birliği ve beraberliği. Dolayısıyla, biz bu birlik ve beraberliği koruduğumuz sürece bu noktada başarılı olmaya devam edeceğiz. Bakın, sadece Fırat Kalkanı'nda 3 bin DEAŞ'lıyı, Zeytin Dalı Harekâtı'nda 4.600'e yakın PKK ve PYD'liyi etkisiz hâle getirdik. Bu yıl sınırlarımız içinde ve Kuzey Irak'ta yürüttüğümüz operasyonlarda etkisiz hâle getirdiğimiz terörist sayısı 1.400'e yaklaştı. Ben bu vesileyle bütün şehitlerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Anayasa'mızın 120'nci maddesi ile 2935 sayılı Olağanüstü Hâl Kanunu'nun 3'üncü maddesi uyarınca 21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen olağanüstü hâl 19 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla ortadan kalkmış oldu. Mevcut terör örgütüyle bu olağan dönemde de etkin mücadele etmemiz lazım.

Bakın, ben gündüz bir konuşma yapmıştım. Özellikle diğer siyasi partilerimizden de terör ve teröristle mücadeleye etkin gayret gösterildiği söylendi ve bu konuda da destek olunacağı ifade edildi. Ben zaten özellikle komisyon aşamasında... Bu kanuna ilişkin, bir siyasi partiyi anlayabiliyorum, terörle, teröristle arasına mesafe koymuyor, koymama yolunda da devam ediyor...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Kimdir bu parti?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, bütün komisyon boyunca oraya buraya laf attı, geldi burada ne dediğini bilmiyor.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – ...ama diğer siyasi partilerin bu noktada, özellikle terör ve teröristle etkin mücadele sağlamamızı sağlayacak bu yasaya ilişkin tavrı anlaşılır bir noktada değil.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Enis Berberoğlu niçin cezaevinde? Kim şahitti?

BAŞKAN – Arkadaşlar, kesmeyelim sözünü, lütfen.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bu noktada, eğer gündüz yapılan konuşmalarda samimilerse ve baktığımız zaman Fransa'da çıkmış olan kanundan neredeyse daha az yetkiler içeren ve bugün kanunen aslında valilerimizde olan yetkilerin bir kısmını daha da somutlaştıran, hatta özellikle geleceğe dönük daha iyi düzenlemeler içeren bu kanuna destek vermeye davet ediyoruz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Böyle deyip işin içinden kurtulamazsın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Provoke edip durdu bütün komisyon toplantısını. Şimdi gelmiş burada...

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bakın, evet, özellikle bu kanunda, olağanüstü hâle ilgili düzenlemeden sonra olağanüstü hâlin sanki devam ettiği söylendi. Hayır, biz terör ve teröristle bu kanunla etkin mücadeleye devam edeceğimiz bir kanun tasarısını sizlerin önüne getirmiş olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, burada yine özellikle bir siyasi partinin toplantı ve gösteri yürüyüşlerine ilişkin tavrını da... Ki biliyorsunuz, bu kanunla, bu getirdiğimiz yenilikle birlikte artık gece saat 24.00'e kadar, netice itibarıyla, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılmasının önünü açtık.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Lütuf, lütuf... Sanki her şey sizin lütfunuz. Sizin lütfunuz sayesinde yaşıyoruz hatta.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Zaten vardı.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Ki biliyorsunuz olağanüstü hâl dönemi içerisinde Kemal Bey Ankara'dan İstanbul'a kadar seyahat etmişti. Şimdi, çıkardığımız bu yasayla birlikte sadece gündüz değil, sizlere, bakın... (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Engelleseydiniz, bir de onu da engelleseydiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kürsüde bir hatip var, lütfen dinleyelim. Gülümseyenlere bile tahammül edemiyorsunuz ama rahat bırakmıyorsunuz konuşmacıyı. Lütfen, dinleyelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hep onlar konuşacak, onlar bağıracak.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Sayın Başkan, ek süre de almış olacağım herhâlde yani...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok öyle bir şey.

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Saygı duyacaksınız o yürüyüşe!

AYHAN BARUT (Adana) – Ek süre alamazsınız.

BAŞKAN – Hayır, ek süre vermiyorum açmıyorum. Tamamlayalım lütfen Sayın Kaya.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Gerçi bu yürüyüşün bir faydasını da göremedik.

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Saygı duyacaksınız!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sen görme zaten.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – 24 Haziran seçimleri sonrası ortaya çıkan tablo ortada.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz ağladığınızda sizin için de yürürüz belki.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Ki Kemal Bey açısından şu noktada da üzüntü içerisindeyiz. Ankara'dan İstanbul'a kadar yürüyüşe rağmen şu an...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sana ne! Sen kendi işine bak, kendi rahatına bak!

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Kendi işinize bakın!

AYHAN BARUT (Adana) – Genel Başkanın adını ağzına alma!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sana ne kardeşim!

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – İşte bu kanunla birlikte Türkiye...

BAŞKAN – Laf atmayın arkadaşlar, lütfen.

AYHAN BARUT (Adana) – Kendi işine baksın Başkan, kendi işine baksın. Genel Başkanla ne uğraşıyor?

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Hepinizi yürekte saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hepsine aynı şeyi söylediniz mi, daha önce sürdürenlere?

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, doğrudan partimizi hedef alarak, bize dönerek...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onlar da konuştu, biz de konuştuk Sayın Başkan.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Rahatsız olanlar hemen konuşmaya başlıyor, rahatsızlar. Rahatsız oldular çünkü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç ses çıkarmayacağız, hiç konuşmayacağız!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Onlar çıkaracak, biz ses çıkarmayacağız. Var mı öyle bir şey ya!

BAŞKAN – Bir dakika, yavaş yavaş.

Sayın Bilgen, buyurun...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, hatip doğrudan grubumuza dönerek isim anmamakla birlikte partimizi hedef alan ithamlarda bulunmuştur. Sataşmadan dolayı söz istiyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teröristlere sataştı, size değil ki.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Neyse, kimi kastettiyseniz cevabını vereceğiz şimdi.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Git be! Pişkin pişkin konuşmayın oradan!

AYHAN BİLGİN (Kars) – Şimdi söz alınca göreceksiniz terörizmle ilgili ne söyleyeceğimi. Sayın Başkan, sataşma çok açık. Herkes anladı, herkesin takdir edeceği kadar net bir durum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz söz almayalım o zaman Sayın Başkan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – “Muhterem Hoca Efendi” diyordunuz şu kürsüde.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgen. Yeniden sataşmaya sebebiyet vermeyelim.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Tabii, tabii Sayın Başkan.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – “Öfkeli çocuklar”dı, “Gülen Efendi”ydi.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Başkan, ben terörle, teröristle arasına mesafe koymayan bir siyasi partiden bahsettim.

BAŞKAN – Evet, öyle bir siyasi partiden bahsetti, doğru.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yani üzerlerine alınıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bilgen, buyurun.

XII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Şimdi dinleyin, üzerinize alınmayın değerli arkadaşlar. Burada bütçe görüşmeleri yapılırken grubumuz adına gümrüklerle ilgili net rakamlar verdik, dedik ki: Bu Suriye sınırı IŞİD’in kontrolündeyken Türkiye’nin ihracat rakamları çok yüksek. Sonra IŞİD’in kontrolünden çıktığında bu sınırlar ihracat rakamları dibe vuruyor. İhracat ürünlerine bakıyorsunuz, hepsi bomba yapımında kullanılan kimyasal malzemeler ve bu ürünlerin hangi fabrikalarda, hangi şehirde üretildiğine dair somut veriler var.

Değerli arkadaşlar, IŞİD’in ilk çıktığı günlerde bir önceki başbakanın cümlesi var, diyor ki: “Öfkeli çocuklar.” Bakın bu ülkede, Konya’da, Bursa’da, Ankara Gölbaşı’nda, Van’da davul zurna ile Suriye’de İslam devleti kurmak üzere, askere gider gibi törenle giden insanlar var, şimdi çocuklarını arıyorlar. Çocuklar kamplarda değerli arkadaşlar, çocuklar kamplarda, mülteci kamplarında. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – PKK’nın kamplarında kimler var, onlardan bahsedin; PKK’nın kamplarında kimler var?

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen, sessiz olalım, kesmeyelim sözünü.

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Şimdi beni dinleyin değerli arkadaşlar.

Oraya her gün sınırdan geçip savaşıp sonra geri dönenler var. Bunların hepsi sizin yeni müttefikiniz Rusya’nın Birleşmiş Milletlere verdiği raporlarda var, Amerika’yla yapılan baş başa görüşmede var bunların hepsi. İsterseniz özel bir görüşme yapalım, hepsini konuşalım. Var mısınız konuşmaya hepsini? DAESH’le ilişkiler konusunu burada masaya yatıralım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – YPG’yi de masaya yatıralım, PKK’yla ilişkinizi de yatıralım masaya!

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Kim mağdursa, ne yapılmışsa hepsini ortaya koyalım. Var mısınız bir araştırma komisyonu kurulmasına? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – PKK’yı da konuş o zaman, PKK’yı da!

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sakalını uzatıyor, DAESH’li diye çıkartıyorsunuz, kesilince PKK’lı diye çıkartıyorsunuz!

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Ona da varız, ona da varız. Nusra’yla ilgili söylediğiniz sözleri de konuşuruz değerli arkadaşlar, Ahrar uş-Şam’la ilgili de konuşuruz istiyorsanız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sakalını uzatıyorsa DAESH diye çıkarıyorsun, kestiriyorsa YPG olarak çıkarıyorsun. Ama hepsini temizleyeceğiz Allah’ın izniyle.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Kimin terörle ilişkisi varsa, burada komisyon kurulur, her şeyi konuşuruz. Eğer varsanız, komisyon kurulmasını desteklerseniz o zaman birlikte burada her şeyi tartışırız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teröristlerin hepsinin başını ezeceğiz, merak etmeyin!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hem Genel Başkanımızı hem de partimizi...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK’yla ilişkinizi de yatıracağız masaya!

BAŞKAN – Arkadaşlar duyamıyorum gürültünüzden, lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar konuşurken müdahale etmiyorsunuz, sonrasında söylüyorsunuz bunu!

BAŞKAN – Müsaade edin ben karar vereyim onlara.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, hem Genel Başkanımızla hem de partimizle ilgili sataşmada bulunmuştur hatip. Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Hangi sözünüzle?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Genel Başkanla ilgili “Kemal Kılıçdaroğlu’nun düştüğü durum bellidir.” demiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, edep dinlemeyi bilmekle mümkündür. İlk önce dinlemeyi öğrenin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sizin o kocaman cüssenizden korkacak tek bir Cumhuriyet Halk Partili yoktur. Onun için haddinizi bilin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Zorlama istersen!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Üçüncüsü: Tartışmak istiyorsanız göğüs göğüse, tartışma alanları vardı. Burası sözle düello edilecek yerdir, çıkarsın burada sözünü söylersin varsa bir sözün.

Dördüncüsü: Sizin yüzünüz niye hiç kızarmıyor arkadaşlar? Habur Sınır Kapısı’na, oraya masa koyup da...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, Genel Kurula hitap edelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – ...PKK terör örgütü diye adlandırdıklarınızı içeriye alan sizin lideriniz Tayyip Erdoğan ve siz AKP’li milletvekilleri değil misiniz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sizin vekillerde DEAŞ cenazesine gidiyordu.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terörist cenazelerine sizin arkadaşlarınız...

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Dinlemesini öğren.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sizler FETÖ’cü terör örgütleriyle olimpiyatlarda kucak kucağa gelip Fetullah Hoca diye övgüler yağdırıp onun yanına gidince başını örten, onun yanından ayrılınca başını açan milletvekilleri değil misiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Geçin bunları ya, bunlar geçti, bunlar geçti, yeni şeyler söyle yeni.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sizler yüzünüz kızarmadan Türkiye Cumhuriyeti’nin Genelkurmay Başkanını Şemdin Sakık gibi bir teröristin gizli ifadesiyle cezaevine koyan yüzü karanlık insanlar değil misiniz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Değiliz ya, değiliz ya! Hakaret etme!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bu ülke ne FETÖ terör örgütüne ne PKK’ya ne de size hiçbir zaman baş eğmeyecektir, daima gereken cevabı vereceğiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hakaret etmeyeceksin!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Oraya çıkıp konuş, cüssene bakma. Senin gibileri çok gördük biz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, sataşmadan söz alıyorsunuz, başkasına sataşıyorsunuz, sonra o söz alıyor. Yani sataşmaya cevap verilecekse ona cevap verilsin.

Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan. Özellikle AK PARTİ’li vekillerin...

ALİ KEVEN (Yozgat) – Anadolu’da insanlar camiye gitmiyor, camiye...

BAŞKAN – Sayın Özkoç az önce “CHP Grubu hiç laf atmıyor.” dedi ama öyle gözüküyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Atıyorlar işte, bakın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, duymadı arkadaş, bir daha söylüyorum. Grubumuza Sayın Grup Başkan Vekili dönerek “AK PARTİ’nin yüzü kızarmıyor.” dedi, cevap vermek istiyorum Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Doğru söylüyorum, sonuna kadar arkasındayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yeni bir söz hakkı, cevap hakkı doğmasın lütfen.

5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni vekil arkadaşlarımız sakın olsunlar, biz bu filmi çok gördük, on yedi yıldan beri aynı şeyi söylüyorlar, aynı hakareti yapıyorlar ama millet tokadı bir sağdan, bir soldan vuruyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Geldiğimiz yer burası. Şunu gördük bugün: İlk kanun gününde, gördüğünüz gibi, bağırarak çağırarak, AK PARTİ’nin sözünü keserek iş yapmaya çalışıyorlar. Şimdiden ilan ediyorum, beş sene sonra tekrar daha kalabalık geleceğiz inşallah bu anlayışla, bu mantıkla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ders almayan, aynaya bakmayan, aynı şeyleri söyleyen insanların yaptığı şeyin adının ne olduğunu az önce bir vekilimiz söyledi.

Bakın değerli arkadaşlar, IŞİD’le ilgili iddia yüz bin defa söylendi, mahkeme reddetti, Hükûmet reddetti, defaatle konuşuldu. Dünyada IŞİD’le ilgili, bırakın Türkiye’de, en fazla mücadele eden, bedel ödeyen, şehit veren, para aktaran, destek olan, mücadelesini baş tacı yapan AK PARTİ hükûmetleri oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Diyorum ki bu mücadelede El Bab’ta biz vardık, bu mücadelede Afrin’de biz vardık. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Rahat olun arkadaşlar, rahat olun, dinleyelim sakın sakın.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama sizin Genel Başkanınız “Ne işin var orada?” diyordu, “Gitmeyin oraya.” diyordu. Biz IŞİD’le ilgili mücadeleye giderken sizin grubunuz “Ne işin var Afrin’de?” diyordu, “Ne işin var oralarda?” diyordu. O yüzden bir daha diyoruz, çatlasanız da patlasanız da bağırırsanız da çağırırsanız da PKK’yla arasına terör mesafesi koymayanlar, onlar istediği kadar çalışsa da barajı geçemediği için toplantılarda strateji geliştirenler bu toplumdaki bir daha tokat yiyeceklerdir.

Değerli arkadaşlar, bu millet, 81 milyon ne yapıldığını iyi biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, iki partiye cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Devam ediyor, süreniz var, tamamlayın lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Diyorum ki bu millet irfan sahibi, izan sahibi, kimin terörle yan yana yürüdüğünü, kimin terörle mücadele ettiğini çok iyi bildiği için on yedi yılın sonunda yüzde 52’yle “Durmak yok, yola devam.” dedi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece...

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

Bir dakika arkadaşlar, Sayın Özkoç'u duyamıyorum, bir dakika.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum: Ben bir önceki dönemde de milletvekiliydim, şu sıralarda AKP'nin vekilleri oturuyorlardı, yavaş yavaş bu tarafa kaymaya başladılar. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için onlara "Güle güle!" diyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika, arkadaşlar, Sayın Turan'ı da duyalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey'i severim sayarım. Zabıtlara geçsin diye söylüyorum. 550 milletvekili eski sistemde vardı, 600 oldu, hâlâ sıra düzenlemesi yapılmadı, sıra düzenlemesini sekreterlik yaptığı zaman AK PARTİ burada olacak arkadaşlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Artık âşık atışmasına dönüşüyor, yavaş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, Bülent Bey'i çok sayar severim, iyi bir grup başkan vekilidir ama birazcık matematiği zayıfır, muhalefetin sayısı, sıraları bu tarafa yaysanız bile onlardan daha çoktur.

Arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İsterseniz dışarıda devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, uzayacak bir konu değil ama CHP'nin geçen dönem oyu 25'ti, şimdi 22; kimin matematiği iyi kiminki zayıf herkes görsün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, tamam.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Geçen dönem milletvekili sayımız 131'di, şimdi 144.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız. Bu sürenin ilk yarısı sorulara, diğer yarısı da cevaplara ayrılacaktır.

Sayın Özel, buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, aracığınızla Sayın Komisyona aşağıdaki soruları tevcih etmek istiyorum.

Anayasal güvence altında yer alan temel hak ve özgürlükler bu teklifle sınırlandırılmakta mıdır? Getirilen idari tedbirler temel hak ve özgürlüklerin özüne herhangi bir zarar vermekte midir? Yoksa teklif özü itibarıyla temel hak ve özgürlükleri koruyucu mahiyette midir?

OHAL Komisyonu veya mahkeme kararıyla görevine dönenler özlük haklarını alabilecekler midir? Olağanüstü hâl kalktı, iş bu teklifle başta FETÖ ve PKK terör örgütü olmak üzere devletimizin güvenlik güçlerinin terörle mücadelesinde herhangi bir boşluğa yer verilmeyecek şekilde düzenlemeler bu teklifte mevcut mudur?

Son sorum: Teklifin 9'uncu maddesiyle getirilen düzenlemede hangi şartlarda açık yerlerdeki toplantı ve yürüyüşler gece 24.00'e kadar uzatılabilecektir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Merhabalar.

Rahmetli Kamer Genç Fetullahçı terör örgütünü burada anlattığında 335 milletvekiliyle rahmetlinin üzerine saldıranlar, şimdi de Fetullahçı terör örgütünden bahsedildiğinde -290'a düştü- yine saldırmaya başladılar. Yüzde 68'le temsil edilen AKP, şimdi yüzde 48'le temsil ediliyor, yine saldırgan tutumlarına devam ediyorlar. Sormak istiyorum: Hakkâri'ye, Tunceli'ye, Diyarbakır'a kalekollar yaptınız, şimdi de Kızılay'ın meydanına gecekondur, prefabrik karakollar yapıyorsunuz. Eğer OHAL kaldırılmışsa, siz OHAL'e dayanarak bir siyaset yapmıyorsanız, Kızılay'ın göbeğinde tunçtan bir insan hakları heykelini neden zincire vurdunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Bu valiler, bu zincirden, bu heykeli, insan hakları heykelini kurtaracak mı? Bu ayıptan Türkiye'yi ne zaman kurtaracaksınız?

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

Sayın Özdemir dedim, açmadınız galiba.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Evet, benim mikrofonum açıldı ancak ben Sayın Kaya'nın sözünü tamamlamasını bekledim.

BAŞKAN – Sizin sürenizden tabii kullandı.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tabii, mümkündür.

Evet, Sayın Tunç, sanırım, siz cevaplayacaksınız şimdi Komisyon adına, Sayın Köylü yok Komisyon Başkanımız.

BAŞKAN – Öyle görünüyor, evet.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, kanun teklifinin 4'üncü maddesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının önüne geçmek için dosyaların yeniden yargılanmasının önü açılacak ama baktığımız zaman düzenlemenin tümüne gerek Anayasa'mıza gerekse tarafı olduğumuz uluslararası anlaşmalara, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı birçok düzenleme ve yeni hak ihlallerinin yolu açılmayacak mı? Yani AİHM'de bu maddeyle çelişir şekilde yeni ihlaller, yeni mahkemeler açılmayacak mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Sancar...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, biraz önce AK PARTİ Milletvekili Sayın Kaya'nın ikide bir Cumhuriyet Halk Partisini hedef alıp "Yönünüz değişti." söylemini asla kabul etmiyorum Cumhuriyet Halk Partisinin bir milletvekili olarak; bu söylemler çok zıt ve ters söylemlerdir. Diğer açıdan da mütemadiyen 15 Temmuz anan ama 14 Temmuzda ve ondan önceki yıllarda AK PARTİ'li

belediyelerin trilyonlarca para harcayarak Türkçe Olimpiyatlarını yaptıklarında "Gel, ey güzel yüzlü insan." diye, memleketin trilyonlarını sokağa attıklarında, Denizli'de 1 milyon CD yaptırıp sokaktaki herkese dağıttıklarında, sokakta FETÖ'yü tanımayan vatandaşa FETÖ'yü sevdirmeye çalıştıklarında, acaba o günden bugüne döndüklerinde bugün FETÖ'nün yaşattıklarından dolayı yataklarında rahat uyuyabiliyorlar mı? Acaba vicdan muhasebesi yapabiliyorlar mı? Ben bunu merak ediyorum. "Bu ülkede filmi çok defa gördük." diyorlar çünkü yıllardır bu filmi çevirenler sizlersiniz. Bugün de bu FETÖ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) - Bunun cevabını rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Adalet Bakanına soruyorum: 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ terör örgütünün darbe girişimi ardından 20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL'i amacından saptırarak, "OHAL bir anayasal uygulamadır." diyerek AKP'nin amaç ve düşünceleri doğrultusunda otoriter bir rejimin inşasına giriştiniz. OHAL uygulamasında Anayasa değişikliğini gerçekleştirdiniz. "İki aylık" diye başlattığınızı OHAL'i tam iki yıl devam ettirdiniz. Bunlar da yetmedi, 24 Haziranda OHAL altında genel seçimleri gerçekleştirdiniz. Bunlar da yetmedi, üç yıl süreyle OHAL'i olağan hâle getiren bir yasa çıkarmaya çalışıyorsunuz. Bütün imkânlar ve yetkiler elinizde olmasına rağmen bu yasa'yı çıkarmayı neden düşünüyorsunuz? OHAL'i normal hâle getiren bu uygulamalardan ne zaman vazgeçeceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ok, buyurun.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Türk milletini hedef alan FETÖ terör örgütü başta olmak üzere bütün hain terör örgütlerini kınıyoruz. Fakat "terör örgütleriyle mücadele" adı altında Türkiye'de antidemokratik yasalar, büyük bir marifetmiş gibi, gece baskınlarıyla çıkarılmaktadır ve bugün Türk milletinin temsilcisi yüce Meclisimizde vekillerimizin muhatap alacağı bir tane bakan bulunmamaktadır. Hani 16 Nisan referandumunda "güçlü Meclis" "yetkin ve etkin bir Meclis" diyorduk. Meclisteki üye sayısını artırmakla Meclisin güçlü olmasının söz konusu olmadığı işte bugün maalesef acı bir tabloyla karşı karşıya kaldığımızda görülmüştür. Ben buradan Türkiye Cumhuriyeti devletini temsil eden yetkililerin, Meclisin karşısında bakanların cevap vermesi gerektiğine yürekten inanıyorum. Derhâl gerekli tedbirlerin alınmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eronat, buyurun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015-2016 yılları arasında Diyarbakır Sur ilçemizde meydana gelen olaylarda 73 güvenlik görevlimiz şehit olmuştur ve camilerimiz yakılıp yıkılmıştır.

Sur ilçemizdeki olaylar sırasında açılan çukurların HDP'li belediyelerce gönderilen kepçeler ve iş makinaları tarafından teröristlerce açıldığı bilinmektedir.

Ayrıca, 11 Temmuz 2017 tarihinde şehit edilen Eren Bülbül'ün katilinin cenazesine 17 Temmuz tarihinde 2 HDP milletvekili katılmıştır.

Her fırsatta terörist seviciliği yapan HDP milletvekillerini şiddetle kınadığımı belirtir ve bu yasanın gerekliliğine dikkat çekmek isterim.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Merhaba Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından arkadaşlarımız sık sık Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun hazirandaki yürüyüşü OHAL'de yaptığını söylüyor.

OHAL'de yürüyüş yaparken yasalar vardı ama yasaları yırtarak 450 kilometre yüründü; hiç kimsenin yasal statüsü altına sığınarak yapılmadı. Zaten Haziran direnişlerini bilmezsiniz, 15-16 Haziran direnişi de yasaları yırtarak kendi yasalarını yaratarak işçi direnişleriyle anılır.

Ben şunu sormak istiyorum: Komisyon Başkanı dedi ki: "OHAL Komisyonu, süreci incelemeye yetmiyor; dağıtılmalı, yeniden yerine başka bir şey kurulmalı." Bu yasal düzenlemenin içerisinde OHAL mağdurlarının sorununu çözecek herhangi bir düzenleme var mı? Odalara, sendikalara kayyum atama gibi bir yetkiyi valilere veriyor mu vermiyor mu? Veriyorsa buna demokrasi diyor musunuz?

BAŞKAN – Şimdi, cevap kısmına geçiyoruz arkadaşlar.

Komisyon adına Sayın Yılmaz Tunç...

Buyurun Sayın Tunç.

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Özel "Teklifte anayasal özgürlükler kısıtlanıyor mu, sınırlandırılmakta mıdır ve OHAL'de göreve iade edilenlerin hakları bu teklifle düzenlenmiş midir?" diye sordu.

Şimdi teklifle özellikle Anayasa'mızda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması bir tarafa, genişletildiğini görüyoruz teklifin maddelerine baktığımız zaman ve bu özgürlüklerin korunması anlamında da gerekli hassasiyetin teklif hazırlanırken gözetildiğini görmek mümkün. Yapılan kanuni düzenlemeler Anayasa'mızın temel hak ve özgürlükleri dikkate alınarak hazırlanmış, madde gerekçelerine de bakıldığında bu husus anlaşılmaktadır.

OHAL'le göreve iade edilenlerin haklarıyla ilgili olarak da yine teklifte önemli bir düzenleme söz konusu. Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonuna başvurmuş olup da başvurusu kabul edilenler hakkında uygulanacak usul hükümleri teklifte ayrıntılı bir şekilde belirleniyor ve başvurusu kabul edilenlerin mali ve sosyal haklarının da ödeneceğine ilişkin açık bir düzenleme vardır ve bu kişilerin kamuda yeniden görev alabilmelerinin esas ve usulleri de yine teklifte ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Yine Sayın Özel "Hangi şartlarda toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde gece 24.00'e kadar sınırlamalar olabilecek?" diyor. Burada da yine toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasını daha da genişleten bir durum söz konusu. Önceki düzenlemede gece 24.00'e kadar açık alanlarda toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı kullanılamazken, mevcut düzenlememizde, teklifle birlikte artık bu mümkün hâle gelebilecek. Tabii, bunun da özellikle gece saatleri, vatandaşlarımızın istirahat ettiği saatler olması hasebiyle, burada da toplantı ve gösteri yürüyüşünün gece vakti yapılması vatandaşların huzur ve sükunetini gündüz vaktine oranla daha fazla etkileyeceğinden, burada mülki amirlere yetki verilerek, belli hususlarda, özellikle vatandaşın katlanma yükümlülüğünü zorlamaması açısından bazı sınırlamalarla bu mümkün olabilecektir.

Sayın Özdemir'in "Yeni hak ihlallerinin önü açılmayacak mı? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosya sayımızı artırmayacak mı?" şeklinde sorusu vardı. Yeni hak ihlallerinin... Tabii ki vatandaşlarımız haklarının ihlal edildiği, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden kaynaklanan haklarının ihlal edildiği inancındaysa elbette ki bu hak arama yolları sonuna kadar açık. Öncelikle Anayasa Mahkememize bireysel başvuru hakkını kullanmak suretiyle bunu gerçekleştirebilir. Orada da sonuç

alamıyorsa elbette ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidebilir.

Teklif baktığımız zaman -teklifin 4'üncü maddesi- özellikle dostane çözüm yöntemiyle düşürülmüş olan dosyalar var, bunlar bakımından, adil yargılanma hakkı bakımından yeniden yargılama sebebi olarak teklif kabul ediyor ve soruşturma aşamasındaysa da yeniden soruşturmanın açılabilmesini ve bu anlamda vatandaşlarımızın haklarına sonuna kadar kavuşabilmesi imkânını getiren önemli bir düzenleme var.

Diğer sorularda yürütmeye ilgili olan hususlar var. Tabii, sayın milletvekillerimizin Anayasa'mızın değişen maddeleri gereğince, halk oylamasında kabul edilen maddeleri gereğince yürütmeyi ilgilendiren, bakanlarımızı ilgilendiren soruları yazılı olarak bakanlarımıza sorma imkânları da var, bu yolu da kullanabilirler. Bunun dışındaki diğer özellikle teklif metniyle ilgili soruları da cevaplandırdığımızı düşünüyorum Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Subaşı, buyurun.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince en çok cezaya çarptırılan, hak ihlali nedeniyle tazminat ödeyen ülkelerin başında geliyor Türkiye. Acaba bu nasıl izah ediliyor?

İkinci sorum: İYİ PARTİ'nin araştırma önergesi reddedildi. FETÖ'nün siyasi ayağı bütün toplum tarafından merak edilirken, partiler tarafından da sürekli dile getirilip, Hükûmet kanadı da bu konuyla ilgili çok ciddi yasa çıkardığını iddia ederken böylesine önemli bir Meclis araştırmasını neden reddetti?

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, buyurun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin, hem yarın devam edecek görüşmelerde ilave edeceğimiz bir husus var hem de bir şeyi itiraf edeceğim.

15 Temmuzdan sonra oluşan kanun hükmünde kararnameyle yoluya, OHAL'in verdiği yetkiler kullanılırken mağdur olduğuna inandığımız arkadaşlarımızın, 15 Temmuz'a kadar Hükûmeti ağır bir eleştiri, tenkitin altında tutan MHP'nin 15 Temmuzdan sonra Hükûmete verdiği avans dolayısıyla bulduğu siyasi nüfuz ve itibarı mağduriyetleri giderilsin diye ben şöyle kullanmayı tercih ettim, arkadaşlarımız da yeni duyuyorlardı benden: Bize hakkı yendiği için, gadre uğradığı için, bizim de öyle inandığımız için değil, böyle bildiğimiz için mağduriyetine inandığımız arkadaşlarımızın mağduriyetleri giderilsin diye, Milliyetçi Hareket Partisinin Hükûmetle siyasi beraberliğinin avantajlarını haksızlıklar giderilsin diye kullansınlar diye MHP'ye çok adam yönlendirdim. Devamlı Milliyetçi Hareket Partisinin bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sorular tamamlandı süre de doldu...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Soru soruyorum bununla alakalı. Başkan, hemen soruyorum...

BAŞKAN – Cevap için Sayın Tunç, ihtiyaç varsa...

Sayın Ağırlioğlu, bitti yani bir dakika aranıyor.

Cevaplar için bir dakika ilave Sayın Tunç'a...

İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkanım, o grup başkan vekili...

BAŞKAN – Soru-cevapta böyle bir ayrıcalık yok Sayın Ok.

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Subaşı'nın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosyalarımızla ilgili sorduğu soruyla ilgili olarak da... Yani durumun gün geçtikçe daha iyiye gittiğini söylemek mümkün. Özellikle hem Anayasa Mahkememizdeki bireysel başvuru hakkı yolunun tanınması hem de özellikle Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonundaki daha önceden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurular ve Komisyonun kurulması neticesinde bu başvuruların Komisyona iade edilmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de bunu etkili bir iç hukuk yolu olarak kabul etmesi neticesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosya sayısında da çok büyük bir azalma olduğunu söyleyebiliriz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci maddeden başlıyoruz.

1'inci madde üzerinde aynı mahiyette üç önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 Nolu Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran Batman	Abdullah Koç Ağrı	Kemal Peköz Adana
Adnan Selçuk Mızraklı Diyarbakır	Oya Ersoy İstanbul	Ahmet Şık İstanbul
Aynı mahiyetteki ikinci önergenin imza sahipleri: Zeynel Emre İstanbul	Turan Aydoğan İstanbul	Süleyman Bülbül Aydın
Alpay Antmen Mersin		Rafet Zeybek Antalya
Aynı mahiyetteki üçüncü önergenin imza sahipleri: Lütfü Türkkân Kocaeli	Ayhan Erel Aksaray	Hasan Subaşı Antalya
Ahmet Kamil Erozan Bursa		Feridun Bahşi Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talepleri var.

Sayın Ahmet Şık, İstanbul Milletvekili...

Buyurun Sayın Şık. (HDP sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) – Herkese merhaba.

Öncelikle şunu bilin: Kanun teklifinin hukuki dayanaklarına dair içerik tartışmasına girmeyeceğim çünkü tartışmamız gereken, iktidarınızın meşru ve yapmak istediklerinizin hukuki olup olmadığıdır. Sahip oldukları güç ve iktidarı sonsuza kadar ellerinde tutabilecekleri yanılgısıyla yasaları silah, yargıyı da tetikçi hâline getirme çabasına girişmiş ne ilk iktidarsınız ne de son olacaksınız ve önümüze koyduğunuz bu yeni yasa metniyle darbelerin basit bir karikatüründen ibaretsiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bu nasıl bir üslup Sayın Başkan?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Eline verilmiş olan yazıyı okuma bence.

AHMET ŞİK (Devamla) - 12 Eylül cuntası nasıl emir adaletini ürettiyse darbelerin halefi olan sözüm ona demokrasiye geçiş sürecinin hükümetleri de bunu bir fırsata dönüştürmek istediler. Sandılar ki yargının boynuna geçirdikleri ipi ne kadar kısa ve sıkı tutarlarsa hukukun üstünlüğü vaveylası eşliğinde iktidarlara da o kadar güvende olur. Peki, amaç hasıl oldu mu? Hayır, geldikleri gibi gittiler ama geride bıraktıkları miras tıpkı sizlerin bırakacağı gibi kimsenin hatırlamak istemediği korkunç bir yeryüzü cehennemi oldu. Bugüne dek hükmünü sürdüğünüz fiilî yönetim biçiminizi daha da şeritleştirmek, kötülüğünüzün iktidarını arşa değdirmek ve zulmünüzü meşrulaştırmak için darbeye karşı tedbir görünümü altında OHAL ilan etmeniz hiç şaşırtıcı değildi. 251 insanın canına mal olan bir kanlı kalkışmayı "Allah'ın lütfü." diye görmenizin sırrı da burada saklıydı. Darbeye direndiğini iddia edenlerin darbe hukukuna dört elle sarılması bu yüzden trajikomikti ama hem yaşanacak trajediye hem de düşeceğiniz komik durumlara aldırmandan bunu yaptınız. OHAL'i ilan etmekte zaten hiç vakit kaybetmediğiniz gibi iki yıl boyunca bütün lütuflarından yararlanmaya da doymadınız. Şimdi, yarattığınız toplumsal enkazın üzerine bir de tüy dikmenin peşindesiniz. Yurttaşlara karşı kelimenin gerçek anlamıyla bir canavara dönüştürdüğünüz hukuku bu yasal düzenlemeyle kalıcılaştırmak istiyorsunuz. Çünkü artık kirli suç ortaklıklarından menkul rejiminizin derinleşmesi, kökleşmesi ve kurumsallaşabilmesine ihtiyacınız var. Kanlı bir kalkışmaya ve hemen sonrasında yaratılan hukuksuzluklara karşı ilelebet sizin aklınızla düşünelim, sizin dilinizle konuşalım istiyorsunuz çünkü darbeci grupla suç ortaklığınızı ortaya koyacak hakikatin sonsuza kadar sır olarak kalmasını istiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir üslup Sayın Başkan.

AHMET ŞİK (Devamla) - Yağma ve talan üzerine inşa ettiğiniz suç düzeninize yönelik en küçük bir itiraza dahi katlanmak istemiyorsunuz. Aksine davrananları medyanızda hedef gösterip trollerinizle linç ettiriyor, yargınızla da rehin alıyorsunuz. Karşınızda diz çökmeyenlere salmak istediğiniz bu ibret ve korku dalgası yetersiz kaldığında ise sokakları milislerinle dolduruyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bunu sen mi yazdın?

AHMET ŞİK (Devamla) - Devletin sorumlulukları vardır, bireyin ise hakları. Bizde ise devletin her zaman sadece yetkileri oldu. İktidarınızın devletiye birey haklarının gaspçısına dönüştü. Artık ülkemizde evrensel normlarla tanımlı hukuka uygun yaşama hakkına sahip tek bir yurttaş bile yok. Yargıyı elinizde bir sopaya dönüştürüp iktidarınıza yönelik her türlü eleştirinin derdest edilmesini ve siyasal rakiplerinizi tasfiye için kullanıyor ve hukuk cinayetlerinin altına pervasızca imzanızı atıyorsunuz. Kimi zaman da siyasi iktidarınızı besleyen cinayetler, yolsuzluklar, hırsızlıklar ve her türlü çirkinliğiniz ortaya çıkmasını diye yargının iplerini çekip üç maymunu oynatıyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya sen ne biçim konuşuyorsun böyle?

AHMET ŞİK (Devamla) - Örnek mi istiyorsunuz? Seçimin hemen arifesinde Suruç'ta hastane içinde Şenyaşar ailesinin katledilen 3 ferдинin katilleri onca tanıgın, kamera görüntülerinin, ayan beyan delillerin varlığına rağmen korunmadı mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin... Sakin...

AHMET ŞİK (Devamla) – Ailenin hayatta kalan kadın ve çocukları Suruç'u terk etmek zorunda kalırken hiç mi utanmadınız?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vallahi heyecandan gidecek, az kaldı.

AHMET ŞİK (Devamla) – Başta HDP'nin eş başkanları Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş olmak üzere, seçilmişleri sudan gerekçelerle hapishanelere tıkip yok etmeye çalışmıyor musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi sudan gerekçe? Hangi gerekçe?

AHMET ŞİK (Devamla) – Milletvekilleri Enis Berberoğlu ve Leyla Güven'i hapiste tutabilmek için bin takla atmıyor musunuz? Siz daha iyi bilirsiniz, Roboski katliamcılarını cezasızlıktan aldıkları güçle kapalı kapılar ardında yeni katliam planları yapıyor olabilir mi?

Soma'da ve pek çok yerde meydana gelen iş cinayetlerindeki siyasi sorumluluğunuz şaşaalı adalet saraylarınızın koridorlarında örtbas ediliyor mu?

Aladağ, Karaman başta olmak üzere, tarikat ve vakıf yurtlarında kalan parmak kadar çocuklar kurumları yıpratmanın ikiyüzlülüğüne kurban edilmedi mi? Türkiye, artık sadece kâğıt üstünde bir cumhuriyet yani yurttaş güdülmesi, yeri geldiğinde dövülmesi icap eden bir sürü gibi gören, hukukun rafa kaldırıldığı sözde bir cumhuriyet. İktidarınızın Türkiye'sinin yeni hukuku hak kavramının yerini tamamen alaşağı ederek devletin sahip olduğu orantısız yetkilerinin yanında bir de aşkın haklar manzumesini veriyor ve bunu bir kurumsallağa değil, tekil bir şahsiyete sunuyor. Bu şahsiyet, cumhurunun yarısının inanmadığı bir başkan, kendisi de aynı şekilde cumhurunun yarısına inanmıyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kendin barajı geçemedin, destek aldın be!

AHMET ŞİK (Devamla) - Bu yüzden iktidar olarak kendinize tetikçi kıldığınız yargınızla birlikte artık evrensel hukuk normlarına denk düşen yasal sınırlarınıza çekilmelisiniz fakat biliyorum ki bu çağrıya riayet etmeyeceksiniz. O hâlde, en azından ne olduğunuz bir kez daha yüzünüze karşı söylenmeli. İktidar olmanın yarattığı kibrinizi yalan ve cehaletle yoğuruyorsunuz, hakikati söyleyenlere yönelik saldırganlığınızı ise âcizliğinizle besliyorsunuz. Ahlaksızlığınızı, yeterli gelmediğini biliyor olsanız da yüzsüzlükle... (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika... Sözü kestim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bir dakika... Sözü kestim kürsüdeki hatibin.

Böyle şey olamaz, 67'nci maddeye göre... (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı kürsüye yürümeler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Adam gibi konuş! Böyle konuşamazsın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ahlaksız sensin! Haysiyetsiz herif!

BAŞKAN – Hakaret etme imkânı vermiyor bu kürsü kimseye.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Böyle konuşamaz, böyle konuşamaz. "Ahlaksız" olmaz, "Ahlaksız" diyemezsin.

BAŞKAN – Lütfen... Sayın Şık... Bir dakika... Sözüünüzü kestim, mikrofonu kapattım. (AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, bir dakika... Bir dakika... Kimseye hakaret etme imkânı vermiyor bu kürsü ya. Hakaret etme imkânı yok. Böyle şey olamaz, böyle şey olamaz.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

DÖRDÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 22.55
BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP
KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)
-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz. Komisyon yerinde.

XIII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık’a, 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapmış olduğu konuşmasındaki bazı ifadelerinden dolayı İç Tüzük’ün 161’inci maddesi uyarınca iki birleşim için Meclisten geçici çıkarma cezası verilmesi

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık’ın az önceki oturumda sarf etmiş olduğu sözler İç Tüzük’ün 161’inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında olduğundan Meclisten geçici olarak çıkarma cezası gerektirmektedir. Bu nedenle İstanbul Milletvekili Ahmet Şık’a İç Tüzük’ün 163’üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak çıkarma cezası verilmesini teklif edeceğim. İstanbul Milletvekili Ahmet Şık savunma yapabilir yahut başka bir milletvekili onun adına savunma hakkını kullanabilir.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, yani burada, bu kürsüde sürekli birbirimizi ağır eleştiren konuşmalara Meclis her zaman tanıklık etmiştir maalesef. Bugün de Sayın Ahmet Şık konuşmasını yaparken siz de zamanında uyarabilirdiniz, eğer... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika, lütfen... Bir dakika, bir dakika... Sakin olun. Bir dakika arkadaşlar...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bir dakika arkadaşlar, bir dakika...

Hep söyledim, sizin buradaki karışıklıkta da rolünüz çoktur arkadaşım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Benim ne dediğim belli orada, bak orada.

BAŞKAN – Bir dakika... Arkadaşlar, müsaade edin, dinleyelim.

Buyurun Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Siz nasıl yetişmişsiniz gerçekten ya... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Ya, önüne bak ya. Ne biçim konuşuyorsun!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Arkadaşlar...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, düzgün konuş düzgün.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Önüne bak.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Grup başkan vekili konuşuyor ya, grup başkan vekilin yok mu?

FATMA KURTULAN (Mersin) – “Lan” deme bana “Lan düzgün konuş.” demeyin arkadaşlar.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bunun adına ne denir peki şimdi, ben ne diyeyim?

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ama arkadaşlarınız bırakmıyor Sayın Başkan yani eski arkadaşlarınız bırakmıyor.

BAŞKAN – Tamam ama burada 600 kişi var yani bunların her birine cevap yetiştirmek olmaz, bütün arkadaşlara.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ya ama bırakmıyorlar, ifade edemiyorum.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Hakaret edeceksiniz, biz susacağız, değil mi?

BAŞKAN – Siz konuşun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sizi de şöyle eleştirmek istiyoruz: Niye buna tahammül etmiyorsunuz?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Hakaret edemezsin.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Siz de temiz dile davet edebilirsiniz, bir şans verebilirsiniz. Kendisi “Bülent Turan’ın bana söylediklerini ben size söyleyemiyorum.” diyor mesela. Onları da bir yana bırakalım...

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Allah Allah...

BAŞKAN – O ayrı tabii, biz tutanaklara bakıyoruz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Şık şunu söylüyor arkadaşlar, diyor ki: “Ben siyasi etik değerler açısından bunu ifade etmişim, tek tek, hiçbir AKP’li milletvekilinin şahsiyetine, grubuna dönük bir hakaret değildir. Siyaseten yaptığım, siyasi bir eleştiridir.”

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Tabii, üç yüz dava yedin ya, ondan şimdi öyle diyorsun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ahmet Şık’ın savunması böyle arkadaşlar ve bunun şu anki uygun gördüğünüz cezanın...

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Mahkemede savunma için kayda geçiyorsunuz şimdi.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, savunma olarak mı bunları söylüyorsunuz?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ve şu anki oturumdan menedilmesini doğru görmüyoruz. Bunu siyasi etik değerler açısından ısrarla... Kendisinin savunması, vekilimizin savunması bu yönde. Bunun kabulünü arz ediyoruz.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – “Ahlaksızlık” kelimesi etik miydi?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de izin verirsiniz grubumuz adına konuyla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Turan, müzakere yok bu konuda biliyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Müzakere değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – İç Tüzük’e göre ben işlemi tamamlayacağım, ondan sonra konuşulabilir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, sataşmadan dolayı söz istiyorum, şöyle: Az önceki konuşmacı...

BAŞKAN – Ama savunmaya cevap da yok yani savunma özel olarak verilmiş bir imkân. Ben devam edeyim, işlemi tamamlayayım, lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan “Bülent Turan’ın konuşmasından dolayı” diye bir ifadede bulundu, zabitler ortada.

BAŞKAN – Hayır onu ben söyledim, tutanaklara bakıyoruz biz, esas olarak tutanakları alıyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle bir şey yok, kendi kusurunu bize mal edip kapatamaz.

BAŞKAN – Değerli Milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a İç Tüzük'ün 161'inci maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak iki birleşim çıkarma cezası verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın Genel Kuruldan ayrılması gerekiyor.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 1'inci madde üzerinde aynı mahiyette üç önerge vardı, bunlar okunmuştu ve birinci önerge üzerindeki konuşma tamamlanmıştı.

İkinci önerge üzerindeki konuşmacı Sayın Süleyman Bülbül, Aydın Milletvekili.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada, OHAL KHK'leriyle yaratılan hukuksuzluğu, kural tanımazlığı ileri boyuta taşıyacak olan bir düzenlemeyi, "OHAL kalktı." denilmesinin ardından OHAL'i fiilen sürdürecektir olan kanun teklifini görüşüyoruz; ülkeyi on altı yıl boyunca torba yasa mantığıyla yöneten AKP'nin kanun hükmündeki kararnameler rejimine geçişte son hamlesine tanık oluyoruz. 15 Temmuz hain darbe girişimini 20 Temmuzda bir fırsata çevirerek ülkede KHK'ler eliyle köklü değişikliklere giden ve Anayasa'yı fiilî olarak uygulanamaz hâle getiren AKP iktidarı Türkiye genelinde OHAL'i kalıcı hâle getirmeyi planlıyor. Anayasa'yı yine Anayasa'dan aldığı yetkiyle bertaraf eden AKP, öyle görünüyor ki bu teklifle Parlamento'ya verilen yetkileri sınır tanımaksızın, denetime tabi tutulmaksızın yürütmeyi idare eden tek bir kişinin idaresine veriyor.

Üyesi olduğum Adalet Komisyonunda hak ve özgürlükler açısından çok önemli olan bu kanun teklifi için daha çok tartışmamız, konuşmamız, gelecek olan hükümlerin eksikliklerini, yanlışlıklarını çıkarmamız gerekirken AKP'li Komisyon Başkanı ve üyeleri tarafından ülke için önemli olan bu kanun teklifi hızla Komisyondan geçirilmiştir. Teknik olarak iç içe geçmiş, birbirinden alakasız bir dolu kanundaki bazı hükümleri değiştiren bir teklif bu. Tıpkı bir yandan kış lastiği düzenlemesi yapan, diğer yandan eğitimcileri ihraç eden kanun hükmünde kararnameler gibi neyin ne olduğu belli değil.

Teklifin ilk maddesi valilere tanınan yetkilerle ilgili. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesine bir paragraf ekleniyor. Bununla, valiler, on beş günü geçmemek üzere ildeki belirli yerlere giriş ve çıkışı kamu düzeni ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişiler için yasaklayabilecek, belli yerde ve saatlerde kişilerin dolaşmalarını, toplanmalarını, araçların seyirlerini kısıtlayabilecek. Teklifte valilere verilmek istenen yetki, kaldırılan sıkıyönetim komutanlarının kullandığı yetkileri çağırıştırıyor. Kamu düzeninin bozulduğuna ilişkin ciddi belirtiyi belirleyen vali olacak. Kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişileri belirleyecek vali olacak. Tam anlamıyla subjektif, tam anlamıyla keyfî bir belirleme yani burada süper valiler oluşturulmaya çalışılıyor.

Komisyonunda maddeye itiraz ederken örnekler vermiştik ve örnekler verildiği zaman da bazı itirazlarla karşılaştık. O zaman size birkaç somut örnek vermek istiyorum. Çok uzakta değil, buradan birkaç kilometre ötede Yüksel Caddesi'nde 1990'ların başından itibaren duran İnsan Hakları Anıtı etrafı bildiğiniz gibi polis bariyerleriyle bir yılı aşkın süredir kapalı. Neden mi? Çünkü vali öyle istedi, dedi ki: "Heykelin önünde eylem yapılıyor, heykele afiş yapıştırılıyor, görüntü kirliliği oluyor, biz heykeli koruma altına aldık."

Bir örnek de kendi vekil olduğum Aydın'dan vermek istiyorum.

Aydın Valiliği 10 Mart 2018 tarihinden itibaren Aydın'da yapılacak anma, protesto, toplantı, bildiri dağıtma, konser gibi etkinlikleri otuz gün yasakladı. Neden? OHAL nedeniyle. Kendisine verilen yetkileri böyle kullanmayı tercih etti. Aydın Çevre Birliği basın açıklaması için İzmir-Aydın sınırında Selçuk Çamlık'ta jeotermal santrallerinin sağlığa, insan hayatına ve toprağa verdiği zararları anlatmak için basın açıklaması yapmak istedi, İzmir Valiliği de yasakladı. O da neden? OHAL nedeniyle yasaklandı. Yani bu, temel hak ve özgürlükler arasında olan eylem yapma, protesto etme hakkını ortadan kaldırdı. Kafanızın estiği gibi "Heykel kapattım, yol kapattım, izin vermiyorum." dendi. Bu zihniyet yasakçı zihniyettir, kendinden olmayana söz hakkı vermeyen zihniyettir.

Sayın milletvekilleri, kanunlar sınırları belirler, sınırlar bu teklif gibi hükümleriyle insan hak ve özgürlüklerine aykırı olamaz. Muğlak ifadelerle bu memleket aykırı düzenlemelerle idare edilemez. Bu yetkiler erk karşısında birey güvencesizliğini kaide hâline getirmektedir. Bu hükümler 19'uncu maddeye yani Anayasa'nın kişi hürriyeti ve güvenliğine ilişkin 19'uncu maddeye aykırıdır. Ayrıca yerleşme ve seyahat hürriyetini düzenleyen 23'üncü maddeye de aykırıdır. Ayrıca eğitim ve öğretim hakkı ve ödevini düzenleyen 42'nci maddesine de aykırıdır. Bu nedenle biz bu maddeye katılmıyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki diğer önergeyle ilgili konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Olağanüstü hâl bitti." dendikten sonra 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'na 11'inci madde ek kanun teklifinin valileri üç yıl boyunca güçlendirmesi düşünülmüştür. Hem de bazı keyfî kullanılabilecek muğlak ifadelerin olması da ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Teklifin 1'inci maddesine göre valiler kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin olduğu, bulunduğu hâllerde on beş günü geçmemek üzere ildeki belirli yerlere giriş ve çıkışı, kamu düzenini ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişiler için sınırlayabilecek. Yine, belli yerlerde ve saatlerde kişilerin dolaşmalarını, toplanmalarını, araçlarının seyirlerini düzenleyebilecek, kısıtlayabilecek. Bu nasıl veriliyor, neye göre veriliyor? Baktığımız zaman, Anayasa'nın önce 11'inci maddesine aykırılık teşkil ediyor; kanunların Anayasa'ya aykırı olamayacağına dair temel yasamız 11'inci maddeye aykırılık teşkil ediyor. 15'inci maddeye, 13'üncü maddeye ve seyahat hürriyetini düzenleyen 23'üncü maddeye, 29'uncu maddeye hatta 90'inci maddeye aykırılık teşkil ediyor. Ayrıca İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına ve içtihatlarına aykırı olması nedeniyle biz maddenin çekilmesini istiyoruz.

FETÖ'yle ilgili kanunun genel gerekçesine baktığımız zaman FETÖ'yle mücadeleyi esas alan bir gerekçe ortaya konmuş. Ben Adalet Komisyonunda şunu sormuştum: Acaba valilere FETÖ terör örgütüne mensup insanlar gelip de toplantı yapmayı teklif edecekler mi ya da gösteri, yürüyüş, herhangi bir teklifi olur mu, aramızda bunu düşünen var mı? Cevap alamadık çünkü hiçbir FETÖ'cünün böyle bir teklifi gelmeyecektir, bunu hepimiz biliyoruz. Ama bu madde keyfî uygulandığı

zaman -ki uygulanması pek muhtemeldir- yıllar içinde darbelerden geçen sivil toplumumuzun yeni yeni filizlenmeye, palazlanmaya başladığı bir ortamda bütün demokratik refleksleri yeniden bastırma hareketi olarak sivil toplumun üzerine gelinecektir, bunda şüphe yok ve yine muhalefetin gösteri yürüyüşü, toplantısı ve hatta şehirlere giriş çıkışında çok ciddi keyfi uygulamalar yapılacaktır.

Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili, Sözcüsü, Adalet Komisyonunda çok haklı olarak, türban konusunda çok ciddi travma yaşadığını söylediğinde de ben güçlü iradelere, siyasi iradelere, güçlenmiş otoriter eğilimlere yaranma ihtiyacındaki yargı mensuplarının, bürokratların sorunundan bahsetmişim ve onun da Türkiye’de çok çarpıcı bir örnek olduğundan söz etmişim. O arada çıkmış bulundunuz, belki dinleyemediniz bir kısmını. Şunu demek istemişim: 1989 yılında Kenan Evren’in açtığı davaya o zamanki -isim vermek istemiyorum- Anayasa Mahkemesi Başkanı, hiçbir kısıtlama ve yasaklama olmamasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) - ...türban konusunda, metne şerh koymak suretiyle kısıtlayıcı bir ilave yapmıştı. Onun üzerine de Rektör, YÖK Başkanı da yine yaranma ihtiyacından onu yeterli görerek kısıtlama getirdi ve ardından da Yargıtayda, Danıştayda buna benzer kararlar çıkmaya başladı.

BAŞKAN – Sayın Subaşı, teşekkür ederim.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bu, yaranma ihtiyacına çarpıcı bir örnektir ve korkarım, bu yasayla bürokrasinin, yargının yaranma ihtiyacına dönük çalışmaları da keyfi uygulamalar getirecek, toplumda yeni travmalar yaratacağı diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim. Saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Subaşı, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim lütfen.

BAŞKAN – Niçin söz talebi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Subaşı’nın konuşmasına binaen kısa bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı’nın 1 sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapmış olduğu konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Biraz evvel sayın milletvekili ifadesinde, daha doğrusu biz Komisyonunda uzunca bir tartışma yaşadık başörtüsü meselesi yüzünden. Doğrusu “türban” kelimesini ben kendi adıma çok rahatsız edici buluyorum, “başörtüsü” kelimesini tercih ediyoruz. Destekleri için teşekkür ederim. Anlattıkları izahat hakikaten böyledir, doğrudur fakat bu izahattan yola çıkarak, çok haklı bir meseleden yola çıkarak bu kanunla alakalı bunun yanlış bir yorumlamaya sebep olabileceğini ifade etmeyi doğrusu çok haksızca buluyorum. Türkiye’de en temel meseleye dair olan bir yaklaşımı buradan yola çıkarak yani başörtüsüne dair haklı bir kazanımdan yola çıkarak bu kanun maddesiyle alakalı tersinden bir izah getirmeyi doğrusu bu kanunun mantığıyla, ruhuyla örtüşmeyen bir durum olarak görüyorum.

İfade etmek istedim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz buna bir cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Subaşı.

30.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı’nın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yapmış olduğu açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HASAN SUBAŞI (Antalya) - Ben bundan hareket ederek değil, bunu bir örnek olarak vermişim ve Adalet Komisyonunda da bir soru sormuştum: Bu yasanın temelinde FETÖ’yle mücadele olduğuna göre acaba inanan var mı; toplantı, gösteri, yürüyüş için valilere FETÖ’cülerin müracaat edeceğini zanneden var mı? Böyle bir şeyin olmadığını hepimiz düşündüğümüze göre, valiler, bürokrasi böyle yetkileri aldığı zaman muhalefete dönük, sivil topluma dönük kullanma eğilimini bugüne kadar hep gördük. Hatta bir örnek daha vermişim. Bugün muhalefet milletvekilleri misafirhanelerde yer sorunu yaşamaktadır. Aynı şekilde hepimiz bunu yaşamaya başladık. Bundan AK PARTİ’nin ya da Hükûmetin bilgisinin dahi olmadığını biliyorum, ihtimal de vermiyorum. Fakat oradaki çalışanlar “Hükûmet kanadından milletvekilleri gelebilir.” düşüncesiyle gerçekten muhalefet milletvekillerine sorun yaratmaya başladılar.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biz bunu kınadık Sayın Subaşı, biz zaten tepkimizi gösterdik bu konuda.

BAŞKAN – Neyse 1’inci maddeyle ilgili mesele kapandı zaten, 1’inci maddeyi oyladık kabul edildi.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 1) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 2’nci maddeyle ihdas edilen 56/A maddesi üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır. İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, önermeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifinin 2 nci maddesinin 56/A maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran
Batman

Oya Ersoy
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Zeynel Emre
İstanbul

Rafet Zeybek

Erkan Baş
İstanbul

Rıdvan Turan
Mersin

Turan Aydoğan
İstanbul

Alpay Antmen

Ayhan Bilgen
Kars

Süleyman Bülbül
Aydın

Antalya

Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde söz talepleri var.

Sayın Oya Ersoy, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulumuzu selamlıyorum.

Öncelikle teklif, bir bütün olarak insan hak ve özgürlüklerine ve demokratik bir toplumun gereklerine yönelmiş başka bir ağır saldırıdır. Bu yasa teklifi halkın korkan, ülke halkını kendi varlığı için temel tehdit olarak gören bir iktidarın korkularının ürünüdür. Siz eğer kendi politik hattınıza, kendi politikalarınıza güvenmiyorsanız, hiçbir eleştiriye tahammül etmezsiniz ve korkarsınız. Eğer kendi düşüncelerinize inanmıyorsanız doğruluğuna, kendiniz gibi düşünmeyen herkesin düşüncesini bastırmaya çalışırsınız; basını ele geçirirsiniz, havuz medyası kurarsınız ve istersiniz ki kendi sesiniz dışında hiçbir ses hiç kimse tarafından duyulmasın.

Maalesef, biraz önce, sevgili milletvekilimiz, İstanbul Milletvekilimiz Ahmet Şık'ın başına gelen, bugün burada birlikte yaşadığımız olay da bunun açık bir göstergesidir, kendi adıma protesto ediyorum.

Eğer siz halktan korkmuyorsanız politikalarınızın tamamen arkasında durmayı bilirsiniz ama belli ki korkuyorsunuz ve baskıyla ve zorla halkı yönetmeye çalışıyorsunuz. Belli ki izlediğiniz neoliberal politikalar ve bunun sonucundaki ekonomik krizin yükünü yoksulların, halkın, işsizlerin, işçilerin sırtına yüklemeye niyetlisiniz önümüzdeki dönem. Ve istiyorsunuz ki biz her şeyi yapalım ve karşımızda en küçük bir ses olmasın. Yani diyorsunuz ki daha fazla üretim, daha fazla kâr, daha hızlı üretim için Soma'da 301 işçi katledilsin göz göre göre ama o işçilerin anneleri adalet talebiyle Ankara'ya gelsin. İstiyorsunuz ki kentleri yağmalayalım, doğayı talan edelim ve sadece belli bir kesimin, sermayenin cebi dolsun bu açıdan, işçileri sonuna kadar güvencesiz ve taşeron, bir köle emeğiyle sömürelim ama karşısında hiçbir kimsenin sesi çıkmaması çünkü biliyorsunuz ki bu politikaları bu halk kabul etmiyor ve baskıyla, zorla yani OHAL'de ne yaşıdıysak, işçi grevleri nasıl yasaklandıysa, her türlü hak arayanın karşısında nasıl polis barikatı ve copuyla karşısında durduysanız, sesini kesmeye çalıştıysanız artık bu rejim hâline gelsin yani OHAL bundan sonra rejimin adıdır arkadaşlar. Biz diyoruz ki: Demokrasi, istediğiniz durakta ineyeceğiniz bir tramvay değildir. Ülkenin OHAL'e değil, eşitliğe, özgürlüğe, demokrasiye ve barışa ihtiyacı vardır.

Bu maddeyle hiçbir mahkeme kararı olmaksızın askerlerin üst, eşya, araç aramasında yetkili idareye yetkilerin bütünüyle verilmesi söz konusu. Anayasa'nın başlangıç kısmında yer verilen kuvvetler ayrılığı ilkesinin açıkça ihlali olduğunu hepimiz biliyoruz. Yine bu düzenleme Anayasa'nın özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20'nci maddesi ile temel hak ve hürriyetleri düzenleyen 13'üncü maddesine de aykırılık teşkil etmektedir. Sadece iç hukuktaki yasal düzenlemeler değil, aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özel hayatın korunmasını düzenleyen 8'inci maddesine yani "Herkes özel ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir." düzenlemesine de açıkça aykırıdır.

Bu düzenleme sıkı yönetim uygulamalarında gördüğümüz düzenlemelerin aynısıdır. Sadece yetki verdikleriniz saraydan alacakları talimata göre değil, bütün bu keyfi yetkileri birilerine yaranmak için özel olarak kullanacaktır ve biz bu yasanın bu nedenle geri çekilmesini talep ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeyle ilgili Sayın Turan Aydoğan, İstanbul Milletvekili...

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, efendim, son dönemin en zor kanunlarını görüşüyoruz demem gerekiyor galiba çünkü bu kanunlar transformasyon kanunları, dönüşüm kanunları; farklılaşan, ideolojik olarak farklılaşan Türkiye'nin kanunları; monark bir yapının kanunları. Nereden çıkarıyorum bunları? Erkek ayrılığını sona erdiren bir yapı bu. Yasamanın birçok yetkisini yürütmenin eline teslim ediyoruz bu kanunlarla beraber. Aynı zamanda, Anayasa'nın vazgeçilmez birçok maddesini ihlal ederek bu kanunları hayata sokmaya çalışıyoruz. O kadar çok ki sırayla saymaya kalkarsam çok vakit alacak. 2, 10, 12, 13, 19, 20, 34, 36, 38, 40, 74, 125, 159; ne ararsanız var. Öyle ilginç şeyler yapıyoruz ki hukukçu kimliklerimizin burada biraz sarsılması gerekiyor. Nasıl ilginç şeyler yapıyoruz? Anayasa'nın 125'inci maddesinin son fıkrasında ve 40'inci maddesinin son fıkrasında açıkça idarenin zarara uğrattığı kişilerin bu zararı tazmini isteme hakları net olarak ortaya koyulmuşken bu kanunlarla beraber diyoruz ki: "Affedersin" demek zorunda kalacağımız insanları görevlerine iade ederiz, özellikle ilgili haklarını öderiz ama tazminat ödemeyiz." Bu hakkı nereden kendinizde görüyorsunuz? Manevi olarak paramparça olmuş insanlar söz konusu olursa, onların manevi yanını nasıl tatmin etmeyi düşünüyorsunuz? Her türlü zarardan arı yeni bir dünya mı yarattınız?

Yine, bu maddelerle beraber öyle şeyler geçiriyoruz ki insanın tüyleri ürperiyor, gerçekten tüyleri ürperiyor. Gözaltı süreleriyle ilgili düzenleme yapıyoruz. Buraya çıkıyoruz "dört gün" diyoruz, sıradan bir işten bahseder gibi "dört artı dört gün" diyoruz. Ama aynı kanunun içerisine başka şeyler koyuyoruz, diyoruz ki: Aynı soruşturmadan kaynaklı bir kez alırsan bırakır cumhuriyet savcısı ama sonra ihtiyaç duyarsa aynı sebepten tekrar alır. CMK'nin ilgili hükmünü açıkça yok sayıyoruz, yeni bir düzenleme yapıyoruz. Ortaya öyle bir tablo çıkıyor ki "dört artı dört artı dört çarpı iki." Yani Kenan Evren'i aratacak işler yapıyoruz.

Aynı kanun içerisinde ne yapıyoruz? Diyoruz ki: Müdafî olmasa da insanların tutukluluğunu inceleyebiliriz. Müdafîye ne gerek var ya? "Şüpheli" ya da "müdafî" demek, ikisinden biri demek. Otuz günde bir dosya üzerinden inceleyebiliriz diyoruz, doksan gün de bir de hâkim karşısına çıkarırız diyoruz. Kenan Evren'e rahmet okutuyor, rahmet. Yapmayın. Öyle özgürlükler kolay kazanılmış şeyler değildir. İnsanlık tarihi bu özgürlükleri hayata geçirmek için çok bedeller ödemiştir. Öyle ilkel bir duruma geliriz ki, bu monark yapı bizi öyle yare taşır ki yarın bizler bile hakkımızı arayamaz hâle geliriz.

Ayrıca, Anayasa'nın bir koruma alanı vardır, temel hak ve özgürlüklerle ilgili bir çekirdek alanı vardır, oraya giremezsiniz. Bu kanunların tamamıyla girdiniz, darmadağın ettiniz. İki, yasama organına karşı da korunması gerekir bu temel hak ve özgürlüklerin. İç koruma dediğimiz bir alan vardır. İşte o iç koruma alanını da yok ediyorsunuz. Anayasa'ya aykırı bir dünya iş yapıyorsunuz, anayasal koruma dediğimiz yani yasama organına karşı korunma dediğimiz olayı da altüst ediyorsunuz.

Öyle ilginç şeyler yapıyorsunuz ki... HSK varken bu kanunda, 159'uncu madde varken Yargıtay üyelerini, şunları bunları kendi iç yapılanmaları içerisinde görevden el çektirecek düzenlemeler yaptırıyorsunuz, diyorsunuz ki: "İltisakı tespit edilirse görevden geçici olarak alınır." Ya, koca bir Anayasa hükmü var, orada bir HSK var, münhasıran HSK'ye tanınmış yetkiler var. Gerçi onu daha önce de yok saydınız. Orada olmayan bakan yardımcısını HSK üyesi yapmaya kalktınız Cumhurbaşkanı Kararnamesiyle.

Ama ben dost olarak söylüyorum: Allah izin verirse bu Meclisin altında beş yılı beraber geçireceğiz. Birbirimizle dostluk yapmamız gerekiyor. Dost acı uyarır. Yapmayın. Daha sonra geri dönemeyiz. İnsan haklarını bu kadar ayaklar altına almayın. Gelin, vazgeçin diyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan madde 56/A'nın birinci paragrafında yer alan "gecikmesinde sakınca bulunan hallerde" ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhuriyet savcısının yazılı emri ve 24 saat içinde Sulh Ceza hâkimine onaylatmak kaydıyla" ibaresinin eklenmesini "askeri birlik komutanının veya askeri kurum amirinin ya da hukuk hizmetleri başkanı veya birim amirinin yazılı emri üzerine" ibaresinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Hasan Subaşı
Antalya

Ayhan Erel
Aksaray
Feridun Bahşi
Antalya

Ahmet Kamil Erozan
Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Sayın Feridun Bahşi, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) - Sayın milletvekilleri, saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 2'nci maddesiyle 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası'nın 56'ncı maddesine eklenen 56/A maddesiyle gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde askeri birlik komutanlarına önleme araması emri verilebilmesi yetkisi tanınmaktadır.

Öncelikle biz eklenen bu maddeye karşıyız. Böyle bir düzenleme yapılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Ancak bu madde geçecekse de bu çerçevede geçmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teklifte sulh ceza hâkiminin önleme arama kararı vermesi hükmünden hemen sonra cumhuriyet savcısı atlanarak askerî birlik komutanlarına yetki verilmesi kanun yapma tekniğine tamamen aykırıdır. Kaldı ki Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 116 ve 119'uncu maddeleri önleme araması kararlarının ne şekilde yapılacağını ayrıntılı olarak düzenlemiştir. Hatta 119'uncu maddenin beşinci fıkrasında askerî mahallerde yapılacak önleme aramalarına özel bir önem atfetmiş ve cumhuriyet savcısının bizzat katılımını şart koşmuştur. Özel kanun hükümleri, aynı konuda düzenleme yapılmışsa genel kanun hükümlerine aykırı olamaz. Bu maddeyle ilgili değişiklik önerimiz "...sulh ceza hâkimi veya bu sebeplerle gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının..." şeklinde olması ve bu maddenin son cümlesi olmak üzere "Cumhuriyet savcısı tarafından verilen yazılı emir yirmi dört saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulur." şeklinde düzeltilmesidir.

Benim konuşmam bu kadardır.

Teşekkür ederim efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bahşi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, 2'nci maddeyle ihdas edilen 56/A maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmemiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 2'nci maddeyle ihdas edilen 56/B maddesi üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle ihdas edilen 56/B maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre
İstanbul
Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul

Alpay Antmen
Mersin
Rafet Zeybek
Antalya

Süleyman Bülbül
Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talebi Sayın Alpay Antmen, Mersin Milletvekili...

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 56/B'yle ilgili olarak konuya girersek bu hükme göre askerî yerlere kim girecek olursa olsun, asker kişiler de dâhil x-ray cihazından geçmek zorunda. Eğer buradaki hassas kapıda sinyal verilirse elle aranacak. Elle aranmayı kabul etmiyorsa girmeyecek. Düşünebiliyor musunuz, kapıda duran bir er ya da erbaş albayını, generalini, binbaşısını arayacak? Biz bunun ordumuz için uygunsuz görüntülere yol açacağını düşünüyoruz ve bu nedenle önergenin geri çekilmesini oylarınıza sunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, sorun sadece duyarlı kapıdan geçişi veya elle aramayı içermiyor, OHAL'in bittiği bugünlerde aslında OHAL'in uzatılıp uzatılmayacağını, kalıcı hâle getirilip getirilmediğini konuşuyoruz. Halk yoksulluk içinde. Eğitimde sonuncu bir ülke yarattık. İşçi perişan. Çiftçi mahvolmuş durumda. Siz milletin hâlini konuşacağınıza OHAL'i üç yıl daha uzatmanın derdindesiniz.

Askerî darbe olacak vehmiyle ülkeye sürekli ayar verdiniz. Şimdi de durmadan "Ne istediler de vermedik?" dediğiniz alçak, hain, onursuz FETÖ örgütünü öne sürerek ömrü FETÖ'yle mücadeleyle geçmiş bütün muhalifleri ihraç ediyor, işsiz bırakıyor ya da tutukluyorsunuz.

Olağanüstü hâle birlikte laiklik, eşitlik, insan hakları, demokrasi, özgürlük ve hukukun üstünlüğü rafa kaldırıldı. Şu anda beş dakika ötenizde bulunan insan hakları heykeli tam dört yüz yirmi dört gündür tutuklu. Acaba tahliye kararı ne zaman verilecek?

20 Temmuz OHAL darbesi sonrası 129.410 kişi kamudan ihraç edildi. 12 Eylül askerî darbesinden sonra hakkında işlem yapılan öğretmen sayısı 3.854 iken bu rakam OHAL rejiminde 61 bini aştı. OHAL rejiminde görevden alınan subay, astsubay sayısı 7.267 iken 12 Eylül sonrası bu sayı 2 bindi. 5.705 akademisyen OHAL sonrası ihraç edildi. OHAL sonrası 4.500 hâkim, savcı, 12 Eylül sonrasında ise sadece 47 hâkim, savcı görevden alındı. OHAL süresince 209, 12 Eylül darbesi sonrası ise 31 gazeteci tutuklandı yani sayın milletvekilleri, OHAL'le 12 Eylül rejimine rahmet okuttuk.

Peki, sizin, asgari ücretlinin evine inen darbeden haberiniz var mı? İnsanları hapse attığınız yetmedi, bu kez de eve hapsediyoruz çünkü adım atsa para harcayacak ama insanlarda para yok. "Tank seslerini susturduk." diye övünüyoruz fakat artık "tak tak" sesleri duyuluyor çünkü herkesin artık canına tak etti.

Değerli milletvekilleri, Dünya Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye 113 ülke arasında 101'inci sırada. Türkiye "Hükûmetin Şeffaflığı" kategorisinde 113 ülke içinde 93'üncü sıraya geriledi. Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye 180

ülke arasında 155'inci sırada. Bu arada, yarın Dünya Gazeteciler Günü, hangi yüzle kutlayacağız, onu da düşünmek lazım.

"Biz ülkeyi nasıl bu hâle getirdik?" diye tartışacağınıza OHAL'i üç yıl daha uzatmak peşindesiniz. Değerli milletvekilleri, bu teklifle OHAL üç yıl uzatılıyor. Üç aylık dönemler hâlinde 7 kez uzatılan OHAL'i kanunla üç yıl uzatacağız. Bu teklifte öyle maddeler var ki OHAL'i aratır hâle getiriyoruz. İhraçlar ve kayyumlar üç yıl daha sürdürülmek isteniyor. Anayasa'ya ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırı şekilde gözaltı süreleri belirlenmiş olacağız. Valilere, yurttaşları ilden çıkarma ve o ile sokmama hakkını vereceğiz. Önceden, doğru söyleyeni dokuz köyden kovuyorlardı, kusura bakmayın, şimdi 9 vilayetten kovacaklar.

Bir yıldan fazlaca bir süre önce kurulan ve haksızlığınıza zırr yaptığınız OHAL İnceleme Komisyonuna 110.084 kişi başvurdu. Kaç kişi işe döndü? 1.560. On binlerce mağduriyet var ama inceleyen yok. OHAL Komisyonuna başvuranlar illa birilerinin damadı mı olmalı?

Gelin, biz bu işten vazgeçelim. Gelin, Türkiye'de demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü hep birlikte el ele inşa edelim, biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak size destek verelim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyle ihdas edilen 56/B maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Acar Başaran

Abdullah Coç

Kemal Peköz

Batman

Ağrı

Adana

Adnan Selçuk Mızraklı

Oya Ersoy

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Adnan Selçuk Mızraklı, Diyarbakır Milletvekili...

Buyurun Sayın Mızraklı. (HDP sıralarından alkışlar)

ADNAN SELÇUK MIZRAKLI (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken, perşembenin gelişi çarşambadan belli olur diye bir laf vardır halk arasında, ben tersine çevireceğim, çarşambanın gelişini tarif ederken bir hafta dolanarak belli olan bir sürecin geçmişte var olduğuna işaret etmek istiyorum.

Şimdi, bütün bu yasaların bugün önümüze gelmesine sebep olan durum yani OHAL'in kaldırıldığı ama yerine OHAL'i daha da güçlendiren, âdeta her ildeki valiyi bir sıkıyönetim valisine dönüştüren, olağanüstü yetkilerle donatan... Hatta mümkünse büyükşehirlerde orgeneral elbisesi de giydirelim, üzerlerinde askerî elbise olsun, daha küçük şehirlerde tümgeneral elbisesi giydirin ama sıkıyönetimde... Yani "1402 sayılı Yasa'yı kaldırıyoruz." deyip de sıkıyönetim komutanlarına tanınmış yetkileri âdeta eğer sivil valilere tanırsanız sonuç değişmiyor.

İlgili madde, 1402'nin kaldırılması. Normalde hepimizin burada ayakta alkışlayarak sevinmemiz gereken, işte kaldırılıyor diyebileceğimiz bir madde. Zaten bu madde geçmişteki birtakım yasal düzenlemelerle kadük kalmış bir maddeydi, bunu hepimiz biliyoruz ama ne oldu? 2015'ten itibaren, nisan ayı itibarıyla -İbrahim Kaboğlu Hocam daha iyi bilir, Mithat Sancar Hocam, hukukçu arkadaşlarımız çok daha iyi bilirler- esasında bir tür OHAL durumu var. OHAL gitti ama şimdiki bu hâlimizi görüyoruz. Bu hâlimizde esasında bir iyileşmeye işaret eden durum var mı? Bu konuda arka arkaya bir sürü şeyleri söyleyebiliriz.

Peki, bu durumu ortaya çıkaran sürecin arka planına baktığımız zaman, geçmişte neler yaşandı? Hep beraber hatırlamaya çalışalım. Ben küçük küçük notlar aldım. Günün birinde bir baktık ki, işte, sınav yolsuzlukları dile getirildi, ÖSYM Başkanı çıktı, dedi ki: "Sınavlarda yolsuzluk yoktur." Ama vardı, birileri o sınavlarda birtakım düzenlemeler yaparak birilerini yerleştiriyorlardı ve bunu da birçoğu biliyordu. Veya MİT Başkanı krizi yaşandı. O kriz yaşandığında bizim gibi sokaktaki insanların belki bilgisi yoktu ama içinizden birçoğu biliyordu. Veya o dönemin Başbakanı Sayın Tayyip Erdoğan'ın odasından böcekler çıktığında kim koymuştu? Devam edeyim; dershaneler krizi, 17-25 Aralık süreci. Yani, ondan önce diyelim ki yan yana duran, iç içe olanlar saç başa olmaya başladılar ve arkasından talihsiz 15 Temmuz süreci yaşandı.

Şimdi, bu noktada oturup vicdan, merhamet, adalet üzerinden -hani her Müslüman her inançlı insan der ya her söylediğiniz söz, her eyleminiz hak ve adalet üzerine olsun diye- bir daha düşünelim. Ya, bunun arkasında bizim biriktirdiğimiz günahlar neydi diye herkesin sorması gerekiyor. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, şimdi bu noktada bu madde itibarıyla söylüyorum, yani 1402 kaldırılıyor mu? Aksine, çok daha ağır bir biçimi ama siz generalin üzerindeki asker elbisesini çıkartsanız, sivil giydirderseniz sonuç değişmiyor. İçerik olarak baktığınız zaman, ta İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 13'üncü maddesine baktığınız zaman orada aynen şunu söylüyor, diyor ki yüz elli yıl önce: "Herkes kendi memleketi de dâhil herhangi bir memleketi terk etme ve memleketine dönme hakkını haizdir." İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, 1870'li yıllar. Şimdi, oradan bugüne biz gelmişiz bugün bu meseleleri konuşuyoruz. Şimdi, o zaman herkesin elini vicdanına koyarak bu çerçevede gerçekten eğer bu süreç daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük diyorsa evet, ondan yana olmak gerekir ama hepimizin de içten içe, sizlerin de bildiğini düşündüğüm bu maddelerin toplamı esasında bu ülkedeki bu eşitsizlikleri, bu haksızlıkları daha da derinleştirecektir, bu valiler İçişleri Bakanının, İçişleri Bakanı da tek adamın emrine olacaktır. Daha eşitsiz günler geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN SELÇUK MIZRAKLI (Devamlı) - Ben son olarak "Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste." ve "Mağrur olma padişahım, senden büyük Allah var." diyerek sözlerimi bitiriyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesindeki "yürürlükten" ifadesinin "uygulamadan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

İstanbul

İstanbul

Aydın

Rafet Zeybek

Alpay Antmen

Antalya

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak üzere Sayın Rafet Zeybek, Antalya Milletvekili...

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 6771 sayılı Kanun'la Türkiye Cumhuriyeti Anayasası değiştirilerek sıkıyönetim uygulaması kaldırıldı. Yine, olağanüstü hâl 19 Temmuz tarihi itibarıyla ortadan kalktı. Ancak görüşülmekte olan kanun teklifinde sıkıyönetimi ve olağanüstü hâli aratmayacak düzenlemeler mevcuttur. Bu kanun teklifinin genel gerekçesinde olağanüstü hâlin terör nedeniyle olağanlaştırıldığı, bir kısım maddeleriyle kalıcı hâle getirildiği, bir kısım maddeleriyle üç yıl süreyle uzatıldığı açık olarak görülmektedir değerli arkadaşlar.

Terörle etkin ve kalıcı mücadeleyi elbette destekliyoruz ancak bu düzenleme, hukuk devleti yerine otoriter devlet düzeni öngörmektedir. Demokrasiyi, hukuk devletini, adaleti, insan haklarını ve özgürlükleri yok ederek darbeleri de önleyemezsiniz, terörü de bitiremezsiniz. Oysa bize daha çok demokrasi, daha çok hukuk, daha çok insan hakları gerekmektedir. Hepimiz biliyoruz ki OHAL döneminde binlerce kişi mağdur edildi, masumiyet karinesi yok sayılarak insanlar gözaltına alındı, tutuklandı ya da işten çıkartıldı. Anlaşıyor ki bu kanun teklifiyle haksız gözaltılar, haksız tutuklamalar ve haksız işten çıkarmalar devam edecektir. Suçlular elbette cezalandırılacaktır ancak devlet vatandaşını potansiyel bir suçlu olarak göremez değerli arkadaşlarım.

Bu teklif edilen düzenleme hem kişilerin hak ve özgürlüklerini hem adil yargılama ve savunma hakkını yok etmektedir. Kanun teklifinde öngörülen birçok madde demokrasiye, hukuk devletine, insan hak ve özgürlüklerine, Anayasa'ya, yasalarımıza, evrensel hukuk ilkelerine ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Değerli arkadaşlarım, çok açık olan birkaç tane aykırılıktan söz etmek istiyorum. Gözaltı sürelerinin uzatılıyor olması, Anayasa'mızın 19'uncu maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Ben uzunca bir süre cumhuriyet savcılığı yapma fırsatı bulmuş ve Anayasa'nın bu 19'uncu maddesini uygulamış... 2001 yılında yapılan değişikliklerle Anayasa'mıza girmiş olan gözaltı sürelerinin uzatılmasının imkânı yoktur. Kırk sekiz saat ve toplu suçlarda dört günü asla uzatamazsınız. Onun tek istisnası: Olağanüstü hâl ve savaş hâlinde uzatabilirsiniz. Değerli arkadaşlarım, oradaki "Hâkim kararı olmadan kişi hürriyetinden yoksun kılınamaz." ibaresi farklı yorumlanmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Devamla) - Onun uygulamadaki şekli şudur: Toplu suçlarda dört gün sonunda kişiler hâkim önüne çıkarılır, eğer hâkim tutuklama kararı verirse hürriyetinden yoksun kılınır, hâkim kararıyla yoksun kılınır. Eğer serbest bırakılırsa tekrar gözaltına alınmaz. O cümlelerin anlamı budur.

Anayasa'nın 19'uncu maddesinin beşinci fıkrasının...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bir dakika...

...son cümlesinde: "Bu süreler olağanüstü hâl ve savaş hâllerinde uzatılabilir." demesinden, başka hiçbir şartta uzatılamayacak anlamı çıkar değerli arkadaşlarım. Ben umuyorum ki bu yasa teklifi bu hâliyle Genel Kurulda kabul görmez.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1 sıra sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 4'üncü maddesindeki "başvuru hakkında" ifadesinin "başvuruya ilişkin" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

İstanbul

Turan Aydoğan

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Süleyman Bülbül

Aydın

Rafet Zeybek

Antalya

Sibel Özdemir

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzere söz isteyen Sayın Sibel Özdemir, İstanbul Milletvekili...

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 1 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, üzerine söz aldığım kanun teklifinin 4'üncü maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 53'üncü maddesinde değişiklikler yapılmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının önüne geçmek amacıyla yapılan düzenlemeyle dostane çözüm veya tek taraflı deklarasyonla sonlandırılan dosyalarda yeniden yargılama yapılmasının önü açılmaktadır. Böylece hem tazminat ödenmemesi hem de davanın yeniden görülmesi için AİHM'in davayı sonuçlandırmasına gerek kalmayacaktır. Peki, iktidarın bu değişikliği yapmak zorunda kalmasının arkasındaki gerekçe nedir? Bu gerekçe, son beş yılda Türkiye aleyhine verilen cezaların 15 kat artması ve Türkiye'nin ödemek zorunda kaldığı tazminat miktarının çok yüksek rakamlara yükselmesidir. Türkiye'nin ceza aldığı dosyaların yarısı adil yargılanma hakkı ihlali ve bunu özgürlük hakkının ihlali izlemektedir. Diğer bir veri olarak Adalet Bakanlığının 2017 faaliyet raporunda yer alan bilgilere göre, bir yılda AİHM'de aleyhine en çok başvuru yapılan Avrupa Konseyi üyesi ülkeler arasında Türkiye 7.518 başvuruyla 3'üncü sırada yer almıştır ve hakkında en çok ihlal kararı verilen ülkeler arasında ise 2'nci sıraya yükselmiştir. Bir taraftan bu maddeyle tekrar yargılanmanın yolu açılırken bu OHAL düzenlemesiyle yeni hak ihlallerinin yolu açılacaktır.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz hafta OHAL'in sonlanmış olmasıyla birlikte Meclis Adalet Komisyonunda temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan, Anayasa'ya ve yerine getirmeyi taahhüt ettiğimiz uluslararası anlaşmalara ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olan, ülkede bir tek adam rejimini kurumsallaştıran, OHAL KHK'leri yerine Cumhurbaşkanlığı KHK'lerini getiren, kamudan ihraçları olağan hâle getiren, iş güvencelerini ortadan kaldıran, valilere sınırsız yetkiler tanıyan yasa teklifi maalesef hiçbir değişiklik yapılmadan Genel Kurulun gündemine getirilmiştir. Bu yasa teklifinin sadece bir isim değişikliğinden ve OHAL uygulamalarını kalıcı hâle getirmekten ve kurumsallaştırmaktan ibaret olduğu çok açıktır. Bu nedenle temel hak ve özgürlükleri kısıtlayarak uluslararası anlaşmalara dava konusu olacak yeni hak ihlallerinin yolu açılacaktır.

Değerli milletvekilleri, Meclis Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesi ve bir akademisyen olarak teklifin Genel Kurulda yasalaşmasıyla birlikte resmî üyelik müzakerelerimizin devam ettiği Avrupa Birliğinden ve resmî kurucu üyesi ülkeler arasında yer

aldığımız Avrupa Konseyinin kurucu değerlerinden iyice uzaklaşacağız. AİHM'deki ceza dosyalarının artmasının da önü açılacaktı. Yasa teklifinin tümüne karşı olmakla birlikte özellikle OHAL KHK'leriyle en çok hak ihlalleri olan KHK ihraçlarının devamlılığını kılan, teklifin 23'üncü maddesinde yer alan geçici 35'inci maddeyle tüm kamu kurumlarında çalışanların yanında Yükseköğretim Kuruluna üç yıl boyunca akademisyenlerin, idare amirlerinin bir değerlendirmesi, hatta sadece bir kanaatiyle ihraç yetkisinin verilmesi, bugün benim üzerinde konuştuğum 4'üncü maddeyle yapmak istediğiniz değişikliklerle tamamen çelişmektedir.

Değerli milletvekilleri, tüm kamu çalışanlarının ve akademisyenlerin bu maddeyle sadece keyfi ihraçlarla sınırlı kalınmıyor ihraç edilen işlerinin dışında birçok sosyal ve özlük haklarını da maalesef kaybedecekler ve bu haklarını ülkemiz mahkemelerinde maalesef arayamayacak. Kamu çalışanlarının ve özellikle de akademisyenlerinin, üniversite hocalarının özlük hakları, iş güvenceleri idare amirinin keyfi bir kararıyla elinden alınabilecek özgün ve bağımsız bir şekilde görevlerinin ve bilimsel çalışmalarının önüne geçilmiş olacak.

Evet, değerli milletvekilleri, temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan, ihraçları olağanlaştıran, Anayasa'mıza ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne açıkça aykırı olan bu OHAL düzenlemesinin mutlaka yeniden ele alınması gerekmektedir; aksi durumda hak ihlalleri artacak, hak arama yolları tıkanacak ve neticede Türkiye'nin AİHM'deki dosya sayısı yine artacak ve alacağı cezalar da maalesef artacaktır.

Bu düşünce ve görüşlerle sabrınız için teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdemir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.58

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek için 24 Temmuz 2018 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.04